

Strategia Terytorialna Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka

Spis treści

1.	Wstęp	4
2.	Synteza diagnozy wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych	5
2.1	Zasięg przestrzenny i sieć osadnicza	5
2.2	Informacje fizycznogeograficzne. Ochrona przyrody	8
2.3	Turystyka	10
2.4	Transport	11
2.4.1.	Sieć transportowa	11
2.4.2.	Ogólna charakterystyka najważniejszych potencjałów, potrzeb i problemów	15
2.4.3.	Drogi rowerowe	18
2.4.4.	Najważniejsze wnioski wynikające z Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (SUMP).....	19
2.5.	Demografia	28
2.6.	Przedsiębiorczość	31
2.7.	Bezrobocie rejestrowane	35
2.8.	Pomoc społeczna i świadczenia na rzecz rodziny	36
2.9.	Opieka zdrowotna	38
2.10.	Opieka żłobkowa	41
2.11.	Wychowanie przedszkolne (w tym identyfikacja gmin spełniających warunek dostępowy wsparcia w zakresie infrastruktury wychowania przedszkolnego)	42
2.12.	Kształcenie ogólne (w tym identyfikacja gmin spełniających warunek dostępowy wsparcia w zakresie infrastruktury edukacyjnej bazy sportowej)	44
2.13.	Szkoły podstawowe i jakość kształcenia na poziomie szkoły podstawowej	46
2.14.	Szkoły ponadpodstawowe i jakość kształcenia na poziomie szkoły ponadpodstawowej	49
2.14.1.	Szkoły ponadpodstawowe maturalne	50
2.14.2.	Szkoły ponadpodstawowe zawodowe	51
2.15.	Instytucje kultury	52
2.16.	Poziom świadomości obywatelskiej	53
2.17.	Zasoby mieszkaniowe	54
2.18.	Rewitalizacja i odnowa przestrzeni publicznych	55
2.19.	Gospodarka wodno-ściekowa	56
2.20.	Poprawa efektywności energetycznej, redukcja emisji zanieczyszczeń i adaptacja do zmian klimatu	57
2.21.	Najważniejsze wnioski wynikające z Planu Adaptacji Miasta Włocławka do zmian klimatu do roku 2030	60
2.22.	Analiza potrzeb w zakresie wsparcia administracyjnego	65
2.23.	Podsumowanie (identyfikacja najważniejszych problemów/ potrzeb rozwojowych obszaru, jako podstawy programowania interwencji w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego)	65
3.	Identyfikacja obszarów charakteryzujących się trudną sytuacją społeczno-gospodarczą, tj. wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą, gmin zagrożonych trwałą marginalizacją i miast średnich tracących funkcje społeczno -gospodarcze	67
4.	Wizja rozwoju obszaru – oczekiwany wynik realizacji działań planowanych w ramach Polityki Terytorialnej	68
5.	Opis wsparcia obszarów charakteryzujących się trudną sytuacją społeczno-gospodarczą	69

6.	Cele rozwojowe obszaru realizowane poprzez wsparcie w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego.....	71
6.1.	Opis realizacji celów	72
6.2.	Drzewo ustaleń.....	75
7.	Oczekiwane wskaźniki produktu i rezultatu realizacji strategii.....	78
8.	Wskazanie zgodności planowanej interwencji z dokumentami programowymi (funduszami), do których zamierza się aplikować o finansowanie wsparcia	81
9.	Lista projektów podstawowych (wraz z informacją na temat sposobu ich wyboru oraz powiązania z innymi projektami)	98
9.1.	Tryb i zasady naboru projektów	98
9.2.	Uzasadnienie wyboru projektów poprzez wykazanie zgodności projektów z potrzebami rozwojowymi danego obszaru	102
9.3.	Uzasadnienie wyboru projektów w oparciu o preferencje określone dla poszczególnych obszarów wsparcia.....	105
9.4.	Wykaz wybranych projektów do wsparcia wraz z ich charakterystyką	110
9.5.	Wskazanie podejścia zintegrowanego	138
9.6.	Lista projektów rezerwowych	146
10.	Plan wdrożeniowy dla realizacji strategii	150
11.	Plan finansowy wraz z określeniem źródeł finansowania projektów	154
12.	Warunki i procedury obowiązujące w realizacji Strategii ZIT.....	168
13.	Opis procesu zaangażowania partnerów zewnętrznych.....	170
14.	Sprawozdanie z konsultacji społecznych.....	177
14.1.	Aktualizacja Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka i konsultacje społeczne	181
14.2.	II aktualizacja Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka i konsultacje społeczne.....	183
15.	System monitorowania strategii terytorialnej	186
16.	Spis tabel, wykresów, załączników.....	191

1. Wstęp

Niniejszy dokument strategii terytorialnej sporządzony został w celu realizacji ZIT (Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych) na obszarze Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka (dalej MOF Włocławka), na podstawie *art. 34 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027*¹. Zgodnie z przytoczonym artykułem, strategia terytorialna opracowywana jest przez związek ZIT utworzony w jednej z wybranych form współpracy jednostek samorządu terytorialnego. Na obszarze MOF Włocławka zawiązane zostało Stowarzyszenie WłOF - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, którego członkami są wszystkie gminy powiatu włocławskiego, miasto na prawach powiatu Włocławek oraz powiat włocławski.

Członkowie Stowarzyszenia:

- Miasto Włocławek
- Powiat Włocławski
- Gmina Miasto Kowal
- Gmina Baruchowo
- Gmina Chocień
- Gmina Boniewo
- Gmina Brześć Kujawski
- Miasto i Gmina Chodecz
- Gmina Fabianki
- Gmina Izbica Kujawska
- Gmina Kowal
- Gmina Lubanie
- Gmina Lubień Kujawski
- Gmina Lubraniec
- Gmina Włocławek

Dokument ten będzie narzędziem do wspólnego realizowania polityki terytorialnej, na podstawie którego możliwe będzie uzyskanie wsparcia na projekty przewidziane do realizacji na okres perspektywy finansowej 2021-2027, przy współfinansowaniu ze środków UE (z różnych funduszy). W tym aspekcie bardzo ważnym źródłem wsparcia będą *Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027*, określające zakres i obszary wsparcia z poziomu samorządu województwa – w tym w zakresie polityki terytorialnej, która rozumiana jest jako forma podejścia do prowadzenia rozwoju województwa zakładającego różnicowanie działań wobec poszczególnych jego obszarów, uwzględniając ich rolę i znaczenie w systemie społeczno-gospodarczym województwa. Idea polityki terytorialnej w okresie programowania 2021-2027 oraz poziomy jej realizacji przedstawione zostały szerzej w *Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku. Strategia Przyspieszenia 2030+*².

¹ Dz.U. 2022 poz. 1079

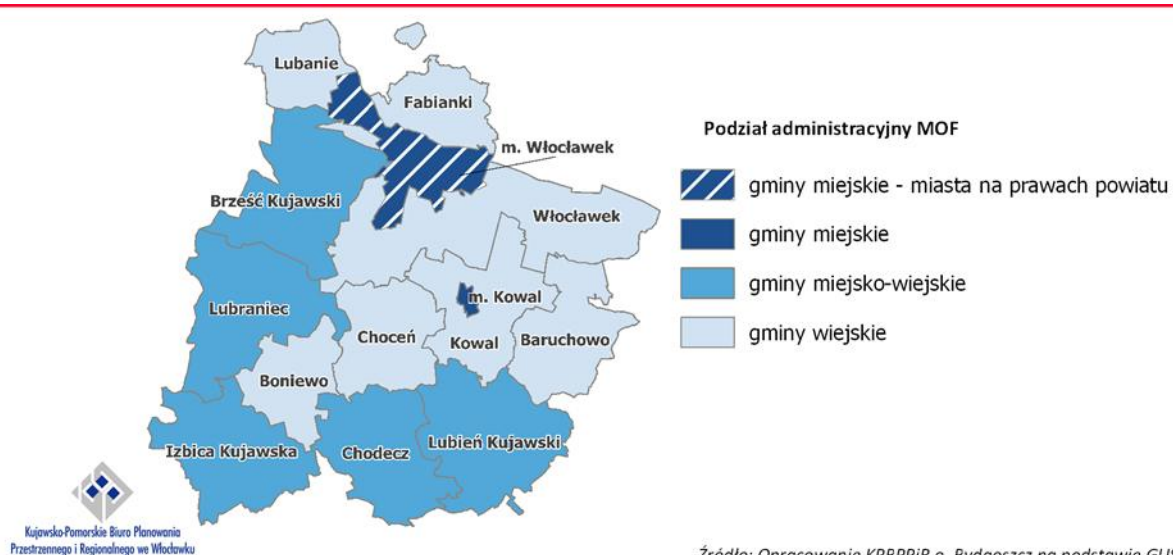
² przyjętej uchwałą nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.

2. Synteza diagnozy wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych

2.1 Zasięg przestrzenny i sieć osadnicza

MOF Włocławka położony jest w południowo-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. Terytorialnie obejmuje swym zasięgiem gminę miejską Włocławek (stanowiącą rdzeń obszaru funkcjonalnego) oraz wszystkie 13 gmin z powiatu włocławskiego - gminę miejską (Kowal), 5 gmin miejsko-wiejskich (Brześć Kujawski, Chodecz, Izbica Kujawska, Lubień Kujawski, Lubraniec) i 7 gmin wiejskich (Baruchowo, Boniewo, Chocień, Fabianki, Kowal, Lubanie, Włocławek). Obszar zajmuje powierzchnię 1 558 km².

Mapa 1. Zasięg przestrzenny MOF

Źródło: Opracowanie KPBPIR o. Bydgoszcz na podstawie GUS

Spośród wszystkich miejscowości występujących na terenie MOF największe znaczenie ma miasto Włocławek (miasto rdzeń) z uwagi na posiadany potencjał społeczno-gospodarczy, pełnione funkcje i oddziaływanie na obszary otaczające, w związku z tym wykształcone zostały silne powiązania społeczno-gospodarcze pomiędzy ośrodkiem miejskim i pozostałą częścią obszaru. Miasto jest siedzibą powiatu włocławskiego i wiejskiej gminy Włocławek. Oferuje dostęp zarówno do powszechnych jak i bardziej specjalistycznych usług m.in. z zakresu szkolnictwa wyższego, ochrony zdrowia, administracji publicznej, których oddziaływanie wykracza poza zasięg obszaru MOF. Ośrodki o znaczeniu lokalnym, będące siedzibami gmin, koncentrują działalność związaną z podstawową obsługą mieszkańców z zakresu opieki przedszkolnej, szkolnictwa podstawowego, opieki zdrowotnej.

Sieć osadniczą³ MOF tworzą 473 zamieszkane miejscowości (co uznaje się za wartość bardzo wysoką). Wśród nich największą jednostką pod względem liczby ludności jest liczące ponad 100 tys. mieszkańców miasto Włocławek, będące 3. pod względem liczby ludności miastem na prawach powiatów w województwie. Obok Włocławka na terenie MOF występuje sześć miast: Brześć Kujawski (liczący 4,5 tys. osób), Lubraniec i Kowal (liczące 3,0-3,5 tys. osób), Izbica Kujawska (2,6 tys.), Chodecz

³ Zgodnie z danymi z gminnych rejestrów mieszkańców

(1,8 tys.) oraz Lubień Kujawski (1,4 tys.), będący najmniejszym miastem w województwie. Miasta te wraz z Włocławkiem koncentrowały łącznie 2/3 wszystkich mieszkańców obszaru.

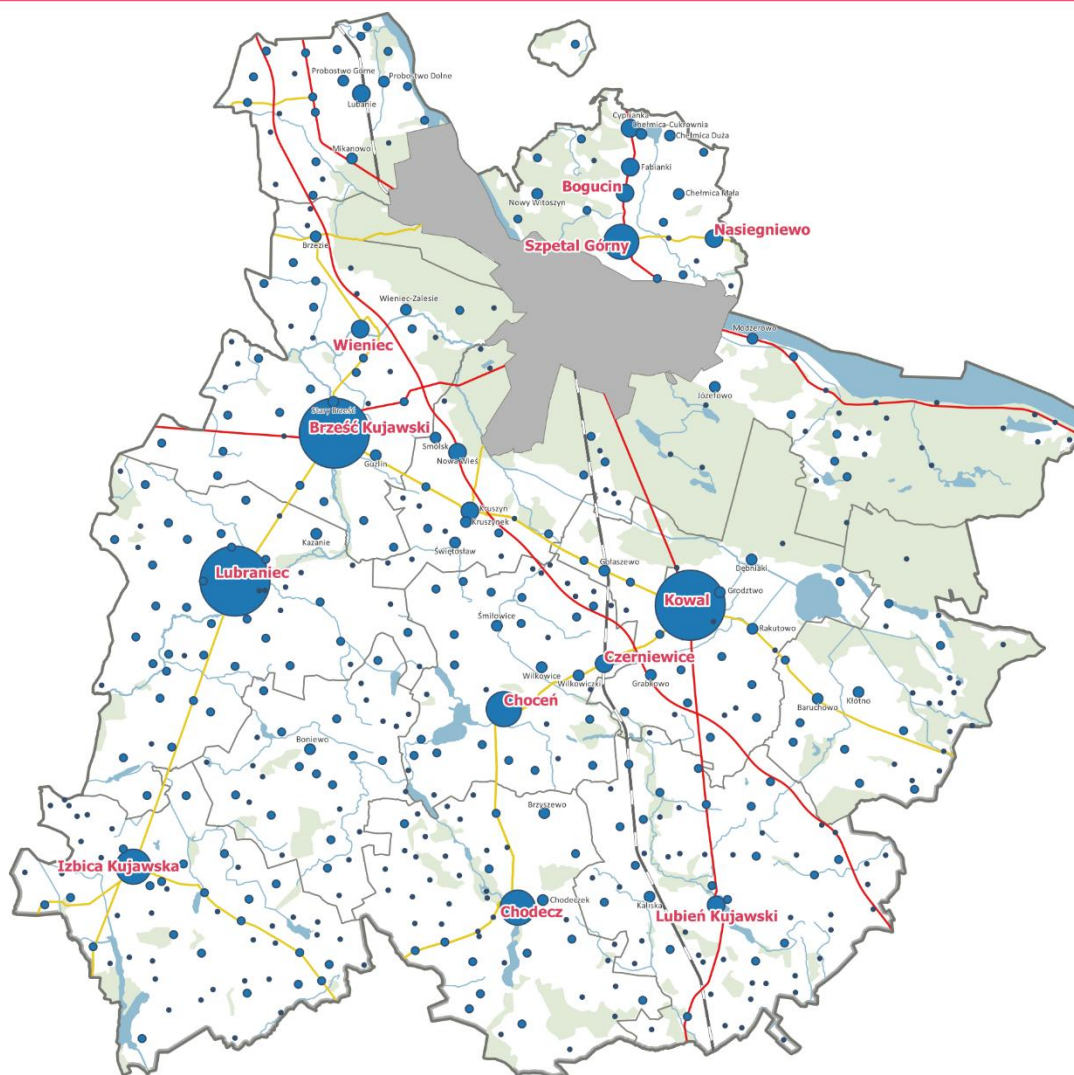
Rozkład przestrzenny miejscowości na terenie MOF jest mniej więcej równomierny, za wyjątkiem północnej, mocno zalesionej części w obrębie doliny Wisły. Miasta zlokalizowane są w jego południowo-zachodniej i południowo-wschodniej części. Najwięcej miejscowości położonych jest na terenie gminy Lubień Kujawski (60), najmniej zaś na terenie gminy Fabianki (22).

Poza miastami, większą liczbą mieszkańców, tj. powyżej 1 tys. osób, charakteryzuje się sześć miejscowości, skupiających łącznie 4,6% mieszkańców obszaru. W przypadku gminy Chocień jest to siedziba gminy, w pozostałych zaś większe miejscowości wiejskie. W gminie Fabianki siedziba gminy (878 mieszkańców) cechuje się nieco mniejszym potencjałem ludnościowym niż 3 miejscowości w tej gminie, tj. Szpetal Górny, Bogucin i Nasiegniewo, (kolejno 2 387, 1 088 i 1 079 mieszkańców). Zlokalizowane są one w bliskim sąsiedztwie miasta Włocławek, w rejonie ważnego ciągu komunikacyjnego jakim jest droga krajowa. Stosunkowo duża liczba mieszkańców w tychże miejscowościach świadczy o zachodzącym procesie suburbanizacji, będącym jednym z etapów rozwoju miasta i otaczających go obszarów wiejskich. Poza 3 wspomnianymi miejscowościami, próg 1 tys. mieszkańców przekroczyła również miejscowość Czerniewice (gmina Chocień) oraz Wieniec (gmina Brześć Kujawski).

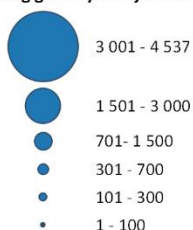
Spośród wszystkich gmin w zasięgu MOF na terenie 5 jednostek: Baruchowo, Boniewo, Kowal, Lubanie i wiejskiej Włocławek nie odnotowano miejscowości liczącej powyżej 1 tys. mieszkańców. Niemniej siedziby tych gmin (poza gminą wiejską Włocławek i gminą wiejską Kowal, których siedzibami są miasta) cechowały się najwyższą liczbą mieszkańców na terenie danej gminy, aczkolwiek liczbę mieszkańców w tychże miejscowościach należy uznać za relatywnie niską (Baruchowo - 595, Boniewo - 527, Lubanie - 802).

Problemem sieci osadniczej obszaru jest silne rozproszenie osadnictwa, będące pochodną rolniczego charakteru obszaru, które ma ogromny wpływ na kształtowanie jakości życia mieszkańców MOF (kwestia zapewnienia dostępu do usług publicznych). MOF cechuje się bardzo dużą liczbą miejscowości małych i bardzo małych, tj. poniżej 100 mieszkańców (49,7% ogółu). Aż 235 tej klasy wielkościowej miejscowości zamieszkuje prawie 12,5 tys. osób, co stanowi 6,6% mieszkańców obszaru. Stosunkowo dużą grupę stanowią także miejscowości w przedziale wielkościowym od 101 do 300 mieszkańców – 189 miejscowości, które zamieszkiwane są łącznie przez przeszło 1/3 mieszkańców obszaru. Stan ilościowy miejscowości o liczbie mieszkańców w przedziale od 301 do 700 równy jest natomiast 31. Liczba mieszkańców zamieszkująca te miejscowości stanowi 7,2% wszystkich mieszkańców na terenie obszaru.

Mapa 2. Liczba ludności w miejscowościach MOF

Liczba ludności w miejscowościach obszaru w 2020 roku
zameldowanej na pobyt stały i czasowy
według gminnych rejestrów mieszkańców

Bogucin nazwa miejscowości
powyżej 1000 mieszkańców

Chodecz nazwa miejscowości liczącej
od 300 do 1000 mieszkańców

miasto na prawach powiatu - Włocławek

Oznaczenia ogólne

las

sieć rzeczna, zbiorniki wodne

linia kolejowa

Infrastruktura drogowa

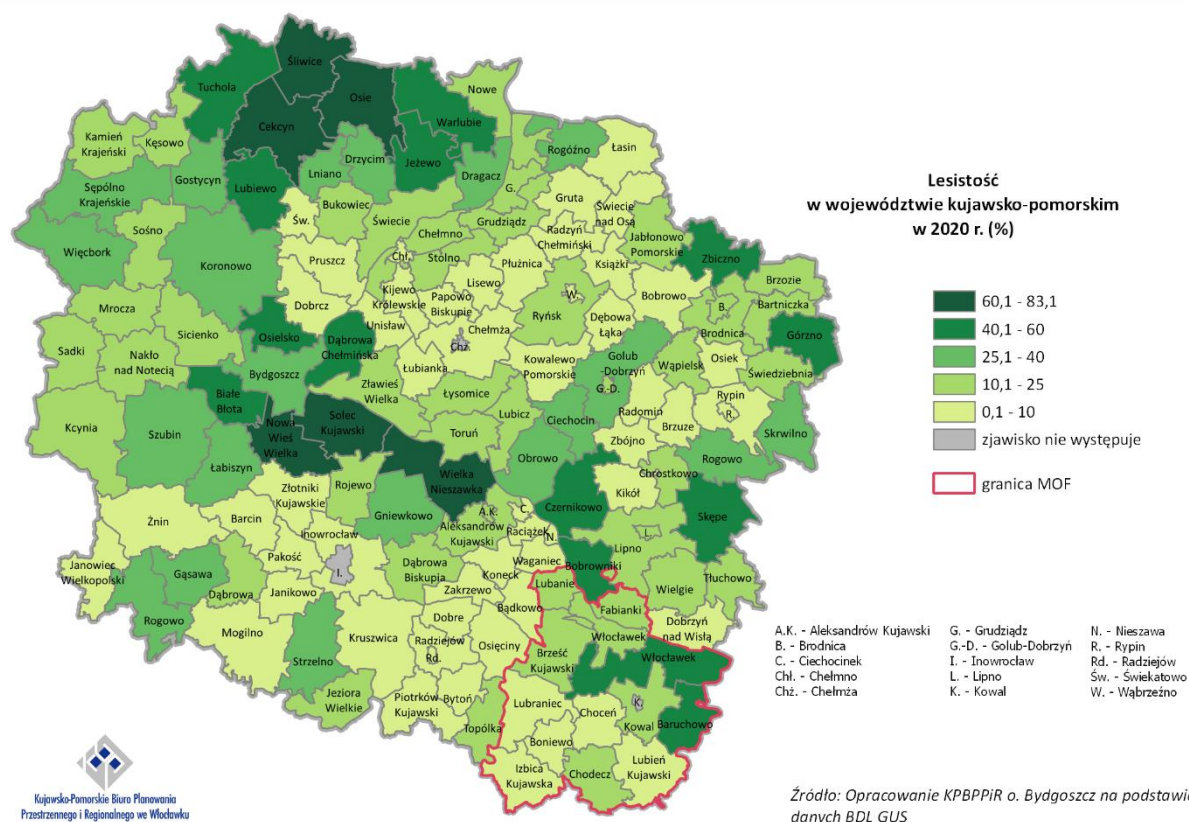
drogi krajowe

drogi wojewódzkie

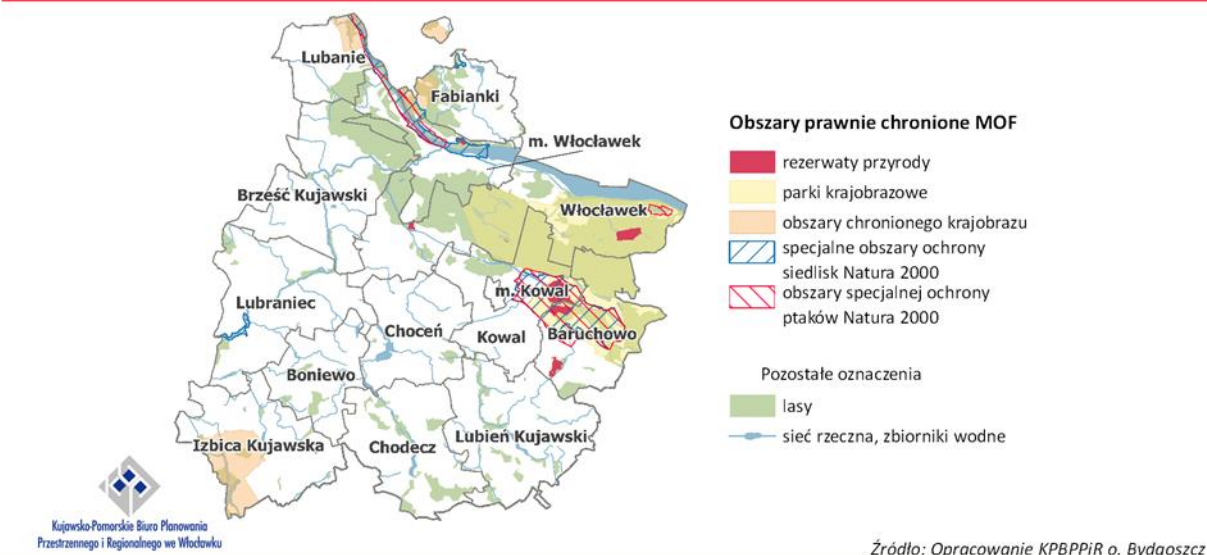
2.2 Informacje fizycznogeograficzne. Ochrona przyrody

Pod względem fizycznogeograficznym MOF znajduje się w zasięgu 6 mezoregionów, tj. Kotliny Płockiej, Kotliny Toruńskiej, Pojezierza Dobrzyńskiego, Równiny Inowrocławskiej, Pojezierza Kujawskiego oraz Wysoczyzny Kłodawskiej. Generalnie krajobraz znacznej części obszaru związany jest z płaską bądź lekko falistą wysoczyzną morenową Pojezierza Kujawskiego, porozcinaną dolinami erozyjno-denudacyjnymi i rynnami polodowcowymi oraz z doliną Wisły znajdującą się w obrębie Kotliny Płockiej. W samej strefie kontaktu doliny z wysoczyzną Pojezierza Dobrzyńskiego i Kujawskiego widoczne są znaczne deniwelacje, spadki terenu oraz rozcięcia w postaci dolinek denudacyjnych. Warunki glebowe są zróżnicowane, choć w przeważającej części obszaru uznaje się je za sprzyjające prowadzeniu działalności rolniczej. Dominują gleby płowe. W obrębie Pojezierza Kujawskiego napotkać można także bardzo żyzne gleby w postaci czarnoziemów. W obrębie doliny Wisły, występują zarówno bardzo żyzne gleby w postaci mad rzecznych wykształcone na równinach zalewowych, jak i słabe gleby bielcowe, rdzawe powstałe na rozległych górnych piaszczystych poziomach doliny porośniętych obecnie kompleksami leśnymi. Powierzchnia gruntów leśnych (czyli lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną), wynosi 304,5 km², zaś wskaźnik lesistości stanowi 19,1% i jest niższy od średniej wartości wojewódzkiej (23,5%). W przypadku poszczególnych gmin stopień ich zalesienia wykazuje znaczne zróżnicowanie (zaznacza się wyraźny kontrast pomiędzy północno-wschodnią, a pozostałą częścią obszaru). Poza rzeką Wisłą do ważniejszych cieków MOF zalicza się: Chełmiczanekę, Chodeczkę, Lubieńkę oraz Zgłowiączkę. Zgodnie z Mapą Podziału Hydrograficznego Polski sumaryczna liczba jezior na obszarze wynosi 100 spośród 1 069 zidentyfikowanych na terenie województwa, jednakże w większości są to obiekty małe i bardzo małe, o powierzchni nieprzekraczającej 10 ha (67 ze 100 obiektów). Do największych jezior (o powierzchni powyżej 100 ha) zalicza się m.in.: Rakutowskie (384 ha), Modzerowskie (232 ha) oraz Borzymowskie (200 ha). MOF cechuje się niskim udziałem obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem. Niespełna 1/5 powierzchni MOF (16,7%), nie uwzględniając tu obszarów Natura 2000, objęta jest ochroną prawną. Do najważniejszych obszarowych form ochrony przyrody znajdujących się całościowo lub częściowo w MOF zalicza się: 8 rezerwatów przyrody, 1 park krajobrazowy, 2 obszary chronionego krajobrazu oraz 7 obszarów Natura 2000 (w tym 3 obszary specjalnej ochrony ptaków oraz 4 specjalne obszary ochrony siedlisk). Rozmieszczenie form ochrony związane jest głównie z równinami wydмовymi porośniętymi lasem, doliną Wisły oraz z jeziorami (m.in. Rakutowskim, Modzerowskim) i ich najbliższym otoczeniem.

Mapa 3. Lesistość w gminach województwa kujawsko-pomorskiego

Mapa 4. Obszary prawnie chronione w MOF

2.3 Turystyka

Bogactwo naturalnych surowców leczniczych w postaci wody i peloidu leczniczego (borowiny) sprawiło, iż na terenie obszaru, w miejscowości Wieniec-Zdrój (gm. Brześć Kujawski) rozwinęło się lecznictwo uzdrowiskowe. Miejscowość ta należy do jednej z trzech miejscowości posiadających status uzdrowiska na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Funkcjonujące w niej zakłady lecznictwa uzdrowiskowego prowadzą działalność w 6 z 17 kierunków leczniczych oferowanych przez uzdrowiska w całym kraju, przy czym profile leczenia należą do tych najbardziej powszechnych, kierowanych do szerokiej grupy odbiorców. Wraz z dwoma pozostałymi uzdrowiskami na terenie województwa, uzdrowisko Wieniec-Zdrój obsługuje prawie 20% krajowego ruchu uzdrowiskowego (kuracjusze leczeni stacjonarnie). Uzdrowisko Wieniec – Zdrój funkcjonujące od 1923 roku to jedno z najstarszych i najatrakcyjniejszych uzdrowisk w okolicy MOF Włocławka. O jego atrakcyjności świadczą występujące właściwości lecznicze klimatu oraz dogodna lokalizacja (znajduje się w odległości ok. 10 km od autostrady A1) w otoczeniu lasów sosnowych, stanowiących idealne miejsce do kuracji i wypoczynku. Wkrótce oferta Uzdrowiska Wieniec – Zdrój wzbogaci się o tężnię solankową oraz amfiteatr, w którym będą odbywały się wydarzenia kulturalne dostępne zarówno dla kuracjuszy, jak i okolicznych mieszkańców. Działalność uzdrowiskowa stanowi jedną z ważniejszych dziedzin rozwojowych i ważny kierunek polityki rozwoju województwa.

Poza znaczeniem społecznym, gospodarczym ma także bardzo duże znaczenie wizerunkowe. W strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030+ - Strategii Przyspieszenia 2030+ wzmacnianie i rozwijanie sektora uzdrowiskowego uznane zostało za niezbędne dla powodzenia rozwoju regionu. Jest to konieczne zwłaszcza teraz, gdyż sektor lecznictwa uzdrowiskowego dotknięty został bardzo mocno kryzysem wywołanym wybuchem pandemii COVID-19. Za istotne i pożądane wskazuje się więc przeprowadzanie wszelkich działań związanych z kształtowaniem przestrzeni, jej dostępności, ochrony środowiska, dostępności transportowej na terenie miejscowości uzdrowiskowych, mających kluczowe znaczenie dla pełnienia zadań uzdrowiskowych. Poza uzdrowiskiem, na postrzeganie MOF jako obszaru atrakcyjnego turystycznie wpływają także wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe (związane z doliną Wisły, obecnością Zbiornika Włocławskiego, jezior oraz kompleksu leśnego znajdującego się w zasięgu Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego) oraz walory dziedzictwa kulturowego obszaru znajdującego się w zasięgu Kujaw (krajiny historyczno-etnograficznej, cechującej się pewną odrębnością kulturową, przejawiającą się w gwarze, sztuce ludowej, tradycyjnych strojach, czy w potrawach regionalnych). Dziedzictwo kulturowe obszaru związane jest również z Piastami i początkiem rozwoju państwa polskiego. Przez teren obszaru przebiega popularny i rozpoznawalny w kraju Szlak Piastowski. Pod względem atrakcyjności turystycznej duże znaczenie ma Włocławek (ośrodek o znaczeniu ponadregionalnym w obsłudze ruchu turystycznego; skupiający ruch krajoznawczy i biznesowy) cechujący się licznymi zabytkami, bogatą ofertą organizowanych wydarzeń kulturalnych i sportowych, a także obiektami przemysłowymi możliwymi do zwiedzania przez grupy zorganizowane. Mowa tu o Fabryce Fajansu, czyli tradycyjnego, ręcznie malowanego rodzaju ceramiki, kojarzonego i rozpoznawalnego w kraju i na świecie, zakładzie chemicznym Anwil, czy największej w skali kraju elektrowni przepływowej na Wiśle. Dużą rolę w kulturze regionu odgrywa również Brzeskie Centrum Kultury i Historii „Wahadło”, które posiada atrakcyjną ofertę organizowanych wydarzeń kulturalnych oraz warsztatów o różnorodnej tematyce. W Centrum Kultury znajduje się również wystawa multimedialna „Wahadło czasu”, która opowiada o historii i tradycji Brześcia Kujawskiego od neolitu po czasy współczesne. Przy czym dostrzega się potrzebę dalszego wzmacniania funkcji turystycznej miasta w celu zwiększenia jego

konkurencyjności i możliwości recepcji dodatkowego ruchu turystycznego. Do ciekawszych atrakcji obszaru zaliczyć można m.in. Park Kulturowy w Sarnowie i w Wietrzychowicach (unikatowe w skali kraju z uwagi na obecność kurhanów – grobowców megalitycznych) oraz Kujawsko-Dobrzyński Park Etnograficzny w Kłóbce. Atrakcje te mają raczej znaczenie lokalne (skala generowanego ruchu), niemniej stanowią one ciekawe uzupełnienie oferty Włocławka.

Wydaje się jednak, iż rzeczywisty potencjał obszaru nie jest jeszcze maksymalnie wykorzystywany, głównie za sprawą braków w infrastrukturze turystycznej, objawiających się niskim poziomem rozwoju bazy noclegowej, słabym zagospodarowaniem przestrzeni publicznych, w tym wokół jezior, niską liczbą dostępnych szlaków turystycznych (pieszych, rowerowych), które to zapewniają dostęp do miejsc najbardziej atrakcyjnych. Różnorodność oferty turystycznej i rekreacyjnej, w połączeniu z rozwiniętą funkcją uzdrowiskową, stanowi potencjał endogeniczny obszaru i wpłynęła na wytworzenie powiązań funkcjonalnych na terenie MOF, poprzez rozwój kompleksowej oferty turystycznej i rekreacyjnej. W celu zwiększenia atrakcyjności turystycznej i konkurencyjności obszaru oraz wzmacniania istniejących powiązań funkcjonalnych w zakresie turystyki i rekreacji za istotne uznaje się tworzenie nowych przestrzeni publicznych, poprawę jakości i funkcjonalności terenów już zagospodarowanych w celu zaspokojenia rosnących potrzeb nie tylko mieszkańców, ale i przyjezdnych (poprzez przebudowę, modernizację, doposażanie przestrzeni w różnego rodzaju urządzenia służące turystyce i rekreacji, poprawę ich dostępności). Ważnym aspektem jest także zapewnienie dobrej dostępności atrakcji turystycznych i przestrzeni publicznych poprzez budowę infrastruktury w postaci szlaków turystycznych. Ponadto obszar posiada potencjał w zakresie utworzenia nowych produktów turystycznych (np. w postaci ścieżek edukacyjnych) opartych zarówno na walorach kulturowych, jak i przyrodniczych. Konieczne wydaje się jednak podjęcie działań zmierzających do stworzenia spójnej i kompleksowej oferty turystycznej bazującej na walorach głównego ośrodka turystycznego obszaru – miasta Włocławek i atrakcjach, walorach dostępnych na pozostałym obszarze.

2.4 Transport

2.4.1. Sieć transportowa

MOF Włocławka położony jest w południowo-wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego. Jest to obszar gdzie występują intensywne relacje funkcjonalne przekładające się na generowanie znacznych przepływów podróży. Ponadto miasto Włocławek jest trzecim co do wielkości ośrodkiem w regionie, przez co naturalnie absorbuje znaczną część ruchu generowanego w tej jego części. Patrząc na ww. uwarunkowania, kluczowe jest odpowiednie skomunikowanie tego obszaru oraz zapewnienie dostępu do wysokowydajnych sieci transportowych.

Przez MOF przebiega szereg szlaków transportowych o znaczeniu lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Pod względem infrastruktury drogowej za najważniejsze należy uznać autostradę A1 oraz drogi krajowe o numerach 62, 67 i 91. Głównym korytarzem w komunikacji drogowej zapewniającym możliwość podróży ponadlokalnych, międzyregionalnych, a nawet międzynarodowych jest autostrada A1. Jest to kluczowa droga komunikująca ze sobą aglomeracje Trójmiasta (i obecne na tym obszarze porty morskie), Torunia, Łodzi oraz konurbację górnośląską, stanowiąc najważniejszą krajową oś w transporcie drogowym w relacji północ-południe. Obsługa omawianego obszaru przez ww. autostradę odbywa się za pośrednictwem trzech węzłów drogowych

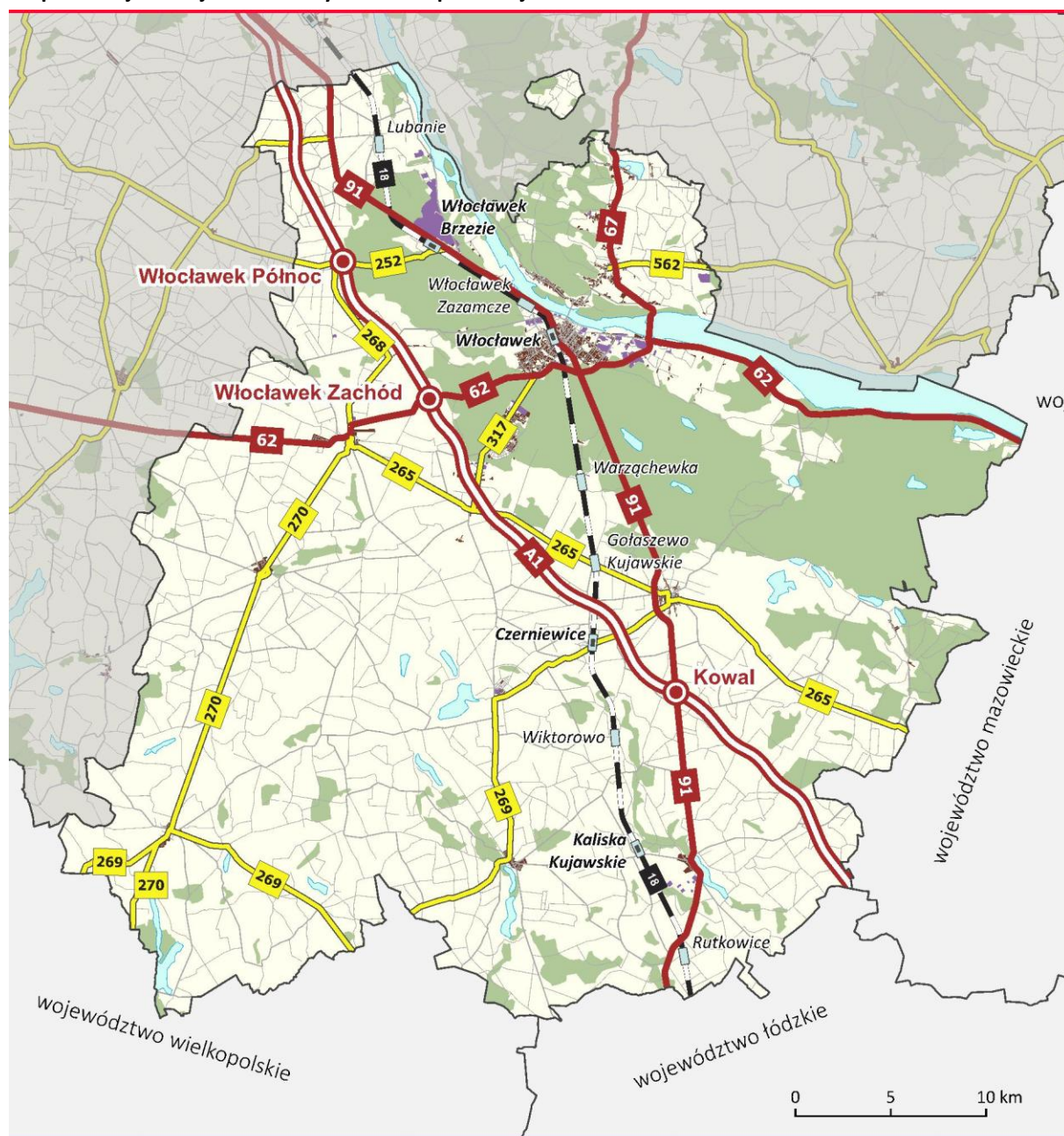
– Włocławek Północ (kluczowy dla skomunikowania północnej, silnie uprzemysłowionej części miasta), Włocławek Zachód (najbliższy w kontekście skomunikowania centrum miasta) i Kowal (przeznaczony do skomunikowania południowej części MOF, w szczególności miasta Kowal). Następnie należy zwrócić uwagę na kolejną drogę przebiegającą przez omawiany obszar w układzie południkowym tj. DK91. Jest to dawna droga krajowa nr 1, do wybudowania A1 pełniąca rolę głównego korytarza transportowego w relacji północ-południe. Obecnie ma ona znaczenie bardziej lokalne, polegające na zapewnieniu dostępu do miejscowości położonych w jej ciągu (w tym m.in. Włocławka gdzie biegnie w ciągu ul. Toruńskiej, ul. Stefana Okrzei oraz Al. Fryderyka Chopina przez ścisłe centrum miasta), zapewniając dojazd do węzła autostradowego Kowal czy też będąc bezkosztową alternatywą dla A1. Kolejną ważną drogą krajową przebiegającą przez omawiany obszar jest DK62 (Strzelno – Radziejów – Włocławek – Płock – Warszawa – Siemiatycze). Jest to ciąg obsługujący ruch w układzie równoleżnikowym. Zapewnia ona dostęp do węzła autostradowego Włocławek Zachód a także komunikuje MOF z powiatami radziejowskim, inowrocławskim i płockim. Ostatnią drogą krajową przebiegającą przez analizowany obszar jest DK67 łącząca Włocławek z Lipnem. W jej ciągu przebiega jedna z dwóch przepraw mostowych przez Wisłę (druga to most Marszałka Rydza-Śmigłego w kategorii drogi powiatowej) będąca jednocześnie koroną zapory na Wiśle. Żadna z tych przepraw, ze względu na ograniczenia konstrukcyjne oraz wynikające ze stanu obiektów, nie spełnia wymogów dla przepraw samochodowych o nośności powyżej 40 ton. Trasa ta ma szczególne znaczenie dla skomunikowania jedynej gminy MOF położonej na prawym brzegu Wisły, czyli gminy Fabianki, w której zachodzi intensywny proces suburbanizacji miasta Włocławka.

Poza drogami krajowymi integralną częścią sieci drogowej omawianego obszaru są drogi wojewódzkie. Ich stosunkowo równomierne rozmieszczenie pozwala na optymalną obsługę ruchu w większości kluczowych relacji, wzmacniając społeczno-gospodarcze powiązania wewnątrz obszaru. Ważną funkcją dla niektórych z dróg wojewódzkich jest kanalizowanie ruchu w kierunku miasta Włocławka. Tego typu charakter mają DW252 (od węzła autostradowego Włocławek Północ do DK91 na wysokości stacji kolejowej Włocławek Brzeziny), DW317 (od Kruszyna przez osiedle Michelin do centrum Włocławka) i DW562 (z Dobrzynia nad Wisłą w powiecie lipnowskim przez Nasiegniewo i Szpetal Górny do Włocławka za pośrednictwem DK67 lub Most Marszałka Rydza-Śmigłego). Dalej wyróżnić można dwa stosunkowo długie ciągi dróg wojewódzkich, które w istotny sposób odpowiadają za wewnętrzne skomunikowanie obszaru MOF poza Włocławek. Mowa tutaj o DW265 w relacji Brześć Kujawski – Kowal – Gostynin, DW269 Izbica Kujawska – Chodecz – Chocień, a także DW270 w relacji Brześć Kujawski – Lubraniec – Izbica Kujawska – Koło. Poza wskazanymi powyżej należy wspomnieć również o stosunkowo mniej istotnej DW301 będącej łącznikiem między Bądkowem w powiecie aleksandrowskim, a DK91 na wysokości miejscowości gminnej Lubanie. Jediną gminą, w granicach której nie przebiega żaden odcinek drogi krajowej lub wojewódzkiej jest gmina Boniewo. Z uwagi na to, znaczną rolę w kontekście przyjęcia i kanalizowania ruchu, zarówno lokalnego jak i tranzytowego, muszą przejąć drogi lokalne – powiatowe i gminne. Może to skutkować zwiększoną degradacją infrastruktury, a co za tym idzie – zwiększonymi kosztami utrzymania. W pozostałych przypadkach drogi powiatowe i gminne są najczęściej trasami o znaczeniu lokalnym, będąc ciągami umożliwiającymi obsługę pojedynczych nieruchomości. Istotną zmianą wpływającą na kształt sieci drogowej omawianego obszaru i poprawiającą lokalnie funkcjonowanie systemu transportowego jest realizacja obwodnicy Lubrańca, wyprowadzającej intensywny ruch tranzytowy w ciągu drogi wojewódzkiej nr 270 poza miejscowość Lubraniec.

Poza infrastrukturą drogową przez teren MOF przebiega linia kolejowa o nr 18 (Kutno – Piła Główna). Szlak ten to dwutorowa, zelektryfikowana, pierwszorzędna linia znaczenia państwowego wykorzystywana zarówno w przewozach pasażerskich jak i towarowych. Jest to niezwykle istotny ciąg w kontekście zapewnienia dostępności zewnętrznej jak i spójności wewnętrznej regionu. Obsługa mieszkańców MOF odbywa się poprzez stacje kolejowe Włocławek, Włocławek Brzezie, Czerniewice i Kaliska Kujawskie a także 6 przystanków osobowych (Lubanie, Wiktorowo, Rutkowice, Włocławek Zazamcze, Warząchewka, Gołaszewo Kujawskie). Niewątpliwym problemem w zakresie dostępności transportu kolejowego jest znaczna odległość do stacji i przystanków kolejowych w stosunku do obszarów znajdujących się w zachodniej części MOF (gminy Brześć Kujawski, Lubraniec, Boniewo, Izbica Kujawska).

Przez omawiany obszar przebiega ponadto Międzynarodowa Droga Wodna E40 (w korycie rzeki Wisły) łącząca Morze Bałtyckie i Morze Czarne. Nie ma ona obecnie jednak większego znaczenia dla regularnego przewozu osób i towarów z uwagi na niewystarczające parametry żeglugowe poniżej stopnia wodnego we Włocławku.

Mapa 5. Najważniejsze elementy sieci transportowej MOF

Infrastruktura transportowa w MOF
stan na VII 2022 r.

infrastruktura drogowa:

- autostrady
- drogi krajowe
- drogi wojewódzkie
- drogi powiatowe
- drogi gminne
- węzły drogowe:
- autostradowe

infrastruktura kolejowa:

- linie kolejowe
- punkty obsługi pasażerskiej wykorzystywane w ruchu pasażerskim:
- stacje kolejowe
- przystanki osobowe

inne oznaczenia:

- wody powierzchniowe
- lasy
- pozostałe obszary
- obszary antropogeniczne:**
- mieszkaniowe
- przemysłowe

2.4.2. Ogólna charakterystyka najważniejszych potencjałów, potrzeb i problemów

Bardzo ważną rolę w kontekście obsługi przewozowej mieszkańców obszaru MOF pełni transport publiczny. Jest on reprezentowany zwłaszcza przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne we Włocławku, które obsługuje miasto rdzeniowe oraz część gmin ościennych. Ponadto na terenie gmin MOF Włocławka usługę przewozową dla mieszkańców świadczą lokalni przewoźnicy. Tabor komunikacji miejskiej jest bardzo często eksploatowany wykonując dużą pracę przewozową – co potwierdzają dane dotyczące liczby przewożonych pasażerów, która w ostatnich latach przekraczała nawet 10-11 mln w skali roku⁴. Świadczy to o dużym znaczeniu transportu miejskiego, a co za tym idzie o odpowiedzialności, która związana jest z zapewnieniem bezpieczeństwa i komfortu pasażerom oraz o odpowiedzialności w kontekście jego wpływu na środowisko (szczególnie pod kątem emisji zanieczyszczeń powietrza). W przypadku pierwszego aspektu, głównym jego obszarem jest infrastruktura dla transportu. Składa się ona m.in. z sieci drogowej, bazy dla pojazdów (pętli i zajezdni) oraz infrastruktury przystankowej. Pod kątem zapewnienia dostępu do komunikacji dla mieszkańców, to właśnie przystanki pełnią najważniejszą rolę. Niektóre z nich charakteryzują się dużym lub bardzo dużym poziomem wyeksploatowania, słabym oznakowaniem oraz brakiem odpowiedniego oświetlenia. Poza tym posiadają one często różnego rodzaju przeszkody architektoniczne (jak np. nierówne i nisko osadzone względem podłogi autobusów podłoże, wysokie progi krawężników), które utrudniają korzystanie z nich osobom z niepełnosprawnościami. Inny rodzaj utrudnienia (zwłaszcza w porach wieczornych) stanowią słabo widoczne tablice z rozkładami jazdy. Obecnie coraz bardziej powszechnym rozwiązaniem są elektroniczne i podświetlane tablice rozkładowe, których na obszarze MOF brakuje w szczególności w punktach o dużej wymianie pasażerów. W zakresie drugiego z wymienionych powyżej aspektów zasadniczym problemem jest użytkowanie pojazdów spalinowych (w tym o niskich normach czystości spalin wg normy EURO). Powołując się na dane z *Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla miasta Włocławek*⁵ w strukturze autobusów komunikacji miejskiej blisko 45% taboru stanowią autobusy o III lub IV normie EURO, podczas gdy najwyższą normą dla pojazdów o napędzie spalinowym (czyli EURO VI) charakteryzuje się niespełna 28% autobusów. Niemniej jednak w obszarze tym zachodzą pozytywne zmiany powodowane stopniową wymianą taboru na niskoemisyjny – reprezentowany przez autobusy elektryczne lub z napędem hybrydowym (które jednak stanowią relatywnie nieduży udział). Potrzeba przeprowadzenia modernizacji w obszarze transportu publicznego jest na obszarze MOF nadal bardzo widoczna. Dotyczy to również rozwoju sieci stacji ładowania i tankowania pojazdów nisko i zeroemisyjnych, aby zapewnić wysoką sprawność prowadzenia obsługi komunikacyjnej. Jest to integralny element systemu transportowego, niezbędny do stworzenia możliwości przejścia na transport niskoemisyjny. Na obszarze MOF Włocławka poziom wyposażenia w tego typu infrastrukturę nie jest wystarczający w stosunku do potrzeb wynikających z wielkości taboru oraz wykonywanej pracy przewozowej.

Miasto Włocławek jako ośrodek regionalny, stanowi rdzeń obszaru funkcjonalnego liczącego prawie 200 tys. mieszkańców. Miasto, będąc centrum aktywności społecznej i gospodarczej świadczy usługi biznesowe, administracyjne, kulturalne, nauki, wiedzy, ochrony zdrowia na poziomie regionalnym, a także krajowym. Potwierdzeniem dla takiego stanu rzeczy są analizy i badania przeprowadzone dla dokumentu pn. SUMP – *Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej*. Zdiagnozowane w dokumencie problemy i spadające na Miasto Włocławek obowiązki w kontekście zapewnienia obsługi strumieni

⁴ Na podstawie informacji z Raportów o stanie Miasta Włocławek

⁵ Uchwała nr XXXV/71/2021 Rady Miasta Włocławek z dnia 22 czerwca 2021 r.

pasażerskich dla całego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego generują konieczność podejmowania zdecydowanych decyzji dotyczących modernizacji infrastruktury towarzyszącej transportowi zbiorowemu w celu dostosowania jej do rosnących potrzeb w tym zakresie.

Obecnie, kluczowe znaczenie dla obsługi mieszkańców MOF Włocławka podróżujących transportem publicznym pełni Centrum Przesiadkowe we Włocławku, które skupia kilka form transportu – tj. kołowy transport zbiorowy regionalny i dalekobieżny oraz kolejowy. Ponieważ na terenie obszaru bardzo dużą wagę przykładana się do rozwoju transportu publicznego, infrastruktura ta jest ciągle rozwijana, aby mogła stanowić dla mieszkańców MOF atrakcyjną alternatywę dla indywidualnego transportu samochodowego. W ubiegłym roku do użytku oddana została realizowana na zamówienie Miasta Włocławek część terenu przeznaczona do obsługi transportu autobusowego, kończą się prace związane z budową nowoczesnego dworca kolejowego. W ramach realizacji infrastruktury autobusowej zostały wykonane m.in. parking dla autobusów, 10 stanowisk autobusowych: 8 dla pasażerów odjeżdżających, 2 dla przyjeżdżających, chodniki i ciągi komunikacyjne wraz z miejscami oczekiwania pasażerów, miejsca postojowe dla pojazdów osobowych, ścieżka rowerowa, zadaszone miejsca postojowe dla rowerów, wiaty służące swobodnemu przemieszczaniu się pasażerów pod dachem pomiędzy wyjściem z tunelu pod ul. Okrzei, a stanowiskami przyjazdu i odjazdu autobusów, osłonięte miejsce dla oczekujących pasażerów, zadaszenie wyjścia z tunelu w kierunku przystanku MPK, ławki dla oczekujących, elementy małej architektury oraz zamontowana została instalacja fotowoltaiczna do produkcji energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych na zadaszeniu konstrukcji stalowej.

Działania te przyczyniły się do wzrostu zainteresowania transportem zbiorowym, a co za tym idzie, znacznego zwiększenia sieci połączeń autobusowych, w szczególności linii komercyjnych międzymiastowych oraz związaną z tym większą liczbą osób podróżujących. Wystąpienie tych pozytywnych trendów przyczyniło się jednak do tak dużego obciążenia oddanej do użytku w roku ubiegłym infrastruktury autobusowej, że niemożliwa stała się obsługa miejskiego przewoźnika – obecnie nie ma możliwości, by miejska komunikacja zbiorowa również korzystała z wybudowanego centrum przesiadkowego, co znacznie ogranicza funkcjonalność Centrum Przesiadkowego. Dodatkowym utrudnieniem jest mała liczba miejsc parkingowych dla aut osobowych dowożących pasażerów do Centrum Przesiadkowego (co może zniechęcać podróżnych do rezygnacji z indywidualnego transportu samochodowego na rzecz korzystania z transportu publicznego).

Ponadto, z diagnozy Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej wynika, że na terenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego wciąż znajdują się obszary wykluczenia komunikacyjnego, które wymagają przebudowy siatki połączeń, a więc również zwiększenia możliwości obsługi tej siatki (wprowadzenie dodatkowego taboru). Łączy się to nierozdzielnie zarówno z koniecznością budowy kolejnych stanowisk dla pojazdów komunikacji zbiorowej, jak również z wykorzystaniem przestrzeni na ul. Węglowej jako rozbudowanej formy parkingu Park&Ride. Takie wykorzystanie przestrzeni wiązać się będzie również, zgodnie z zapisami *rozporządzenia ministra infrastruktury z 16 grudnia 2021 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w komunikacji miejskiej oraz autobusowej komunikacji międzymiastowej*, z koniecznością zapewnienia zaplecza socjalnego wyposażonego w toalety, bieżącą wodę oraz miejsce odpoczynku zarówno dla kierowców komunikacji miejskiej jak i dalekobieżnej.

Po oddaniu do użytku nowego budynku dworca PKP oraz modernizacji sieci połączeń kolejowych wraz z planowanym włączeniem stacji kolejowej we Włocławku na istniejącej linii kolejowej nr 18 do sieci kolei dużych prędkości (CPK), sytuacja z deficytem miejsc dla kołowego transportu zbiorowego będzie

się pogłębiać. W związku z tym niezbędna jest rozbudowa infrastruktury Centrum Przesiadkowego, przekształcająca je w węzeł przesiadkowy umożliwiający kompleksową obsługę pasażerów, włącznie z obsługą miejskiego transportu zbiorowego.

Centrum Przesiadkowe na terenie miasta zostało stworzone z myślą o komforcie pasażerów – mieszkańców Włocławka i całego obszaru funkcjonalnego (odbywających podróże komunikacją publiczną, a więc rezygnujących lub ograniczających podróże indywidualnym transportem samochodowym), którzy w sprawny i wygodny sposób chcą zmienić środek transportu np. z pociągu przesiąść się do komunikacji miejskiej, czy autobusów podmiejskich. Przy obecnym zainteresowaniu przewoźników, mieszkańców i podróżnych korzystaniem z Centrum Przesiadkowego, konieczna staje się jego rozbudowa umożliwiająca pełnienie funkcji rzeczywistego węzła przesiadkowego, na miarę istniejących już dziś i ciągle zwiększających się potrzeb. Wiąże się to z przebudową istniejących miejsc parkingowych na dodatkowe stanowiska do obsługi pasażerskiej, a w związku z powyższym powstaje konieczność przeniesienia pojazdów oczekujących, odbywających obowiązkowe pauzy, w inne miejsce. Z powodu ograniczeń terenowych, jedynym możliwym rozwiązaniem jest w tym przypadku przeniesienie ww. pojazdów na ul. Węglową, gdzie Miasto Włocławek dysponuje swoimi zasobami terenowymi. Dlatego też zasadne jest utworzenie na ul. Węglowej monitorowanego parkingu kubaturowego (częściowo podziemnego), powiększającego dostępność deficytowych miejsc zarówno dla transportu zbiorowego jak i ogólnodostępnych miejsc parkingowych dla pasażerów chcących skorzystać ze zbiorczych form transportu w sposób zintegrowany z transportem indywidualnym. Aby zwiększyć komfort obsługi podróżnych na terenie rozbudowywanego węzła na ul. Węglowej planuje się uzupełnienie poziomu „zero”, na którym oprócz miejsc dla autobusów przewiduje się lokalizację punktów gastronomicznych, dodatkowych kas biletowych lub automatycznych biletomatów oraz toalet dla podróżnych. W pozostałej przestrzeni, obecnie wybetonowanej planuje się zwiększenie zieleni w postaci przyjaznych dla pasażerów miejsc odpoczynku, wyposażonych w ławki oraz zadaszone, dające w słoneczne dni cień zielone wiaty. Takie rozwiązanie zwiększy efektywność wykorzystania przestrzeni publicznej oraz będzie miało aspekt proekologiczny. Dodatkowym rozwiązaniem, zwiększającym możliwości przepływu pieszych potoków pasażerskich (uwzględniającym potrzeby osób z problemami ruchowymi) z i do Centrum Przesiadkowego, jest planowane naziemne przejście dla pieszych z zastosowaniem inteligentnej sygnalizacji świetlnej. Takie rozwiązanie umożliwi również nadanie priorytetu dla autobusów komunikacji zbiorowej włączających się do ruchu z Centrum Przesiadkowego w obciążoną już dziś znacznie drogę krajową nr 91.

Przebudowa i rozbudowa istniejącego Centrum Przesiadkowego w multimodalny węzeł przesiadkowy z dostosowaniem do aktualnych natężeń potoków pasażerskich wraz z budową parkingu kubaturowego na ul. Węglowej oraz połączeniem z drogą krajową (nr 91) i ul. Węglową zapewni maksymalne zwiększenie wykorzystania alternatywnych dla indywidualnego środków transportu. Na ul. Węglowej powstanie dzięki temu w sumie ok. 300 miejsc parkingowych zlokalizowanych w bezpośredniej odległości od dworca kolejowo-autobusowego, co w znacznym stopniu wpłynie na możliwość rozwoju transportu zintegrowanego, w wyniku korzystania z alternatywnych dla indywidualnego ruchu samochodowego środków transportu (autobusy miejskie i pozamiejskie, pociągi, rowery miejskie). Na poziomie „0” zlokalizowana będzie monitorowana, zadaszona wiatka dla rowerów, rowerów elektrycznych i hulajnóg wraz z panelami fotowoltaicznymi do zasilania ładowarek, parking dla pojazdów osób z niepełnosprawnościami, wydzielone miejsca dla autobusów oraz postój taxi. Pozostała, dziś zabetonowana, przestrzeń zostanie zagospodarowana w formie terenów biologicznie czynnych, umożliwiających wypoczynek pasażerom oczekującym na podróż. Na poziomie

-1 zlokalizowany będzie parking dla pozostałych pojazdów. Po stronie istniejącego Centrum Przesiadkowego, planowane jest dostosowanie istniejącej części obsługującej autobusy tak, aby możliwa była jak najbardziej efektywna obsługa linii dalekobieżnych – adaptacja obecnego placu manewrowego oraz parkingu na dodatkowe stanowiska odjazdów/przyjazdów pasażerów. Aby zoptymalizować wykorzystanie miejsc dla komunikacji zbiorowej, maksymalnie skrócić czas przemieszczania się tych pojazdów z istniejącego węzła do stanowiących integralną jego część stanowisk postojowych na ul. Węglowej oraz zapewnić komfort podróżnym korzystającym z możliwości węzła multimodalnego, niezbędnym będzie wybudowanie podziemnego połączenia parkingu z drogą krajową nr 91 z parkingiem i drugim wjazdem od strony ul. Węglowej. Zastosowanie systemu identyfikacji pojazdów wjeżdżających na węzeł pozwoli na bardziej efektywne monitorowanie obiektów wyposażonych w dedykowane wjazdy i wyjazdy, w szczególności na terenie przystanków autobusowych zarówno komunikacji miejskiej, jak i międzymiastowej oraz węzła przesiadkowego celem zapewnienia przepustowości przystanków oraz zwiększenia nadzoru nad prawidłowością wykorzystywania przystanków przez przewoźników. System zabezpieczał będzie również przed korzystaniem z przystanków przez podmioty nieuprawnione.

2.4.3. Drogi rowerowe

Drogi rowerowe coraz częściej stają się nieodzownym elementem krajobrazu zarówno miejskiego, jak i wiejskiego. Coraz częściej zauważa się także wzrost wykorzystania roweru jako środka transportu i turystyki. Coraz powszechniejsze wykorzystywanie roweru wymaga dalszego rozwoju bezpiecznej i funkcjonalnej infrastruktury komunikacyjnej dedykowanej temu środkowi transportu. Infrastruktury, która z jednej strony przyczyni się do ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza, a z drugiej wywoła impuls do rozwoju i promowania aktywnych form mobilności. Problemem obszaru jest jednak niewystarczający rozwój infrastruktury rowerowej, co wpływa ograniczająco na wykorzystanie roweru jako środka transportu. W związku z tym dostrzega się potrzebę realizacji kompleksowych działań na rzecz wsparcia rozwoju infrastruktury rowerowej, infrastruktury zintegrowanej z drogami rowerowym (m.in. wiat postojowych, parkingów, stojaków rowerowych, systemów zabezpieczających, oznaczeń poziomych, tablic informacyjnych, oświetlenia oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego BRD), a także działań informacyjno-promocyjnych podnoszących świadomość mieszkańców w zakresie odpowiedzialności społecznej za jakość środowiska naturalnego, a także efekty podejmowanych działań.

W zakresie rozwoju transportu rowerowego na terenie województwa identyfikuje się 3 największe potrzeby związane z infrastrukturą rowerową. Są to potrzeby związane z: likwidacją luk w istniejącej sieci infrastruktury rowerowej, potrzeby infrastrukturalne na obszarach miejskich, w tym także potrzeby związane z realizacją dróg rowerowych w relacji obszary wiejskie – miasto, w celu zwiększenia dostępu do usług publicznych oraz potrzeby związane z rozwojem infrastruktury rowerowej poprawiającej dostępność do obiektów i atrakcji turystycznych. Budowa kluczowych odcinków dróg rowerowych, które uzupełnią brakujące elementy infrastruktury rowerowej wpłynie przede wszystkim na poprawę ciągłości i zwiększenie spójności sieci dróg rowerowych oraz poprzez odseparowanie ruchu rowerowego od samochodowego przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu drogowego. Spójne, bezpieczne i atrakcyjne trasy rowerowe mogą sprawić, że więcej osób zdecyduje się na wybór roweru jako środka transportu, co przełoży się m.in. na poprawę jakości powietrza i ogólny stan zdrowia mieszkańców. Inwestycje na obszarach miejskich umożliwią szybszą

jazdę na długich odcinkach miejskich, bezpieczny i wygodny wyjazd z miasta, a także umożliwią skuteczniejsze połączenie miasta z obszarami podmiejskimi. Budowa ścieżek prowadzących do atrakcji turystycznych sprzyjać będzie rozwojowi funkcji turystycznej na terenie obszaru, a także przyczynić się może do wzrostu lokalnego potencjału gospodarczego.

Na terenie MOF Włocławka identyfikuje się potrzeby związane z likwidacją luk w istniejącej sieci infrastruktury pieszo-rowerowej, potrzeby infrastrukturalne na obszarach miast, potrzeby służące połączeniu miast z obszarami wiejskimi oraz potrzeby związane z rozwojem infrastruktury rowerowej poprawiającej dostępność do obiektów i atrakcji turystycznych, co przyczyni się do zwiększenia potencjału turystycznego i wzmacniania powiązań turystycznych na terenie MOF Włocławka. Niedobory w zakresie dróg rowerowych związane są także z brakiem małej infrastruktury towarzyszącej drogom rowerowym.

Potrzeby infrastrukturalne związane z likwidacją luk w istniejącej sieci infrastruktury pieszo-rowerowej szczególnie dostrzegalne są we Włocławku. Brak części elementów infrastruktury rowerowej utrudnia dobrą dostępność komunikacyjną na obszarze całego miasta. Budowa kluczowych odcinków dróg rowerowych, które uzupełnią brakujące elementy infrastruktury rowerowej w różnych częściach miasta pozwoli na zachowanie spójności i ciągłości głównych tras rowerowych, zwłaszcza że na terenie miasta funkcjonował do 2022r. system Włocławskiego Roweru Miejskiego („Włower”). System umożliwiał bezobsługowe wypożyczenie roweru przez co ułatwiało szybkie i sprawne poruszanie się w przestrzeni publicznej mieszkańcom miasta, ale także mieszkańcom obszaru funkcjonalnego przyjeżdżającym do Włocławka (w celu zaspokajania potrzeb zawodowych i korzystania z usług) oraz turystom odwiedzającym miasto. W 2023r. wdrożony został program dopłat do zakupu rowerów dla mieszkańców Włocławka. Od 2019r. na terenie Gminy Brześć Kujawski funkcjonuje Brzeski Rower Miejski, który cieszy się dużym powodzeniem wśród mieszkańców.

Budowa wszystkich kluczowych odcinków dróg rowerowych na terenie MOF wpłynie przede wszystkim na zwiększenie spójności sieci dróg rowerowych, poprawę bezpieczeństwa ruchu, ale także na poprawę atrakcyjności turystycznej regionu.

2.4.4. Najważniejsze wnioski wynikające z Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (SUMP)

Na podstawie diagnozy sytuacji mobilności we WŁOF w ramach Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej KUJAWY 2035 sformułowano trzy scenariusze możliwych kierunków zmian oraz oceniono konsekwencje braku zmian w polityce mobilności – scenariusz referencyjny.

W warunkach złożonej sytuacji politycznej i społecznej, nie jesteśmy jednak dziś w stanie przewidzieć wszystkiego, co będzie wpływało na system mobilności we Włocławku i jego otoczeniu w przyszłości. Wiemy jednak, że założenia planu muszą wpisywać się w ramy Europejskiego Zielonego Ładu. W 2035 r. w Polsce ma obowiązywać zakaz sprzedaży nowych samochodów spalinowych, znamy główne kierunki polityki europejskiej – do 2050 r. emisje z transportu w Unii Europejskiej mają spaść o 90%.

Posiadamy też informacje na temat najważniejszych tendencji demograficzno-przestrzennych obszaru i wiemy, że w perspektywie realizacji planu możemy oczekiwać istotnego wzrostu gospodarczego MOF Włocławka. Możemy spodziewać się, że zwiększać się będzie znaczenie paliw alternatywnych

i odnawialnych źródeł energii, a ceny energii pochodzącej z paliw kopalnych (także w transporcie) będą rosły – zarówno za sprawą czynników rynkowych, jak i polityki klimatycznej.

Osiągnięcie zakładanych celów planu wymaga myślenia długoterminowego i przewidywania wyzwań, które w przyszłości zrodzą obecne tendencje. Na wszystkie wyzwania obszaru nie da się odpowiedzieć w kilka lat, ponadto w planie musimy przewidzieć odpowiedzi na kwestie, które dziś nie są jeszcze naglące, ale za kilka lat będą. Z tego względu wypracowaliśmy trzy scenariusze rozwoju systemu mobilności WŁOF do 2035 r. oraz punkt odniesienia – scenariusz referencyjny.

SCENARIUSZ REFERENCYJNY	SCENARIUSZ KOMPROMISOWY	SCENARIUSZ ANGAŻUJĄCY	SCENARIUSZ ZIELONEGO ŁADU
<p>Chaos przestrzenny będzie się pogłębiał, co przełoży się na duży wzrost kosztów finansowych, społecznych i środowiskowych związanych z dojazdami.</p> <p>Transport publiczny (w tym kolej) nie będzie realną alternatywą dla samochodów, a rozwój ruchu pieszego i rowerowego będzie ograniczany przez brak realizacji spójnej wizji jego rozwoju.</p> <p>Ulice będą stopniowo coraz bezpieczniejsze, jednak ze względu na ich zatłoczenie nie będzie można uznać ich za przyjazne. Logistyka będzie rozwijała się w dotychczasowym modelu.</p>	<p>Będziemy odpowiadać na skutki procesów przestrzennych i transportowych z pewną skutecznością. Osiągnięty zostanie najważniejszy cel planu: transport publiczny stanie się jednym z wyborów w podróżach po WŁOF, jednak jego uprzywilejowanie nie będzie konsekwentne, przez co efekty działań zostaną ograniczone.</p> <p>Istotnie poprawi się bezpieczeństwo w ruchu drogowym, a obszar będzie gotowy na zmiany w logistyce.</p> <p>Powstanie jeden organizator transportu publicznego w WŁOF, który wypełni większość swoich zadań, jednak współpraca będzie trudna.</p> <p>Po realizacji kluczowych inwestycji w perspektywie 2030+ znaczenie ruchu rowerowego, pieszego i transportu publicznego nieznacznie wzrośnie.</p>	<p>Większość budynków będzie powstawało w miejscach, gdzie istnieją perspektywy przyjaznej dla środowiska obsługi komunikacyjnej.</p> <p>Transport publiczny będzie najbardziej atrakcyjnym wyborem w kluczowych relacjach ze względu na jego uprzywilejowanie. Wzrośnie atrakcyjność poruszania się rowerem i ruchu pieszego. Istotnie poprawi się bezpieczeństwo w ruchu drogowym, a obszar będzie gotowy na zmiany w logistyce.</p> <p>Powstanie jeden organizator transportu publicznego w WŁOF, który wypełni wszystkie swoje zadania.</p>	<p>Dzięki poprawie jakości planowania przestrzennego rozwój zabudowy będzie w większości spójny z siecią efektywnego finansowo i uprzywilejowanego systemu transportu zbiorowego, którego kręgosłupem będzie sprawnie działająca kolej.</p> <p>Zrealizowane zostaną duże inwestycje, których wyraźnym priorytetem będzie zmiana zachowań komunikacyjnych mieszkańców.</p> <p>Wyraźnie wzrośnie udział podróży pieszych i rowerowych.</p> <p>System transportu publicznego w WŁOF będzie jednym z najlepiej zintegrowanych</p>

SCENARIUSZ REFERENCYJNY	SCENARIUSZ KOMPROMISOWY	SCENARIUSZ ANGAŻUJĄCY	SCENARIUSZ ZIELONEGO ŁADU
<p>Nie będzie wspólnego zarządzania ofertą mobilności i daleko idącej współpracy samorządów.</p> <p>Wydane zostaną duże środki (przede wszystkim na drogi), jednak nie przyniesie to wymiernych efektów w postaci zmiany zachowań komunikacyjnych.</p> <p>Obszar nie będzie gotowy na Europejski Zielony Ład w sferze transportu do 2035 r.</p>	<p>Obszar będzie częściowo gotowy na Europejski Zielony Ład w sferze transportu w 2035 r.</p>	<p>Postrzeganie mobilności przez mieszkańców mocno się zmieni, co wpłynie na istotną zmianę zachowań komunikacyjnych.</p> <p>Obszar będzie przeważająco gotowy na Europejski Zielony Ład w sferze transportu w 2035 r.</p>	<p>i zorganizowanych w Polsce.</p> <p>W WŁOF osiągnięte zostaną niemal wszystkie cele krajowych i europejskich dokumentów strategicznych w zakresie polityki transportowej.</p> <p>Obszar będzie zasadniczo gotowy na Europejski Zielony Ład w sferze transportu w 2035 r.</p>

Z każdym celem strategicznym związane są konkretne pakiety działań, które mają przynieść mierzalne efekty. Planowanie długoterminowe musi jednak mieć elastyczny charakter, a zmieniająca się sytuacja wpływać na aktualizację zapisów planu. Scenariusz referencyjny jest tłem dla zmian kierunku polityki mobilności, które wyznaczają poszczególne scenariusze Planu. Każdy kolejny scenariusz wyznacza zestawy coraz skuteczniejszych środków, które mają doprowadzić do zmian w systemie mobilności. Plan zrównoważonej mobilności nie jest listą niewykonalnych postulatów, pożądanych inwestycji czy życzeń. Skuteczne zmiany zachowań komunikacyjnych nie zawsze muszą wiązać się z dużymi wydatkami, ale z odważnymi decyzjami politycznymi czy świetną współpracą pomiędzy samorządami i rządem. W scenariuszu zielonego ładu koszt przewiezienia jednego pasażera na odległość jednego kilometra przez autobus komunikacji podmiejskiej byłby najniższy, zaś koszty związane z deficytem ładu przestrzennego byłyby najmniejsze. W ujęciu wszystkich kosztów nie jest to więc scenariusz najdroższy. W scenariuszu referencyjnym koszty zmian w transporcie odczują przede wszystkim najmniej zamożni mieszkańcy obszaru, scenariusz zielonego ładu zakłada zaś najbardziej sprawiedliwą transformację. Scenariusz kompromisowy zakładał najmniej trudne politycznie cele, scenariusz zielonego ładu – potencjalnie najbardziej kontrowersyjne i wymagające największej współpracy.

Za sukces realizacji planu zrównoważonej mobilności należy uznać sytuację, w której wartości kluczowych wskaźników zbliżone są do scenariuszy przewidzianych przez SUMP i nie powielają scenariusza referencyjnego.

Tabela 1. System mobilności WłOF w 2035 r.

WSKAŹNIK	WARTOŚĆ WYJŚCIOWA [2022]	BRAK REALIZACJI PLANU	REALIZACJA PLANU
Udział zrównoważonych sposobów przemieszczania [%]	33,5%	32,2%	40%
Wskaźnik motoryzacji [samochody osobowe na 1000 mieszkańców]	668	679	630
Emisje CO ₂ z systemu transportowego WłOF [tony CO ₂ eq rocznie na mieszkańca]	1,75	1,27	1,00
Emisje PM _{2,5} z systemu transportowego WłOF [kg PM _{2,5} rocznie na mieszkańca]	0,68	0,49	0,40
Liczba wypadków drogowych [rocznie na 100 tys. mieszkańców]	43	27	21
Liczba ofiar wypadków drogowych [rocznie na 100 tys. mieszkańców]	8,11	3,95	2,75
Liczba ofiar wypadków drogowych z udziałem pieszych i rowerzystów	1	1	0
Wskaźnik dostępności czasowej transportu zbiorowego [% mieszkańców WłOF o dobrej dostępności transportu zbiorowego]	23,3%	22,1%	31,0%

Źródło: Opracowanie własne Zespołu Doradców Gospodarczych TOR

Pomimo deklaratywnego wsparcia zrównoważonej mobilności na etapie składania wniosków o dofinansowanie, tworzenia strategii czy komunikacji społecznej – przemieszczanie osób i towarów w Polsce nie staje się coraz mniej uciążliwe dla mieszkańców i bardziej przyjazne dla środowiska. W znacznej części Włocławskiego Obszaru Funkcjonalnego za normę uznaje się transport oparty niemal w całości o spalinyowe samochody osobowe. Przystanki kolejowe we WłOF pozostają niewykorzystane, przewozy autobusowe nie stanowią realnej opcji podróży, a infrastruktura rowerowa nie ma charakteru spójnej sieci. Choć w obszarze rozwijają się strefy przemysłowe i nowe osiedla domów jednorodzinnych, niemal całkowite uzależnienie od transportu drogowego sprawia, że Kujawy w wymiarze transportowym co do zasady oddalają się, a nie zbliżają do celów środowiskowych i społecznych, wyznaczanych przez europejskie czy krajowe strategie.

W latach 2005-2017 emisje z sektora transportowego w Polsce wzrosły o 76% – w całej Unii w tym czasie spadły o 3%. Dzieje się tak pomimo najwyższych w skali Unii Europejskiej dofinansowań na inwestycje transportowe – kolej, niskoemisyjne autobusy, węzły przesiadkowe.

Zgodnie z raportem CAKE⁶ emisje z transportu w Polsce wzrosną z 61 Mt CO₂ do poziomu 63 Mt CO₂ w 2030 r. W 2050 r. szacuje się je na 58 Mt CO₂. Oznacza to, że Polska nie osiągnie zakładanych celów klimatycznych w obszarze transportu. Choć flota transportu publicznego w miastach jest modernizowana, a pojazdy Polaków coraz bardziej przyjazne dla środowiska, ogólny wzrost aktywności

⁶ Ścieżki redukcji emisji CO₂ w sektorze transportu w Polsce w kontekście „Europejskiego Zielonego Ładu”, Centrum Analiz Klimatyczno-Energetycznych, 2020

transportowej na poziomie 1,5% i powszechna rezygnacja z transportu publicznego poza miastami sprawiają, że jakiegokolwiek pozytywne efekty związane z inwestycjami w transport publiczny są neutralizowane przez wzrost zainteresowania Polaków motoryzacją. Nawet wymiana wszystkich autobusów komunikacji miejskiej w Polsce na zeroemisyjne nie równoważy wzrostu emisji związanego z transportem indywidualnym. Nie bez znaczenia jest tu też wzrost zapotrzebowania na transport towarowy wynikający z rosnącej zamożności polskiego społeczeństwa – tu także bardziej efektywna energetycznie kolej traci na korzyść transportu drogowego.

Za wzrost emisji w znacznej mierze odpowiada także chaos przestrzenny: źle zlokalizowana zabudowa wymusza dłuższe dojazdy mieszkańców i łańcuchy dostaw towarów. Choć Włocławek wyludnia się w rekordowym tempie, przedmieścia miasta i obszary wiejskie ciągle znajdują się pod presją inwestorów. Godzi to w skuteczność rewitalizacji, której fundamentem jest powrót mieszkańców do centrum i stabilność finansową samorządów. Skala niekontrolowanej urbanizacji i chaosu przestrzennego staje się kosztownym obciążeniem dla wielu samorządów w Polsce – koszty chaosu przestrzennego w Polsce wynoszą aż 84,3 mld zł – 2 200 zł na każdego mieszkańca polski. Aż 31,5 mld zł spośród tej kwoty to koszty nadmiernych dojazdów do pracy, wartość utraconego czasu związanego z kongestią i koszty zewnętrzne związane z transportem. Gdyby ograniczyć zjawisko chaosu przestrzennego, polskie gminy zaoszczędziłyby rocznie co najmniej 5,8 mld zł. Wyludnianie się miast przy jednoczesnym rozlewaniu się przedmieść sprawiają, że na utrzymanie każdego odcinka infrastruktury składa się coraz mniej osób.

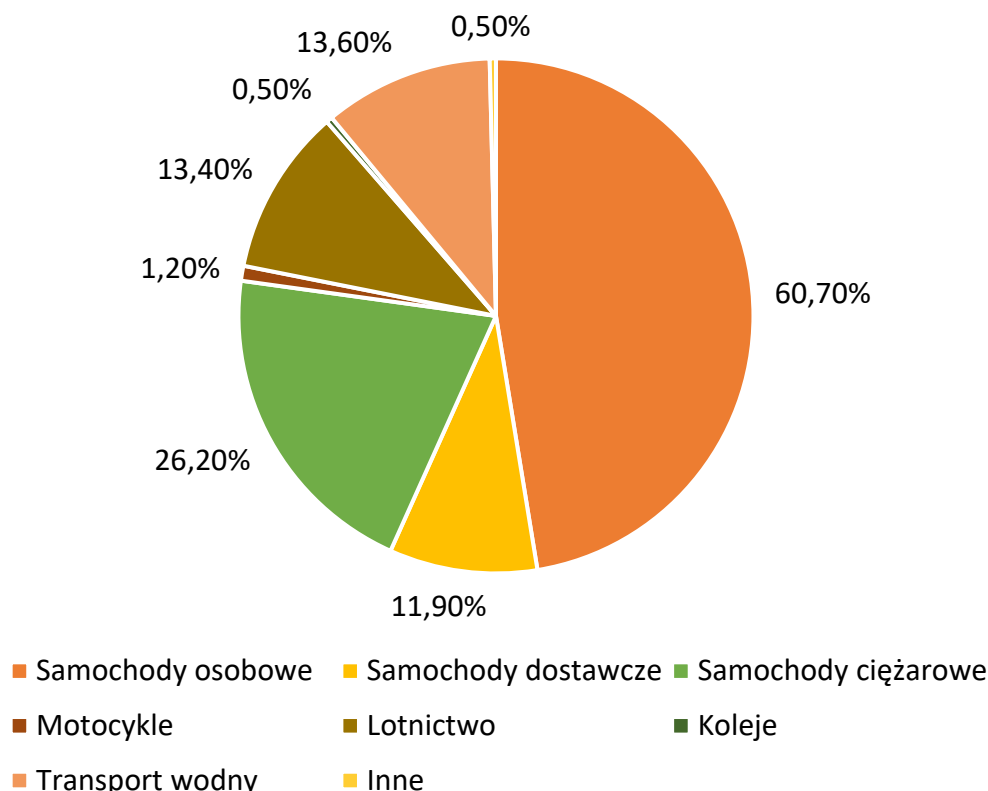
Jak wynika z raportu Polskiego Instytutu Ekonomicznego, skutkiem chaosu przestrzennego jest m.in. nierównomierny dostęp do usług publicznych: o ile na niską dostępność transportową narzeka tylko 14% mieszkańców największych miast, to w przypadku stref podmiejskich odsetek ten rośnie do 45%⁷. W ostatnich latach niemal całkowicie załamała się oferta transportu publicznego poza największymi ośrodkami, co dotknęło także WŁOF, pogłębiając zjawisko wykluczenia komunikacyjnego. Posiadanie samochodu przestało być kwestią wyboru – stało się w obszarach pozamiejskich podstawą funkcjonowania w społeczeństwie, co potwierdzają wyniki badań społecznych, w których 45% respondentów przyznało, że nic nie skłoni ich do rezygnacji z przemieszczania się samochodem, zaś własny samochód posiada aż 74% z nich.

Jak wynika z badań przeprowadzonych na potrzeby planu, mieszkańcy mniejszych ośrodków WŁOF poświęcali więcej czasu na dojazd do miejsc pracy, nauki czy do miejsc rozrywki (w ostatnim wypadku aż dwukrotnie dłużej, niż mieszkańcy Włocławka). Proces odpływu mieszkańców z miasta rdzeniowego sprawia więc, że spada dostęp mieszkańców do usług.

Polska jest jako istotny członek Unii Europejskiej zobowiązana do realizacji celów klimatycznych. Na 2030 r. prawnie wiążący cel redukcji emisji dla Polski to 7% w stosunku do poziomu z 2005 r. – jest to cel dla całego obszaru non-ETS: czyli transportu, rolnictwa, odpadów, emisji przemysłowych poza ETS i sektora komunalno-bytowego – w znacznej mierze wpływ na emisję w tych obszarach mają samorządy. Transport jest głównym źródłem emisji w tym obszarze i jedynym, w którym dziś nie są widoczne realne perspektywy spadków. Jak wspomniano wcześniej, od 2005 r. emisje z transportu dynamicznie rosną.

⁷ 5,8 mld zł oszczędziłyby polskie gminy, gdyby ograniczono zjawisko chaosu przestrzennego, Polski Instytut Ekonomiczny; <https://pie.net.pl/58-mld-zl-oszczedziłyby-polskie-gminy-gdyby-ograniczono-zjawisko-chaosu-przestrzennego/>

Wykres 1. Emisje z transportu w Unii Europejskiej

Źródło: Europejska Agencja Środowiska, 2022.

Transport drogowy odpowiada w skali Unii Europejskiej za 72% emisji z transportu (z czego 61% przypada na samochody osobowe), lotnictwo za 13,5%, kolej zaś za jedynie za 0,5%. Nawet najbardziej optymistyczne scenariusze zakładają, że w 2030 r. emisje z transportu będą w Polsce większe o 48% w stosunku do 2005 r. – jednak i one, w obliczu braku realnego zrozumienia potrzeby transformacji w transporcie, mogą się nie ziścić.

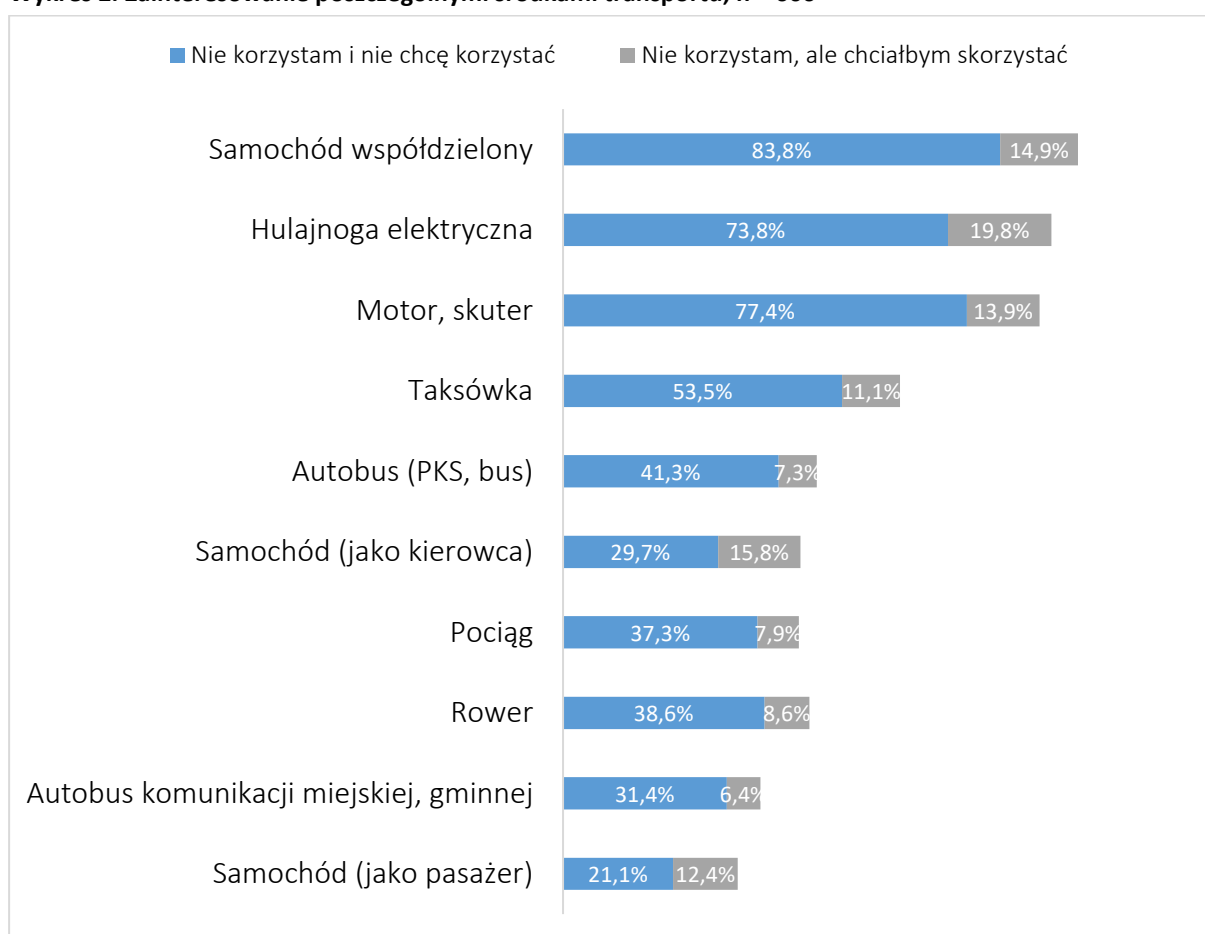
Osiągnięcie celów klimatycznych poprzez odpowiednio szybką dobrowolną zmianę napędu samochodów osobowych przy braku innych zmian w systemie transportowym to mało prawdopodobny scenariusz. Ceny paliw alternatywnych i pojazdów napędzanych nimi nie spadną dostatecznie szybko, by po prostu wymienić flotę (często starych) pojazdów spalinowych na hybrydy plug-in, elektryczne czy wodorowe przy zachowaniu wszystkich obecnych trendów w zakresie przyzwyczajeń transportowych i rozwoju przestrzennego. Rozwój technologiczny nie rozwiąże problemów związanych z emisją dostatecznie szybko.

Samorządy ponoszą znaczną część odpowiedzialności za działanie w obszarze zrównoważonej mobilności – to one dysponują narzędziami, które kształtują politykę przestrzenną i charakter większości codziennych podróży. To na poziomie lokalnym, poprzez kształtowanie ulic zapewniające atrakcyjność ciągów pieszych i rowerowych, inwestycje w transport zbiorowy, polityki parkingowe, tworzy się polityka mobilności. Nawet kwestie pozornie będące poza zakresem kompetencji gmin są związane z ich działaniami: popularność i przydatność kolei zarówno w ruchu pasażerskim,

jak i towarowym jest w znacznej mierze pochodną polityki przestrzennej i skuteczności integracji działań poziomu krajowego, regionalnego i lokalnego.

Wyniki badań prowadzonych z mieszkańcami WŁOF potwierdzają, że istnieje zapotrzebowanie na zróżnicowany system mobilności, który oferuje szereg alternatyw wobec samochodów. Zróżnicowanie częstotliwości korzystania z poszczególnych form transportu różni się ze względu na płeć badanych. Dla przykładu: autobusy miejskie i gminne to środek częściej wykorzystywany przez kobiety (nie podróżuje nimi 32%) niż przez mężczyzn (44% nie jeździ autobusami). Odsetek regularnych użytkowników (tj. osób jeżdżących autobusem codziennie lub kilka razy w tygodniu) jest istotnie niższy wśród mężczyzn niż wśród kobiet (25% vs 37%).

Wykres 2. Zainteresowanie poszczególnymi środkami transportu; n = 606

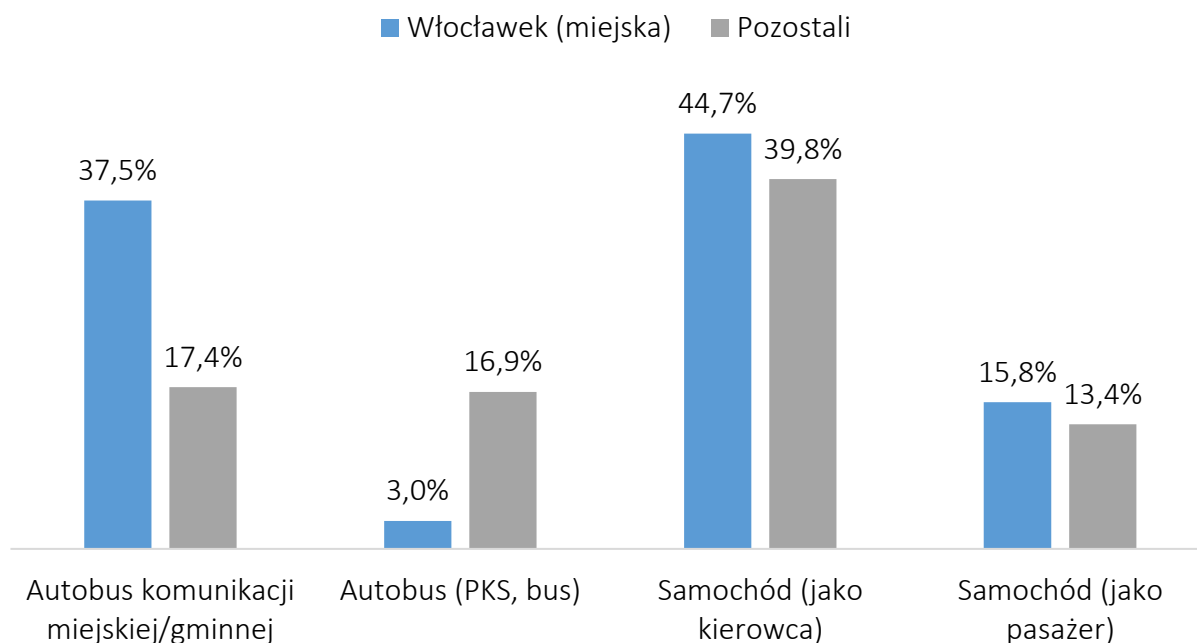

Źródło: Badanie PAPI na potrzeby PZMM Kujawy 2035

Kwestia dostępności transportu publicznego czy innych alternatyw wobec samochodu nie jest tylko częścią polityki transportowej, a fundamentalnego prawa obywatela do dostępu do usług publicznych. Choć w obszarze podczas rozmów badacze i eksperci wielokrotnie usłyszeli tezę, że „wszyscy mają samochody, więc transport publiczny nie jest potrzebny”, często były to słowa wypowiedziane bez refleksji nad grupami, które z różnych powodów nie mogą bądź nie chcą z samochodów korzystać. Przeszło 70% osób w wieku 18-24 lata korzysta we WŁOF regularnie z transportu publicznego, zaś tylko 36,3% korzysta z samochodu jako kierowca. W żadnej grupie wiekowej odsetek kierowców nie przekracza ¼ badanej grupy.

Co istotne, odsetek osób korzystających regularnie z samochodu jako kierowca wcale nie jest wyższy poza Włocławkiem – brak oferty transportu publicznego może oznaczać tam więc ryzyko wykluczenia komunikacyjnego.

Wykres 3. Regularnie wykorzystywane środki transportu a początkowy punkt podróży; n = 606

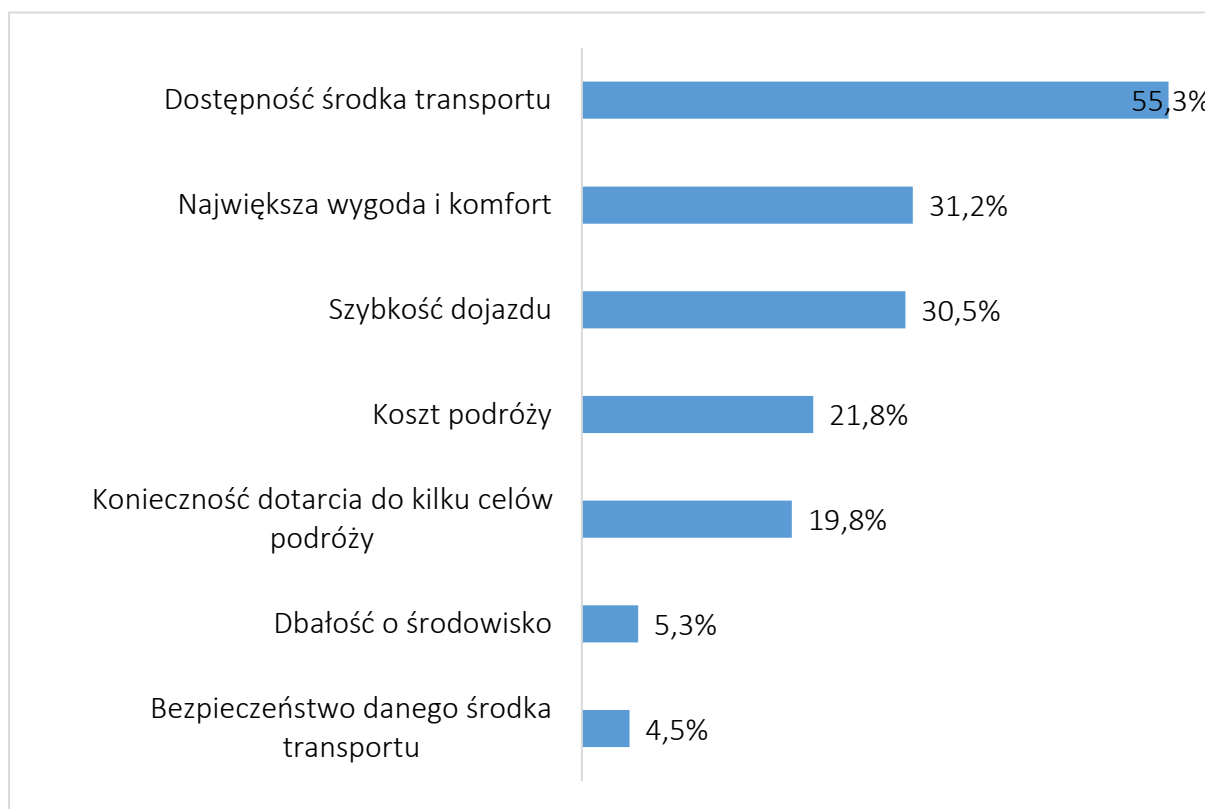
Źródło: Badanie PAPI na potrzeby PZMM Kujawy 2035

Brak realizacji działań w obszarze podejmowanym przez PZMM rodzi ryzyko, że po 2035r. mieszkańców Kujaw nie będzie stać na samochody zero-/niskoemisyjne i jednocześnie transport publiczny będzie niedostatecznie atrakcyjny, a cele podróży jeszcze bardziej oddalone od mieszkańców niż dziś. Objęcie transportu towarów drogą lądową systemem opłat za emisję przy braku rozwoju alternatyw sprawi z kolei, że wzrosną ceny towarów i usług. Wszystko to może przełożyć się na znaczące pogorszenie sytuacji bytowej mieszkańców i wykluczenie wielu ich grup.

O wyborze środka transportu we Włocławskim Obszarze Funkcjonalnym decydują w pierwszej kolejności sam fakt jego dostępności – dopiero później wygoda, szybkość czy koszt. Tylko 5,3% badanych zwracało uwagę na kwestie środowiskowe, jeszcze mniej (4,5%) na kwestie bezpieczeństwa. Kwestia dostępności środka transportu była znacznie istotniejsza dla kobiet (61% badanych). Aż 81,6% mieszkańców spoza Włocławka wskazywało na kluczowe znaczenie dostępności środka transportu przy jego wyborze.

Badania wskazują na obecność w obszarze zjawiska tzw. motoryzacji wymuszonej – sytuacji, w której rodziny o niskich dochodach zostają niejako zmuszone do zakupu i użytkowania samochodu, ponieważ inne opcje transportu nie są dla nich dostępne, a rodziny takie potrzebują dostępności, którą niesie ze sobą samochód.

Wykres 4. Czynniki decydujące o wyborze środka transportu; n = 606

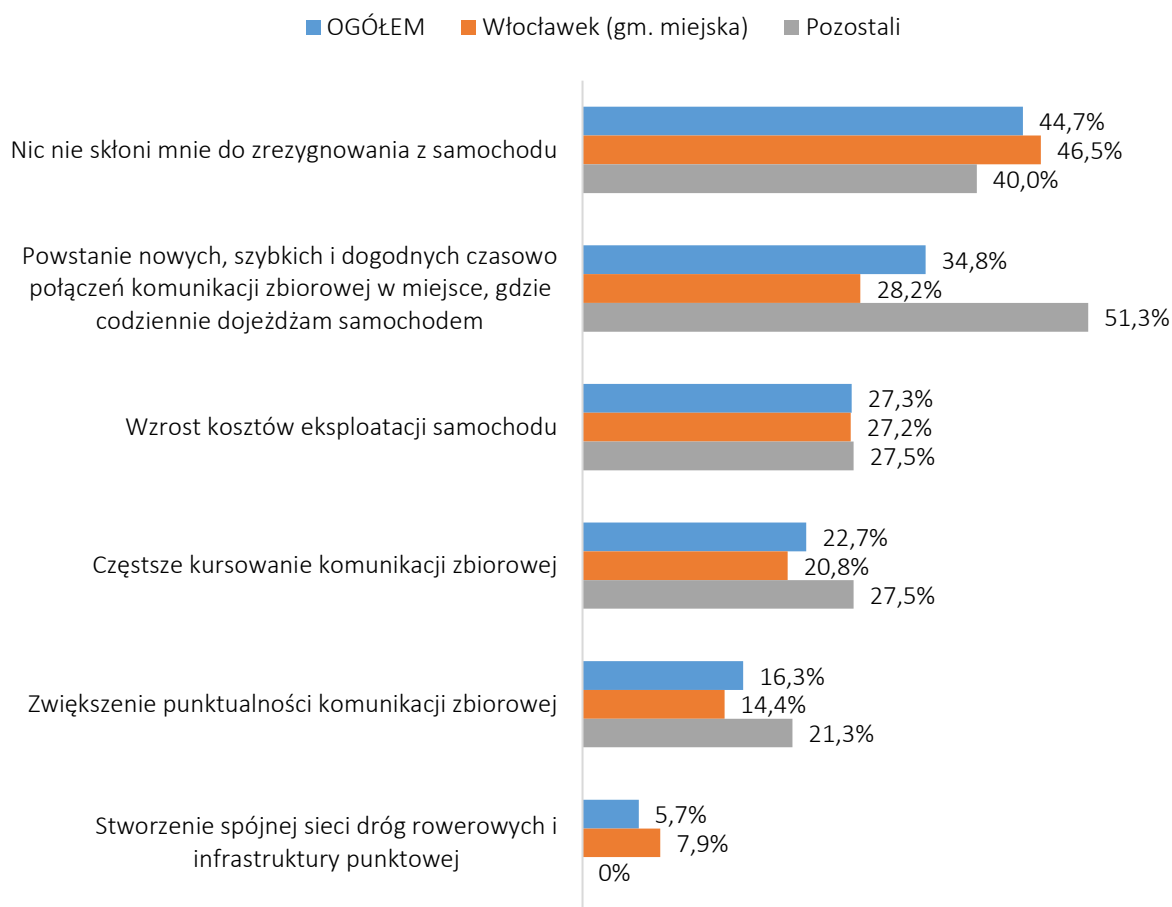

Źródło: Badanie PAPI na potrzeby PZMM Kujawy 2035

Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej Kujawy 2035 to narzędzie, które ma doprowadzić do realizacji celów środowiskowych, klimatycznych i społecznych w sposób najbardziej efektywny pod względem ekonomicznym – tak by transformacja w sektorze transportu nie uderzyła w najbiedniejszych mieszkańców obszaru.

Podstawowym celem procesu SUMP jest diagnoza rzeczywistych problemów, wyzwań i potrzeb związanych z przemieszczaniem osób i towarów w obszarze analizy i jego bezpośrednim otoczeniu oraz znalezienie rzeczywistych i wykonalnych rozwiązań, które mają szansę powodzenia przy uwzględnieniu lokalnej specyfiki społecznej, administracyjnej i politycznej. PZMM ma prowadzić do realizacji koncepcji zrównoważonej mobilności. Ta wynika z kolei z koncepcji zrównoważonego rozwoju, która ma prowadzić do zaspokajania potrzeb obecnych pokoleń bez ograniczania przyszłym pokoleniom możliwości zaspokojenia swoich potrzeb pod względem rozwoju gospodarczego oraz ochrony środowiska. Transformacja WŁOF w obszarze transportu jest możliwa. Jak wynika z badań, nawet 50% mieszkańców WŁOF jest gotowych do rezygnacji z samochodów na rzecz innych środków transportu, jeśli ich jakość znacząco się poprawi.

Wykres 5. Czynniki mogące wpłynąć na ograniczenie korzystania z samochodu; n = 282

Źródło: Badanie PAPI na potrzeby PZMM Kujawy 2035

Powyższe wnioski oraz cele pokrywają się z konkretnymi działaniami zawartymi w Planie działania, stanowiącym załącznik do dokumentu strategicznego.

2.5. Demografia

Według danych GUS (na podstawie których przeprowadzono niniejszą analizę demograficzną) MOF Włocławka na koniec roku 2020 zamieszkiwany był przez 194,2 tys. osób (9,4% ludności województwa). W okresie ubiegłej dekady (2010-2020) liczba jego mieszkańców spadła o 4,9% (tracąc relatywnie dużo więcej mieszkańców, niż przeciętnie całe województwo – 1,8%). Spadek liczby ludności wystąpił zarówno w miastach, jak i na obszarach wiejskich (przy czym w miastach był zdecydowanie większy). Łącznie w analizowanym okresie liczba ludności zmniejszyła się o 10,1 tys. Zdecydowana większość mieszkańców MOF koncentruje się w miastach, stanowiąc 64,5% ogółu ludności, niemniej jednak jej udział w okresie 2010-2020 spadł o 1,4 pkt proc. (co jest spowodowane znacznie większym ubytkiem ludności w miastach wobec obszarów wiejskich). Biorąc pod uwagę dalsze trendy rozwoju demograficznego MOF Włocławka wynikające z prognozy demograficznej GUS na lata 2017-2030, należy spodziewać się dalszego spadku liczby mieszkańców. W roku docelowym prognozy, populacja MOF wynosić ma 183,4 tys. mieszkańców, co oznaczałoby spadek na poziomie 5,9% w stosunku

do roku 2020⁸. Weryfikując trafność prognozy okazuje się, że dotychczas jest ona niedoszacowana, bowiem dla okresu 2016-2020 zakładała spadek liczby mieszkańców MOF o 2,1%, natomiast w rzeczywistości spadek wyniósł 2,5% (różnica pomiędzy rzeczywistym stanem liczby mieszkańców podawanym na rok 2020, a stanem na ten sam rok przewidzianym w prognozie wynosi ok. 640 osób). Pozwala to postawić hipotezę, iż zakładany w prognozie trend będzie się utrzymywał w perspektywie obecnej dekady, jednak faktyczny ubytek może być większy od prognozowanego.

W strukturze wieku mieszkańców MOF obserwuje się zmiany przejawiające się spadkiem udziału mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (z 18,4% do 16,4% w okresie 2010-2020) oraz produkcyjnym (z 64,8% do 59,7%) przy intensywnym wzroście udziału grupy poprodukcyjnej (z 16,9% do 23,9%) – co oznacza, iż społeczeństwo obszaru wyraźnie się starzeje.

Obserwowane zmiany demograficzne wiążą się z bardzo istotnym problemem ubytku populacji młodych mieszkańców na obszarze MOF, co niesie za sobą różnego rodzaju konsekwencje. Zaliczają się do nich m. in. problemy z zastępowalnością pokoleniową, spadek zasobów pracowników i kadr w gospodarce, niski rozwój przedsiębiorczości, czy też malejący potencjał kreatywny. W sytuacji, kiedy problem ten jest powszechny dla większości obszaru kraju, istotnym wyzwaniem staje się zbudowanie atrakcyjnego klimatu i dobrych warunków do życia, kształcenia (w tym również na poziomie wyższym), pracy oraz wypoczynku w miejscu zamieszkania. Podejmowanie i realizowanie działań w tych obszarach jest szansą dla zatrzymania odpływu młodych mieszkańców oraz stworzenia możliwości do konkurencyjności obszaru MOF z innymi obszarami (związanymi zwłaszcza z dużymi ośrodkami w relatywnie niedużej odległości), zwłaszcza na polu gospodarczym.

W wyniku znaczących zmian demograficznych spowodowanych postępującym zjawiskiem starzenia się społeczeństwa można zaobserwować coraz większe potrzeby w zakresie wsparcia seniorów. Wsparcie to wymaga szeroko zakrojonych działań mających na celu pomoc osobom starszym w codziennym życiu, w integracji ze społeczeństwem oraz przeciwdziałaniu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Rosnąca populacja osób starszych zmienia także popyt na usługi medyczne i opiekę społeczną. W związku z tym niezbędny jest rozwój usług związanych z szeroko pojętą opieką senioralną, w tym wzmacnianie kadr pomocy i integracji społecznej (pielęgniarki środowiskowe, opiekunowie medyczni, opiekunowie osób starszych, opiekunowie w miejscu zamieszkania) oraz rozwój struktur instytucji ją prowadzących. Rosnąca skala potrzeb będzie wymagała także zmian instytucjonalnych. Potrzebne będą dzienne domy pobytu dla seniorów, centra usług środowiskowych, ale także wszelkie zdeinstytucjonalizowane formy opieki nad osobami starszymi. Ważne będzie także kształtowanie jak najbardziej przyjaznych dla seniorów i bezpiecznych przestrzeni publicznych. Istotnym aspektem będzie aktywizacja społeczna ludności starszej, mająca na celu aktywne zagospodarowanie wolnego czasu i sprzyjająca pozostawaniu w zdrowiu fizycznym i psychicznym (w tym poprzez kluby seniora, projekty adresowane do osób starszych). Istnieje także potrzeba upowszechniania systemu opieki zdalnej, związanej z kontrolą stanu zdrowia i umożliwiającej szybkie wezwanie pomocy. Obecnie do najpopularniejszych form opieki zdalnej zalicza się tzw. bransoletki życia, czyli noszone na nadgarstku mobilne urządzenia do przywoływania pomocy wyposażone m.in. w przycisk SOS oraz czujnik upadku. Realizatorem zadań z zakresu polityki społecznej na poziomie województwa jest Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu (ROPS). Na poziomie gminnym za zadania ukierunkowane na ludność wymagającą wsparcia odpowiedzialne są Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej (GOPS-y).

⁸ W porównaniu ze stanem liczby ludności na rok 2020 przewidzianym w prognozie

Liczba mieszkańców MOF w wieku poprodukcyjnym według stanu na rok 2020 wynosiła 46,4 tys. (stanowiąc 10,2% ludności w tej grupie wiekowej w województwie). Populacja tej grupy dynamicznie wzrasta, co potwierdza zmiana aż o 34,7% w okresie 2010-2020 (przyrost aż o 12,0 tys. osób). Według przytoczonej powyżej prognozy demograficznej, proces starzenia się ludności MOF Włocławka będzie się pogłębiał – czego skutkiem będzie m.in. wzrost liczby mieszkańców w grupie poprodukcyjnej do 51,4 tys. w roku 2030 (stanowiącej wtenczas aż 28,0% ludności). Zmiany zajdą także w grupie mieszkańców w wieku 80+, której populacja w okresie 2020-2030 według prognozy zwiększy się o 37,2% i docelowo wynosić ma 11,3 tys. seniorów.

Uwzględniając kwestię czynników kształtujących liczbę mieszkańców, MOF Włocławka charakteryzuje się pogarszającym się wskaźnikiem przyrostu naturalnego (PN), który wynosił: **-1,2‰** w latach 2010-2011; **-2,5‰** w latach 2012-2014; **-2,9‰** w latach 2015-2017 oraz **-4,5‰** w latach 2018-2020. Zmiany powodowane są przez wyhamowanie współczynnika urodzeń (co oznacza wolniejszą reprodukcję) oraz przez rosnący współczynnik zgonów (co oznacza większą umieralność) – choć to pierwszy z wyróżnionych współczynników w większym stopniu odpowiada za spadek wartości PN. Współczynnik urodzeń charakteryzuje się pewnymi wahaniami w poszczególnych latach i przyjmuje widoczny trend spadkowy (z 9,6‰ w roku 2010 do 8,1‰ w roku 2019 i 7,6‰ w roku 2020). Liczba urodzeń w okresie ubiegłej dekady zmniejszyła się z początkowego poziomu ok. 1,8–2,0 tys. rocznie do ok. 1,5 tys. Współczynnik zgonów cechował się z kolei w tym czasie wzrostem (z 10,8‰ w roku 2010 do 11,8‰ w roku 2019 i 14,1‰ w roku 2020 – choć tak wysoki wynik w roku 2020 spowodowany był ponadprzeciętnie wysoką umieralnością w wyniku sytuacji epidemicznej i był to jedyny taki przypadek). W analizowanym okresie doszło do wzrostu liczby zgonów z ok. 2,2 tys. przypadków rocznie do 2,3 tys. (poza rokiem 2020, w którym liczba zgonów znacząco przewyższyła normalny dla tego obszaru poziom i wyniosła 2,7 tys.). Drugi z czynników kształtujących liczbę mieszkańców MOF, czyli saldo migracji (SM), w okresie 2010-2020 przyjmował wartości ujemne, co oznacza, że więcej osób wymeldowało się, aniżeli zameldowało na jego terenie na pobyt stały⁹. W bilansie migracyjnym za okres 2016-2020 MOF stracił z tego powodu łącznie ok. 2,5 tys. mieszkańców, natomiast w ciągu całej dekady (nie wliczając roku 2015) aż 4,7 tys. Tempo utraty mieszkańców w wyniku migracji wzrosło, o czym świadczy spadek wartości średniorocznego SM z -436 osób w okresie 2010-2014 do -501 osób w okresie 2016-2020. Biorąc pod uwagę całokształt migracji (wszystkie zmiany miejsca zameldowań, łącznie z migracjami międzygminnymi¹⁰), to mieszkańcy gmin MOF Włocławka przenoszą się częściej do innych jednostek w obrębie województwa kujawsko-pomorskiego (w okresie 2016-2020 ich udział kształtował się w przedziale 60,8% - 66,9% ogółu odpływu), aniżeli poza region (33,1% - 39,2%). Przeważający kierunek emigracji stanowił odpływ do „miast”, do których w analizowanym okresie przeprowadzało się 52,7% - 55,5% mieszkańców MOF. Zdecydowanie silniejszy wymiar wewnętrzny mają natomiast migracje do gmin MOF Włocławka. Napływ z innych jednostek z obszaru województwa kujawsko-pomorskiego kształtował się w analizowanym okresie na poziomie 79,4% - 82,0%, w stosunku do 18,0% - 20,6% spoza regionu. Charakter napływu jest zróżnicowany, bowiem naprzemiennie występują lata z przewagą napływu z kierunku „miast” (maksymalnie 53,8%) oraz z kierunku „wsi” (maksymalnie 52,3%).

⁹ Analizowano migracje na pobyt stały w ujęciu gminnym zarówno w ruchu wewnętrznym jak i zagranicznym – co oznacza, że liczone są także migracje pomiędzy jednostkami w obrębie analizowanego obszaru. Jednocześnie z uwagi na brak danych w Banku Danych Lokalnych GUS o migracjach długookresowych za rok 2015, w niniejszej analizie pominięto tenże rok

¹⁰ Dotyczą one migracji pomiędzy wszystkimi gminami w kraju, uwzględniając tym samym także migracje wewnątrz MOF

Tabela 2. Liczba ludności i struktura ekonomicznych grup wieku w 2010 r. i 2020 r.

Jednostka		Liczba mieszkańców (osoby)		Udział mieszkańców według poszczególnych grup wiekowych (%)					
				przedprodukcyjny		produkcyjny		poprodukcyjny	
		2010	2020	2010	2020	2010	2020	2010	2020
MOF Włocławka		204 308	194 207	18,4	16,4	64,8	59,7	16,9	23,9
Gminy	Baruchowo	3 583	3 407	20,3	17,0	62,3	61,1	17,4	21,9
	Boniewo	3 592	3 346	21,0	17,5	61,1	61,1	17,9	21,5
	Brześć Kujawski	11 572	11 352	19,9	17,4	64,1	61,8	16,1	20,8
	Chocień	8 111	7 910	19,9	17,3	63,8	62,0	16,2	20,7
	Chodecz	6 324	5 972	18,8	17,1	64,5	61,1	16,7	21,8
	Fabianki	9 385	10 178	21,0	18,3	66,9	63,3	12,1	18,4
	Izbica Kujawska	7 968	7 650	21,5	18,2	62,3	61,4	16,1	20,4
	Kowal (miejska)	3 513	3 456	17,8	14,9	66,3	63,6	15,9	21,5
	Kowal (wiejska)	4 005	3 897	20,1	16,0	62,7	62,7	17,2	21,2
	Lubanie	4 670	4 550	20,5	17,0	63,9	62,6	15,7	20,4
	Lubień Kujawski	7 618	7 233	20,0	16,9	62,9	60,8	17,2	22,3
	Lubraniec	9 978	9 318	19,6	16,9	62,5	60,1	17,9	23,0
	Włocławek (miejska)	117 034	108 561	17,1	15,8	65,5	58,0	17,5	26,3
	Włocławek (wiejska)	6 930	7 365	21,0	17,7	65,1	63,1	14,0	19,2
Województwo kujawsko-pomorskie		2 098 686	2 061 930	19,4	18,0	64,7	59,9	16,0	22,1

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie BDL GUS

2.6. Przedsiębiorczość

Na terenie MOF Włocławka w 2020 r. funkcjonowało 17 647 podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON (stanowiło to 8,4% wszystkich podmiotów działających na terenie województwa kujawsko-pomorskiego), z czego 62,2% to podmioty znajdujące się na terenie gminy miejskiej Włocławek. Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców dawała wartość 90,9, co stanowiło 89,3% wartości wskaźnika dla całego regionu i 74,6% wartości dla kraju. W latach 2010-2020 wskaźnik dla tego obszaru odnotował bardzo mały wzrost na tle całego województwa.

Udział liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 1 tys. mieszkańców w poszczególnych gminach znajdujących się na obszarze MOF cechuje się dużą rozpiętością wartości - od 117,1 oraz 110,1 podmiotów na 1 tys. osób odpowiednio w gminach miejskiej Kowal oraz Fabianki (jedyne wartości w powiecie przewyższające średnią wojewódzką, 11. i 16. pozycja w regionie), po wartość 47,8 w gminie Boniewo - była to 2. najniższa wartość tego wskaźnika spośród wszystkich gmin w województwie. W 7 gminach wartość wskaźnika nie przekraczała 70,0 podmiotów na 1 tys. osób. Natomiast wartość wskaźnika dla gminy miejskiej Włocławek wynosiła 101,1 (o 0,6 pkt proc. mniej niż średnio w województwie) co przekłada się na 22. pozycję w regionie.

Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na terenie analizowanego MOF w 2020 r. wynosiła 13 310. W przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym zamieszkujących ten obszar dawało to wartość wynoszącą 11,5. Wartość wskaźnika dla MOF stanowiła 91,7% wartości dla województwa i 78,6% wartości dla kraju. W latach 2012-2020 wskaźnik ten cechował się bardzo małym wzrostem wartości na tle całego regionu.

Podobnie jak w przypadku ogólnego wskaźnika przedsiębiorczości na poziomie poszczególnych gmin na analizowanym MOF obserwuje się duże zróżnicowanie wartości wskaźnika liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym – od wartości 6,0 podmiotów na 100 osób w wieku produkcyjnym w gminie Boniewo (2. najniższa wartość wśród wszystkich gmin w województwie), do wartości 14,9 oraz 15,0 odpowiednio w gminach miejskiej Kowal oraz Fabianki (obie wartości były wyższe niż średnia wartość nie tylko dla regionu ale również dla Polski, pozycjonowało to gminy na 14. i 16. miejscu w regionie). Poza dwiema powyższymi gminami wartość wskaźnika powyżej średniej wojewódzkiej występowała również w gminie miejskiej Włocławek gdzie wynosiła 12,6, co przekładało się na 28. pozycję na 144 gminy w regionie.

Za problemowy uznać należy stan rozwoju przedsiębiorczości miasta Włocławek, które stanowić powinno silny ośrodek gospodarczy i duży rynek pracy dla mieszkańców miasta i obszaru funkcjonalnego, gdy tymczasem zarówno ogólny wskaźnik przedsiębiorczości, jak i wskaźnik odnoszący się do osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, przybierają wartości znacznie niższe niż w większości miast na prawach powiatu w Polsce (w 2020 roku Włocławek zajmował odpowiednio 57. i 52. pozycję wśród 66 miast na prawach powiatu).

Tabela 3. Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON na terenie MOF Włocławka w 2020 r.

Jednostka		Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON		Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	
		Liczba	Na 1 tys. ludności	Liczba	Na 100 osób w wieku produkcyjnym
MOF Włocławka		17 647	90,9	13 310	11,5
Gminy	Baruchowo	253	74,3	200	9,6
	Boniewo	160	47,8	123	6,0
	Brześć Kujawski	915	80,6	695	9,9
	Chocień	528	66,8	434	8,9
	Chodecz	435	72,8	334	9,2
	Fabianki	1 121	110,1	964	15,0
	Izbica Kujawska	524	68,5	445	9,5
	Kowal (miejska)	406	117,1	328	14,9
	Kowal (wiejska)	264	67,7	209	8,6
	Lubanie	312	68,6	250	8,8
	Lubień Kujawski	466	64,4	368	8,4
	Lubraniec	615	66,0	484	8,6
	Włocławek (miejska)	10 972	101,1	9 734	12,6
	Włocławek (wiejska)	676	91,8	542	11,7
Województwo kujawsko-pomorskie		209 750	101,7	154 623	12,5

Źródło: Opracowanie KPBPiR o. Bydgoszcz na podstawie BDL GUS

Do najsilniej rozwiniętych branż w profilu gospodarczym MOF Włocławka zaliczają się sekcje: G (związana z handlem hurtowym i detalicznym) oraz F (związana z budownictwem) – co jest typowe również dla województwa kujawsko-pomorskiego i kraju. Według stanu na rok 2020 działało w nich kolejno 27,2% i 14,1% spośród wszystkich 17 647 podmiotów gospodarczych na całym obszarze. Biorąc jednak pod uwagę branże najbardziej charakterystyczne – tj. sekcje/działy wyróżniające się bardzo wysokim udziałem podmiotów gospodarczych w profilu gospodarczym MOF na tle województwa kujawsko-pomorskiego i kraju (posiadając co najmniej o 1/3 większy udział w stosunku do średniej dla województwa i kraju) lub sekcje/działy wyróżniające się wysoką koncentracją liczby podmiotów gospodarczych w MOF z obszaru całego województwa (skupiając co najmniej 10% z obszaru całego województwa), to w MOF Włocławka można wyróżnić ich kilkanaście (przedstawiono je w poniższej tabeli). Niektóre branże zostały wyróżnione, pomimo iż działa w nich zaledwie po kilka podmiotów. Wiąże się to jednak z ich specyfiką, gdyż są one rzadko lub bardzo rzadko reprezentowane w województwie.

Tabela 4. Branże charakterystyczne dla MOF (według danych na rok 2020)

	MOF Włocławka (17 647 podmiotów ogółem)	woj. kujawsko-pomorskie	Polska
sekcja/dział	udział podmiotów w danej sekcji/dziale w ogóle podmiotów ¹¹		
dział 23 w sekcji C – Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	0,7%	0,4%	0,3%
dział 47 w sekcji G – Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	17,2%	12,4%	12,0%

sekcja/dział	poziom koncentracji podmiotów gospodarczych z obszaru województwa (kujawsko-pomorskie = 100%)
sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	10,5% (4 803 podmioty na 45 817 w województwie)
dział 03 w sekcji A – Rybactwo	18,2% (6 podmiotów na 33)
dział 14 w sekcji C – Produkcja odzieży	10,8% (108 podmiotów na 1 003)
dział 23 w sekcji C – Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	14,1% (118 podmiotów na 839)
dział 26 w sekcji C – Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	10,7% (28 podmiotów na 261)
dział 36 w sekcji E – Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	10,5% (9 podmiotów na 86)
dział 47 w sekcji G – Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	11,6% (3 028 podmiotów na 26 053)
dział 80 w sekcji N – Działalność detektywistyczna i ochroniarska	13,5% (33 podmioty na 244)
dział 87 w sekcji Q – Pomoc społeczna z zakwaterowaniem	10,1% (20 podmiotów na 198)

¹¹ Wyróżniono tylko sekcje/działy, które przekraczały udział 0,2% na obszarze MOF

dział 92 w sekcji R – Działalność związana z grami losowymi i zakładami wzajemnymi	17,9% (10 podmiotów na 56)
dział 93 w sekcji R – Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna	10,4% (282 podmioty na 2 714)

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie BDL GUS

W zakresie wsparcia i rozwoju przedsiębiorczości w formie parków przemysłowo-technologicznych na analizowanym MOF zlokalizowane są dwa miejsca oferujące wielkopowierzchniowe tereny inwestycyjne o znaczeniu ponadlokalnym - Włocławska Strefa Rozwoju Gospodarczego – Park Przemysłowo-Technologiczny w mieście rdzeniowym Włocławek oraz Brzeska Strefa Gospodarcza w gminie Brześć Kujawski, które stanowią istotny potencjał rozwojowy obszaru. Ponadto MOF Włocławka, podobnie jak całe województwo kujawsko-pomorskie, znajduje się w obszarze działania Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Dużym potencjałem dla rozwoju przestrzeni inwestycyjnych cechują się, poza Włocławkiem i gminą Brześć Kujawski, gminy Chocień, gmina wiejska Kowal, gmina Lubień Kujawski i Lubraniec – w których już obecnie powstają tego typu obszary. Poza dużymi terenami inwestycyjnymi dla wspierania rozwoju przedsiębiorczości - przyciągania nowych inwestorów, a także tworzenia możliwości rozwoju dla obecnie funkcjonujących podmiotów, które mogłyby rozwijać swoją działalność - istotnym jest także tworzenie na danym obszarze terenów inwestycyjnych o charakterze lokalnym. Na obszarze MOF cały czas identyfikuje się brak wystarczającej powierzchni przygotowanych i uzbrojonych obszarów inwestycyjnych, które stanowić mogą istotny bodziec dla rozwoju potencjałów endogenicznych.

Na obszarze MOF poza parkami przemysłowo-technologicznymi działają też instytucje świadczące kompleksowe usługi wsparcia dla przedsiębiorców (doradcze, szkoleniowe i konsultacyjne), a także pełniące funkcję inkubatorów przedsiębiorczości¹². Najlepsza dostępność do tego typu usług na analizowanym MOF występuje w mieście Włocławek – znajdują się tam 3 podmioty świadczące usługi dla biznesu - Włocławski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości/Włocławskie Centrum Biznesu Inkubator Przedsiębiorczości, COI - Centrum Obsługi Inwestora we Włocławku i Kujawska Izba Przemysłowo Handlowa we Włocławku, natomiast poza miastem Włocławek znajduje się Prosument – Klaster Odnawialnych Źródeł Energii w Lubrańcu. Wsparcie lokalnym przedsiębiorcom udzielać może również Lokalna Grupa Działania Miasto Włocławek (na obszarze miasta Włocławek) oraz Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Dorzecza Zgłowiączki (poza m. Włocławek). W ostatnich latach nastąpił znaczny rozwój usług otoczenia biznesu na obszarze MOF, jednak ze względu na duże zainteresowanie identyfikuje się stałą potrzebę wzmacniania i rozwijania potencjału podmiotów świadczących usługi dla biznesu w celu lepszego dopasowania oferty oraz świadczenia w pełni kompleksowego wsparcia proinnowacyjnych usług dla biznesu, w tym wynajmu powierzchni biurowej i produkcyjno-magazynowej, na którą występuje duże zapotrzebowanie zwłaszcza w mieście Włocławek.

Rozwojowi przedsiębiorczości sprzyjają także działania ukierunkowane na poprawę jakości kształcenia zawodowego oraz rozwój kompetencji kluczowych u uczniów, wzmacniający ich przyszłą aktywność zawodową.

MOF Włocławka odznacza się silną funkcją rolniczą (powiat włocławski zajmuje wysokie pozycje w kraju pod względem areału użytków rolnych i produkcji rolniczej). Na terenie powiatu włocławskiego

¹² Regionalne Obserwatorium Gospodarcze Województwa Kujawsko-Pomorskiego (stan na wrzesień 2022 r.)

funkcjonuje 6,1 tys. gospodarstw rolnych (a więc aż 10% gospodarstw z województwa kujawsko-pomorskiego), jednak są to pod względem areалу gospodarstwa przeciętnie o 1/5 mniejsze, niż średnio w regionie. Jest to pochodna funkcjonowania dużej liczby gospodarstw małych, o powierzchni poniżej 5 ha, które stanowią prawie 1/3 ogółu gospodarstw rolnych¹³. Oznacza to, że oprócz gospodarstw nastawionych na intensywną, wysokotowarową produkcję rolniczą, na terenie obszaru funkcjonują gospodarstwa mniejsze, produkujące żywność w sposób mniej intensywny, zwłaszcza na potrzeby lokalnego rynku zbytu. Dla gospodarstw tych bardzo ważne jest skracanie łańcucha dostaw żywności między jej producentami a odbiorcami, co oprócz aspektów finansowych (zmniejszenie liczby pośredników skupu żywności) ma duże znaczenie ekologiczne (zmniejszenie odległości przewozu żywności) i społeczne, gdyż pozwala zaopatrzyć mieszkańców obszaru w świeże produkty spożywcze wysokiej jakości pochodzące od lokalnych dostawców.

2.7. Bezrobocie rejestrowane¹⁴

W 2021 r. na terenie MOF Włocławka były 8 102 zarejestrowane osoby bezrobotne (z czego 46,7% w gminie miejskiej Włocławek). Poziom bezrobocie na analizowanym obszarze utrzymuje się powyżej średniej dla regionu - w 2021 r. udział zarejestrowanych osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym dla tego obszaru wynosił 7,1% wobec 5,1% dla województwa.

W strukturze zarejestrowanych osób bezrobotnych na analizowanym MOF występuje szereg grup wymagających szczególnego wsparcia na rynku pracy. Udział bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w 2021 r. dla MOF kształtował się na poziomie wyższym niż wartość dla województwa – wynosił 8,9% w porównaniu z 6,4% dla regionu. W grupie osób bezrobotnych 1 721 osób stanowiły kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, co obejmowało 21,2% wszystkich bezrobotnych oraz 36,5% bezrobotnych kobiet. Natomiast wskaźnik udziału kobiet, które nie podjęły pracy po urodzeniu dziecka w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym przyjmował wartość powyżej średniej dla regionu – 3,2%, wobec 2,3% dla województwa. Udział osób długotrwale bezrobotnych¹⁵ w liczbie ludności w wieku produkcyjnym dla analizowanego MOF był stosunkowo wysoki i wynosił 3,3% (dla województwa 2,6%), natomiast osoby długotrwale bezrobotne w całkowitej liczbie osób bezrobotnych na MOF stanowili aż 62,3% (5 051 osób). Wśród zarejestrowanych osób bezrobotnych przeważały osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (35,2% wszystkich osób bezrobotnych) oraz zasadniczym zawodowym/branżowym I stopnia (26,4%). Dodatkowo osoby bez kwalifikacji zawodowych stanowiły aż 41,3% wszystkich osób bezrobotnych (3 348 osób), a udział tej grupy w liczbie ludności w wieku produkcyjnym był wyższy od średniej dla regionu – 2,9% wobec 1,9% dla województwa. Do grupy osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy należą także osoby bezrobotne do 25. roku życia – w 2021 r. ta grupa bezrobotnych na MOF obejmowała stosunkowo nieduży udział - 7,9% wszystkich osób bezrobotnych (641 osób), a udział tej grupy w ogóle mieszkańców obszaru w wieku 18-24 lata był zbliżony do średniej dla regionu i wynosił 4,6%, wobec 4,7% dla województwa. Drugą istotną grupę wiekową stanowią osoby bezrobotne powyżej 50. roku życia, które w 2021r. stanowiły 29,9% wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych (2 425 osób), a ich udział w liczbie

¹³ Opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (dane wstępne)

¹⁴ Zagadnienie opracowano na podstawie danych pochodzących z publikacji „Informacja o bezrobociu w miastach i gminach województwa kujawsko-pomorskiego w 2021 roku” (WUP Toruń) oraz BDL GUS

¹⁵ Powyżej 12 miesięcy

wszystkich mieszkańców MOF w tej grupie wiekowej¹⁶ był stosunkowo wysoki i wynosił 7,7% (dla województwa 4,9%).

Na poziomie gmin udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w żadnej z jednostek wchodzących w skład analizowanego obszaru nie przyjmował wartości niższych niż wartość średnia dla całego województwa (w 2021 r. 5,1%) i w większości gmin kształtował się na bardzo wysokim poziomie. W 3 gminach wartość tego wskaźnika przekraczała aż 10,0% (10,2% Lubraniec, 10,8% Izbica Kujawska, 13,9% Boniewo) – były to jedne z najwyższych wartości w całym regionie. Wysokie wartości (powyżej 8,0%) utrzymywały się również w gminach Chocień (8,7%), Chodecz (9,0%) i Lubień Kujawski (9,5%). Najniższa notowana wartość w 2021 r. występowała w gminie Fabianki – 5,2%. Miasto Włocławek również cechowało się wartością tego wskaźnika powyżej średniej dla województwa, w 2021 r. wynoszącą 6,1%.

Tabela 5. Bezrobocie rejestrowane na terenie MOF Włocławka w 2010 r. i 2021 r.

Jednostka		Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych (osoby)				Udział zarejestrowanych osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym (%)					
		mężczyźni		kobiety		ogółem		mężczyźni		kobiety	
		2010	2021	2010	2021	2010	2021	2010	2021	2010	2021
MOF Włocławka		8 838	3 392	9 841	4 710	14,1	7,1	12,7	5,6	15,7	8,9
Gminy	Baruchowo	175	53	163	105	15,1	7,6	14,4	4,6	16,0	11,3
	Boniewo	189	128	203	153	17,9	13,9	15,5	11,5	20,8	16,8
	Brześć Kujawski	519	211	598	312	15,1	7,5	13,1	5,6	17,3	9,7
	Chocień	415	163	452	254	16,8	8,7	14,7	6,3	19,2	11,4
	Chodecz	292	133	356	188	15,9	9,0	13,3	6,9	19,0	11,5
	Fabianki	415	127	456	212	13,9	5,2	12,5	3,6	15,5	7,1
	Izbica Kujawska	347	220	384	279	14,7	10,8	12,9	8,9	16,9	12,9
	Kowal (miejska)	210	76	155	82	15,6	7,3	16,5	6,5	14,4	8,4
	Kowal (wiejska)	155	58	147	85	12,0	6,0	11,2	4,3	13,1	8,0
	Lubanie	191	61	211	114	13,5	6,3	11,8	4,0	15,4	9,0
	Lubień Kujawski	376	189	344	225	15,0	9,5	14,2	7,9	16,1	11,5
	Lubraniec	472	252	535	308	16,1	10,2	14,0	8,5	18,6	12,3
	Włocławek (miejska)	4765	1600	5461	2 187	13,3	6,1	12,1	4,9	14,7	7,5
	Włocławek (wiejska)	317	121	376	206	15,4	7,1	13,1	4,8	17,9	9,6
Województwo kujawsko-pomorskie		61 861	25 273	75 696	36 588	10,3	5,1	9,0	3,9	11,7	6,4

Źródło: Opracowanie KPBPIR o. Bydgoszcz na podstawie BDL GUS

2.8. Pomoc społeczna i świadczenia na rzecz rodziny

W 2020 r. na terenie MOF Włocławka ze środowiskowej pomocy społecznej korzystało 14 753 mieszkańców, zatem prawie dwukrotnie mniej niż w 2010 r. Spadek korzystających z pomocy społecznej w MOF był mniejszy niż przeciętnie w regionie: 48,0% w MOF wobec 49,1%

¹⁶ Kobiety w wieku 50-59 lat i mężczyźni w wieku 50-64 lata

w województwie). Zasięg korzystania z pomocy społecznej kształtował się na wyższym poziomie niż przeciętnie w województwie. W 2020 r. udział beneficjentów w ogólnej liczbie ludności wyniósł 7,6% (dla województwa 6,0%). Biorąc pod uwagę rozkład przestrzenny wskaźnika w analizowanym MOF zauważa się, że najwyższym odsetkiem korzystających z pomocy społecznej charakteryzują się gminy Lubień Kujawski (11,1%) oraz Chodecz (10,8%). Najniższe wartości wskaźnika zanotowano w gminie Lubanie (4,3%) i gminie miejskiej Kowal (4,7%).

Wśród najczęstszych przyczyn przyznania świadczeń z pomocy społecznej w MOF Włocławka wyraźnie dominowały ubóstwo oraz bezrobocie. W 2020 r. z powodu ubóstwa pomocą społeczną objęte były 5 594 rodziny (z czego 59,2% we Włocławku i 40,8% w powiecie włocławskim), zaś ze względu na bezrobocie – 5 015 rodzin (z czego 55,3% we Włocławku i 44,7% w powiecie włocławskim), przy czym wartości te są znacznie niższe niż w poprzednich latach. Do częstych przyczyn należały również długotrwała lub ciężka choroba (2 026 rodzin, z czego 59,3% we Włocławku), niepełnosprawność (1 882 rodziny, z czego 63% we Włocławku) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (1 509 rodzin, z czego 76,1% we Włocławku).

Na terenie MOF Włocławka w 2020 r. zasiłek rodzinny otrzymywało 4 881 rodzin (z czego 54,4% w powiecie włocławskim), a objętych nim było 8 898 dzieci w wieku do 17 lat. Od 2010 r. zauważalny jest znaczny spadek zarówno liczby rodzin korzystających ze świadczenia (spadek o 47,1%), jak i liczby dzieci, na które rodzice otrzymują tego rodzaju świadczenie (spadek o 45,2%), co jest tendencją charakterystyczną dla całego regionu. Na wyższym poziomie niż przeciętnie w województwie, na terenie całego MOF Włocławka, kształtował się natomiast udział dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku, który w 2020 r. wyniósł 27,9% (dla województwa 26,7%). Co prawda sam Włocławek cechuje się stosunkowo niską wartością tego wskaźnika na tle regionu 23,8%, ale już powiat włocławski notuje znacznie wyższe wartości niż przeciętnie w województwie (32,6%). W obrębie MOF Włocławka gminami o najwyższym odsetku dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku były Baruchowo (43,8%) i Izbica Kujawska (40,2%), najniższą wartość wskaźnika zanotowano w gminie miejskiej Włocławek (23,8%) i Lubanie (24,7%).

Tabela 6. Pomoc społeczna i świadczenia na rzecz rodziny w MOF Włocławka

Jednostka		Udział korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (%)		Udział dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku (%)	
		2010	2020	2010	2020
MOF Włocławka		13,9	7,6	43,2	27,9
Gminy	Baruchowo	12,3	8,1	64,4	43,8
	Boniewo	14,8	8,5	58,8	39,0
	Brześć Kujawski	16,5	9,5	47,9	26,8
	Chocień	15,2	9,1	56,7	36,5
	Chodecz	17,0	10,8	58,7	32,4
	Fabianki	15,2	7,1	46,7	28,4
	Izbica Kujawska	16,1	6,3	62,4	40,2
	Kowal (miejska)	14,9	4,7	47,3	27,5
	Kowal (wiejska)	14,2	5,7	60,1	37,6
	Lubanie	10,5	4,3	42,7	24,7

	Lubień Kujawski	13,0	11,1	50,1	35,1
	Lubraniec	12,5	6,3	53,0	34,7
	Włocławek (miejska)	13,3	7,4	34,5	23,8
	Włocławek (wiejska)	15,7	6,9	51,5	27,1
	Województwo kujawsko-pomorskie	11,6	6,0	41,9	26,7

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie danych GUS

Niekorzystne warunki bytowe i uzależnienie od pomocy społecznej, będące następstwem, niezaradności, niskiej aktywności społecznej, braku kwalifikacji zawodowej, niechęci do pracy, czy nałogów są barierami rozwoju trudnymi do przełamania i o tyle niekorzystnymi, że nie dotyczą pojedynczych osób a całych rodzin, czy wręcz społeczności obszaru. Niekorzystne postawy życiowe są dziedziczne, co w konsekwencji powoduje ich powielanie przez kolejne pokolenia. Dlatego niezmiernie istotne jest wspieranie aktywizacji mieszkańców MOF, a zwłaszcza dzieci i młodzieży, poprzez przekazywanie pozytywnych wzorców, uczenie przedsiębiorczości i samodzielności, rozwijanie aspiracji, zachęcanie do zdobywania wykształcenia i dobrych kwalifikacji zawodowych, które w dorosłym życiu umożliwią dzieciom i młodzieży życie poza systemem pomocy społecznej.

Ważną sferą aktywności obywatelskiej, która umożliwia lokalne rozwiązywanie problemów społecznych jest też ekonomia społeczna. Ekonomia społeczna poprzez swoją działalność gospodarczą i działalność pożytku publicznego pomaga w tworzeniu miejsc pracy i świadczeniu usług społecznych, dla osób zagrożonych marginalizacją społeczną. Wysoka wartość ekonomii społecznej i jej lokalnego oddziaływania wpływa na rozwój regionu i zmniejszenie liczby osób zagrożonych wykluczeniem. Obecnie poziom rozwoju ekonomii społecznej jest dość niski. Istotne zatem jest kładzenie nacisku na dalszy rozwój ekonomii społecznej umożliwiający aktywizację zawodową i integrację społeczną osób z grup defaworyzowanych.

2.9. Opieka zdrowotna

Bardzo istotne dla rozwoju społecznego jest utrzymywanie dobrego stanu zdrowia ludności. Jest to szczególnie ważne mając na uwadze zachodzący i stale pogłębiający się proces starzenia się społeczeństwa (wzrostu liczby ludności starszej oraz wydłużania się życia), kiedy wraz z wiekiem stan zdrowia pogarsza się (m.in. wzrasta zapotrzebowanie na świadczenia z zakresu rehabilitacji), a także w ostatnich latach pogarszający się stan zdrowia psychicznego społeczeństwa. W związku z tym ważne jest utrzymywanie wysokiej dostępności oraz poziomu udzielanych świadczeń w ramach opieki zdrowotnej, zwłaszcza realizowanej w warunkach ambulatoryjnych poprzez m.in. wsparcie infrastrukturalne placówek oraz zakup wyposażenia i sprzętu medycznego.

Na terenie MOF Włocławka podstawowa opieka zdrowotna (POZ) w 2021 r. dostępna była we Włocławku i we wszystkich gminach powiatu włocławskiego poza gminą wiejską Kowal. Placówki POZ znajdowały się w 18 miejscowościach powiatu włocławskiego (w miastach, w 4 siedzibach gmin wiejskich i 8 miejscowościach wiejskich). W każdej z tych miejscowości działał co najmniej jeden

gabinet/poradnia lekarska, w większości z nich dostępny był także co najmniej jeden gabinet/poradnia położnej POZ i co najmniej jeden gabinet/poradnia pielęgniarstwa POZ.¹⁷

Kluczową rolę w zakresie zarówno opieki szpitalnej, jak i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej w obrębie MOF pełni Włocławek. W mieście rdzeniowym obszarze skupione są bowiem placówki realizujące świadczenia zdrowotne – zwłaszcza specjalistyczne, z których korzystają nie tylko mieszkańcy miasta, ale całego obszaru MOF.

W 2019 r. na terenie analizowanego obszaru podmioty prowadzące oddziały szpitalne lub inne komórki opieki szpitalnej działały tylko we Włocławku. Do tzw. sieci szpitali, czyli systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej (III stopnia) zaliczany jest Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Błogosławionego Księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku. Poza siecią szpitali działały także 4 inne placówki prowadzące tego typu działalność.¹⁸

Ze względu na fakt, że w skład analizowanego obszaru wchodzi miasto o randze regionalnej jakim jest Włocławek, obszar ten cechował się dużą liczbą ogółem (140 placówek) oraz dużą liczbą rodzajów (46 różnych specjalności) poradni specjalistycznych działających w ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej¹⁹. Większość z nich, poza 18 poradniami położniczo-ginekologicznymi/ginekologicznymi, zlokalizowana była na obszarze miasta Włocławek. Do najliczniej reprezentowanych na tym obszarze AOS (poza poradniami położniczo-ginekologicznymi, które w całym regionie cechują się dużą dostępnością) należały poradnie: okulistyczne (6 placówek), neurologiczne (6), chirurgii ogólnej (6), otorynolaryngologiczne (5), dermatologiczne (5), kardiologiczne (5), chirurgii urazowo-ortopedycznej (5), endokrynologiczne (4), urologiczne (4), pracowni endoskopii (4), chorób płuc (4). Ponadto działało tutaj szereg rodzajów poradni generalnie niedostępnych poza 4 największymi miastami regionu (poza Włocławkiem, Bydgoszcz, Toruń i Grudziądz) i pojedynczymi pozostałymi powiatami – dotyczyło to m.in. poradni różnych specjalności dla dzieci, a także chirurgii onkologicznej, neonatologii, osteoporozy, hematologii, chirurgii naczyniowej.

Opieka długoterminowa²⁰ na analizowanym MOF w 2019 r. dostępna była tylko w formie opieki domowej świadczonej przez pielęgniarkę opieki długoterminowej w domu osoby potrzebującej, z której korzystało 447 pacjentów (244 pacjentów w mieście Włocławek i 203 na pozostałym obszarze; oferowało ją 9 świadczeniodawców). W zakresie opieki paliatywnej i hospicyjnej²¹ na obszarze dostępne były różne formy świadczeń – w 2019 r. z hospicjum domowego korzystało 560 pacjentów, z hospicjum domowego dla dzieci 9 pacjentów, z formy stacjonarnej na oddziale medycyny paliatywnej w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki we Włocławku korzystało 222 pacjentów (oddział składał się z 18 łóżek), natomiast z opieki ambulatoryjnej w poradni medycyny paliatywnej 112 pacjentów (we Włocławku działała jedna z 8 tego typu poradni w województwie). Również w zakresie rehabilitacji medycznej²² dostępny był na tym obszarze szeroki wybór form świadczeń, przy czym większość w m. Włocławek – w formie ambulatoryjnej świadczeń udzielało 16 świadczeniodawców zlokalizowanych w mieście Włocławek i 9 na pozostałym obszarze, w formie dziennej 3 świadczeniodawców udzielało świadczeń w zakresie rehabilitacji zaburzeń wieku rozwojowego (w m. Włocławek) oraz 1 świadczeniodawca w zakresie rehabilitacji ogólnej

¹⁷ Stan na 30.07.2021 r. wg <https://gsl.nfz.gov.pl/GSL/GSL/POZ>

¹⁸ <https://basiw.mz.gov.pl/index.html#/visualization?id=3404>

¹⁹ <https://basiw.mz.gov.pl/index.html#/visualization?id=3409> (dostęp 26.07.2021 r.)

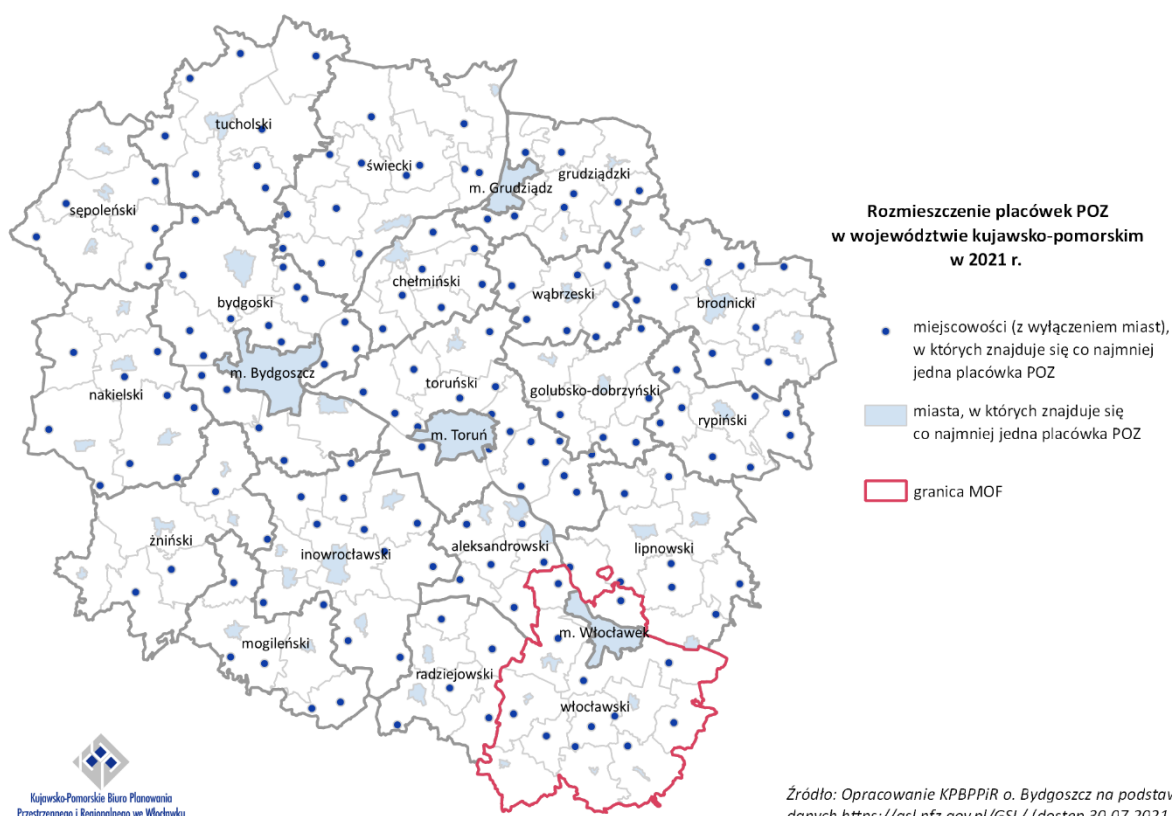
²⁰ <https://basiw.mz.gov.pl/index.html#/visualization?id=3361> (dostęp 06.08.2021 r.)

²¹ <https://basiw.mz.gov.pl/index.html#/visualization?id=3368> (dostęp 06.08.2021 r.)

²² <https://basiw.mz.gov.pl/index.html#/visualization?id=3365> (dostęp 24.08.2021 r.)

i kardiologicznej (Chocień), a także 1 świadczeniodawca w formie stacjonarnej w zakresie rehabilitacji ogólnej (w m. Włocławek) i 1 w formie domowej (w m. Włocławek). W ramach opieki psychiatrycznej, zdrowia psychicznego i terapii uzależnień²³ na obszarze MOF działało szereg placówek, z których wszystkie znajdowały się w m. Włocławek – było to 7 poradni zdrowia psychicznego (wszystkie w m. Włocławek), 3 poradnie psychologiczne i 1 poradnia psychologiczna dla dzieci, 2 dzienne oddziały psychiatryczne (ogólne) oraz 3 poradnie leczenia uzależnień (w tym 1 poradnia leczenia uzależnień od alkoholu).

Mapa 6. Rozmieszczenie placówek POZ w województwie kujawsko-pomorskim w 2021 r.

W 2019 r. w MOF Włocławka było łącznie 471 lekarzy (7,5% lekarzy w województwie) i 1 037 pielęgniarek (8,1% pielęgniarek w województwie). Zasoby kadrowe Włocławka (402 lekarzy, 843 pielęgniarki) znacznie przewyższają te dostępne w powiecie włocławskim (69 lekarzy, 194 pielęgniarki). Jest to sytuacja charakterystyczna dla większości miast na prawach powiatu (gdzie skupione są placówki realizujące świadczenia zdrowotne - zwłaszcza specjalistyczne) i sąsiadujących z nimi powiatów ziemskich.

W obrębie MOF zarówno w przypadku lekarzy, jak i pielęgniarek wskaźniki ich liczby w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców są zróżnicowane. We Włocławku przyjmowały wartości znacznie wyższe niż przeciętnie w województwie. W 2019 r. liczba lekarzy na 100 tys. mieszkańców wynosiła tu 365,8 (dla województwa 304,4 lekarzy na 100 tys. ludności) a pielęgniarek 767,2 (dla województwa 618,0 pielęgniarek na 100 tys. mieszkańców). Zdecydowanie mniejszymi zasobami kadrowymi dysponuje

²³ <https://gsl.nfz.gov.pl/GSL/GSL/PrzychodnieSpecjalistyczne> (dostęp 4.10.2021r.)

powiat włocławski. W 2019r. wartość analizowanego wskaźnika dla lekarzy była równa 80,2/100 tys. mieszkańców a dla pielęgniarek 225,5/100 tys.

W MOF Włocławka znaczna część kadry medycznej to osoby w wieku emerytalnym. Udział lekarzy w wieku emerytalnym we Włocławku wynosił 32% a w powiecie włocławskim 30% - był zatem stosunkowo wysoki na tle regionu (w powiatach województwa przyjmuje wartości od 12 do 33%). Lepsza sytuacja widoczna jest w przypadku pielęgniarek, dla których odsetek ten przyjmował znacznie niższe wartości – we Włocławku był równy 14% a w powiecie włocławskim 12% (w powiatach województwa przyjmuje wartości od 10 do 21%).²⁴

2.10. Opieka żłobkowa

Według danych GUS opieką żłobkową (w formie żłobków, oddziałów żłobkowych i klubów dziecięcych) na terenie MOF w 2020r.²⁵ objętych było 521 dzieci w wieku do 3 lat. Udział dzieci objętych opieką żłobkową w liczbie dzieci w wieku do 3 lat wynosił 11,3%, co było wartością nieznacznie wyższą od średniej dla województwa, która wynosiła 11,0%.

Zgodnie z danymi Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej²⁶, w kwietniu 2022 roku opieką nad dziećmi do lat 3 świadczyło 21 żłobków (w tym 12 publicznych), przy czym prawie 62,0% z nich (tj. 13 z 21) prowadziło działalność na terenie Włocławka, 2 niepubliczne kluby dziecięce oraz 1 dzienny opiekun. Poza największym miastem MOF opieka żłobkowa dostępna była w 5 miastach (Brześć Kujawski, Chodecz, Izbica Kujawska, Lubień Kujawski - po 1 żłobku w każdym mieście i Lubraniec - 1 klub dziecięcy) i w 4 miejscowościach wiejskich (Wieniec, Chocień, Lubanie, Kruszyn - po 1 żłobku w każdej miejscowości). W kwietniu 2022 roku na terenie 5 z 13 gmin tworzących MOF opieka instytucjonalna nad dziećmi do lat 3 nie była w ogóle sprawowana (pomimo tego widoczna jest poprawa sytuacji w stosunku do danych GUS z końca 2020 roku). Liczba dostępnych miejsc w funkcjonujących placówkach była zróżnicowana (w zakresie od 18 do 72), podobnie jak obłożenie (od 30,0 do 100,0%), które zależne było pośrednio od wysokości kosztów pobytu dziecka ponoszonych przez rodziców. W efekcie w większości przypadków całkowitym obłożeniem cechowały się obiekty zarządzane przez samorząd, w których opłata miesięczna za pobyt dziecka była najniższa. Stosunkowo wysokie obłożenie w placówkach potwierdza zainteresowanie formami opieki nad dziećmi do lat 3.

Tabela 7. Dzieci objęte opieką żłobkową na terenie MOF Włocławka w 2020 r.

Jednostka		Liczba dzieci w wieku do 3 lat		Liczba dzieci objętych opieką żłobkową		Udział dzieci objętych opieką żłobkową w liczbie dzieci w wieku do 3 lat (%)		
		w miastach	na obszarach wiejskich	w miastach	na obszarach wiejskich	ogółem	w miastach	na obszarach wiejskich
MOF Włocławka		2 916	1 688	476	45	11,3	16,3	2,7
Gminy	Baruchowo	-	74	-	0	0,0	-	0,0
	Boniewo	-	90	-	0	0,0	-	0,0
	Brześć Kujawski	119	164	0	20	7,1	0,0	12,2
	Chocień	-	184	-	25	13,6	-	13,6

²⁴ <https://basiw.mz.gov.pl/index.html#/visualization?id=3404>

²⁵ Stan na 31 XII

²⁶ Rejestr żłobków i klubów dziecięcych <https://dane.gov.pl>, dostęp z dnia 13.04.2022 r.

Chodecz	47	112	15	0	9,4	31,9	0,0
Fabianki	-	260	-	0	0,0	-	0,0
Izbica Kujawska	65	149	0	0	0,0	0,0	0,0
Kowal (miejska)	75	-	0	-	0,0	0,0	-
Kowal (wiejska)	-	91	-	0	0,0	-	0,0
Lubanie	-	119	-	0	0,0	-	0,0
Lubień Kujawski	40	130	30	0	17,6	75,0	0,0
Lubraniec	56	144	15	0	7,5	26,8	0,0
Włocławek (miejska)	2 514	0	416	0	16,5	16,5	0,0
Włocławek (wiejska)	-	171	-	0	0,0	-	0,0
Województwo kujawsko-pomorskie	31 841	24 772	5 344	869	11,0	16,8	3,5

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie BDL GUS

2.11. Wychowanie przedszkolne (w tym identyfikacja gmin spełniających warunki dostępowy wsparcia w zakresie infrastruktury wychowania przedszkolnego)

Wychowanie przedszkolne stanowi przygotowanie do dalszych etapów edukacji, umożliwiając dziecku zdobycie niezbędnych kompetencji. Wpływa m.in. na kształtowanie odpowiednich postaw i nawyków, umiejętności funkcjonowania w grupie, wzmacnianie poczucia wartości czy pobudzenie aktywności i ciekawości świata. Odgrywa tym samym bardzo istotną rolę w procesie poznawczego, emocjonalnego i społecznego rozwoju dziecka. W związku z tym konieczne jest zapewnienie wysokiego poziomu oferty placówek wychowania przedszkolnego i warunków wychowawczo-opiekuńczych w odpowiednio przygotowanej i wyposażonej bazie lokalowej.

W 2019 r. wychowaniem przedszkolnym na terenie MOF Włocławka objętych było 3 860 dzieci w wieku od 3 do 5 lat (z czego 58,8% to dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w gminie miejskiej Włocławek). Udział dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym dla całego obszaru w 2020 r. wynosił 78,9%. Wartość wskaźnika dla analizowanego MOF utrzymuje się stale na poziomie niższym niż średnia dla całego regionu (w 2020 r. wynosząca 80,1%), a jego zmiana w latach 2010-2020 cechowała się przeciętną wartością wzrostem.

Na obszarze MOF Włocławka w 2020 r. występowało duże zróżnicowanie wartości udziału dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym – od 98,9% w gminie wiejskiej Kowal (7. najwyższa wartość w województwie) do zaledwie 34,7% w gminie Izbica Kujawska (3. najniższa wartość w regionie). W 5 gminach wartość wskaźnika kształtowała się na poziomie wyższym niż średnia dla województwa – poza gminą wiejską Kowal w gminach wiejskiej i miejskiej Włocławek oraz w gminach Brześć Kujawski i Lubraniec. W pozostałych 9 gminach udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym osiągał wartości z przedziału od 55,4% w gminie Boniewo do 73,9% w gminie Chocień.

W dokumencie *Polityka Terytorialna Województwa Kujawsko-Pomorskiego* określono, że inwestycje w zakresie infrastruktury przedszkolnej będą realizowane wyłącznie na obszarach gmin o udziale dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w liczbie dzieci w wieku 3-5 lat poniżej 85% średniej dla województwa. Zgodnie z Aneks 4. do dokumentu *Wychowanie przedszkolne w województwie kujawsko-pomorskim w roku 2020 z uwzględnieniem wykorzystania środków UE*, opracowanym przez Departament Funduszy Europejskich UMWK-P w 2020 r. warunek ten spełniały 4 gminy z obszaru MOF – Boniewo, Chodecz, Fabianki, Izbica Kujawska. W poniższej tabeli, zawierającej wartości wskaźnika dla poszczególnych gmin, kolorem czerwonym zaznaczono wartości, które spełniają to kryterium.

Tabela 8. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym na terenie MOF Włocławka w 2020 r. (kolorem czerwonym zaznaczono wartości wskaźnika kształtujące się poniżej 85% średniej wojewódzkiej)

Jednostka	Liczba dzieci w wieku 3-5 lat	Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	Udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w liczbie dzieci w wieku 3 – 5 lat (%)
MOF Włocławka	4 892	3 860	78,9
Gminy	Baruchowo	87	60
	Boniewo	65	55,4
	Brześć Kujawski	280	232
	Chocień	199	147
	Chodecz	188	112
	Fabianki	271	163
	Izbica Kujawska	196	68
	Kowal (miejska)	101	72
	Kowal (wiejska)	92	91
	Lubanie	116	85
	Lubień Kujawski	202	139
	Lubraniec	263	211
	Włocławek (miejska)	2637	2271
	Włocławek (wiejska)	195	173
	Województwo kujawsko-pomorskie	59 900	47 994
			80,1

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie BDL GUS

Wg danych pochodzących z Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych SIO²⁷ w 2022 r. na terenie analizowanego MOF działało 101 placówek wychowania przedszkolnego – 58 przedszkoli, 8 punktów przedszkolnych i 35 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Większość z tych placówek to instytucje publiczne (67). Połowa z placówek funkcjonujących na tym obszarze znajdowała się w gminie miejskiej Włocławek (51 placówek). Poza miastem Włocławek największa liczba placówek występowała w gminach Brześć Kujawski i Fabianki (po 7 placówek). W pozostałych gminach działało od 1 (gminy Chodecz i miejska Kowal) do 6 placówek (gmina wiejska Włocławek). Na analizowanym obszarze placówki zlokalizowane były w 37 miejscowościach, z czego na obszarach wiejskich poza miejscowościami będącymi siedzibami gmin w 25 miejscowościach (działały tam łącznie 32 placówki).

²⁷ dostęp z dnia 23.03.2022 r.

Tabela 9. Liczba placówek wychowania przedszkolnego na terenie MOF Włocławka w 2022 r.

Jednostka		Ogółem	w tym:			
			przedszkole	punkt przedszkolny	oddział przedszkolny przy szkole podstawowej	zespół wychowania przedszkolnego
MOF Włocławka		101	58	8	35	0
Gminy	Baruchowo	2	1	0	1	0
	Boniewo	2	1	0	1	0
	Brześć Kujawski	7	2	2	3	0
	Chocień	5	4	0	1	0
	Chodecz	1	1	0	0	0
	Fabianki	7	3	0	4	0
	Izbica Kujawska	3	1	0	2	0
	Kowal (miejska)	1	1	0	0	0
	Kowal (wiejska)	5	3	0	2	0
	Lubanie	2	1	0	1	0
	Lubień Kujawski	4	1	0	3	0
	Lubraniec	5	2	0	3	0
	Włocławek (miejska)	51	37	4	10	0
	Włocławek (wiejska)	6	0	2	4	0

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych SIO, dostęp z dnia 23.03.2022 r.

Na obszarze MOF występują potrzeby w zakresie rozwoju infrastruktury przedszkoli i jej wyposażenia, wynikające z aktualnych problemów lokalowych oraz niewystarczającej liczby miejsc w placówkach. Poprawę wymaga również jakość nauczania w istniejących miejscach wychowania przedszkolnego m.in. poprzez realizację zajęć dodatkowych (np. zajęcia terapeutyczne, warsztaty), rozwój edukacji kulturalnej, diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci czy podnoszenie kompetencji wśród kadry pedagogicznej. Szczególnie istotną kwestią jest przystosowanie usług z zakresu wychowania przedszkolnego do dzieci ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi (w tym m.in. dzieci z niepełnosprawnościami).

2.12. Kształcenie ogólne (w tym identyfikacja gmin spełniających warunek dostępowy wsparcia w zakresie infrastruktury edukacyjnej bazy sportowej)

W zakresie kształcenia ogólnego wyzwaniem pozostaje dążenie do osiągnięcia wysokiej jakości nauczania, mierzonej wynikami egzaminów zewnętrznych. Braki utrudniające realizację wyzwania dostrzega się zarówno w sferze rozwoju kompetencji miękkich u uczniów, jak i w sferze niedostatecznego przygotowania kadr systemu oświaty.

W dzisiejszym świecie w procesie kształcenia coraz większego znaczenia nabiera umiejętność wykorzystania nowoczesnych technologii, w tym cyfrowych, a więc poprawa kompetencji cyfrowych uczniów i kadr systemu oświaty oraz odpowiednie wyposażenie sprzętowe szkół i uczniów (zwłaszcza

z grup defaworyzowanych), gdyż nadal dostrzegane są braki w tym zakresie. Niewystarczające umiejętności uczniów i nauczycieli stanowią duży problem w przypadku konieczności rezygnacji z tradycyjnych metod nauczania na rzecz prowadzenia zajęć w sposób zdalny lub w systemie hybrydowym. Ważnym aspektem w procesie edukacji jest także podnoszenie kompetencji językowych uczniów, gdyż ciągle dostrzegalne są deficyty znajomości języka angielskiego wśród młodzieży, zwłaszcza wśród osób uczęszczających do szkół na terenach wiejskich, co wpływa negatywnie na późniejsze możliwości podjęcia satysfakcjonującej pracy i ogranicza samorozwój. Istotną kwestię w sytuacji coraz częściej pojawiającego się niedoboru kadr w systemie oświaty stanowi podnoszenie i uzupełnianie kompetencji i kwalifikacji nauczycieli. Wsparcie kadry obejmować powinno również zwiększenie umiejętności zapewnienia uczniom wsparcia pedagogiczno-psychologicznego, przygotowanie do pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz do pracy z uczniem zdolnym.

Ważne jest, aby realizowane działania zmierzające do poprawy sytuacji prowadzone były przy jednoczesnym zapewnieniu równego dostępu (także infrastrukturalnego) do nowoczesnej edukacji wszystkim uczniom, gdyż w procesie edukacyjnym szczególnego wsparcia wymagają uczniowie ze środowisk defaworyzowanych oraz uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Bardzo istotne jest dalsze wprowadzanie edukacji włączającej zwłaszcza w przypadku dzieci z niepełnosprawnościami. Szkoła powinna pełnić kluczową rolę w zapobieganiu alienacji rówieśniczej poprzez dostosowanie infrastruktury i działania włączające, umożliwiając wspólną realizację zainteresowań, poszerzanie wiedzy, a zwłaszcza uczestnictwo w zajęciach sportowych i pozalekcyjnych wszystkich uczniów. Wpływa to na budowanie właściwych relacji i kompetencji społecznych, przyczyniając się do integracji uczniów. Dlatego wyzwaniem dla szkół ciągle jeszcze pozostaje zapewnienie atrakcyjnej infrastruktury sportowej i edukacyjnej, dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W 2022 roku przyjęta została „Diagnoza potrzeb przyszkolnej bazy sportowej w województwie kujawsko pomorskim”, stanowiąca Załącznik do Stanowiska Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 kwietnia 2022 r. W dokumencie tym zawarto informacje o najważniejszych niedoborach występujących w gminach i powiatach regionu w zakresie przyszkolnej infrastruktury sportowej. Wynikiem analizy jest wskazanie tzw. „białych plam”, a więc gmin i powiatów cechujących się najgorszą w regionie sytuacją w zakresie dostępu do nowoczesnej przyszkolnej infrastruktury sportowej (co prowadzi do wykluczenia społecznego) oraz zidentyfikowanie zadań inwestycyjnych rekomendowanych do dofinansowania o charakterze priorytetowym, ukierunkowanych na zniwelowanie „białych plam”. Na terenie MOF Włocławka rekomenduje się dofinansowanie realizacji pierwszej pełnowymiarowej krytej pływalni/basenu w powiecie włocławskim. Na terenie MOF zidentyfikowane także istnienie „białych plam” w wyniku braku dostępu do pełnowymiarowej sali gimnastycznej w gminie Chodecz, lecz nie uwzględniono tego przedsięwzięcia na liście rekomendowanych inwestycji o charakterze priorytetowym z uwagi na to, iż gmina nie planuje realizacji tego zadania.

2.13. Szkoły podstawowe i jakość kształcenia na poziomie szkoły podstawowej

Jak wskazują dane pozyskane z Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych²⁸ na terenie MOF Włocławka funkcjonuje 58 szkół podstawowych (w tym 2 szkoły specjalne). Większość z nich to szkoły publiczne (50 placówek). Według danych GUS w 2020r. łącznie w szkołach podstawowych dla dzieci i młodzieży funkcjonujących na terenie MOF uczyło się 13 825 uczniów (w tym 136 uczniów w szkołach specjalnych).

Podstawową statystyczną miarą oceny zróżnicowania jakości kształcenia jednostek samorządu terytorialnego jest analiza wyników egzaminów kończących szkołę podstawową (egzamin ósmoklasisty). Egzamin ten przeprowadzany jest w formie pisemnej i obejmuje trzy przedmioty: język polski, matematykę oraz język obcy nowożytny (zdecydowana większość uczniów zdaje egzamin z języka angielskiego, dlatego też analizę przeprowadzono na podstawie wyników osiągniętych na egzaminie z tego języka obcego). Wyniki egzaminów ósmoklasisty stanowią podsumowanie zdobytej wiedzy i umiejętności w procesie kształcenia na etapie szkoły podstawowej i pośrednio wskazują na poziom nauczania w szkołach. Ze względu na coroczną zmienność poziomu trudności egzaminów, wyniki przedstawiono jako wartości względne, odniesione do średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego. Ponadto, w analizie wykorzystano wartości uśrednione dla 3 lat (2019-2021) w celu wyeliminowania jednorazowego, przypadkowego wystąpienia wartości bardzo niskiej (będącej konsekwencją np. zdawania egzaminu przez słabszy rocznik uczniów).

Na terenie MOF Włocławka w okresie 2019-2021 egzamin kończący szkołę podstawową zdawało średniorocznie prawie 1700 uczniów, z czego około 950 stanowili uczniowie z gminy miejskiej Włocławek. Wyniki egzaminów na obszarze w analizowanym okresie były nieco gorsze niż przeciętnie w województwie kujawsko-pomorskim. Jedynie z egzaminu z języka polskiego osiągnięto wynik nieznacznie wyższy niż w regionie (100,7% średniej), natomiast z egzaminów z matematyki i języka angielskiego uzyskane na obszarze wyniki stanowiły odpowiednio 98,3% i 98,9% średniej wojewódzkiej.

Przeciętnie pod względem jakości kształcenia przedstawia się sytuacja gminy miejskiej Włocławek, w której wyniki egzaminów z języka polskiego i matematyki były niższe od średniej wojewódzkiej i jednocześnie nie należały do wysokich na tle pozostałych gmin MOF Włocławka (w przypadku języka polskiego wynik egzaminu należał do niższych, a w przypadku matematyki do średnich, w porównaniu do pozostałych gmin obszaru). Jest to o tyle niekorzystne, że słabsza sytuacja miasta rdzeniowego przekłada się negatywnie na sytuację całego obszaru funkcjonalnego. Stosunkowo dobrze natomiast przedstawia się przeciętny wynik egzaminu z języka angielskiego, który stanowił 106,1% średniej wojewódzkiej (miasto zajęło 13. lokatę wśród 144 gmin województwa). Pozostałe gminy tworzące MOF Włocławka cechowały się bardzo dużym zróżnicowaniem jakości kształcenia, choć większość zaliczyć należy do gmin średnich na tle pozostałych gmin regionu.

Spośród gmin MOF Włocławka zdecydowanie pozytywnie wyróżniała się gmina miejska Kowal, która w zakresie wyników egzaminów ze wszystkich przedmiotów zajmowała czołowe miejsca wśród 144 gmin regionu, a uzyskane wyniki zaliczyć można do bardzo wysokich – z języka polskiego 1. lokata (uzyskany wynik stanowił 114,2% średniej wartości wojewódzkiej), z języka angielskiego 2. lokata (125,5% średniej), a z matematyki 4. lokata (124,6% średniej). Bardzo dobre wyniki egzaminów,

²⁸ Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych <https://rspo.gov.pl>, dostęp z dnia 23.03.2022 r.

ze wszystkich przedmiotów przewyższające średnie wartości wojewódzkie, uzyskano również w gminie Fabianki, co w każdym przypadku ulokowało gminę w pierwszej dwudziestce gmin województwa: język angielski - 11. lokata (107,8% średniej), matematyka - 16. lokata (107,3% średniej) i język polski – 20. lokata (106,9% średniej). Z pozostałych gmin, żadna nie uzyskała wyników egzaminów przewyższających średnią wojewódzką z co najmniej 2 przedmiotów, natomiast występowało tu duże zróżnicowanie pozycji i wyników w zależności od zdawanego przedmiotu. Najmniej korzystnie wśród gmin obszaru przedstawiała się jakość kształcenia na terenie gmin Chocień oraz wiejskiej Włocławek, które w zakresie wyników egzaminów ze wszystkich przedmiotów zajęły niskie pozycje wśród gmin regionu.

Uwagę zwracają niskie wyniki egzaminu z języka angielskiego, gdyż w prawie połowie gmin obszaru są one o co najmniej 20% niższe niż przeciętnie w regionie i jednocześnie gminy te zajmują bardzo niskie lokaty na tle pozostałych gmin w województwie kujawsko-pomorskim (6 gmin ulokowało się od 110. do 136. pozycji na 144 gminy).

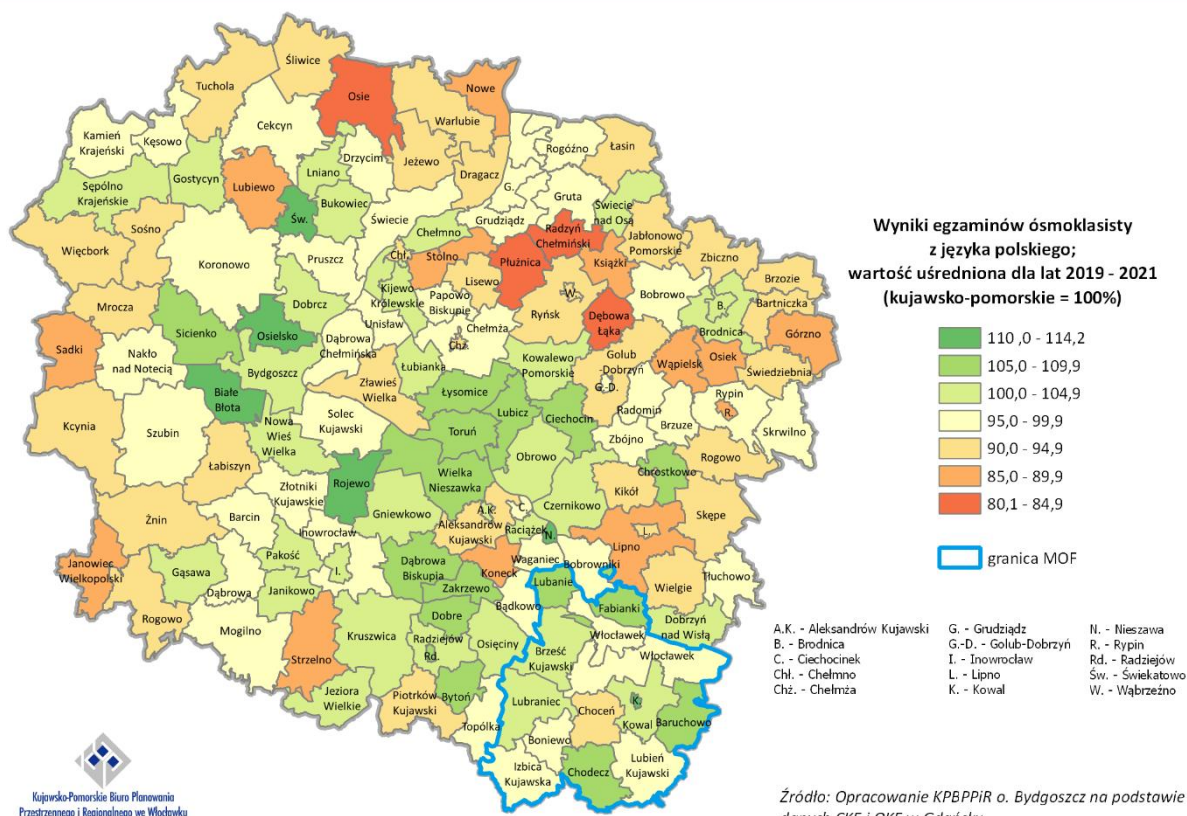
Tabela 10. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w latach 2019-2021 na terenie MOF Włocławka w stosunku do średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego (%; kujawsko-pomorskie = 100%)

Jednostka		Język polski				Matematyka				Język angielski			
		2019	2020	2021	śred.*	2019	2020	2021	śred.*	2019	2020	2021	śred.*
MOF Włocławka		102,9	97,7	101,6	100,7	95,3	98,4	101,2	98,3	97,7	98,5	100,5	98,9
Gminy	Baruchowo	104,4	98,6	121,1	108,0	89,4	94,1	99,6	94,4	77,8	67,4	92,2	79,1
	Boniewo	91,5	93,4	104,9	96,6	95,3	97,3	105,9	99,5	69,1	81,7	78,7	76,5
	Brześć Kujawski	100,2	99,4	104,0	101,2	104,0	89,2	106,4	99,9	91,5	102,4	102,5	98,8
	Chocień	90,9	98,6	94,0	94,5	72,1	96,1	79,3	82,5	73,2	92,8	70,6	78,8
	Chodecz	104,0	100,6	122,5	109,0	96,8	84,0	111,1	97,3	85,0	81,9	97,6	88,2
	Fabianki	110,1	107,1	103,5	106,9	111,9	105,4	104,4	107,3	107,9	117,4	98,0	107,8
	Izbica Kujawska	101,6	93,6	96,5	97,2	96,9	86,0	100,4	94,5	76,9	83,2	95,7	85,3
	Kowal (gmina miejska)	120,0	110,9	111,8	114,2	120,5	142,3	111,1	124,6	126,6	139,7	110,2	125,5
	Kowal (gmina wiejska)	110,3	104,7	95,9	103,6	90,2	94,0	103,4	95,9	86,4	48,4	85,5	73,4
	Lubanie	107,9	107,1	107,8	107,6	102,8	92,4	90,6	95,3	101,8	94,2	84,2	93,4
	Lubień Kujawski	106,7	95,8	97,2	99,9	114,1	101,1	89,3	101,5	79,4	84,7	85,0	83,0
	Lubraniec	105,4	100,3	98,1	101,3	104,2	98,0	94,2	98,8	82,5	81,3	75,0	79,6
	Włocławek (gmina miejska)	102,6	95,8	100,6	99,7	93,0	99,8	103,5	98,7	106,7	104,0	107,6	106,1
	Włocławek (gmina wiejska)	102,0	91,4	97,1	96,8	80,3	84,0	83,2	82,5	83,1	65,5	91,9	80,2
Województwo kujawsko-pomorskie		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

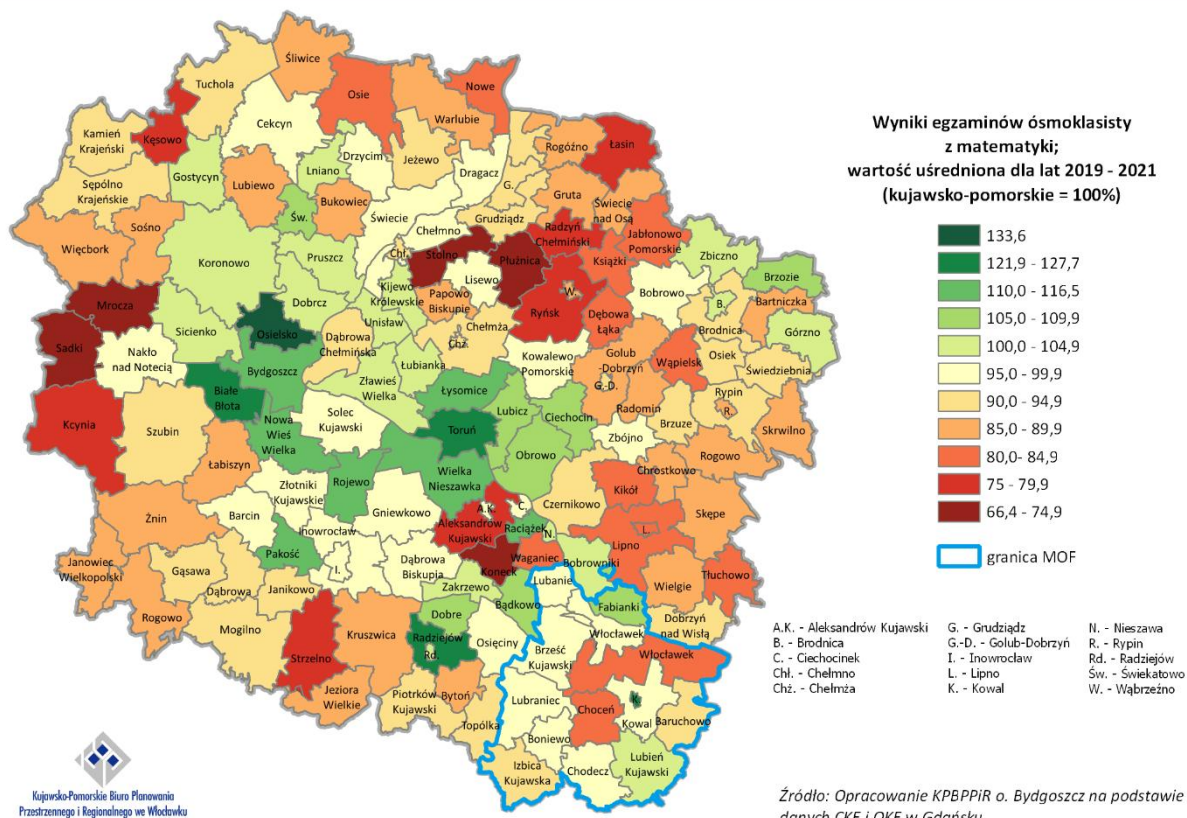
Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie CKE i OKE w Gdańsku

*wartość uśredniona dla lat 2019-2021

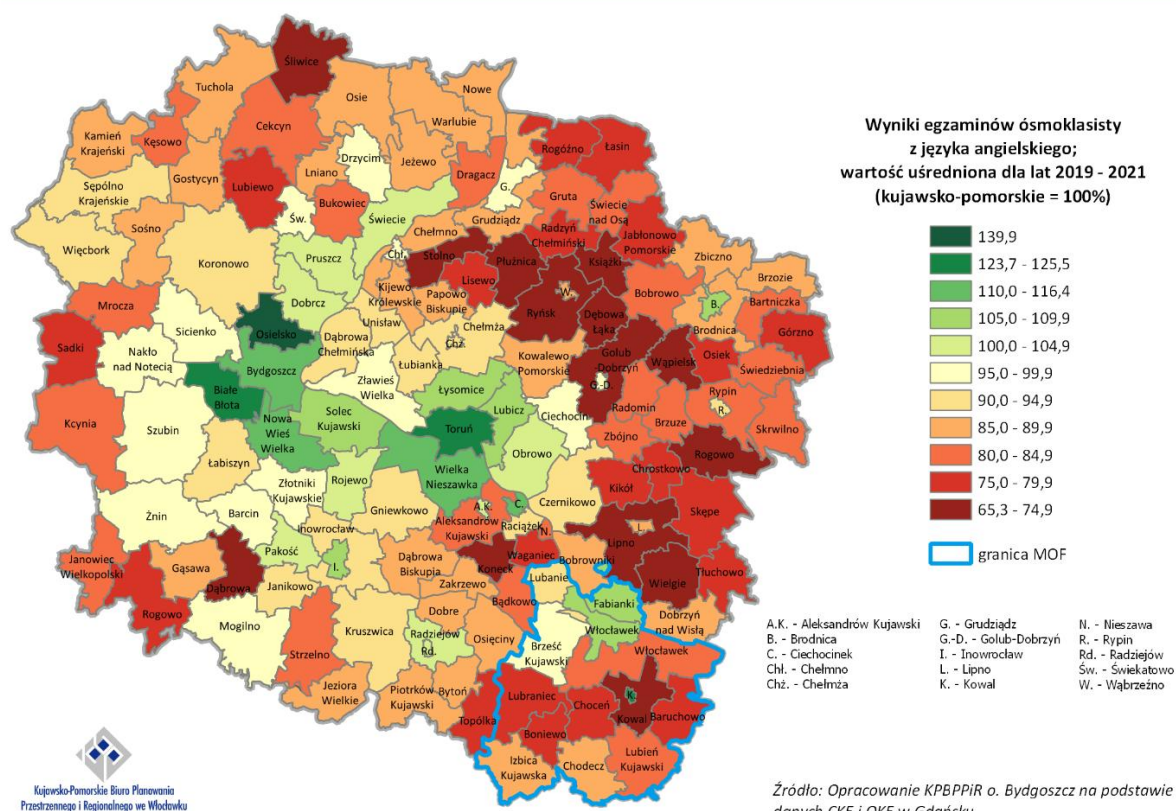
Mapa 7. Przeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w latach 2019-2021 w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej

Mapa 8. Przeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z matematyki w latach 2019-2021 w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej

Mapa 9. Przeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego w latach 2019-2021 w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej

2.14. Szkoły ponadpodstawowe i jakość kształcenia na poziomie szkoły ponadpodstawowej

W wyniku reformy systemu edukacyjnego, zapoczątkowanej 1 września 2017 r., zlikwidowano gimnazja i wprowadzono 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią szkołę branżową I stopnia oraz 2-letnią szkołę branżową II stopnia. Szkoły branżowe są to szkoły powstałe na podbudowie programowej szkoły podstawowej, realizujące program nauczania w zakresie kształcenia ogólnego oraz zawodowego. Tym samym dotychczasowa 3-letnia zasadnicza szkoła zawodowa przekształciła się w 3-letnią branżową szkołę I stopnia. W roku szkolnym 2017/2018 odbył się pierwszy nabór do klasy pierwszej branżowych szkół I stopnia, a w 2020/2021 do klasy pierwszej branżowych szkół II stopnia.

Zgodnie z danymi z Rejestru Szkół i Placówek Oświatowych ²⁹ na terenie MOF Włocławka zarejestrowanych było 51 szkół ponadpodstawowych dla dzieci i młodzieży (w tym 3 szkoły specjalne). Szkoły te zlokalizowane były zarówno w miastach (Włocławku, Kowalu, Izbicy Kujawskiej i Lubrańcu), jak i na terenach wiejskich (Choceniu, Starym Brześciu w gm. Brześć Kujawski, Lubieńcu w gm. Chodecz, Lubrańcu-Parcele w gm. Lubraniec i Modzerowie w gm. Izbica Kujawska) wchodzących w skład MOF. Zaliczamy do nich: 15 liceów ogólnokształcących (10 we Włocławku oraz po 1 w Kowalu, Izbicy Kujawskiej, Lubrańcu, Choceniu i Modzerowie), 14 techników (8 we Włocławku 2 w Kowalu

²⁹ Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych <https://rspo.gov.pl>, dostęp z dnia 23.03.2022 r.

oraz po 1 w Izbicy Kujawskiej, Starym Brześciu, Lubieńcu i Lubrańcu-Parcele), 18 szkół branżowych I stopnia (11 we Włocławku oraz po 1 w Kowalu, Izbicy Kujawskiej, Lubrańcu, Starym Brześciu, Choceniu, Lubieńcu i Lubrańcu-Parcele), 3 szkoły branżowe II stopnia (we Włocławku, Kowalu i Lubieńcu) oraz 1 szkołę artystyczną (we Włocławku). Jak wynika z Rejestru większość z nich, 74 szkoły, to szkoły publiczne. Działalność szkół ponadpodstawowych wzmacnia powiązania funkcjonalne obszaru, gdyż w szkołach tych kształcą się uczniowie z terenu MOF Włocławka. Oznacza to, że działania realizowane na rzecz szkół ponadpodstawowych przyczyniają się do poprawy wykształcenia ogólnego, wzrostu aktywności i umiejętności zawodowych wszystkich mieszkańców obszaru.

2.14.1. Szkoły ponadpodstawowe maturalne

Wyniki egzaminów maturalnych ukazują jakość kształcenia na poziomie ponadpodstwowym maturalnym i stopień przygotowania absolwentów do dalszej edukacji. Analizie poddano wyniki pisemnych egzaminów maturalnych na poziomie podstawowym z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego. Podobnie jak w przypadku egzaminów ósmoklasisty, ze względu na coroczną zmienność poziomu trudności egzaminów, wyniki przedstawiono nie jako wartości bezwzględne, a jako wartości względne odniesione do średniej dla województwa kujawsko-pomorskiego. Także w tej analizie wykorzystano wartości uśrednione dla 3 lat (2019-2021).

W analizowanym okresie (2019-2021) we Włocławku egzamin maturalny zdawało średniorocznie około 1 350, a w powiecie włocławskim około 180 absolwentów szkół średnich. Na terenie MOF dostrzega się duże zróżnicowanie jakości kształcenia w mieście rdzeniowym i na obszarze funkcjonalnym miasta (powiecie włocławskim). Uczniowie szkół we Włocławku okazali się dobrze przygotowani do egzaminów maturalnych z języka polskiego i matematyki, z których to przedmiotów w mieście uzyskano wyniki wyższe, niż przeciętnie w regionie – z języka polskiego uzyskano w latach 2019-2021 przeciętnie 102,7% średniej wojewódzkiej, a z matematyki 101,3% średniej. Jednak wyniki egzaminu z języka angielskiego były niższe i stanowiły jedynie 96,2% średniej wojewódzkiej.

Uczniowie szkół powiatu włocławskiego okazali się bardzo słabo przygotowani do egzaminów maturalnych ze wszystkich przedmiotów, gdyż uzyskane wyniki były aż o 20-30% niższe, niż przeciętnie w regionie - z języka polskiego uzyskano w latach 2019-2021 przeciętny wynik na poziomie 80,8% średniej wartości wojewódzkiej (21. lokata wśród 23 powiatów regionu), z matematyki wynik na poziomie 76,9% średniej (również 21. lokata), natomiast z języka angielskiego zaledwie 70,7% średniej (ostatnia pozycja wśród 23 powiatów). Sytuację powiatu włocławskiego ocenić należy jako bardzo słabą pod względem wyników egzaminów maturalnych, nie tylko na tle powiatów województwa kujawsko-pomorskiego, ale również na tle wszystkich powiatów w kraju.

Tabela 11. Wyniki egzaminu maturalnego w latach 2019-2021 w mieście rdzeniowym Włocławek i na obszarze powiatu włocławskiego w stosunku do średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego (%; kujawsko-pomorskie = 100%)

Jednostka	Język polski				Matematyka				Język angielski			
	2019	2020	2021	śred.*	2019	2020	2021	śred.*	2019	2020	2021	śred.*
m. Włocławek	102,0	104,0	102,0	102,7	100,0	102,0	101,9	101,3	95,7	95,7	97,3	96,2
Powiat włocławski	76,0	84,0	82,4	80,8	75,4	76,0	79,2	76,9	68,6	69,6	74,0	70,7
Województwo kujawsko-pomorskie	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie CKE i OKE w Gdańsku

*wartość uśredniona dla lat 2019-2021

2.14.2. Szkoły ponadpodstawowe zawodowe

Niezbędnym elementem sprawnie funkcjonującego i sprzyjającego rozwojowi gospodarczemu rynku pracy jest efektywne szkolnictwo zawodowe. W zakresie systemu kształcenia zawodowego dostrzega się potrzebę realizacji działań ukierunkowanych na poprawę jakości i skuteczności tego rodzaju kształcenia oraz dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.

W zakresie poprawy jakości kształcenia zawodowego niezbędne jest wspieranie, rozwijanie i prowadzenie szeregu działań związanych z podnoszeniem umiejętności i kompetencji uczniów, a także prowadzenie działań związanych z nabywaniem specjalistycznych kwalifikacji związanych z danym zawodem jak też zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy³⁰. Istnieje zatem potrzeba promowania kształcenia zawodowego jako wysokiej jakości ścieżki kariery wymagającej wysokich kwalifikacji, prowadzenia dodatkowych zajęć lekcyjnych, staży, praktyk zawodowych (często w bezpośredniej współpracy z pracodawcami oraz środowiskiem otoczenia biznesu), nauki języków obcych oraz prowadzenia szeregu innych działań związanych z podnoszeniem kwalifikacji i kompetencji zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy. Wsparcie uczniów powinno obejmować nie tylko zakres związany z edukacją formalną, ale również tą pozaformalną i uzupełniającą. Istotnym elementem jest zadbanie o rozwijanie umiejętności, uzdolnień oraz zainteresowań uczniów, realizacja działań edukacyjno-doradczych, diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej i finansowej (stypendia). Ważnym elementem procesu edukacyjnego jest także kształcenie ustawiczne, które obejmuje uczenie się przez całe życie tj. pozyskiwanie wiedzy niezależnie od wieku, poziomu wykształcenia czy doświadczenia zawodowego. Dobrze przygotowana i wspierana oferta kształcenia ustawicznego daje szerokie możliwości całościowej edukacji a to przekłada się na wzrost i rozwój postępu społecznego i gospodarczego.

Ważnym elementem przyszłego sukcesu edukacyjnego jest także kształtowanie właściwego środowiska edukacyjnego tj. dostosowanie infrastruktury edukacyjnej do potrzeb nowoczesnego szkolnictwa zawodowego oraz zwiększenie dostępności wykwalifikowanych kadr. Biorąc pod uwagę szybki postęp technologiczny, dynamikę rynku pracy oraz potrzebę dostosowania do rynku pracy kierunków kształcenia zawodowego dostrzega się potrzebę realizacji zadań związanych z remontem, doposażeniem, modernizacją, adaptacją sal dydaktycznych, nowoczesnych pracowni zawodowych, warsztatów, centrów kształcenia praktycznego i ustawicznego oraz innych placówek, które pełnią rolę miejsc kształcenia praktycznego uczniów. Niezbędne jest także wsparcie rozwoju zawodowego nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu, dostosowanie i podnoszenie ich kompetencji, nabywanie odpowiednich kwalifikacji związanych z danym zawodem. Przedstawiciele kadry powinni również uzyskiwać wsparcie z zakresu realizacji zadań doradztwa zawodowego czy edukacji włączającej tj. edukacji dostosowanej do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów z niepełnosprawnościami czy uczniów z rodzin emigranckich. Odpowiednio przygotowane, doposażone i zmodernizowane miejsca, w których odbywają się zajęcia (szkoła, klasa, pracownia,

³⁰ Lista zawodów deficytowych, na poziomie kraju, województwa lub powiatu, publikowana jest na podstawie badania „Barometr zawodów”

biblioteka) oraz kadra, której stworzono warunki do podnoszenia kwalifikacji, będą wpływać zarówno na poprawę jakości kształcenia jak i podniesienie skuteczności nauczania.

Na terenie MOF Włocławka zauważa się problemy związane z zapewnieniem wysokiej jakości kształcenia zawodowego oraz braki infrastrukturalne w szkołach zawodowych. Jest to niekorzystne, gdyż ze względu na silne powiązania społeczno-gospodarcze obszaru, w szkołach zawodowych kształcą się mieszkańcy wszystkich gmin tworzących MOF Włocławka, a następnie absolwenci tych szkół znajdują zatrudnienie na terenie całego obszaru.

W celu poprawy jakości oraz dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy dostrzega się potrzebę przeprowadzania szkoleń zawodowych, będących odpowiedzią na zidentyfikowane problemy szkół należących do MOF, kursów zawodowych zakończonych uprawnieniami dla uczniów oraz zajęć specjalistycznych z przedmiotów zawodowych przygotowujących się do egzaminów zawodowych. Istnieje także potrzeba wdrażania działań związanych z rozwojem kształcenia zawodowego prowadzonych we współpracy z pracodawcami i otoczeniem biznesu (staże, praktyki). Realizacja takich projektów będzie miała bezpośredni wpływ na podnoszenie, nabywanie oraz uzupełnianie wiedzy i umiejętności, a także podnoszenie kwalifikacji zawodowych zwiększających ich szanse na rynku pracy. Na terenie MOF dostrzega się także potrzebę realizacji zadań związanych z zapewnieniem doradztwa zawodowego dla uczniów w szkołach a także podniesieniem kompetencji i kwalifikacji nauczycieli kształcenia zawodowego. Niedobory w zakresie kształcenia zawodowego związane są także z potrzebami infrastrukturalnymi. Na terenie MOF identyfikuje się potrzeby związane z remontem, modernizacją i wyposażeniem specjalistycznych pracowni zawodowych a nawet budową budynku dydaktyczno-warsztatowego, którego celem będzie poprawa warunków nauczania w zakresie kształcenia zawodowego na terenie MOF.

2.15. Instytucje kultury

Istotną rolę w kreowaniu szeroko rozumianego rozwoju społecznego, w tym w budowaniu wysokiej jakości kapitału ludzkiego, odgrywa baza kulturowa o znaczeniu regionalnym i lokalnym.

Na obszarze MOF Włocławka działa jedna z 16 samorządowych instytucji kultury, których organizatorem jest województwo kujawsko-pomorskie. Jest to Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku³¹. Według danych GUS w 2021 r. w obrębie MOF Włocławka działały łącznie 3 muzea (łącznie z oddziałami), które odwiedziło ponad 22,2 tys. osób. Instytucje kultury o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym pełnią ważną rolę nie tylko w zachowaniu dziedzictwa kulturowego, ale także zwiększeniu dostępności do niego.

Na poziomie lokalnym placówki kultury obejmują biblioteki, centra i domy kultury, świetlice a także inne instytucje pełniące tego rodzaju funkcje. Do ich zadań należy zarówno umożliwienie uczestnictwa w życiu kulturalnym, jak i prowadzenie działań aktywizacyjnych i włączających, które służą przede wszystkim integracji społecznej, kształtowaniu tożsamości lokalnej i regionalnej, a także atrakcyjnemu i pożytecznemu spędzaniu wolnego czasu.

³¹ Rejestr Instytucji Kultury, dla których organizatorem jest Województwo Kujawsko-Pomorskie (stan na 27 października 2021 r.)

Działania tego rodzaju mają szczególne znaczenie na obszarze MOF Włocławka, gdzie dostrzega się nasilone problemy w zakresie rozwoju społecznego³². Według danych GUS w 2021 r. na terenie MOF funkcjonowały 33 biblioteki publiczne (łącznie z filiami) oraz 12 innych placówek prowadzących działalność kulturalną³³. Poza placówkami wskazywanymi przez GUS na obszarze MOF znajdują się również inne obiekty (w tym świetlice wiejskie), które mogą być miejscem realizacji działań kulturalno-animacyjnych.

Problemem jest jednak stan techniczny i wyposażenie istniejących obiektów. Na terenie MOF identyfikuje się instytucje kultury dysponujące niewystarczającymi warunkami lokalowymi (wymagające m.in. kompleksowych remontów, modernizacji, przebudowy lub adaptacji istniejącej infrastruktury) oraz niedoborami w zakresie wyposażenia (m.in. multimedialnego), co nie pozwala na pełne wykorzystanie ich potencjału i ogranicza możliwość rozszerzenia działalności. Ważną kwestią są również identyfikowane na terenie MOF niedostateczne warunki dla realizacji imprez plenerowych, koncertów czy pokazów filmowych (zarówno w zakresie infrastruktury, jak i wymaganego sprzętu).

Organizacja tego rodzaju przedsięwzięć oraz podniesienie jakości bazy lokalnych placówek kultury (w tym dostosowanie do wszystkich grup mieszkańców także osób z niepełnosprawnościami) mogą znacząco wpłynąć na zwiększenie zainteresowania mieszkańców uczestnictwem w życiu społeczno-kulturalnym obszaru.

2.16. Poziom świadomości obywatelskiej

Frekwencja wyborcza w MOF Włocławka zarówno w wyborach samorządowych, jak i parlamentarnych utrzymuje się na nieco niższym poziomie niż średnio w województwie. W 2018 r. w wyborach samorządowych wzięło udział 52,1% upoważnionych do głosowania mieszkańców MOF (przy średniej dla województwa 52,9%) i było to o 4,2 pkt. proc. więcej niż w poprzednich wyborach tj. w 2014r. W wyborach parlamentarnych natomiast swój głos oddało 54,9% uprawnionych do głosowania osób (w regionie 58,1%), a frekwencja ta była wyższa o 11,9 pkt. proc. w stosunku do 2015r. Najwyższą frekwencję w wyborach samorządowych zanotowano w gminach wiejskiej Włocławek i Lubanie (odpowiednio 61,5% i 61,2%), a w wyborach parlamentarnych w gminie miejskiej Włocławek (58,6%) i gminie miejskiej Kowal (57,0%). Najniższy udział głosujących wśród ogółu upoważnionych w wyborach samorządowych wykazała gmina Baruchowo (45,2%), a w parlamentarnych gmina Chodecz (43,1% - jedna z najniższych wartości w województwie).

Określając poziom rozwoju współodpowiedzialności obywatelskiej przeanalizowano wskaźnik osób zaszczepionych przeciwko wirusowi SARS-CoV2. MOF Włocławka charakteryzuje się niższym niż przeciętnie w regionie poziomem realizacji szczepień przeciwko COVID-19. Udział mieszkańców MOF zaszczepionych pełnym cyklem szczepień³⁴, według stanu na 9.10.2021 r., wyniósł 49,9% (dla województwa 52,9%). Najwyższy odsetek osób zaszczepionych zanotowano w gminie miejskiej Kowal (56,3%), najniższy zaś w gminie Chodecz (44,4%).

³² na podstawie „Strategii Przyspieszenia 2030+”

³³ GUS do grupy tej nie zalicza jednostek, zwyczajowo określanych "świetlicami", nieprowadzących działalności kulturalnej, których pomieszczenia służą do innych celów oraz świetlic szkolnych

³⁴ Pełen cykl szczepień przeciw COVID-19 dotyczy dwóch dawek preparatów dwudawkowych (AstraZeneca, Moderna, Pfizer) lub jednej dawki preparatu jednodawkowego (Johnson&Johnson)

Tabela 12. Obraz wybranych wskaźników będących wyznacznikami poziomu świadomości obywatelskiej w MOF Włocławka

Jednostka		Frekwencja w I turze wyborów (%)		Poziom zaszczepienia (%)
		samorządowych w 2018 r.	parlamentarnych w 2019 r.	stan na 9.10.2021 r.
MOF Włocławka		52,1	54,9	49,9
Gminy	Baruchowo	45,2	50,5	50,9
	Boniewo	58,7	45,8	50,8
	Brześć Kujawski	52,7	53,1	48,2
	Chocień	54,9	45,7	48,4
	Chodecz	49,6	43,1	44,4
	Fabianki	46,9	53,2	46,6
	Izbica Kujawska	57,4	49,0	47,6
	Kowal (miejska)	58,6	57,0	56,3
	Kowal (wiejska)	52,2	48,2	50,0
	Lubanie	61,2	55,5	45,9
	Lubień Kujawski	59,4	44,5	49,1
	Lubraniec	57,8	51,7	52,8
	Włocławek (miejska)	49,7	58,6	50,9
	Włocławek (wiejska)	61,5	55,2	47,0
Województwo kujawsko-pomorskie		52,9	58,1	52,9

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie danych <https://wybory2018.pkw.gov.pl>, <https://sejmsenat2019.pkw.gov.pl/sejmsenat2019/>, <https://www.gov.pl/web/szczepienia-gmin/sprawdz-poziomwyszczepienia-mieszkancow-gmin>

2.17. Zasoby mieszkaniowe

W 2020 r. na zasoby mieszkaniowe MOF Włocławka składały się 74 393 mieszkania co stanowi 9,7% zasobów regionu. W latach 2010-2020 na terenie MOF liczba mieszkań zwiększyła się o 3 570 tj. o 5,0% (w województwie o 9,2%). Średnia trzyletnia liczby mieszkań oddanych do użytkowania na 1 tys. mieszkańców w MOF kształtowała się poniżej wartości dla województwa i dla lat 2018-2020 wyniosła 2,2/1 tys. osób (dla województwa 4,0/1 tys. osób). Najwyższe wartości analizowanego wskaźnika zanotowano w gminie Fabianki oraz gminie wiejskiej Włocławek (odpowiednio 5,5 i 5,2/1 tys. osób), najniższe z kolei w gminach Lubień Kujawski i Izbica Kujawska (odpowiednio 1,0 i 1,2/1 tys. osób). Pomimo niższego poziomu liczby mieszkań oddanych do użytkowania, w obrębie MOF Włocławka zauważa się wyższy poziom nasycenia mieszkaniami niż przeciętnie w regionie. W 2020 r. liczba mieszkań w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców, wynosiła 383,1 w MOF (dla województwa 372,6/1 tys. mieszkańców). Najwyższe wartości analizowanego wskaźnika zanotowano w gminie miejskiej Włocławek (431,0/1 tys. mieszkańców), z kolei najniższe w gminie Lubanie (283,5/1 tys. mieszkańców). Poniżej średniej dla regionu kształtowała się natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę. W 2020 r. była równa 25,9 m²/osobę (w województwie 26,4 m²/osobę).

Tabela 13. Zasoby mieszkaniowe i rozwój mieszkalnictwa w MOF Włocławka

Jednostka		Liczba mieszkań/1 tys. ludności		Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania (m ²)/ 1 osobę		Przeciętna liczba mieszkań oddanych do użytku / 1 tys. ludności
		2010	2020	2010	2020	2018-2020
MOF Włocławka		346,6	383,1	22,6	25,9	2,2
Gminy	Baruchowo	291,9	325,5	24,0	27,9	2,0
	Boniewo	299,0	326,7	22,8	25,4	1,5
	Brześć Kujawski	308,3	338,1	23,4	27,3	2,8
	Chocień	304,3	332,0	24,1	27,2	3,1
	Chodecz	293,3	319,7	22,7	25,3	1,3
	Fabianki	290,3	315,2	27,7	32,2	5,5
	Izbica Kujawska	285,3	308,6	22,2	24,8	1,2
	Kowal (miejska)	320,2	346,6	25,1	28,7	2,3
	Kowal (wiejska)	306,9	337,7	26,0	29,8	3,7
	Lubanie	258,2	283,5	24,6	27,7	2,1
	Lubień Kujawski	280,4	305,7	21,3	23,9	1,0
	Lubraniec	294,5	325,7	24,3	27,5	1,5
	Włocławek (miejska)	385,4	431,0	21,5	24,4	1,8
	Włocławek (wiejska)	298,4	327,1	26,2	31,0	5,2
Województwo kujawsko-pomorskie		335,4	372,6	23,0	26,4	4,0

Źródło: Opracowanie KPBPPiR o. Bydgoszcz na podstawie danych GUS

2.18. Rewitalizacja i odnowa przestrzeni publicznych

Na terenie miasta rdzeniowego Włocławek realizowany będzie proces rewitalizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Włocławek na lata 2018-2028, natomiast na pozostałym obszarze MOF zakłada się możliwość realizacji projektów w ramach odnowy przestrzeni publicznych. Celem realizowanej odnowy przestrzeni publicznych jest przywrócenie atrakcyjności terenów zdegradowanych lub zniszczonych, które utraciły możliwość pełnienia swej pierwotnej funkcji, lub pełnienie tej funkcji zostało wyraźnie ograniczone. Przestrzenie publiczne powinny stanowić bezpieczne miejsce spędzania czasu wolnego, oferując przestrzeń do realizacji potrzeb rekreacyjnych, wypoczynkowych, turystycznych, kulturalnych, ułatwiając kontakt z przyrodą i innymi ludźmi. Dobrze zorganizowane przestrzenie publiczne są ważnym elementem procesu wzmacniania integracji mieszkańców, ułatwiają kontakty międzyludzkie i wspólne przebywanie wszystkich grup społecznych, co przyczynia się do rozwoju tolerancji i wzmacnia więzi międzypokoleniowe, wskutek czego sprzyja włączeniu w życie lokalnej społeczności osób z grup defaworyzowanych, osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, rodziców małych dzieci, migrantów itp.

Na terenie MOF Włocławka dostrzega się potrzebę uporządkowania i zagospodarowania przestrzeni publicznych oraz udostępnienia ich na potrzeby rekreacji i wypoczynku mieszkańców. Tereny publiczne wymagają najczęściej wyposażenia w odpowiednią infrastrukturę i elementy małej architektury lub dokonania remontów obiektów na potrzeby społeczne i kulturalne oraz zagospodarowania ich otoczenia, aby służyć mogły integracji międzypokoleniowej i wzmacnianiu więzi międzyludzkich lokalnych społeczności. Odnowa przestrzeni publicznych na obszarze przyczyni się także do poprawy stanu środowiska przyrodniczego i będzie miała pozytywny wpływ na złagodzenie negatywnych zmian klimatu, gdyż wiąże się z zagospodarowaniem terenów zielonych, nowymi nasadzeniami i wykonaniem zabiegów pielęgnacyjnych istniejącej szaty roślinnej.

2.19. Gospodarka wodno-ściekowa

Ze względu na malejące zasoby wody do najważniejszych aspektów rozwoju i właściwego funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej należy zapewnienie dostaw wody dobrej jakości, oszczędzania wody i ograniczanie jej strat w sieciach wodociągowych, magazynowanie wody oraz troska o stan wód poprzez właściwe oczyszczanie ścieków. Istotne jest zwiększenie efektywności dostaw wody poprzez m.in. rozwój systemów ujęć, uzdatnianie i wspieranie inteligentnych systemów zarządzania sieciami wodno-kanalizacyjnymi. Bardzo ważny jest aspekt edukacyjny, czyli promowanie i wspieranie mieszkańców w procesie oszczędzania wody, wyrabianie odpowiednich nawyków i umożliwienie kontroli zużycia wody w gospodarstwie domowym poprzez odpowiednie opomiarowanie.

MOF Włocławka cechuje się przeciętnym udziałem osób korzystających z sieci wodociągowej. Wskaźnik ten w 2020 roku³⁵ kształtował się we Włocławku na poziomie 97,0%, a na obszarze powiatu włocławskiego 95,2%, przy średniej wartości wojewódzkiej wynoszącej 95,5%. W większości gmin tworzących MOF Włocławka odsetek korzystających był dużo korzystniejszy niż przeciętnie w regionie, a aż w 9 z 14 gmin osiągał bardzo wysokie wartości (97% i powyżej), natomiast w najłabszych gminach wynosił poniżej 90% (Lubień Kujawski 84% i Chocień 89%). Analizując zróżnicowanie wewnątrz gmin miejsko-wiejskich zauważyć można, że w przypadku trzech występuje duża dysproporcja udziału korzystających w mieście i na obszarach wiejskich, gdyż w miastach prawie wszyscy mieszkańcy korzystali z sieci wodociągowej, a na obszarach wiejskich tych gmin wskaźniki kształtowały się na poziomie 80-88% (gmina Lubień Kujawski - 80,1%, Chodecz – 86,5% i Izbica Kujawska – 88,0%). Wynika z tego, że na obszarze ciągle jeszcze dostrzegalne są braki w ciągłości sieci wodociągowej i istnieją potrzeby realizacji nowych odcinków sieci wodociągowej. Na obszarach podlegających suburbanizacji np. w gminie Fabianki, mimo wysokiego poziomu zwodociągowania, zauważa się problem nieprzystosowania istniejącej sieci wodociągowej do szybko rosnącego zapotrzebowania. Pojawiają się, zwłaszcza w okresach letnich, ograniczenia w dostawie wody do gospodarstw domowych. Konieczne są więc też inwestycje w modernizację istniejących sieci wodociągowych w celu zwiększenia ich przepustowości. Ważną potrzebą obszaru jest także zapewnienie ciągłości dostaw wody i dostarczanie mieszkańcom wody pitnej odpowiedniej jakości (realizowanych m.in. poprzez kompleksowe modernizacje stacji uzdatniania wody, budowę i przebudowę ujęć wody). Zwiększenie wydajności stacji uzdatniania wody jest konieczne zwłaszcza na obszarach szybkiego rozwoju osadnictwa np. w gminie Fabianki, gdzie istniejąca infrastruktura nie jest dostosowana do zwiększonej

³⁵Opracowano na podstawie danych BDL GUS (aktualność na koniec 2020 roku); wg danych MPWiK z usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę korzysta 99% ludności zamieszkałej w granicach administracyjnych Włocławka

liczby odbiorców. MOF Włocławka jest obszarem o silnej funkcji rolniczej, położonym na terenie niedoborów wody, dlatego też niezbędne jest prowadzenie działań zmierzających do oszczędnego gospodarowania zasobami wody, kontroli jej przepływów i zużycia oraz stałe monitorowanie wycieków, co w konsekwencji przyczynia się do ograniczania strat wody.

Udział osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w gminach tworzących MOF Włocławka jest mocno zróżnicowany. We Włocławku wskaźnik wynosił 92,5%³⁶, przy średniej dla województwa 70,3% i był zbliżony do wartości występujących w pozostałych miastach na prawach powiatu w regionie. W pozostałych gminach (obszar powiatu włocławskiego) udział osób korzystających z sieci kanalizacyjnej wyniósł w 2020 roku jedynie 42,1% i jest to słaby wynik na tle wszystkich powiatów ziemskich (16. lokata na 19), pomimo wyraźnej poprawy sytuacji w latach 2010-2020. Spośród gmin powiatu włocławskiego wartości przewyższające średnią wojewódzką odnotowano tylko w gminie miejskiej Kowal, cechującej się prawie 100% udziałem mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej. Poza tym udziały ponad 50% odnotowano w gminach Brześć Kujawski i Chocień, ale jednocześnie w połowie gmin MOF Włocławka z sieci kanalizacyjnej korzystało mniej niż 1/3 ludności. Według VI edycji *Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych* (KPOŚK) na terenie obszaru istnieje osiem aglomeracji wodno-ściekowych o RLM równej lub większej niż 2 tys. Największa to Aglomeracja Włocławek (obejmująca miasto Włocławek i gminę wiejską Włocławek) o RLM ponad 100 tys., w której poziom skanalizowania wynosi 98,16% (obsługiwana jest przez Grupową Oczyszczalnię Ścieków). Kolejną pod względem wielkości jest Aglomeracja Brześć Kujawski (obejmująca gminę Brześć Kujawski) o RLM prawie 7,5 tys. i poziomie skanalizowania 96,35% (obsługują ją oczyszczalnie Stary Brześć i Brzezine). Ostatnią grupę stanowią aglomeracje liczące 2-5 tys. RLM, a więc: Chodecz (poziom skanalizowania 100,00%; obsługiwana przez oczyszczalnię Mielno-Lubieniec), Izbica Kujawska (88,13%; oczyszczalnia Izbica Kujawska), Kowal (99,48%; oczyszczalnia Kowal), Chocień (100%; Komunalna Oczyszczalnia Ścieków w Choceniu), Lubraniec (98,20%; Lubraniec Marysin) i Fabianki (69,91%; oczyszczalnia Fabianki, Szpetal Górny).

2.20. Poprawa efektywności energetycznej, redukcja emisji zanieczyszczeń i adaptacja do zmian klimatu

Jednym ze współczesnych problemów, który stanowi wyzwanie dla wielu sektorów gospodarki są zmiany klimatyczne. Przejawiają się one m.in. ociepleniem klimatu i nasilaniem się ekstremalnych zjawisk pogodowych. Zmiany te prowadzą często do negatywnych konsekwencji i strat dla środowiska, społeczeństwa oraz gospodarki, wśród których wyróżnić można np. spadek poziomu wód w zbiornikach wodnych oraz gruntowych, nasilanie się okresów suszy (szczególnie uciążliwych dla produkcji rolniczej – w tym żywności), pustoszenie gleb, utrudnienia w sektorze transportowym (w tym w komunikacji publicznej), uszkodzenia infrastruktury technicznej i łączności, uszkodzenia i zniszczenia budynków wskutek silnych zjawisk pogodowych, czy też powstawanie wysp ciepła na mocno przekształconych przestrzeniach (zwłaszcza miast). Możliwości dokładnego rozpoznania skali problemów na poziomie lokalnym są jednak bardzo ograniczone. Zmiany klimatyczne zachodzą bowiem na szeroką skalę i nie wynikają wyłącznie z sytuacji notowanej tylko na konkretnym obszarze. Stąd też jeżeli na terenie danej jednostki (np. gminy) wielkość emisji zanieczyszczeń jest mniejsza niż na terenie jednostki sąsiedniej, nie oznacza to iż jest ona z tego powodu mniej narażona

³⁶ Opracowano na podstawie danych BDL GUS (aktualność na koniec 2020 roku); wg danych MPWiK 96% mieszkańców w granicach administracyjnych miasta jest objęta systemem kanalizacji zbiorczej

na konsekwencje zmian klimatycznych. Poza tym dane klimatyczne analizowane są co do zasady na dużo bardziej ogólnym poziomie, stąd też różnicowanie sytuacji na poziomie jednostek lokalnych jest praktycznie niemożliwe. Procesy związane z przekształcaniem się klimatu zachodzą zarówno w miastach, jak i na obszarach wiejskich, niezależnie od ich położenia. Różnica polega jedynie na skali powodowanych uciążliwości. Dlatego też odpowiedź na próbę łagodzenia wspomnianych problemów powinna być ogólnie kierowana z jednej strony na eliminowanie przyczyny zmian klimatu – czyli bezpośrednie ograniczenie emisji gazów i pyłów we wszystkich dziedzinach gospodarki i w sektorze mieszkalnictwa (co przełoży się m.in. na wyhamowanie procesu globalnego ocieplenia w przyszłości), prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej (zapobiegając nadmiernym i nieuzasadnionym wycinkom drzew) i odpowiedzialne gospodarowanie zasobami wody, a z drugiej strony na zwiększanie odporności oraz trwałości infrastruktury i systemów (w tym ekosystemów) w różnych obszarach, aby nie doprowadzić do ich uszkodzenia lub zniszczenia. Problemy wynikające ze zmian klimatu dotyczą również MOF Włocławka, co przejawia się np. występowaniem licznych okresów suszy w rolnictwie (w okresie 2012-2022, w zależności od gminy, stwierdzono suszę w 6-10 latach³⁷, która zagrażała często co najmniej kilku rodzajom upraw), czy także obserwowanym wzrostem średniej temperatury powietrza w okresach wielolecia³⁸. Dlatego też w celu łagodzenia różnego rodzaju uciążliwości będących następstwem zmian klimatu, zasadne jest stosowanie podejścia ekosystemowego, mającego na celu ochronę oraz wzrost powierzchni zasobów przyrodniczych – co dotyczy wszelkich działań w obszarze niebiesko-zielonej infrastruktury.

Ważnym obszarem w kontekście wpływu na ocieplanie się klimatu jest energetyka. Wykorzystywanie surowców energetycznych na potrzeby pozyskania energii elektrycznej i ciepłej wiąże się z generowaniem zanieczyszczeń powietrza. Efektem ubocznym tych procesów jest ciągłe dostarczanie gazów cieplarnianych do atmosfery, co wzmacnia omawiany problem. W obszarze energetyki ciepłej istotne są zwłaszcza kwestie takie jak poziom zapotrzebowania na ciepło (związany ze stanem technicznym instalacji sieci grzewczej oraz stopniem izolacji zewnętrznej budynków) oraz źródła jego pozyskiwania (związane z rodzajem wykorzystywanego surowca energetycznego). W obszarze energii elektrycznej istotny jest z kolei poziom zapotrzebowania na prąd wynikający m.in. ze stanu i jakości instalacji oraz klasy energetycznej urządzeń i systemów) jak również źródła jego pozyskiwania (kwestia podłączenia do sieci ogólnej bądź wykorzystywania instalacji OZE). Jak wynika z danych GUS³⁹ dla kraju, w roku 2021, w strukturze paliw wykorzystanych do produkcji energii ciepłej na cele grzewcze, największy udział stanowiły paliwa stałe (61,9%) i gazowe (36,1%). Uzależnienie od tradycyjnych metod ogrzewania jest wciąż bardzo wysokie. Z drugiej strony, powołując się na dane GUS dotyczące potrzeb w zakresie inwestycji termomodernizacyjnych⁴⁰, aż blisko 40% budynków wielomieszkaniowych w kraju wymaga podjęcia tego rodzaju działań. Nawet jeżeli część z tych budynków przeszła już termomodernizację, to skala potrzeb wciąż pozostaje bardzo duża. W tych aspektach na obszarze MOF Włocławka identyfikuje się problemy związane z komunalnymi budynkami mieszkaniowymi oraz budynkami użyteczności publicznej ogrzewanymi za pomocą mało efektywnych systemów grzewczych oraz charakteryzującymi się bardzo słabą izolacją zewnętrzną i występowaniem mostków termicznych. Bardzo często są to obiekty użytkowane od wielu lat, zbudowane w oparciu o stare systemy budownictwa. Efektem tego są mierzone bardzo duże straty ciepła, jak również

³⁷ <https://susza.iung.pulawy.pl>

³⁸ <https://klimat.imgw.pl>

³⁹ Gospodarka energetyczna i gazownictwo w 2021 r. GUS, 2022

⁴⁰ Opracowanie metodologii i przeprowadzbrześć kujawskienie badania skali działań termomodernizacyjnych budynków mieszkalnych wielomieszkaniowych. GUS, 2018

widoczna jest duża energochłonność w związku z potrzebą stałego utrzymywania odpowiedniej temperatury w środku. Część budynków korzysta z ogrzewania dostarczanego przez lokalne ciepłownię. Opierają się one jednak na wysoko emisyjnych rozwiązaniach, co istotnie ogranicza możliwości zrealizowania celów redukcyjnych zanieczyszczeń powietrza. Mimo to efektywność zbiorczych systemów ciepłowniczych jest znacznie wyższa w stosunku do rozproszonych, indywidualnych systemów ciepłowniczych (charakteryzujących się zróżnicowanym poziomem klas kotłów oraz zróżnicowanym jakościowo, użytkowanym surowcem energetycznym). Poza tym korzystanie z systemów zbiorczych minimalizuje ryzyko bezpośredniej ekspozycji mieszkańców na zanieczyszczenia powietrza na poziomie tzw. niskiej emisji (niemniej jednak zanieczyszczenia te odkładane są na wyższych poziomach atmosfery). W tym aspekcie na obszarze MOF Włocławka identyfikowana jest potrzeba zmniejszenia emisyjności systemów oraz zdecydowanego zwiększenia zaangażowania źródeł odnawialnych (ewentualnie niskoemisyjnych lub kogeneracyjnych) w produkcję energii cieplnej. Podobnie jest w przypadku zapotrzebowania na energię elektryczną, której konsumpcja (zwłaszcza w budynkach użyteczności publicznej opartych na energochłonnych instalacjach elektrycznych) jest bardzo wysoka. Dotyczy to na przykład systemów oświetlenia oraz zasilania urządzeń, których częstotliwość eksploatacji jest bardzo wysoka. W tym miejscu należy również zwrócić uwagę na kwestię produkcji energii z odnawialnych źródeł. Na obszarze MOF Włocławka energia wykorzystywana na potrzeby działalności budynków użyteczności publicznej i budynków komunalnych pochodzi w głównej mierze z ogólnej sieci energetycznej, pomimo iż mają one potencjał do wdrażania rozwiązań opartych na własnej produkcji energii z odnawialnych źródeł.

Duże zapotrzebowanie na energię elektryczną generują systemy oświetlenia drogowego, składające się z wielu punktów oświetlających drogi, ciągi pieszo-rowerowe oraz inne miejsca w przestrzeni publicznej. Stanowią one niezbędny komponent przede wszystkim w sferze bezpieczeństwa publicznego. Coraz powszechniej praktykowane są rozwiązania mające na celu doświetlanie miejsc niebezpiecznych na drogach oraz przejść dla pieszych – co minimalizuje ryzyko potencjalnych wypadków, niemniej jednak niesie za sobą większe zapotrzebowanie na prąd oraz tym samym generuje większe koszty utrzymania. W tym aspekcie na obszarze MOF Włocławka identyfikowane są problemy związane z niedostosowaniem systemów oświetlenia ulicznego do współczesnych standardów. Dla zapewnienia maksymalnych korzyści środowiskowych ważne jest zatem, aby upowszechniać na szeroką skalę systemy oświetlenia energooszczędnego, które bez straty jakości parametrów działania wobec systemów tradycyjnych cechują się zdecydowanie większą oszczędnością zarówno w sferze energetycznej, środowiskowej oraz finansowej.

Omówione powyżej aspekty wpływają na bardzo duże zainteresowanie problematyką zmian klimatu zarówno przez podmioty ze sfery publicznej, jak i prywatnej. Przeciwdziałanie pogłębianiu się zmianom klimatu (zwanej mitygacją zmian klimatu) oraz uodpornienie się na skutki tych zmian, stanowią szczególny obszar interwencji na poziomie Unii Europejskiej, kraju oraz województwa kujawsko-pomorskiego. Ponadto w ramach wspomnianej perspektywy przyjęto zasadę DNSH („do not significant harm”), która nakazuje realizowanie działań inwestycyjnych w taki sposób, aby nie czynić znaczących szkód w środowisku. Zasada ta jest oceniana w odniesieniu do celów środowiskowych tj. łagodzenie zmian klimatu, adaptacja do zmian klimatu, odpowiednie użytkowanie i ochrona zasobów wodnych i morskich, gospodarka o obiegu zamkniętym, zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody i ziemi oraz ochrona i odtwarzanie bioróżnorodności i ekosystemów.

2.21. Najważniejsze wnioski wynikające z Planu Adaptacji Miasta Włocławka do zmian klimatu do roku 2030

W ostatnich latach coraz częściej jesteśmy świadkami negatywnych skutków postępujących zmian klimatu, często potęgowanych przez konsekwencje naturalnego rozwoju obszarów miejskich – wzrostu zagospodarowania, zagęszczenia ludności czy liczby pojazdów, a z drugiej strony spadku udziału powierzchni biologicznie czynnych, czy dyspozycyjnych zasobów wodnych. Zarówno nagłe, gwałtowne zjawiska, jakimi są nawałnice, podtopienia i powodzie, jak i długotrwałe okresy z wysokimi temperaturami i suszami, powodować będą coraz większe straty materialne i ekonomiczne, a przede wszystkim coraz większe zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi.

Mając ograniczony wpływ na skalę i częstotliwość występowania samych zjawisk klimatycznych i ich pochodnych, w celu budowy miasta odpornego na niekorzystne zjawiska konieczne jest zmniejszenie podatności wrażliwych sektorów i obszarów oraz zwiększenie potencjału adaptacyjnego w poszczególnych kategoriach funkcjonowania Miasta.

Miasto Włocławek jest jednym z 44 dużych ośrodków miejskich Polski, które są szczególnie zagrożone skutkami zmian klimatu oraz których uwarunkowania wynikające z cech własnych miasta, procesów historycznych oraz dynamiki rozwoju mogą potęgować te zagrożenia.

Szczegółowa analiza danych klimatycznych i hydrologicznych z wielolecia umożliwiła ocenę ekspozycji miasta na zmiany klimatu. Wyniki oceny stanowią podstawę wskazania ekstremalnych zjawisk klimatycznych i ich pochodnych będących największym zagrożeniem dla mieszkańców i sektorów miasta.

Z przeprowadzonych analiz wynika, iż głównymi zagrożeniami klimatycznymi we Włocławku są:

- wzrost wartości i liczby dni z temperaturą maksymalną powietrza,
- wzrost częstości występowanie fal upałów,
- nasilające się zjawisko Miejskiej Wyspy Ciepła,
- wzrost okresów bezopadowych z wysoką temperaturą,
- wzrost liczby dni z burzą,
- wysokie poziomy stężeń pyłu PM 10 oraz możliwość występowania smogu zimowego.

Zjawiska te stanowią poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania miasta oraz zdrowia i życia jego mieszkańców. Problemy miasta związane ze zmianą klimatu dotyczą sektorów: zdrowie publiczne/grupy wrażliwe, transport, gospodarka wodna i energetyka.

Prognozy zmian klimatu dla Włocławka na podstawie modeli klimatycznych, opracowanych na podstawie danych meteorologicznych z wielolecia 1981-2015, wskazują, że w perspektywie roku 2050 należy się spodziewać pogłębienia tendencji zmian omawianych zjawisk klimatycznych zaobserwowanych w przeszłości. Modele wskazują, że do roku 2050 prognozuje się:

- zwiększenie liczby dni upalnych (dni z temperaturą maksymalną $>30^{\circ}\text{C}$) w ciągu roku oraz zwiększenie się liczby fal upałów (minimum 3 dni z temperaturą maksymalną $>30^{\circ}\text{C}$) w ciągu roku
- zmniejszenie liczby dni mroźnych (dni z temperaturą maksymalną powietrza $<0^{\circ}\text{C}$) w ciągu roku, prognozowany jest również spadek liczby fal chłodu wyrażonych jako okresy o długości przynajmniej 3 dni z temperaturą minimalną $<-10^{\circ}\text{C}$
- zmniejszenie liczby dni z przejściem temperatury powietrza przez 0°C
- nieznaczny wzrost liczby przypadków występowania międzydobowej zmiany temperatury powietrza powyżej 10°C w ciągu roku (najczęściej ma to miejsce od kwietnia do sierpnia)

- wzrost długości okresów bezopadowych z wysoką temperaturą powietrza ($>25^{\circ}\text{C}$) oraz wzrost liczby takich okresów w ciągu roku
- wzrost sumy rocznej opadu a także nieznaczny wzrost liczby dni z opadem $>10\text{ mm/d}$ w roku i nieznaczny wzrost liczby dni z opadem $>20\text{ mm/d}$ w roku
- wzrost liczby z dni z burzą, w tym burz z gradem

Miejski Plan Adaptacji Włocławka ma na celu przede wszystkim przystosowanie miasta do zmian klimatu, zwiększenie jego odporności na zjawiska ekstremalne oraz zwiększenie potencjału do radzenia sobie ze skutkami zmian klimatu obserwowanego w mieście.

Kluczowym problemem miasta jest wzrost średniej globalnej temperatury, zwiększenie intensywności nagłych i niebezpiecznych zjawisk atmosferycznych takich jak burze wraz z towarzyszącymi silnymi wiatrami, gradem, okresy bezopadowe z wysoką temperaturą oraz zanieczyszczenie środowiska i zjawisko smogu. Na obszarach zurbanizowanych coraz częściej tworzą się miejskie wyspy ciepła. Populacja miasta podatna jest w szczególności na zjawiska termiczne, tj. fale upałów wzmocnione efektem miejskiej wyspy ciepła. Szczególnie wrażliwe na bodźce klimatyczne są osoby starsze powyżej 65 roku życia oraz osoby przewlekłe chore, u których fale gorąca mogą powodować wzrost ryzyka zgonu, udarów cieplnych, problemy układu oddechowego lub chorób związanych z niebezpiecznymi warunkami termicznymi czy dużym nasłonecznieniem. Dyskomfort zdrowotny powodują również spore wahania temperatury i ciśnienia szczególnie w przejściowych porach roku. W przypadku grup pozostałych, tj. populacja miasta, dzieci poniżej 5 roku życia, osoby niepełnosprawne z ograniczoną mobilnością oraz osoby bezdomne, ich wrażliwość na bodźce klimatyczne określono na poziomie wysokim.

Zaleca się podjęcie działań polegających na:

- tworzeniu zielonych ścian na obiektach ochrony zdrowia i opieki społecznej oraz instalowanie klimatyzacji w tych placówkach
- ochronie i rozwojowi terenów zielonych poprzez nasadzenie drzew i krzewów wraz z pracami pielęgnacyjnymi
- zwiększenie terenów zielonych w mieście
- budowie fontann, kurtyn wodnych, zacienionych placów zabaw i boisk
- wyposażeniu budynków oświatowych w systemy klimatyzacyjne, przeprowadzenie termomodernizacji tych budynków
- nasadzeniu roślinności w rejonie infrastruktury transportowej dla stworzenia naturalnej bariery pomiędzy strefą pieszą a jezdnią oraz w pasach zieleni przy drogach dwujezdniowych
- podejmowaniu działań w celu poprawy dostępności miasta dla osób niepełnosprawnych, stosowaniu rozwiązań poprawiających warunki życia tych osób, poprawy skuteczności działania systemu ostrzegania o zagrożeniach o zjawiskach związanych ze zmianami klimatu, jak również podnoszenie poziomu świadomości społecznej mieszkańców
- regularnej pielęgnacji i wycince drzew stwarzających zagrożenie w czasie silnych wiatrów i burz w pobliżu dróg, parkingów

Kolejnym wrażliwym komponentem na zmiany klimatu jest gospodarka wodna: podsystem zaopatrzenia w wodę oraz podsystem gospodarki ściekowej.

Podsystem zaopatrzenia w wodę jest podatny na zagrożenia związane z okresami niżówkowymi i niedoborami wody. Należy mieć tu na uwadze, iż obserwowane trendy zmiany klimatu mogą mieć wpływ na wzrost zapotrzebowania mieszkańców na wodę pitną.

Podsystem gospodarki ściekowej jest szczególnie wrażliwy na zjawiska związane z intensywnymi opadami deszczu, gdyż powodują one krótkotrwały wzrost przepływów w kanalizacji ogólnospławnej i deszczowej a czasem jej niewydolność i opóźniony odpływ z powierzchni ziemi a to powoduje występowanie powodzi nagłych/powodzi miejskich. Przeciężenie systemu może również doprowadzić do wymywania zanieczyszczeń z osadów, a w dalszej kolejności do zanieczyszczenia mikrobiologicznego cieków lub wód gruntowych. Nadmiar ścieków może prowadzić także do wybijania studzienek, co przyczynia się do rozwoju chorób wodozależnych. Lokalne podtopienia związane są z niedostatecznym przygotowaniem systemu odbioru i odprowadzania wód do kanalizacji, a przede wszystkim z niedostateczną retencją.

Zaleca się podjęcie działań polegających na:

- rozbudowie systemu ostrzegania i informowania o niebezpieczeństwach w przestrzeni publicznej oraz ostrzegania przeciwpowodziowego mieszkańców
- edukacji/informacji o zagrożeniach: działania informacyjne i edukacyjne
- szkoleniu w zakresie wykorzystania wód opadowych i wody szarej oraz edukacja w zakresie rozwiązań służących retencjonowaniu wody
- sukcesywna modernizacja istniejącej i budowa nowej sieci kanalizacji deszczowej wraz z urządzeniami podczyszczającymi
- budowa nowych i remont istniejących wałów przeciwpowodziowych w przebiegu rzeki Wisły.

Na zmiany klimatyczne narażony jest również transport, w którego skład wchodzi następujące komponenty: podsystem szynowy, drogowy, transport publiczny miejski oraz wodny śródlądowy. Sektor ten jest podatny na zjawiska i czynniki związane ze zmianami klimatu takie jak: wysoka temperatura, upał, temperatura minimalna, deszcze, nawałnice, ekstremalne opady śniegu, okresy niżówkowe, powodzie nagłe/miejskie, silny wiatr, burze w tym burze z gradem. Jednym z najbardziej dokuczliwych zjawisk są wysokie temperatury i upały, szczególnie długotrwałe, które oddziałują negatywnie zarówno na pojazdy, jak i na elementy infrastruktury drogowej i szynowej.

Dla transportu szynowego (kolej), drogowego oraz środków transportu publicznego (autobusy) pojawiają się uciążliwości związane z koniecznością efektywnego klimatyzowania kabin pasażerskich, tj. zwiększenie kosztów poboru energii i wyższe zużycie paliwa. Podsystem szynowy jest podatny na występowanie temperatury minimalnej, deszczy nawałnych, ekstremalnych opadów śniegu oraz silnych wiatrów. Ujemna temperatura sprzyja pękaniu szyn, zamarzaniu pojazdów, powoduje oblodzenie i zrywanie sieci trakcyjnych i energetycznych. Deszcze powodują podtopienia i zalanie dróg kolejowych, dojazdów, uszkodzenia infrastruktury kolejowej.

Dla komponentu transportu drogowego konsekwencje występowania wysokich temperatur wiążą się ze zwiększeniem podatności nawierzchni bitumicznych na oddziaływania pojazdów oraz ograniczeniami w ruchu ciężkich pojazdów. Dla podsystemu transportu publicznego oraz drogowego zagrożenia stanowią zjawiska związane z nawałnymi ulewami. Długotrwałe opady mogą wywołać zalanie lub podtopienie szlaków komunikacyjnych i spowodować krótkotrwałe lub dłuższe zakłócenia w funkcjonowaniu systemu transportu. Biorąc pod uwagę wzrost częstotliwości wystąpienia gwałtownych burz i towarzyszącego im wiatru, nie można wykluczyć również potencjalnych konsekwencji dla podsystemu szynowego i drogowego, wśród których można wymienić: zerwanie lub

uszkodzenie trakcji kolejowej oraz utrudnienie w ruchu drogowym spowodowane przez powalone drzewa.

Podsystem transport miejski publiczny charakteryzuje się wysoką podatnością na zjawiska klimatyczne. Jest on wrażliwy na takie zjawiska jak: deszcze nawalne i związane z nim powodzie nagłe/powodzie miejskie, ekstremalne opady śniegu oraz silny i bardzo silny wiatr oraz burze (w tym burze z gradem). Zjawiska takie mogą utrudnić funkcjonowanie transportu publicznego miejskiego – zalane ulice, ośnieżone drogi, powalane na drogi drzewa. Potencjał adaptacyjny miasta w tym zakresie zależy przede wszystkim od wyszkolenia i sprawnego reagowania służb miejskich na zagrożenia kryzysowe podczas wystąpienia ekstremalnych zjawisk klimatycznych. Istotną rolę odgrywa funkcjonowanie systemów ostrzegania społeczności miasta o zagrożeniach oraz możliwości miasta pozwalające na wdrożenie odpowiedniego planowania i organizowanie systemu transportowego w sposób, który zagwarantuje zaspokajanie potrzeb komunikacyjnych mieszkańców jednocześnie umożliwi funkcjonowanie służb miejskich. Jak wykazały analizy podsystem wodny (śródlądowy) jest podatny na zagrożenia związane z okresami niżówkowymi.

Na zmiany klimatyczne w sektorze energetycznym wrażliwym komponentem jest podsystem elektroenergetyczny. Zarówno pod wpływem wzrostu temperatury maksymalnej, fal upałów, jak i występującej w tym czasie MWC, dochodzi do nadmiernego obciążenia systemu elektroenergetycznego urządzeniami elektrycznymi. Zwiększony pobór energii elektrycznej na potrzeby urządzeń chłodniczych (klimatyzatory, wentylatory) występuje u odbiorców indywidualnych oraz przemysłowych. Ograniczone zasoby mocy w okresie fal upałów sprawiają, że trudniej jest pokryć zwiększone obciążenie. Natomiast silny wiatr (w tym burze z gradem) skutkuje zerwaniem sieci napowietrznych przez powalone drzewa, powodując awarie w dostawie prądu czy oświetlenia ulicznego w rejonach zabudowy oraz wzdłuż ulic. Poprzez wyładowania atmosferyczne spowodowane burzami występuje ryzyko uszkodzenia lub zakłócenia pracy urządzeń elektrycznych. Podsystem ciepłowniczy natomiast skupia się na spalaniu paliw w kotłach o niskiej sprawności spalania, zainstalowanych m.in. w budynkach jednorodzinnych, budynkach wielorodzinnych z lokalnymi systemami ogrzewania, obiektach użyteczności publicznej czy zakładach usługowych, co wpływa na znaczne pogorszenie się jakości powietrza obserwowane zwłaszcza w sezonie grzewczym. Szczególnie uciążliwe dla miasta są rodzaje ogrzewania wykorzystujące energię pochodzącą ze spalania węgla kamiennego, czego konsekwencją jest podwyższona koncentracja zanieczyszczeń powietrza.

Zaleca się podjęcie działań polegających na:

- przeprowadzeniu kampanii informacyjno-edukacyjnych w zakresie niskiej emisji i kształtowaniu postaw służących efektywnemu wykorzystywaniu energii
- modernizacji i rozbudowie sieci energetycznych w tym skablowanie sieci napowietrznych
- termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, ograniczeniu emisji niskiej do powietrza ze źródeł lokalnych (eliminowanie spalania odpadów w gospodarstwach domowych) oraz kontroli właścicieli nieruchomości
- budowie instalacji odsiarczania i odgazowania spalin, budowie instalacji odpylania spalin z kotłów węglowych ciepłowni MPEC oraz budowie i przebudowie sieci ciepłowniczej
- przeprowadzeniu termomodernizacji budynków wielorodzinnych
- rozwojowi zrównoważonego transportu zbiorowego poprzez poprawę efektywności energetycznej, wdrażania technologii niskoemisyjnej
- uwzględnieniu w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów mogących wpływać

- na ograniczenie emisji zanieczyszczeń
- budowie miejskiego systemu transportowych ścieżek rowerowych
- nasadzeniu roślinności w rejonie infrastruktury transportowej

Głównym celem Planu Adaptacji jest zwiększenie odporności miasta na przewidywane w perspektywie 2030 roku zmiany intensywności i częstości występowania zjawisk klimatycznych i ich pochodnych, poprzez podjęcie wielu działań adaptacyjnych dających efekt synergii. Działania adaptacyjne pomogą miastu przystosować się do zmian klimatu, redukując podatność sektorów miasta: zdrowia publicznego/grup wrażliwych, gospodarki wodnej, transportu oraz energetyki. Ponadto zadaniem Planu adaptacji miasta Włocławka jest poszerzanie wiedzy i świadomości zaangażowanych podmiotów, interesariuszy i mieszkańców miasta. Skuteczna adaptacja nie ogranicza się bowiem jedynie do realizacji listy zadań adaptacyjnych, ale niezwykle istotne jest także podejmowanie skutecznych działań w ramach przedsięwzięć już realizowanych, a także w naszym codziennym życiu.

Podsumowanie – Ryzyko wynikające ze zmian klimatu

Dla miasta Włocławek ryzyko wynikające ze zmian klimatu na wysokim poziomie oszacowano dla wszystkich czterech najbardziej wrażliwych sektorów tj. zdrowia publicznego (grup wrażliwych), gospodarki wodnej, transportu oraz energetyki.

Ryzyko na poziomie bardzo wysokim dla sektora zdrowie publiczne/ grupy wrażliwe zidentyfikowano dla takich zjawisk, jak: temperatura maksymalna oraz fale upałów w odniesieniu do komponentów:

- osoby > 65 roku życia
- osoby przewlekłe chore (choroby układu krążenia i układu oddechowego).

Ryzyko na poziomie wysokim dla sektora zdrowie publiczne / grupy wrażliwe zidentyfikowano natomiast dla takich zjawisk, jak:

- temperatura maksymalna i fale upałów - z wyjątkiem wymienionych wyżej grup wrażliwych,
- miejska powierzchniowa wyspa ciepła, deszcze nawalne, koncentracja zanieczyszczeń powietrza, smog oraz burze, w tym burze z gradem - populacja miasta, osoby > 65 roku życia, dzieci < 5 roku życia, osoby przewlekłe chore (choroby układu krążenia i układu oddechowego), osoby niepełnosprawne z ograniczoną mobilnością, osoby bezdomne,
- międzydobowa zmiana temperatury, powodzie nagłe / powodzie miejskie - populacja miasta, osoby > 65 roku życia, dzieci < 5 roku życia, osoby przewlekłe chore (choroby układu krążenia i układu oddechowego), osoby niepełnosprawne z ograniczoną mobilnością,
- okresy bezopadowe z wysoką temperaturą - populacja miasta, osoby > 65 roku życia, dzieci < 5 roku życia, osoby przewlekłe chore (choroby układu krążenia i układu oddechowego), osoby niepełnosprawne z ograniczoną mobilnością, osoby bezdomne, infrastruktura ochrony zdrowia, infrastruktura opieki społecznej.

Ryzyko na poziomie wysokim dla transportu zidentyfikowano dla takich zjawisk, jak:

- temperatura maksymalna i fale upałów - podsystem szynowy, drogowy oraz miejski transport publiczny;
- miejska wyspa ciepła - podsystem drogowy;
- deszcze nawalne oraz powodzie nagłe / powodzie miejskie - podsystem drogowy, miejski transport publiczny;
- burze, w tym burze z gradem - podsystem drogowy i szynowy.

Ryzyko na poziomie wysokim dla sektora gospodarka wodna zidentyfikowano dla takich zjawisk, jak:

- deszcze nawalne, powodzie nagłe/powodzie miejskie - podsystem gospodarki ściekowej,
- okresy bezopadowe z wysoką temperaturą - podsystem zaopatrzenia w wodę.

Ryzyko na poziomie wysokim dla sektora energetyka zidentyfikowano dla takich zjawisk, jak:

- temperatura maksymalna,
- fale upałów,
- miejska wyspa ciepła oraz burze (w tym burze z gradem) dla podsystemu elektroenergetycznego.

Dla ww. komponentów konieczne jest jak najszybsze podjęcie działań adaptacyjnych związanych ze zmniejszeniem ich podatności na zjawiska klimatyczne. Dla pozostałych komponentów ww. sektorów ryzyko zostało oszacowane na poziomie średnim i niskim, co daje swobodę do realizacji działań adaptacyjnych w dalszej perspektywie czasowej.

2.22. Analiza potrzeb w zakresie wsparcia administracyjnego

Niezbędnym elementem skutecznej i efektywnej realizacji zadań związanych z opracowaniem i wdrożeniem *Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka* jest odpowiednio przygotowany zespół kadrowo – administracyjny obsługujący zawiązane partnerstwo. Partnerstwo jako nowa jednostka zarządzana na poziomie lokalnym, musi powołać zasób kadrowy, w celu prowadzenia statutowych działań, a także z uwagi na konieczność zapewnienia sprawnej realizacji i wdrażania Strategii na poziomie MOF. W związku z tym istnieje potrzeba wsparcia finansowego dla tych jednostek, którym powierzone zostały zadania związane z prowadzeniem polityki terytorialnej na terenie wyodrębnionego obszaru. Wsparcie finansowe zdolności administracyjnej polega na finansowaniu wynagrodzeń pracowników, zakupie wyposażenia biura, w tym materiałów biurowych i eksploatacyjnych oraz zakupie sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem, sfinansowaniu szkoleń dla pracowników, utworzeniu strony internetowej, a także organizacji spotkań, w ramach partnerstwa, związanych z wdrażaniem polityki terytorialnej i rozwijaniem współpracy.

Wsparcie lokalnych struktur MOF umożliwi zapewnienie stabilnej i kompetentnej kadry pracowników, a tym samym sprawnej obsługi wdrażania polityki terytorialnej na ww. obszarze funkcjonalnym oraz umożliwi sprawniejsze aplikowanie o środki finansowe na realizację wskazanych projektów. Zrealizowane projekty natomiast przyczynią się do rozwoju obszaru i przeciwdziałania marginalizacji.

2.23. Podsumowanie (identyfikacja najważniejszych problemów/potrzeb rozwojowych obszaru, jako podstawy programowania interwencji w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego)

Wykonana dla MOF Włocławka diagnoza wskazuje na występujące na tym obszarze silne powiązania społeczno-gospodarcze i środowiskowe. Szczególnie silnie zaznaczają się powiązania miasta rdzeniowego Włocławek z resztą obszaru MOF, które jako ośrodek regionalny zapewnia obsługę mieszkańców nie tylko na poziomie ponadlokalnym, ale również zapewnia dostęp do usług specjalistycznych (m.in. z zakresu szkolnictwa wyższego, ochrony zdrowia, administracji publicznej, usług biznesowych). Na obszarze MOF identyfikuje się także występowanie silnych powiązań transportowych, w szczególności w relacji miasto Włocławek-otoczenie, gdzie dodatkowo miasto

Włocławek stanowi ważny węzeł przesiadkowy. Na poziomie lokalnym obserwuje się związki łączące wiejskie i miejskie ośrodki lokalne (najczęściej będące siedzibami gmin) i otaczające je obszary wiejskie w zakresie realizacji podstawowych usług społecznych takich jak opieka nad dziećmi i edukacja, opieka zdrowotna, kultura, a także świadczenie pracy, rekreacja i wypoczynek. Postrzeganie MOF Włocławka jako spójnego obszaru uwidacznia się również w podejmowanych przez samorządy działaniach mających wpływ na stan środowiska przyrodniczego całego terenu MOF.

Na obszarze MOF Włocławka jako główne obszary wymagające wsparcia – w zakresie, których identyfikuje się najważniejsze problemy, potrzeby i potencjały rozwojowe - które stanowią podstawę programowania interwencji w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego wskazuje się przede wszystkim:

- wychowanie przedszkolne, kształcenie ogólne i zawodowe – ze względu na występujący niski udział dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na części obszaru MOF oraz potrzeby w zakresie poprawy jakości świadczenia usług wychowania przedszkolnego, niską jakość kształcenia mierzoną wynikami egzaminów zewnętrznych, niedostateczne kompetencje kluczowe uczniów (zwłaszcza cyfrowe i językowe), potrzeby dostosowania szkolnictwa zawodowego do potrzeb nowoczesnego rynku pracy, jak również występujące potrzeby wsparcia infrastrukturalnego i wyposażenia obiektów, organizację zajęć dodatkowych i włączających dla osób z niepełnosprawnościami oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także wsparcie kadry nauczycielskiej;
- poprawę dostępności i podniesienie standardu zagospodarowanych ogólnodostępnych przestrzeni publicznych oraz obiektów świadczących usługi publiczne, rewitalizację i odnowę przestrzeni publicznych, wsparcie rozwoju turystyki - na obszarze występują zniszczone lub mało atrakcyjne przestrzenie i obiekty publiczne, które wymagają zagospodarowania, remontu lub wyposażenia w celu podniesienia jakości świadczonych usług oraz udostępnienia ich mieszkańcom m.in. na potrzeby świadczenia usług kulturalnych, rekreacji i wypoczynku oraz włączenia społecznego; w zakresie potencjałów rozwojowych na obszarze ZIT identyfikuje się niewykorzystany w pełni potencjał do rozwoju turystyki na bazie występujących walorów przyrodniczych i kulturowych; w związku z występującym procesem starzenia się społeczeństwa dostrzega się potrzebę poprawy dostępności do usług zdrowotnych;
- wspieranie zrównoważonej mobilności miejskiej – w mieście Włocławek identyfikuje się potrzeby związane z likwidacją luk w istniejącej sieci infrastruktury pieszo-rowerowej, co ogranicza wykorzystywanie roweru jako bezpiecznego i ekologicznego środka transportu, potrzeby w zakresie modernizacji infrastruktury przystankowej i przesiadkowej w celu poprawy funkcjonowania transportu zbiorowego oraz wymiany taboru na pojazdy niskoemisyjne;
- poprawę efektywności energetycznej, redukcję emisji zanieczyszczeń, adaptację do zmian klimatu, poprawę dostępu do dobrej jakości wody – ze względu na obecność na terenie MOF budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej cechujących się słabą izolacją termiczną, wykorzystujących mało efektywne, energochłonne i nieekologiczne systemy grzewcze, występowanie przestarzałych energochłonnych systemów oświetleniowych i przestarzałych instalacji uzdatniających wodę oraz sieci wodociągowych; identyfikuje się również potrzeby związane z przystosowaniem oraz budowaniem odporności w związku z zachodzącymi zmianami klimatu - tworzeniem zielonej i niebieskiej infrastruktury;

- wsparcie infrastruktury biznesowej oraz terenów inwestycyjnych – ze względu na występowanie stosunkowo niskich wskaźników poziomu przedsiębiorczości na obszarze MOF oraz duże zainteresowanie usługami dla biznesu identyfikuje się potrzebę wzmocnienia i rozwijania potencjału podmiotów świadczących kompleksowe usługi wsparcia dla przedsiębiorców, brak jest również wystarczającej powierzchni przygotowanych i uzbrojonych obszarów inwestycyjnych;
- wsparcie administracyjne – w celu sprawnego wdrażania ustaleń Strategii identyfikuje się szereg potrzeb w zakresie wsparcia kadry odpowiedzialnej za realizację zadań związanych z Polityką Terytorialną oraz zakup niezbędnego wyposażenia.

3. Identyfikacja obszarów charakteryzujących się trudną sytuacją społeczno-gospodarczą, tj. wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą, gmin zagrożonych trwałą marginalizacją i miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze

Według Strategii rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego - Strategia Przyspieszenia 2030+ w obrębie MOF Włocławka identyfikowane są obszary wymagające rozwiązania negatywnej sytuacji społeczno-gospodarczej (będące Obszarami Strategicznej Interwencji wskazywanymi w polityce regionalnej województwa). W ujęciu regionalnym⁴¹ do gmin problemowych pod względem niskiego poziomu rozwoju społecznego i niskiego poziomu przedsiębiorczości zaliczono gminy Baruchowo, Boniewo, Chocień, Chodecz, Lubanie, Lubień Kujawski i Lubraniec⁴². Gminę Izbica Kujawska i gminę miejską Włocławek⁴³ zakwalifikowano do gmin problemowych charakteryzujących się niskim

⁴¹ na podstawie delimitacji wykonanej na potrzeby „Strategii Przyspieszenia 2030+”

⁴² wskaźniki, względem których gminy uznano za problemowe tj. w przypadku których gmina wykazała negatywne wartości (poniżej lub powyżej przyjętego kryterium)

- saldo migracji wewnętrznych na 1 tys. mieszkańców (wartość uśredniona z lat 2014-2018) (**Baruchowo, Boniewo, Chodecz, Lubanie, Lubień Kujawski, Lubraniec**)
- zmiana liczby ludności w latach 2010-2018 (2010=100%) (**Baruchowo, Boniewo, Chocień, Chodecz, Lubanie, Lubień Kujawski, Lubraniec**)
- wyniki egzaminów z matematyki i języka angielskiego na poziomie szkoły podstawowej (wartość uśredniona dla lat 2015-2016) oraz gimnazjum (wartość uśredniona dla lat 2016-2018) jako procent średniej krajowej (**Chocień, Chodecz, Lubanie**)
- udział zarejestrowanych osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy w ludności w wieku produkcyjnym w 2018r. (**Baruchowo, Boniewo, Chocień, Chodecz, Lubanie, Lubień Kujawski, Lubraniec**)
- udział bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w 2018 r. (**Baruchowo, Boniewo, Chocień, Chodecz, Lubanie, Lubień Kujawski, Lubraniec**)
- udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w 2017 r. (**Baruchowo, Boniewo, Chocień, Chodecz, Lubień Kujawski**)
- udział dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w 2017 r. (**Baruchowo, Boniewo, Chocień, Chodecz, Lubraniec**)
- udział dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w 2017 r. (**Boniewo, Lubień Kujawski, Lubraniec**)
- udział osób uprawnionych do głosowania, które oddały głos w I turze wyborów samorządowych w latach 2010, 2014 i 2018 (%) (**Baruchowo**)
- liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1 tys. ludności w 2018 r. (**Baruchowo, Boniewo, Chocień, Chodecz, Lubanie, Lubień Kujawski, Lubraniec**)
- liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2018r. (**Baruchowo, Boniewo, Chocień, Chodecz, Lubanie, Lubień Kujawski, Lubraniec**)

⁴³ wskaźniki, względem których gminy uznano za problemowe tj. w przypadku których gmina wykazała negatywne wartości (poniżej lub powyżej przyjętego kryterium)

- saldo migracji wewnętrznych na 1 tys. mieszkańców (wartość uśredniona z lat 2014-2018) (**Włocławek gm. miejska, Izbica Kujawska**)

poziomem rozwoju społecznego, z kolei gminę wiejską Kowal⁴⁴ do gmin cechujących się niskim poziomem przedsiębiorczości. W 6 gminach (Chocień, Chodecz, gm. wiejska Kowal, Lubień Kujawski, Lubraniec i gm. miejska Włocławek) na wskazane problemy nakładają się także procesy starzenia się społeczeństwa o ponadprzeciętnym natężeniu. Ponadto 5 gmin (Boniewo, Chodecz, Izbica Kujawska, Lubień Kujawski i Lubraniec) identyfikowanych jest jako obszar zagrożony trwałą marginalizacją na poziomie krajowym, a Włocławek zaliczony został do miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze (miasta stagnujące)⁴⁵.

4. Wizja rozwoju obszaru – oczekiwany wynik realizacji działań planowanych w ramach Polityki Terytorialnej

Realizacja projektów w ramach zaproponowanych celów strategicznych na terenie MOF Włocławka przyczyni się do podniesienia poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru oraz wesprze proces zielonej transformacji i rozwoju gospodarki zeroemisyjnej.

MOF Włocławka stanie się obszarem bardziej innowacyjnym i rozwiniętym gospodarczo, poprzez realizację szeregu działań na rzecz wsparcia przedsiębiorców i pozyskiwania nowych inwestorów dla rozwoju gospodarczego, przygotowania terenów inwestycyjnych i tworzenia nowych miejsc pracy dla mieszkańców całego obszaru. W wyniku podnoszenia jakości i dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy wzmocnione zostaną kompetencje zawodowe przyszłych pracowników.

Zmniejszy się skala niekorzystnego oddziaływania człowieka na środowisko naturalne. Ograniczony zostanie negatywny wpływ człowieka na atmosferę, do czego przyczyni się poprawa funkcjonowania i rozwój niskoemisyjnego transportu publicznego na terenie miasta, połączony z rozbudową sieci dróg rowerowych umożliwiającą ekologiczne przemieszczanie się na terenie obszaru. Realizacja dróg rowerowych i pieszo rowerowych wpłynie także na zwiększenie dostępności, gdyż umożliwi mieszkańcom obszaru bezpieczną i ekologiczną podróż rowerem w celu skorzystania z usług publicznych czy dotarcia do miejsc pracy. Na poprawę czystości powietrza wpłynie także realizacja działań z zakresu modernizacji źródeł ciepła oraz modernizacji energetycznej budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, jak również modernizacja oświetlenia ulicznego, dzięki czemu zwiększy

-
- zmiana liczby ludności w latach 2010-2018 (2010=100%) (**Włocławek gm. miejska, Izbica Kujawska**)
 - udział zarejestrowanych osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy w ludności w wieku produkcyjnym w 2018r. (**Włocławek gm. miejska, Izbica Kujawska**)
 - udział bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w 2018 r. (**Włocławek gm. miejska, Izbica Kujawska**)
 - udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem w 2017 r. (**Włocławek gm. miejska**)
 - udział dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku w 2017 r. (**Izbica Kujawska**)
 - udział dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w 2017 r. (**Izbica Kujawska**)
 - udział osób uprawnionych do głosowania, które oddały głos w I turze wyborów samorządowych w latach 2010, 2014 i 2018 (%) (**Włocławek gm. miejska**)

⁴⁴ wskaźniki, względem których gminę uznano za problemową tj. w przypadku których gmina wykazała negatywne wartości (poniżej przyjętego kryterium)

- liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1 tys. ludności w 2018r.
- liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2018r.

⁴⁵ na podstawie delimitacji wykonanej na potrzeby „Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju” a następnie zaktualizowanej w roku 2020 („Zaktualizowana lista gmin zagrożonych trwałą marginalizacją, programowanie 2021-2027” oraz „Zaktualizowana imienna lista 139 miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze”)

się efektywność energetyczna i zmniejszy się emisja zanieczyszczeń do atmosfery. Poprawi się dostęp mieszkańców do dobrej jakości wody pitnej oraz ograniczone zostaną jej straty w wyniku modernizacji przestarzałych sieci wodociągowych.

MOF Włocławka będzie cechował się większą odpornością na skutki negatywnych zmian klimatycznych. Proces adaptacji do zmian klimatu wsparty zostanie poprzez tworzenie nowych terenów zielonych i realizację nasadzeń.

Na terenie MOF Włocławka nastąpi poprawa jakości życia mieszkańców poprzez wzrost jakości i zwiększenie dostępu do usług publicznych, zwłaszcza edukacyjnych, wychowania przedszkolnego, kulturalnych i ochrony zdrowia. W wyniku realizacji projektów edukacyjnych uczniowie obszaru będą lepiej wykształceni i uzyskają dodatkowe kompetencje kluczowe i umiejętności uniwersalne, zwłaszcza w zakresie kompetencji matematyczno-przyrodniczych, językowych, cyfrowych, a więc niezbędnych w przyszłym procesie nauki i pozyskiwania pracy. Wzrośnie atrakcyjność i dostęp do wychowania przedszkolnego poprzez zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych i poszerzenie oferty zajęć. Proces kształcenia i wychowania przedszkolnego odbywać się będzie przy uwzględnieniu potrzeb uczniów i dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i sprzyjać będzie zapewnieniu dostępu tym osobom do dobrej jakości kształcenia włączającego, poprzez dodatkowe wsparcie i łatwiejszy dostęp do zajęć. Sprzyjać to będzie włączeniu społecznemu i zapobiegnie alienacji wśród rówieśników. W procesie kształcenia i wychowania uczniowie i dzieci przedszkolne uzyskają lepsze wsparcie ze strony nauczycieli, którzy podniosą swoje kompetencje i kwalifikacje w wyniku uczestnictwa w stażach i szkoleniach. Zwiększy się uczestnictwo mieszkańców w życiu społeczno-kulturalnym obszaru w wyniku podniesienia jakości i modernizacji obiektów kultury. Realizacja działań z zakresu ochrony zdrowia wpłynie na podniesienie jakości i zwiększenie dostępności do ambulatoryjnych zdrowotnych świadczeń specjalistycznych, co jest szczególnie istotne w kontekście starzejącego się społeczeństwa.

Przestrzeń stanie się bardziej atrakcyjna i dostępna dla mieszkańców obszaru oraz turystów. Odnowione zostaną zaniedbane lub zniszczone przestrzenie publiczne, które służyć będą społecznościom lokalnym, umożliwiając bezpieczne spędzanie wolnego czasu, wzmacniając integrację i kontakty międzyludzkie. W wyniku realizacji infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej wzmocniony zostanie potencjał turystyczny obszaru.

W celu wzmocnienia rozwoju MOF Włocławka, oprócz działań realizowanych w ramach polityki terytorialnej, na obszarze planuje się także realizację działań uzupełniających w ramach instrumentu RLKS, realizację działań rewitalizacyjnych prowadzonych we Włocławku na podstawie GPR oraz realizację projektów finansowanych ze środków krajowych.

5. Opis wsparcia obszarów charakteryzujących się trudną sytuacją społeczno-gospodarczą

Celem realizacji założeń Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego jest zrównoważony rozwój całego województwa, ze szczególnym uwzględnieniem tzw. obszarów problemowych (miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, gmin zagrożonych trwałą marginalizacją, gmin wykazujących negatywną sytuację społeczno-gospodarczą), którym przyznano dodatkowe wsparcie finansowe przeznaczone na realizację działań służących poprawie zdiagnozowanej sytuacji problemowej.

Na terenie MOF Włocławka do tzw. obszarów problemowych zaliczono:

- **miasto Włocławek** (*wskazane z poziomu krajowego jako miasto średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze - miasto stagnujące, a z poziomu regionalnego zaliczone do gmin charakteryzujących się niskim poziomem rozwoju społecznego*), dla którego w celu niwelowania występujących na terenie miasta problemów społeczno-gospodarczych planuje się realizację działań mających na celu wsparcie rozwoju przedsiębiorczości, poprzez rozwój Włocławskiego Centrum Biznesu, a więc Instytucji Otoczenia Biznesu odpowiedzialnej za wsparcie i rozwój przedsiębiorczości na terenie miasta oraz wdrożenie dodatkowych proinnowacyjnych usług, jak również planowane są działania mające na celu poprawę jakości i dostosowanie kształcenia w szkołach zawodowych do potrzeb rynku pracy, co wpłynie na podniesienie kwalifikacji przyszłych pracowników. Prowadzone będą działania podnoszące jakość kształcenia ogólnego, ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwój kompetencji kluczowych u uczniów. Działania w zakresie edukacji, oprócz nabycia lepszych kwalifikacji zawodowych przyczynią się do wzrostu kompetencji miękkich i aktywności uczniów, co w przyszłości zwiększy możliwości podjęcia pracy, redukując tym samym zjawisko bezrobocia. Istotnym czynnikiem rozwoju będą prowadzone na terenie miasta działania rewitalizacyjne, które wpłyną na zwiększenie estetyki i poprawę funkcjonalności przestrzeni miejskiej. Na terenie miasta planowane jest również wzmocnienie świadczonych usług zdrowotnych, co wpłynie na dostępność mieszkańców miasta i pozostałych gmin obszaru do lepszej jakości ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. Podjęte działania przyczynią się do wzrostu przedsiębiorczości i podniesienia jakości świadczonych usług publicznych, zwłaszcza w aspektach istotnych dla młodych rodzin z dziećmi, co przyczyni się do wzrostu atrakcyjności miasta jako miejsca przyjaznego do zamieszkania i pracy, co jest szczególnie istotne w aspekcie niekorzystnych procesów demograficznych;

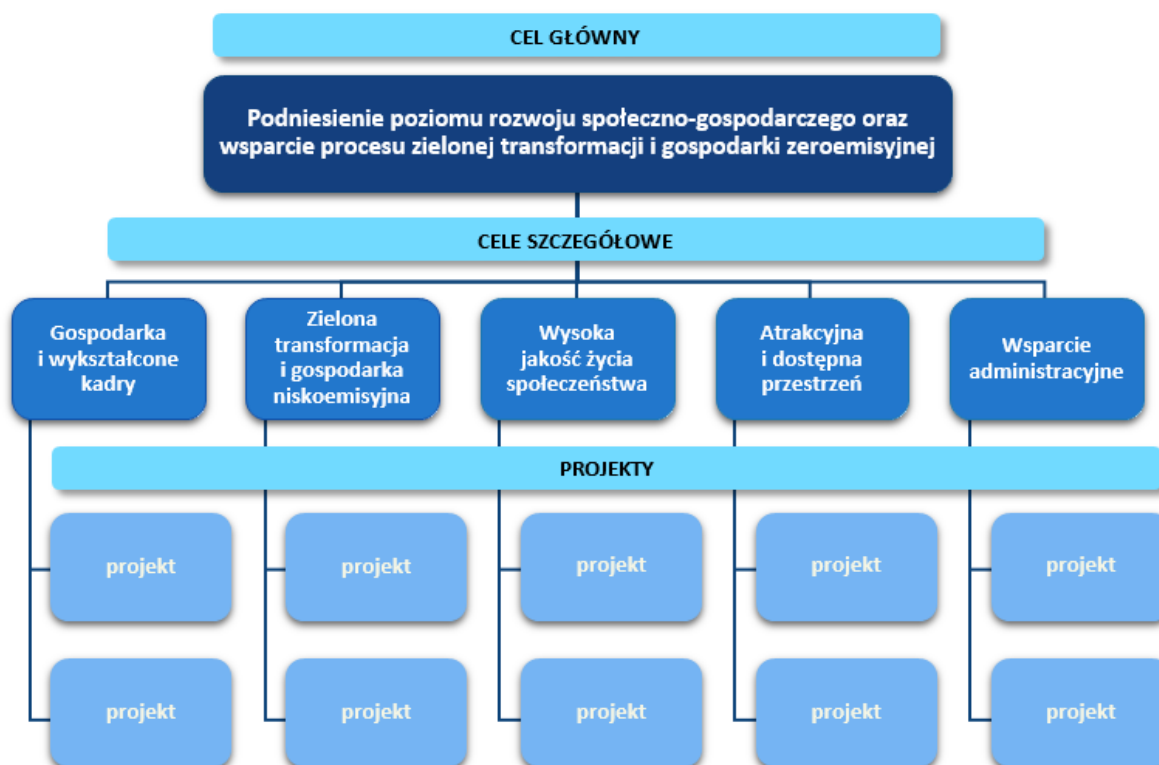
- **gminy: Boniewo, Chodecz, Lubień Kujawski, Lubraniec, Baruchowo, Chocień, Lubanie** (*wskazane z poziomu regionalnego jako problemowe pod względem niskiego poziomu rozwoju społecznego i niskiego poziomu przedsiębiorczości, a dodatkowo pierwsze cztery wymienione gminy zaliczone na poziomie krajowym do gmin zmarginalizowanych*), dla których w celu niwelowania występujących na ich terenie problemów społeczno-gospodarczych planuje się realizację działań mających na celu wsparcie infrastruktury biznesowej oraz rozwój terenów inwestycyjnych w celu wzmacniania rozwoju przedsiębiorczości. Do rozwoju przedsiębiorczości przyczyni się też rozwój infrastruktury turystycznej. Wsparciu procesu podniesienia poziomu rozwoju społecznego mieszkańców służyć będą projekty mające na celu podniesienie jakości kształcenia ogólnego, co sprzyjać będzie nabywaniu przez uczniów kompetencji kluczowych, wyrównywaniu szans rozwojowych i wzrostowi ich aktywności. Projekty mające na celu zwiększenie dostępu do dobrej jakości wychowania przedszkolnego wpłyną zarówno na możliwości podjęcia pracy przez opiekunów dzieci, jak i na wzrost kompetencji miękkich u dzieci, aktywności i zainteresowania nauką, umożliwiając jednocześnie włączenie społeczne i integrację z rówieśnikami dzieci z rodzin defaworyzowanych. Dzięki działaniom wspierającym rozwój kultury oraz odnowę przestrzeni publicznych mieszkańcy gmin notujących sytuację problemową zyskają przestrzeń do realizacji działań o charakterze kulturalno-rozrywkowym oraz działań włączających i możliwość integracji społecznej i międzypokoleniowej, umożliwiając tym samym włączenie społeczne osób wymagających wsparcia.

- **gmina Izbica Kujawska** (*zaliczona na poziomie krajowym do gmin zmarginalizowanych i wskazana z poziomu regionalnego jako problemowa pod względem niskiego poziomu rozwoju społecznego*), dla której w celu niwelowania występujących na jej terenie problemów planuje się realizację działań mających na celu przede wszystkim wsparcie aktywności społecznej i aktywizacji zawodowej

mieszkańców, poprzez zwiększenie dostępu do dobrej jakości wychowania przedszkolnego umożliwiającego zarówno podjęcie pracy przez opiekunów dzieci, jak i mające wpływ na wzrost kompetencji miękkich u dzieci, aktywności i zainteresowania nauką, umożliwiając jednocześnie włączenie społeczne i integrację z rówieśnikami dzieci z rodzin defaworyzowanych. Działania mające na celu odnowę przestrzeni publicznych i rozwój obiektów kultury zapewnią mieszkańcom wszystkich grup wiekowych i społecznych dostęp do zajęć kulturalno-rozrywkowych, integrując społeczność lokalną, a wzrostowi jakości życia mieszkańców sprzyjać będą także działania wpływające na podniesienie poziomu zdrowia, poprzez rozwój specjalistycznego leczenia ambulatoryjnego. Na terenie gminy planuje się także działania służące zwiększeniu potencjału turystycznego.

- **gmina wiejska Kowal** (wskazana z poziomu regionalnego jako problemowa pod względem niskiego poziomu rozwoju przedsiębiorczości), dla której w celu niwelowania występujących na jej terenie problemów planuje się realizację działań mających na celu poprawę jakości świadczenia usług edukacyjnych, co wpłynie istotnie na wzrost kompetencji kluczowych u uczniów, w tym kompetencji językowych, a realizowane zajęcia rozwijające uzdolnienia przyczynią się do wzrostu aktywności społecznej uczniów i chęć ich rozwoju osobistego, co przyczyni się do wzrostu poziomu ich aktywizacji społecznej i zawodowej w przyszłości.

6. Cele rozwojowe obszaru realizowane poprzez wsparcie w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Ryc. Schemat struktury celów oraz realizujących je projektów (tzw. drzewo ustaleń)

6.1. Opis realizacji celów

Cel główny: Podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej

Głównym celem realizacji strategii służącej wsparciu rozwoju w ramach polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego jest „Podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej”. Cel główny swoim zakresem obejmuje wszystkie zagadnienia mieszczące się w ramach celów szczegółowych i określa (stanowi swego rodzaju deklarację), dotyczącą wizji rozwoju obszaru, do której będzie się dążyć poprzez realizację zaplanowanej interwencji w ramach polityki terytorialnej województwa. Cel ten zdefiniowano na podstawie zidentyfikowanych problemów i potrzeb rozwojowych występujących na obszarze realizacji Strategii, a jego wypełnienie związane będzie przede wszystkim z rozwojem innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym rozwój rynku pracy, kształtowaniem stanu środowiska przyrodniczego, poprawą szeroko rozumianego rozwoju społecznego, zwłaszcza w aspekcie rozwoju i dostępności do usług z zakresu edukacji, zdrowia, kultury i sportu oraz kształtowaniem warunków i przestrzeni dla wysokiej jakości życia.

Cele szczegółowe:

1. Cel szczegółowy: Gospodarka i wykształcone kadry

Cel szczegółowy „Gospodarka i wykształcone kadry” obejmuje projekty związane z podniesieniem poziomu innowacyjności i konkurencyjności gospodarczej tj. projekty związane ze wsparciem infrastruktury biznesowej, w tym powstawanie i rozwój inkubatorów przedsiębiorczości oraz rozwój ośrodków wspierających przedsiębiorczość, a także projekty związane z podniesieniem atrakcyjności gospodarczej obszaru tj. projekty związane z uzbrojeniem terenu oraz projekty realizowane w zakresie poprawy infrastruktury i jakości kształcenia zawodowego.

W celu podniesienia poziomu innowacyjności i konkurencyjności gospodarczej realizowane będą m.in. zadania związane z rozwojem centrów i usług doradczych, tworzeniem dogodnych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej oraz działania wspierające internacjonalizację i rozwój gospodarki. Ważnym aspektem będzie także rozwój sieci współpracy klastrów oraz działania inwestycyjne i doradcze IOB. W ramach wzrostu atrakcyjności gospodarczej realizowane będą działania mające na celu przyciąganie inwestorów i zachęcenie ich do prowadzenia działalności gospodarczej na terenach lokalnych. Działania te obejmują wsparcie polegające na uzbrojeniu terenów inwestycyjnych. Ważnym elementem wzrostu gospodarczego jest także dostępność wysoko wykwalifikowanych kadr. W ramach celu realizowane będą projekty ukierunkowane na poprawę jakości, efektywności i skuteczności kształcenia zawodowego oraz działania wpływające na dostosowanie tego rodzaju kształcenia do potrzeb rynku pracy. Cel „Gospodarka i wykształcone kadry” obejmuje także projekty wpływające na dostosowanie kształcenia zawodowego do wymogów zielonej i cyfrowej transformacji oraz projekty związane z promowaniem tego rodzaju kształcenia jako wysokiej jakości ścieżki kariery wymagającej wysokich kwalifikacji. Ponadto w celu poprawy jakości oraz dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy realizowane będą inwestycje w infrastrukturę edukacyjną i szkoleniową szkół oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe.

2. Cel szczegółowy: Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna

Cel szczegółowy „Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna” związany jest z poprawą stanu środowiska przyrodniczego tj. obejmuje projekty dotyczące poprawy efektywności energetycznej, redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza, przystosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, zrównoważonej gospodarki wodnej oraz gospodarki zeroemisyjnej.

Do najważniejszych wyzwań związanych z poprawą stanu środowiska przyrodniczego należą kwestie poprawy jakości powietrza i gospodarki wodnej. Cel „Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna” zawiera szereg wielokierunkowych działań, które wpłyną na poprawę obecnego systemu energetycznego oraz efektywne wykorzystanie istniejących zasobów wodnych. I tak, kompleksowa modernizacja energetyczna, rozwój efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych opartych na źródłach OZE, budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego opartego na technologii LED doprowadzą do redukcji zużycia energii cieplnej i elektrycznej, a tym samym znacząco wpłyną na redukcję zanieczyszczeń powietrza. Obok projektów energetycznych poprawie stanu powietrza będą służyć także działania z zakresu rozwoju i usprawnienia nisko- i zeroemisyjnego transportu publicznego m.in. zakup „czystego” taboru wraz z niezbędną infrastrukturą, działania związane z ułatwieniem podróży multimodalnych („park&ride”, „bike&ride”) czy nawet działania w infrastrukturę rowerową przyczyniające się do priorytetyzacji ruchu pieszego i rowerowego, tym samym zmniejszające ilość emitowanych zanieczyszczeń do powietrza. Wsparcie zielonej i niebieskiej infrastruktury, nasadzenia i zazielenienia w miastach przyczynią się do zwiększenia terenów zielonych, a tym samym realizując zadania małej retencji pozwolą na skuteczne i efektywne gospodarowanie wodami opadowymi przez co pozytywnie wpłyną na zaadoptowanie miast do zmian klimatu. Natomiast projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych, odpowiadające na problem malejących zasobów wodnych, ukierunkowane zostaną na ograniczenie strat wody oraz efektywne wykorzystanie istniejących zasobów wodnych.

3. Cel szczegółowy: Wysoka jakość życia społeczeństwa

Cel szczegółowy „Wysoka jakość życia społeczeństwa” obejmuje projekty związane z poprawą dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu (m.in. przedszkola), podniesieniem jakości kształcenia ogólnego, ochroną zdrowia oraz wsparciem instytucji kultury.

Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości infrastruktury i usług społecznych skorelowane jest z kompleksową poprawą warunków kształcenia przedszkolnego tj. tworzeniem nowych miejsc wychowania przedszkolnego, a także działaniami wpływającymi na poprawę oferty i jakości świadczonych usług edukacyjnych. Wysoka jakość życia społecznego to także projekty w zakresie poprawy jakości i efektywności kształcenia ogólnego. Działania te przyczynić się mają przede wszystkim do wyrównywania szans edukacyjnych wewnątrz- i międzyregionalnych. Projekty realizowane dla uczniów obejmować będą m.in. podnoszenie kompetencji kluczowych (w tym cyfrowych), społecznych, społeczno-emocjonalnych, podstawowych, przekrojowych lub związanych z zieloną lub cyfrową transformacją. Nie zabraknie również działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego czy edukacji włączającej. Wsparcie dla przedstawicieli kadry będzie dotyczyć m.in. podnoszenia kompetencji lub nabywania kwalifikacji związanych z danym zawodem, podnoszenia kompetencji kluczowych (w tym cyfrowych), społeczno-emocjonalnych, przekrojowych lub związanych z zieloną lub cyfrową transformacją. Kadry szkół i placówek będzie udzielana pomoc w rozwiązywaniu

problemów dydaktycznych lub wychowawczych. Z kolei szkoły i placówki prowadzące kształcenie ogólne uzyskają możliwość poprawy warunków kształcenia w ramach dostosowania do wymogów edukacji włączającej, w tym poprawy dostępności. Rozwój opieki specjalistycznej, rehabilitacji medycznej, deinstytucjonalizacja usług opieki zdrowotnej, tworzenie i dostosowanie infrastruktury podmiotów leczniczych do wymagań osób ze szczególnymi potrzebami oraz zakup sprzętu medycznego i aparatury medycznej to kolejne elementy, jakie zostały zawarte w celu „Wysoka jakość życia społeczeństwa”. Natomiast działania związane ze wsparciem instytucji kultury ukierunkowane będą na rozwój i funkcjonowanie oferty instytucji kultury dostosowanej do odbiorców lokalnych oraz regionalnych, a także na realizację zadań w zakresie budowy/ rozbudowy/ remontu, wyposażenia oraz adaptacji obiektów do pełnienia funkcji kulturalnych. Cel ten obejmuje także działania związane z odrestaurowaniem i konserwacją ogólnodostępnych obiektów zabytkowych wraz z zagospodarowaniem terenu wokół nich. Sektor kultury stanowi bowiem istotny potencjał zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego, przez co jest ważnym elementem wpływającym na podniesienie jakości życia.

4. Cel szczegółowy: Atrakcyjna i dostępna przestrzeń

Cel szczegółowy „Atrakcyjna i dostępna przestrzeń” obejmuje zagadnienia związane z odnową przestrzeni publicznej, turystyką oraz ścieżkami rowerowymi prowadzącymi do atrakcji turystycznych.

W celu przywrócenia lub nadania nowych funkcji, kulturalnych, społecznych lub edukacyjnych zdegradowanej przestrzeni, obiektom bądź terenom, w ramach celu „Atrakcyjna i dostępna przestrzeń” realizowane będą projekty polegające m.in. na ich przebudowie, remoncie, adaptacji (wraz z wyposażeniem) oraz projekty mające na celu uporządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznej, służące udostępnieniu terenów dla mieszkańców. W obszarze turystyki realizowane zostaną projekty przyczyniające się do rozwoju oferty turystycznej bazującej na lokalnych potencjałach turystycznych oraz walorach kulturowych i przyrodniczych, polegające m.in. na rozwoju infrastruktury turystycznej wraz z zakupem wyposażenia i sprzętu oraz adaptacji obiektów do pełnienia funkcji turystycznych. Działania te ukierunkowane będą na tworzenie lub rozszerzanie istniejących tras i szlaków turystycznych różnych rodzajów (np. piesze, wodne, rowerowe), w tym budowę, przebudowę i rozbudowę infrastruktury poprawiającej dostępność obiektów i atrakcji turystycznych oraz zagospodarowanie ich bezpośredniego otoczenia (m.in. parkingi, ciągi komunikacyjne, infrastruktura dla osób z niepełnosprawnościami, zielona infrastruktura). W ramach realizacji celu możliwa będzie także budowa/przebudowa szlaków i ścieżek rowerowych, prowadzących do atrakcji turystycznych lub miejsc bezpośrednio z nimi powiązanych.

5. Cel szczegółowy: Wsparcie administracyjne

Cel szczegółowy „Wsparcie administracyjne” obejmuje działania mające na celu wsparcie zdolności administracyjnej w zakresie wdrażania Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

W ramach realizacji celu możliwe będzie wynagradzanie osób odpowiedzialnych za realizację polityki terytorialnej, zakup wyposażenia biurowego, sprzętu komputerowego oraz materiałów biurowych i eksploatacyjnych oraz organizacja spotkań w ramach partnerstwa związanych z wdrażaniem polityki terytorialnej i rozwijaniem współpracy. Realizacja projektów przypisanych do celu „Wsparcie administracyjne” zapewni stworzenie i utrzymanie odpowiednich warunków pracy oraz zatrudnienie wykwalifikowanych pracowników, gwarantujących skuteczne wykonywanie obowiązków związanych z realizacją Polityki Terytorialnej.

6.2. Drzewo ustaleń

Tabela 14. Drzewo ustaleń

CEL GŁÓWNY	CELE SZCZEGÓŁOWE	PROJEKTY
Podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej	Gospodarka i wykształcone kadry	ZIT-WL-1 Sieć Włocławskiego Centrum Biznesu
		ZIT-WL-7 Stworzenie infrastruktury biznesowej we Włocławskim Inkubatorze Innowacji i Przedsiębiorczości wykorzystywanej przez podmioty gospodarcze działające w obszarze MOF Włocławka i osoby planujące uruchomić działalność gospodarczą oraz powołaniem Sieci Włocławskiego Centrum Biznesu w celu świadczenia usług o charakterze podstawowym, specjalistycznym i zaawansowanym
		ZIT-WL-41 Budowa budynku dydaktyczno - warsztatowego dla Zespołu Szkół w Kowalu
		ZIT-WL-61 Dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy
		ZIT-WL-61A Podnosimy kwalifikacje zawodowe zgodnie z wymaganiami przedsiębiorstw działających na międzynarodowym rynku pracy w Zespole Szkół Elektrycznych we Włocławku
		ZIT-WL-64 Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w MOF Włocławek - rozwój gospodarczy gminy Chocień
		ZIT-WL-65 Uzbrojenie terenów inwestycyjnych gminy Lubień Kujawski
	Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna	ZIT-WL-8 Poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego w mieście Włocławek poprzez modernizację infrastruktury towarzyszącej transportowi zbiorowemu - I Etap i II Etap
		ZIT-WL-9 Budowa i przebudowa dróg rowerowych na terenie miasta Włocławek - Etap I i Etap II
		ZIT-WL-10 Tabor na potrzeby czystej komunikacji w mieście Włocławek
		ZIT-WL-11 Kompleksowa modernizacja energetyczna warsztatowego Referatu Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy Kowal w miejscowości Przydatki Gołaszewskie
		ZIT-WL-12 Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół im. Marii Grodzickiej w Lubrańcu Marysinie
		ZIT-WL-13 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Izbica Kujawska
		ZIT-WL-14 Kompleksowa termomodernizacja budynku remizy OSP w Zgłowiączce wraz z wymianą źródła ciepła
		ZIT-WL-15 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie miasta Włocławek – Etap I i Etap II
		ZIT-WL-16 Termomodernizacja obiektu użyteczności publicznej.
		ZIT-WL-17 Wymiana źródeł ciepła w komunalnych budynkach mieszkalnych w Kowalu

		ZIT-WL-19 Termomodernizacja komunalnego budynku mieszkalnego
		ZIT-WL-20 Termomodernizacja komunalnych budynków mieszkalnych
		ZIT-WL-21 Budowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Włocławek
		ZIT-WL-23 Budowa kotłowni miejskiej w Brześciu Kujawskim
		ZIT-WL-24 Wymiana źródeł ciepła w jednostkach organizacyjnych powiatu
		ZIT-WL-25 Modernizacja ciepłowni lokalnej
		ZIT-WL-26 Modernizacja lokalnego źródła ciepła z infrastrukturą towarzyszącą w Zespole Szkół Boniewo
		ZIT-WL-27 Modernizacja lokalnych ciepłowni w obiektach użyteczności publicznej z wykorzystaniem OZE
		ZIT-WL-29 Wymiana oświetlenia na energooszczędne na obszarze Miasta Włocławek
		ZIT-WL-30 Zielone tereny Śródmieścia miasta Włocławek
		ZIT-WL-31 Modernizacja stacji uzdatniania wody w m. Narty, gm. Lubień Kujawski
		ZIT-WL-32 Modernizacja systemu wodociągowego w zakresie wprowadzenia inteligentnych rozwiązań
		ZIT-WL-33 Budowa i przebudowa infrastruktury służącej do zaopatrzenia ludności w wodę pitną na terenie gminy Chocień
		ZIT-WL-34 Modernizacja systemu wodociągowego w zakresie wprowadzenia inteligentnych rozwiązań
		ZIT-WL-35 Wykonanie systemu zdalnego pomiaru i dystrybucji wody w sieci oraz radiowych pomiarów jej zużycia na danych obszarach gminy
		ZIT-WL-36 Rozbudowa, przebudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody w Szpetalu Górnym
		ZIT-WL-37 Modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy Lubraniec
		ZIT-WL-38 Budowa i przebudowa infrastruktury służącej zaopatrzeniu ludności w wodę pitną, modernizacja sieci wodociągowej na terenie Gminy Boniewo
	Wysoka jakość życia społeczeństwa	ZIT-WL-39 Przebudowa oraz remont Przedszkola Samorządowego w Izbicy Kujawskiej wraz z budową podjazdu dla osób niepełnosprawnych
		ZIT-WL-40 Rozbudowa i modernizacja Przedszkola Publicznego nr 1 w Brześciu Kujawskim
		ZIT-WL-42 Organizacja zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym
		ZIT-WL-43 Witamy w naszej bajce - przedszkolaki z gminy Brześć Kujawski
		ZIT-WL-44 Poprawa jakości opieki przedszkolnej na terenie Miasta i Gminy Chodecz
		ZIT-WL-45 Zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych w Przedszkolu Samorządowym w Izbicy Kujawskiej
		ZIT-WL-46 Organizacja zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym
		ZIT-WL-47 Upowszechnienie i zapewnienie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej na terenie gminy Lubraniec

		ZIT-WL-48 Utworzenie nowych miejsc i bieżące ich funkcjonowanie w placówkach przedszkolnych na terenie gminy Lubień Kujawski
		ZIT-WL-49 Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów z terenu Gminy Kowal
		ZIT-WL-50 Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów
		ZIT-WL-51 Podniesienie jakości kształcenia ogólnego w gminie Lubień Kujawski
		ZIT-WL-52 Organizacja dodatkowych zajęć dla dzieci w wieku szkolnym
		ZIT-WL-53 Uczymy się z pasją!
		ZIT-WL-54 Poprawa oferty edukacyjnej w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Chodczu
		ZIT-WL-55 Organizacja zajęć dla dzieci w wieku szkolnym
		ZIT-WL-58 Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez podniesienie jakości i efektywności kształcenia ogólnego w gminie Lubraniec
		ZIT-WL-59 Dostosowanie kształcenia ogólnego do potrzeb rynku pracy – I Etap i II Etap
		ZIT-WL-60 Poprawa jakości edukacji w Szkole Podstawowej w Lubaniu
		ZIT-WL-62 Remont pomieszczeń rehabilitacji w Izbicy Kujawskiej
		ZIT-WL-63 Zakup i dostawa sprzętu medycznego na potrzeby Powiatowego Centrum Zdrowia
		ZIT-WL-66 Rozwój kultury na terenie Miasta i Gminy Chodecz
		ZIT-WL-67 Budowa i rozbudowa instytucji kultury na terenie gminy Lubraniec
		ZIT-WL-68 Remont na potrzeby prowadzenia edukacji kulturalnej w Miejsko-Gminnym Centrum Kultury w Izbicy Kujawskiej
		ZIT-WL-69 Centrum Życia Społecznego - Remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej w miejscowości Grabkowo oraz przebudowa sceny plenerowej w miejscowości Krzewent
		ZIT-WL-70 Upowszechnianie działalności kulturowej na terenie Gminy Baruchowo
		ZIT-WL-71 Wsparcie działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Lubaniu
		ZIT-WL-72 Remont i doposażenie instytucji kultury
		ZIT-WL-72A Wyposażenie Centrum Integracji Społecznej w miejscowości Kruszyn
	Atrakcyjna i dostępna przestrzeń	ZIT-WL-73 Rozwój turystyki na terenie Miasta i Gminy Chodecz
		ZIT-WL-74 Rozbudowa infrastruktury turystycznej na terenie gminy Baruchowo
		ZIT-WL-75 Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej wraz z zakupem wyposażenia i sprzętu na terenie Gminy Izbica Kujawska
		ZIT-WL-76 Rozwój infrastruktury i promocja oferty turystycznej w Gminie Lubraniec
		ZIT-WL-77 3 Maja woonerfem
		ZIT-WL-78 Odnowa przestrzeni publicznej poprzez modernizację obiektów użyteczności publicznej na potrzeby społeczności lokalnej
		ZIT-WL-79 Odnowa przestrzeni publicznych na terenie gminy Chocień

		ZIT-WL-80 Odnowa przestrzeni publicznej w miejscowości Więslawice
		ZIT-WL-81 Odnowa przestrzeni publicznej na obszarze miasta Brześć Kujawski
		ZIT-WL-82 Odnowa przestrzeni publicznych na terenie Miasta i Gminy Chodecz
		ZIT-WL-83 Odnowa przestrzeni publicznych na terenie Gminy Izbica Kujawska
		ZIT-WL-84 Odnowa przestrzeni publicznej w Lubieniu Kujawskim
		ZIT-WL-86 Odnowa przestrzeni publicznej na terenie Gminy Włocławek - I Etap i II Etap
		ZIT-WL-87 Rewitalizacja - odnowa przestrzeni publicznej na terenie Gminy Boniewo
		ZIT-WL-88 Odnowa przestrzeni publicznej w gminie Fabianki
		ZIT-WL-89 Zagospodarowanie terenów przestrzeni publicznej
	Wsparcie administracyjne	ZIT-WL-90 Wsparcie potencjału administracyjnego Biura Stowarzyszenia WŁOF – Zintegrowane Inwestycje terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka - Etap I
		ZIT-WL-91 Wsparcie potencjału administracyjnego Biura Stowarzyszenia WŁOF – Zintegrowane Inwestycje terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka – Etap II

7. Oczekiwane wskaźniki produktu i rezultatu realizacji strategii

Tabela 15. Wskaźniki produktu

Cel szczegółowy	Fundusz	Numer	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1(iii)	EFRR	RCO001	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe średnie duże)	szt.	0	40
1(iii)	EFRR	RCO005	Nowe przedsiębiorstwa objęte wsparciem	szt.	0	5
2(i)	EFRR	RCO019	Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej	m2	0	17 849,21
2(i)	EFRR	PLRO025	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne)*	szt.	5	15
2(i)	EFRR	RCO074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	0	171 078
2(i)	EFRR	RCO018	Lokale mieszkalne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej	szt.	0	67
2(iv)	EFRR	RCO074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanej rozwoju terytorialnego	osoby	0	96 669
2(iv)	EFRR	RCO026	Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu	ha	0	0,97

			przystosowania się do zmian klimatu			
2(v)	EFRR	RCO030	Długość nowych lub zmodernizowanych sieci wodociągowych ramach zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę	km	0	5
2(v)	EFRR	RCO074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	0	7 048
2(viii)	EFRR	RCO082	Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii autobusowych	km	0	1299,85
2(viii)	EFRR	RCO074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	0	293 533
2(viii)	EFRR	RCO058	Wspierana infrastruktura rowerowa	km	0	9,02
2(viii)	EFRR	PLRO088	Liczba zakupionych jednostek taboru autobusowego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej	szt.	0	6
4(ii)	EFRR	RCO066	Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki nad dziećmi	osoby	0	309
4(ii)	EFRR	RCO074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	0	7305
4(ii)	EFRR	RCO067	Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach oświatowych	osoby	0	80
4(v)	EFRR	RCO069	Pojemność nowych i zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej	osoby/rok	0	1 800
4(v)	EFRR	RCO074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	0	87 000
4(v)	EFRR	PLRO133	Liczba wspartych podmiotów wykonujących działalność leczniczą	szt.	0	2
4(f)	EFS+	PLFCO01	Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej	osoby	0	413
4(f)	EFS+	PLFCO02	Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego	szt.	0	33
4(f)	EFS+	PLFCO03	Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem	osoby	450	2 550
4(f)	EFS+	PLFCO05	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich	osoby	60	496
4(f)	EFS+	PLFCO04	Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem	osoby	300	1 914
4(f)	EFS+	PLFCO07	Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem	podmioty	23	53

5(i)	EFRR	RCO074	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	0	34 892
5(i)	EFRR	RCO077	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	szt.	0	21

Tabela 16. Wskaźniki rezultatu

Cel szczegółowy	Fundusz	Numer	Wskaźnik	Jednostka miary	Źródło danych	Cel końcowy (2029)
2(i)	EFRR	RCR029	Szacowana emisja gazów cieplarnianych*	tony równoważnika CO ₂ /rok	CST2021	1 462,691
2(i)	EFRR	RCR026	Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych)*	MWh/rok	CST2021	4 911,304
2(v)	EFRR	RCR041	Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę	osoby	CST2021	7 768
2(viii)	EFRR	RCR029	Szacowana emisja gazów cieplarnianych	tony równoważnika CO ₂ /rok	CST2021	464,15
2(viii)	EFRR	RCR064	Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej	użytkownicy/rok	CST2021	71 533
4(ii)	EFRR	RCR070	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki nad dziećmi	użytkownicy/rok	CST2021	309
4(ii)	EFRR	RCR071	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych	użytkownicy/rok	CST2021	80
4(v)	EFRR	RCR073	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej	użytkownicy/rok	CST2021	1 800
4(f)	EFRR	PLFCR01	Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	CST2021	3 520
5(i)	EFRR	RCR077	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające/rok	CST2021	4 550

8. Wskazanie zgodności planowanej interwencji z dokumentami programowymi (funduszami), do których zamierza się aplikować o finansowanie wsparcia

Niniejsza Strategia Terytorialna realizowana będzie w zgodności z przyjętym Programem *Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza (FEdKP) 2021-2027*. Program ten umożliwia ubieganie się o wsparcie na realizację projektów w ramach instrumentów terytorialnych takich jak m.in. ZIT, czy IIT. W województwie kujawsko-pomorskim tymi instrumentami objęte są konkretne obszary (tzw. obszary prowadzenia polityki terytorialnej), które wyznaczone zostały w *Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2030 – Strategia Przyspieszenia 2030+*. We wspomnianym programie FEdKP zapisano, iż to strategię ZIT/IIT będą określały kierunki wsparcia i projekty dostosowane do specyfiki danego obszaru, zgodnie z przyjętymi założeniami rozwojowymi dla poszczególnych poziomów Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Niniejsza Strategia określa zatem listę projektów odpowiadających na problemy oraz potrzeby obszaru MOF Włocławka, które wynikają z zakresu wsparcia w ramach Celów Polityki: CP1, CP2, CP4, CP5 scharakteryzowanego w programie FEdKP. Wszystkie projekty wskazane do realizacji w ramach niniejszej Strategii, dla których planowane jest finansowanie ze środków programu FEdKP 2021-2027, wykazują pełną zgodność z zapisami tego programu.

Tabela 17. Wykazanie zgodności planowanej interwencji z celami i priorytetami określonymi w programie FEdKP 2021-2027

Cel Polityki	Priorytet	Cel szczegółowy	Nazwy projektów zgodnych z zakresem wsparcia w ramach celów i priorytetów
Cel Polityki 1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej	Priorytet 1 Fundusze Europejskie na rzecz wzrostu innowacyjności i konkurencyjności regionu	1(iii) Wzmacnianie trwałego wzrostu konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne	ZIT-WL-1 Sieć Włocławskiego Centrum Biznesu – Gmina Brześć Kujawski ZIT-WL-7 Stworzenie infrastruktury biznesowej we Włocławskim Inkubatorze Innowacji i Przedsiębiorczości wykorzystywanej przez podmioty gospodarcze działające w obszarze MOF Włocławka i osoby planujące uruchomić działalność gospodarczą oraz powołaniem Sieci Włocławskiego Centrum Biznesu w celu świadczenia usług o charakterze podstawowym, specjalistycznym i zaawansowanym „Profesjonalizacja usług Włocławskiego Centrum Biznesu” Projekt dotyczy profesjonalizacji IOB,

			<p>związany jest ze szkoleniem kadry, testowaniem i wdrożeniem nowych usług o charakterze zaawansowanym i specjalistycznym.</p> <p>Realizacja: Włocławskie Centrum Biznesu</p>
<p>Cel Polityki 2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem oraz zrównoważonej mobilności miejskiej</p>	<p>Priorytet 2 Fundusze Europejskie dla czystej energii i ochrony zasobów środowiska regionu</p>	<p>2(i) Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych</p>	<p>ZIT-WL-11 Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku warsztatowego Referatu Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy Kowal w miejscowości Przydatki Gołaszewskie – Gmina Kowal</p> <p>ZIT-WL-12 Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół im. Marii Grodzickiej w Lubrańcu Marysinie – Powiat Włocławski</p> <p>ZIT-WL-13 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Izbica Kujawska – Gmina Izbica Kujawska</p> <p>ZIT-WL-14 Kompleksowa termomodernizacja budynku remizy OSP w Zgłowiączce wraz z wymianą źródła ciepła – Gmina Lubraniec</p> <p>ZIT-WL-15 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie miasta Włocławek – Etap I i Etap II – Gmina Miasto Włocławek</p> <p>ZIT-WL-16 Termomodernizacja obiektu użyteczności publicznej – Gmina Włocławek</p> <p>ZIT-WL-17 Wymiana źródeł ciepła w komunalnych budynkach mieszkalnych w Kowalu – Gmina Miasto Kowal</p>

			<p>ZIT-WL-19 Termomodernizacja komunalnego budynku mieszkalnego – Gmina Lubanie</p> <p>ZIT-WL-23 Budowa kotłowni miejskiej w Brześciu Kujawskim – Gmina Brześć Kujawski</p> <p>ZIT-WL-24 Wymiana źródeł ciepła w jednostkach organizacyjnych powiatu – Powiat Włocławski</p> <p>ZIT-WL-25 Modernizacja ciepłowni lokalnej – Gmina Baruchowo</p> <p>ZIT-WL-26 Modernizacja lokalnego źródła ciepła z infrastrukturą towarzyszącą w Zespole Szkół Boniewo – Gmina Boniewo</p> <p>ZIT-WL-27 Modernizacja lokalnych ciepłowni w obiektach użyteczności publicznej z wykorzystaniem OZE - Gmina Lubanie</p> <p>ZIT-WL-29 Wymiana oświetlenia na energooszczędne na obszarze Miasta Włocławek – Gmina Miasto Włocławek</p> <p>„Dekarbonizacja systemu ciepłowniczego-sieć V generacji” Projekt będzie polegał na wydzieleniu z sieci ciepłowniczej zasilanej z ciepłowni węglowej obszaru powyżej 5MW mocy zamówionej, celem osiągnięcia statusu efektywnego systemu ciepłowniczego wykorzystującego energię ze</p>
--	--	--	---

			<p>źródeł odnawialnych (i jeżeli będzie możliwe, także ciepło odpadowe) z wykorzystaniem magazynów energii oraz modernizacji istniejącej sieci w celu zwiększenia jej efektywności energetycznej. Realizacja projektu pozwoli na całkowite odejście od paliw kopalnych na wydzielonym obszarze, redukcję emisji CO₂ oraz zwiększenie efektywności energetycznej. Projekt jest elementem Strategii Rozwoju Miasta Włocławek 2030+ w zakresie dekarbonizacji systemu ciepłowniczego. Realizacja: Gmina Miasto Włocławek</p> <p>„Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie miasta Włocławek” Projekt będzie polegał na kompleksowej i głębokiej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej.</p> <p>Realizacja: Gmina Miasto Włocławek</p>
	<p>Priorytet 2 Fundusze Europejskie dla czystej energii i ochrony zasobów środowiska regionu</p>	<p>2(ii) Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001, w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju</p>	<p>„Rozwój OZE na terenie Miasta i Gminy Chodecz” Przedsięwzięcie będzie polegało na rozwoju mikroinstalacji OZE w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych i budynkach użyteczności publicznej wraz z przyłączeniem do sieci.</p> <p>Realizacja: Miasto i Gmina Chodecz</p>
	<p>Priorytet 2 Fundusze Europejskie dla czystej energii i ochrony</p>	<p>2(iv) Wspieranie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku</p>	<p>ZIT-WL-30 Zielone tereny Śródmieścia miasta Włocławek – Gmina Miasto Włocławek</p>

	zasobów środowiska regionu	związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	
	Priorytet 2 Fundusze Europejskie dla czystej energii i ochrony zasobów środowiska regionu	2(v) Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej	<p>ZIT-WL-31 Modernizacja stacji uzdatniania wody w m. Narty, gm. Lubień Kujawski – Gmina Lubień Kujawski</p> <p>ZIT-WL-32 Modernizacja systemu wodociągowego w zakresie wprowadzenia inteligentnych rozwiązań – Gmina Kowal</p> <p>ZIT-WL-33 Budowa i przebudowa infrastruktury służącej zaopatrzeniu ludności w wodę pitną na terenie gminy Chocień – Gmina Chocień</p> <p>ZIT-WL-34 Modernizacja systemu wodociągowego w zakresie wprowadzenia inteligentnych rozwiązań – Miasto i Gmina Chodecz</p> <p>ZIT-WL-35 Wykonanie systemu zdalnego pomiaru i dystrybucji wody w sieci oraz radiowych pomiarów jej zużycia na danych obszarach gminy – Gmina Izbica Kujawska</p> <p>ZIT-WL-36 Rozbudowa, przebudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody w Szpetalu Górnym – Gmina Fabianki</p> <p>ZIT-WL-37 Modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy Lubraniec – Gmina Lubraniec</p> <p>ZIT-WL-38 Budowa i przebudowa infrastruktury służącej zaopatrzeniu ludności w wodę pitną, modernizacja</p>

			<p>sieci wodociągowej na terenie Gminy Boniewo – Gmina Boniewo</p> <p>ZIT-WL-21 Budowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Włocławek</p>
	<p>Priorytet 2 Fundusze Europejskie dla czystej energii i ochrony zasobów środowiska regionu</p>	<p>2(vi) Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej</p>	<p>„Modernizacja i doposażenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w miejscowości Poddębice - etap III”</p> <p>W ramach zadania planuje się doposażyć istniejący PSZOK w miejscowości Poddębice poprzez zakup wagi samochodowej.</p> <p>Realizacja: Gmina Włocławek</p>
	<p>Priorytet 3 Fundusze Europejskie na zrównoważony transport miejski</p>	<p>2(viii) Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej</p>	<p>ZIT-WL-8 Poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego w mieście Włocławek poprzez modernizację infrastruktury towarzyszącej transportowi zbiorowemu - I Etap i II Etap – Gmina Miasto Włocławek</p> <p>ZIT-WL-9 Budowa i przebudowa dróg rowerowych na terenie miasta Włocławek – Etap I i Etap II - Gmina Miasto Włocławek</p> <p>ZIT-WL-10 Tabor na potrzeby czystej komunikacji w mieście Włocławek - Gmina Miasto Włocławek</p>
<p>Cel Polityki 4 Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca</p>	<p>Priorytet 8 Fundusze Europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego</p>	<p>4(f) Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, Włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki</p>	<p>ZIT-WL-42 Organizacja zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym – Gmina Włocławek</p> <p>ZIT-WL-43 Witamy w naszej bajce - przedszkolaki z gminy Brześć Kujawski – Gmina Brześć Kujawski</p>

<p>Europejski filar praw socjalnych</p>		<p>nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwienie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami</p>	<p>ZIT-WL-44 Poprawa jakości opieki przedszkolnej na terenie Miasta i Gminy Chodecz – Miasto i gmina Chodecz</p> <p>ZIT-WL-45 Zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych w Przedszkolu Samorządowym w Izbicy Kujawskiej – Gmina Izbica Kujawska</p> <p>ZIT-WL-46 Organizacja zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym – Gmina Baruchowo</p> <p>ZIT-WL-47 Upowszechnienie i zapewnienie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej na terenie gminy Lubraniec – Gmina Lubraniec</p> <p>ZIT-WL-48 Utworzenie nowych miejsc i bieżące ich funkcjonowanie w placówkach przedszkolnych na terenie gminy Lubień Kujawski – Gmina Lubień Kujawski</p> <p>ZIT-WL-49 Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów z terenu Gminy Kowal – Gmina Kowal</p> <p>ZIT-WL-50 Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów – Gmina Boniewo</p> <p>ZIT-WL-51 Podniesienie jakości kształcenia ogólnego w gminie Lubień Kujawski – Gmina Lubień Kujawski</p> <p>ZIT-WL-52 Organizacja dodatkowych zajęć dla dzieci w wieku szkolnym – Gmina Baruchowo</p> <p>ZIT-WL-53 Uczymy się z pasją! – Gmina Chocień</p>
---	--	---	--

			<p>ZIT-WL-54 Poprawa oferty edukacyjnej w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Chodczu – Miasto i Gmina Chodecz</p> <p>ZIT-WL-55 Organizacja zajęć dla dzieci w wieku szkolnym – Gmina Włocławek</p> <p>ZIT-WL-58 Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez podniesienie jakości i efektywności kształcenia ogólnego w gminie Lubraniec – Gmina Lubraniec</p> <p>ZIT-WL-59 Dostosowanie kształcenia ogólnego do potrzeb rynku pracy – I Etap i II Etap - Gmina Miasto Włocławek</p> <p>ZIT-WL-60 Poprawa jakości edukacji w Szkole Podstawowej w Lubaniu – Gmina Lubanie</p> <p>ZIT-WL-61 Dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy – Gmina Miasto Włocławek</p> <p>ZIT-WL-61A Podnosimy kwalifikacje zawodowe zgodnie z wymaganiami przedsiębiorstw działających na międzynarodowym rynku pracy w Zespole Szkół Elektrycznych we Włocławku - Gmina Miasto Włocławek</p> <p>„Nowoczesna edukacja przedszkolna w Gminie Miasto Włocławek” W ramach zadania planuje się m.in. realizację dodatkowej oferty edukacyjnej lub specjalistycznej dla dzieci w zakresie poprawy jakości świadczenia usług</p>
--	--	--	--

			<p>edukacyjnych oraz edukacji włączającej dla całego obszaru MOF Włocławka, dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej.</p> <p>Realizacja: Gmina Miasto Włocławek</p> <p>„Kształcenie zawodowe dostosowane do potrzeb rynku pracy w Gminie Miasto Włocławek”</p> <p>W ramach zadania planuje się wsparcie dla uczniów szkół zawodowych w zakresie podnoszenia kompetencji kluczowych lub nabywania kwalifikacji zawodowych oraz wsparcie przedstawicieli kadry.</p> <p>Realizacja: Gmina Miasto Włocławek</p>
	<p>Priorytet 6 Fundusze Europejskie na rzecz zwiększania dostępności regionalnej infrastruktury dla mieszkańców</p>	<p>4(ii) Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz on-line</p>	<p>ZIT-WL-39 Przebudowa oraz remont Przedszkola Samorządowego w Izbicy Kujawskiej wraz z budową podjazdu dla osób niepełnosprawnych – Gmina Izbica Kujawska</p> <p>ZIT-WL-40 Rozbudowa i modernizacja Przedszkola Publicznego nr 1 w Brześciu Kujawskim – Gmina Brześć Kujawski</p> <p>ZIT-WL-41 Budowa budynku dydaktyczno - warsztatowego dla Zespołu Szkół w Kowalu – Powiat Włocławski</p> <p>„Rozwój infrastruktury PANS we Włocławku w celu dostosowania procesu</p>

			<p>kształcenia do potrzeb rynku pracy” Celem projektu będzie rozbudowa i unowocześnienie budynku dydaktycznego wraz z jego wyposażeniem na potrzeby kształcenia w warunkach symulacji medycznej dla kierunków medycznych: pielęgniarstwa, ratownictwa medycznego, położnictwa i fizjoterapii.</p> <p>Realizacja: Państwowa Akademia Nauk Stosowanych we Włocławku</p>
	<p>Priorytet 6 Fundusze Europejskie na rzecz zwiększania dostępności regionalnej infrastruktury dla mieszkańców</p>	<p>4(v) Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej</p>	<p>ZIT-WL-62 Remont pomieszczeń rehabilitacji w Izbicy Kujawskiej – Gmina Izbica Kujawska</p> <p>ZIT-WL-63 Zakup i dostawa sprzętu medycznego na potrzeby Powiatowego Centrum Zdrowia – Powiat włocławski</p>
	<p>Priorytet 8 Fundusze europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego</p>	<p>4(a) Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej</p>	<p>„Od pomysłu do biznesu - wsparcie na starcie” Projekt będzie polegał na zorganizowaniu działań szkoleniowo-doradczych z zakresu przedsiębiorczości oraz przyznaniem dotacji dla min. 50 os. z Miasta Włocławek i obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Realizacja: Gmina Miasto Włocławek</p>

	<p>Priorytet 8 Fundusze europejskie na wsparcie w obszarze rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego</p>	<p>4(k) Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej</p>	<p>„Centrum Usług Społecznych w Gminie Włocławek” Zadanie będzie polegało na przekształceniu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych</p> <p>Realizacja: Gmina Włocławek</p> <p>„Centrum Usług Społecznych” W ramach projektu planuje się przebudowę i rozbudowę obiektu po szkole podstawowej w miejscowości z Zosin. W przebudowanym obiekcie powstanie Dom Dziennego Pobytu.</p> <p>Realizacja: Gmina Lubanie</p>
<p>Cel Polityki 5. Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów oraz inicjatyw lokalnych</p>	<p>Priorytet 5 Fundusze Europejskie na wzmacnianie potencjałów endogenicznych regionu</p>	<p>5(i) Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich</p>	<p>ZIT-WL-64 Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w MOF Włocławek - rozwój gospodarczy gminy Chocień – Gmina Chocień</p> <p>ZIT-WL-65 Uzbrojenie terenów inwestycyjnych gminy Lubień Kujawski – Gmina Lubień Kujawski</p> <p>ZIT-WL-66 Rozwój kultury na terenie Miasta i Gminy Chodecz – Miasto i Gmina Chodecz</p> <p>ZIT-WL-67 Budowa i rozbudowa instytucji kultury na terenie gminy Lubraniec – Gmina Lubraniec</p> <p>ZIT-WL-68 Remont na potrzeby prowadzenia edukacji kulturalnej w</p>

			<p>Miejsko-Gminnym Centrum Kultury w Izbicy Kujawskiej – Gmina Izbica Kujawska</p> <p>ZIT-WL-69 Centrum Życia Społecznego - Remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej w miejscowości Grabkowo oraz przebudowa sceny plenerowej w miejscowości Krzewent – Gmina Kowal</p> <p>ZIT-WL-70 Upowszechnianie działalności kulturowej na terenie Gminy Baruchowo – Gmina Baruchowo</p> <p>ZIT-WL-71 Wsparcie działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Lubaniu – Gmina Lubanie</p> <p>ZIT-WL-72 Remont i doposażenie instytucji kultury – Gmina Włocławek</p> <p>ZIT-WL-72A Wyposażenie Centrum Integracji Społecznej w miejscowości Kruszyn – Gmina Włocławek</p> <p>ZIT-WL-73 Rozwój turystyki na terenie Miasta i Gminy Chodecz – Miasto i Gmina Chodecz</p> <p>ZIT-WL-74 Rozbudowa infrastruktury turystycznej na terenie gminy Baruchowo – Gmina Baruchowo</p> <p>ZIT-WL-75 Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej wraz z zakupem wyposażenia i sprzętu na terenie Gminy Izbica Kujawska – Gmina Izbica Kujawska</p> <p>ZIT-WL-76 Rozwój infrastruktury i promocja</p>
--	--	--	---

			<p>oferty turystycznej w Gminie Lubraniec – Gmina Lubraniec</p> <p>ZIT-WL-77 3 Maja woonerfem – Gmina Miasto Włocławek</p> <p>ZIT-WL-78 Odnowa przestrzeni publicznej poprzez modernizację obiektów użyteczności publicznej na potrzeby społeczności lokalnej – Gmina Lubanie</p> <p>ZIT-WL-79 Odnowa przestrzeni publicznych na terenie gminy Chocień – Gmina Chocień</p> <p>ZIT-WL-80 Odnowa przestrzeni publicznej w miejscowości Więśławice – Gmina Kowal</p> <p>ZIT-WL-81 Odnowa przestrzeni publicznej na obszarze miasta Brześć Kujawski – Gmina Brześć Kujawski</p> <p>ZIT-WL-82 Odnowa przestrzeni publicznych na terenie Miasta i Gminy Chodecz – Miasto i Gmina Chodecz</p> <p>ZIT-WL-83 Odnowa przestrzeni publicznych na terenie Gminy Izbica Kujawska – Gmina Izbica Kujawska</p> <p>ZIT-WL-84 Odnowa przestrzeni publicznej w Lubieniu Kujawskim – Gmina Lubień Kujawski</p> <p>ZIT-WL-86 Odnowa przestrzeni publicznej na terenie Gminy Włocławek- I Etap i II Etap – Gmina Włocławek</p> <p>ZIT-WL-87 Rewitalizacja - odnowa przestrzeni publicznej</p>
--	--	--	--

			<p>na terenie Gminy Boniewo – Gmina Boniewo</p> <p>ZIT-WL-88 Odnowa przestrzeni publicznej w gminie Fabianki – Gmina Fabianki</p> <p>ZIT-WL-89 Zagospodarowanie terenów przestrzeni publicznej – Gmina Baruchowo</p> <p>„Zagospodarowanie terenu przy Plebanii w Chodczu na potrzeby społeczności lokalnej” Przedsięwzięcie będzie obejmować zagospodarowanie terenu przy Plebanii w Chodczu na potrzeby społeczności lokalnej poprzez: budowę altany wraz z ławeczkami, budowę placu zabaw, montaż urządzeń siłowni na powietrzu, budowę boiska do minigolfa i gry w szachy. Ponadto planuje się nowe nasadzenia oraz montaż małej architektury.</p> <p>Realizacja: Miasto i Gmina Chodecz</p> <p>ZIT-WL-90 Wsparcie potencjału administracyjnego Biura Stowarzyszenia WŁOF – Zintegrowane Inwestycje terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka – Etap I</p> <p>ZIT-WL-91 Wsparcie potencjału administracyjnego Biura Stowarzyszenia WŁOF – Zintegrowane Inwestycje terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka – Etap II</p>
--	--	--	--

Tabela 18. Wykazanie zgodności planowanej interwencji z celami i priorytetami określonymi w Planie Strategicznym Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Cel Polityki	Cel szczegółowy	Nazwy projektów zgodnych z zakresem wsparcia w ramach celów i priorytetów
Cel Polityki: Poprawa pozycji rolników w łańcuchu wartości, przez wzmocnienie pozycji rolników za pomocą między innymi takich środków jak zacieśnienie współpracy między rolnikami, zwiększenie przejrzystości rynku i zapewnienie skutecznych mechanizmów zwalczania nieuczciwych praktyk handlowych	2.1 SO3 Poprawa pozycji rolników w łańcuchu wartości	„Utworzenie centrum szkoleniowego dla rolników wraz z zapleczem socjalno-sanitarnym w Brześciu Kujawskim przy Alei Władysława Łokietka” Celem projektu będzie utworzenie miejsca z nowoczesnym zapleczem szkoleniowym dla rolników, którzy chcą poszerzyć swoją wiedzę, doskonalić umiejętności i zdobyć nowe perspektywy w prowadzeniu swojej działalności. Ośrodek oferować będzie szeroką gamę programów szkoleniowych, warsztatów i doradztwa, mających na celu podniesienie kompetencji rolników oraz wspieranie ich rozwoju. Realizacja: Gmina Brześć Kujawski
		„Promocja produktów lokalnych na rynku krajowym i rynkach zagranicznych” Celem projektu będzie tworzenie grup biorących aktywny udział w targach branżowych oraz przedsięwzięciach nakierowanych na networking w zakresie B2B. Realizacja: Gmina Lubraniec
		„Rozwój rolnictwa ekologicznego w kierunku produktów funkcyjnych oraz produktów niespożywczych opartych na surowcach roślinnych” Celem projektu będzie rozwój produktów rolniczych o

		<p>wysokim stopniu przetworzenia (integracja pionowa) w celu uzyskania produktów o wysokiej wartości dodanej (produktów wysokomarżowych) i/lub produktów funkcyjnych dedykowanych dla osób z nietolerancjami pokarmowymi lub osób starszych wymagających dedykowanej diety.</p> <p>Realizacja: Gmina Lubraniec</p>
--	--	--

Tabela 19. Wykazanie zgodności planowanej interwencji z celami i priorytetami określonymi w programie Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko na lata 2021-2027

Cel Polityki	Priorytet/Działanie	Cel szczegółowy	Nazwy projektów zgodnych z zakresem wsparcia w ramach celów i priorytetów
<p>Cel Polityki 2 - Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej</p>	<p>Priorytet FENX.01 Adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu</p> <p>Działanie 01.02 Adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu</p>	<p>Cel szczegółowy EFRR/FS.CP2.IV - Wsparcie przystosowania się do zmian klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, a także odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego</p>	<p>„Adaptacja Miasta Włocławek do zmian klimatu” W ramach projektu planowane jest wdrożenie inwestycji określonych w Planie Adaptacji Miasta Włocławka do zmian klimatu do roku 2030, obejmujących m.in. systemy gospodarowania wodami opadowymi z udziałem zieleni, zielono-niebieskiej infrastruktury, rozwiązań opartych na przyrodzie, w tym urządzenie kolejnych parków miejskich.</p> <p>Realizacja: Gmina Miasto Włocławek</p>
	<p>Priorytet FENX.03 Transport miejski</p> <p>Działanie 03.01 Transport miejski</p>	<p>Cel szczegółowy EFRR/FS.CP2.VIII - Wsparcie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej</p>	<p>„Przebudowa i rozbudowa istniejącego Centrum Przesiadkowego we Włocławku w</p>

		jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	multimodalny węzeł przesiadkowy Projekt będzie polegał na przebudowie i rozbudowie istniejącego Centrum Przesiadkowego w multimodalny węzeł przesiadkowy z dostosowaniem do aktualnych natężeń potoków pasażerskich wraz z budową parkingu kubaturowego na ul. Węglowej oraz połączeniem z drogą krajową (dk91). Realizacja: Gmina Miasto Włocławek
--	--	---	--

Tabela 20. Wykazanie zgodności planowanej interwencji z celami i priorytetami określonymi w programie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony środowiska i Gospodarki Wodnej

Cel Programu	Nazwy projektów zgodnych z zakresem wsparcia
Cel Programu 1. Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest; 2. Minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju; 3. Likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.	„Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Lubanie na lata 2010 – 2032” W ramach zadania planowana jest kontynuacja usuwania i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest w Gminie Lubanie. Realizacja: Gmina Lubanie

Tabela 21. Wykazanie zgodności planowanej interwencji z celami i priorytetami określonymi w programie Narodowego Funduszu Ochrony środowiska i Gospodarki Wodnej

Cel Programu	Nazwy projektów zgodnych z zakresem wsparcia
Cel programu Rozwój systemów zagospodarowania odpadów z tworzyw sztucznych z rolnictwa.	„Usuwanie folii rolniczych i innych odpadów pochodzących z działalności rolniczej” Zadanie realizowane co roku, planowana jest kontynuacja ww. działań.

	Realizacja: Gmina Lubanie
--	---------------------------

Tabela 22. Wykazanie zgodności planowanej interwencji z celami i priorytetami określonymi w Programie „Dostępna przestrzeń publiczna” PFRON

Cel Programu	Nazwy projektów zgodnych z zakresem wsparcia
Cel Programu Zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami dostępu do przestrzeni publicznej, informacji i komunikacji, a także technologii, urządzeń oraz usług powszechnie dostępnych lub powszechnie zapewnianych, na zasadzie równości z innymi osobami.	„Dostępna przestrzeń publiczna” Zadanie będzie polegało na stworzeniu infrastruktury społecznej wokół Dziennego Domu Kultury Realizacja: Gmina Lubanie

Tabela 23. Wykazanie zgodności planowanej interwencji z celami i priorytetami określonymi w programie Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa

Cel Programu	Nazwy projektów zgodnych z zakresem wsparcia
Cel Programu Pobudzenie inwestycji mieszkaniowych realizowanych przez Społeczne Inicjatywy Mieszkaniowe (SIM).	„Utworzenie Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej” W ramach zadania planowana jest budowa bloków mieszkalnych, utworzenie Społecznej Inicjatywy Mieszkaniowej. Mieszkania w blokach przeznaczone będą na wynajem dla "klasy średniej". Realizacja: Gmina Lubanie

9. Lista projektów podstawowych (wraz z informacją na temat sposobu ich wyboru oraz powiązania z innymi projektami)

9.1. Tryb i zasady naboru projektów

Wybór projektów do realizacji w ramach Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko - Pomorskiego dokonywany był przy zachowaniu partnerskiego modelu współpracy. Wybrane zostały projekty, które w najwyższym stopniu realizują cele Strategii Terytorialnej, które oferują kompleksowe rozwiązanie zdiagnozowanych potrzeb i problemów na terenie MOF Włocławka oraz w znaczący sposób wpłyną na osiągnięcie założonych celów strategicznych i określonych w ich ramach wskaźników.

Od października 2021r. odbywały się cyklicznie spotkania stacjonarne oraz on-line przedstawicieli samorządów MOF Włocławka, na których rozmawiano o problemowych obszarach MOF Włocławka oraz potrzebach poszczególnych gmin. Został powołany nieformalny Zespół MOF, składający się z burmistrzów i wójtów z obszaru MOF oraz Prezydenta Miasta Włocławek i Starosty Włocławskiego. Na spotkaniach ustalono tryb pracy: rozpoznanie obszarów tematycznych, potrzeb oraz identyfikacja projektów rekomendowanych do dofinansowania. W trakcie ww. spotkań wypracowano system wyboru projektów opierający się o obiektywny zestaw kryteriów, który umożliwił stworzenie listy projektów podstawowych przypisanych poszczególnym celom tematycznym.

Na różnych etapach wyboru propozycji projektowych, poza preferencjami specyficznymi dla danych obszarów wsparcia, brane były również pod uwagę preferencje ogólne, tj.:

- projekt realizuje cele główne i operacyjne Strategii Przyspieszenia 2030+,
- projekt wynika z diagnozy Strategii ZIT,
- projekt charakteryzuje się istotnym znaczeniem dla rozwoju MOF Włocławka w aspekcie społecznym, gospodarczym, środowiskowym,
- projekt jest projektem zintegrowanym,
- projekt charakteryzuje gotowość techniczna do realizacji, gotowość o aplikowania o środki,
- projekt oddziałuje na jak najszersze grono odbiorców,
- projekt spełnia zasady DNSH,
- zgodności z podstawowymi zasadami realizacji ZIT,
- zgodności z wyznaczonymi celami tematycznymi i typami wsparcia,

Zgodnie z powyższym, ostateczna weryfikacja propozycji projektowych nastąpiła w oparciu o preferencje wyborów projektów wskazanych w dokumencie Polityka Terytorialna Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Każdy z partnerów tworzących MOF Włocławka dokonał identyfikacji propozycji swoich projektów, które następnie podlegały wyżej wymienionej ocenie oraz procesowi negocjacji wewnętrznych (podczas spotkań przedstawicieli samorządów MOF Włocławka), a następnie zostały przekazane Instytucji Zarządzającej w formie wymaganych fiszek projektowych. W drodze wieloetapowych negocjacji i uzgodnień, a także po określeniu przez IZ założeń i możliwości finansowania ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2023 w ramach Polityki Terytorialnej, końcowym efektem prac nad wyborem projektów, które w największym stopniu służyć będą zaspokojeniu zidentyfikowanych potrzeb rozwojowych i wykorzystaniu potencjału obszaru MOF Włocławka, było wypracowanie listy projektów, która została załączona do niniejszej Strategii.

Proces naboru projektów przebiegał trójetapowo:

I etap – nabór propozycji projektowych z uwzględnieniem założeń dla polityki spójności na lata 2021-2027

W momencie ukazania się (październik 2021r.) pierwszej wersji projektu dokumentu FEdKP 2021-2027, Samorządy MOF Włocławka przystąpiły do prac w zakresie rozpoznawania obszarów tematycznych znając potrzeby i zdiagnozowane problemy na terenach swoich gmin. Na tej podstawie samorządy przystąpiły do identyfikacji projektów pod kątem zgodności z założeniami dokumentu. Pierwszy nabór projektów odbył się w listopadzie 2021r. w ramach wewnętrznego zgłaszania propozycji projektowych przez samorządy MOF Włocławka. Propozycje projektów zgłaszane były na formularzu zgłoszeniowym dla propozycji projektu, przygotowanym przez Urząd Marszałkowski w Toruniu. Na bazie zgłoszonych

projektów, podjęto prace w zakresie koordynacji i integracji przedsięwzięć ujętych w formularzach, tworzone były wiązki projektów z tych samych obszarów i poddawane ocenie wg ustalonych kryteriów. Na tej podstawie powstała pierwsza lista proponowanych projektów do realizacji. W trakcie procesu I etapu naboru organizowane były spotkania przedstawicieli samorządów MOF Włocławka, na których podejmowano dyskusję nad proponowaną listą projektów pod kątem wprowadzenia na nią zintegrowanych projektów odpowiadających w sposób kompleksowy na potrzeby i problemy całego obszaru funkcjonalnego. Wybór projektów odbywał się na zasadach partnerstwa i zgodnie z zasadami identyfikacji projektów do wyboru w trybie niekonkurencyjnym. W odpowiedzi na zaproszenie Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego, Miasto Włocławek oraz pozostałe samorządy MOF przekazały 29 propozycji projektów o znaczeniu strategicznym dla MOF Włocławka.

II etap – przegląd i wybór zgłoszonych propozycji projektowych pod kątem założeń i możliwości finansowania ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027

Kolejne wersje Programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 określiły na jakich poziomach prowadzenia polityki terytorialnej mogą być podejmowane działania, które w pełni wykorzystają potencjał i rozwiążą problemy poszczególnych obszarów województwa kujawsko – pomorskiego. Przedstawiciele samorządów MOF Włocławka powzięli informację dotyczącą, iż realizacja instrumentów ZIT odbywać się będzie w oparciu o proces programowania, którego podstawą będą strategie terytorialne, określające uwarunkowania, specyfikę danego obszaru oraz zawierające listę projektów podstawowych. Ponadto znane również były formy wsparcia dla poszczególnych obszarów.

W tym czasie pojawił się projekt dokumentu Polityka Terytorialna Województwa Kujawsko – Pomorskiego, w którym zostały wskazane główne założenia PT, poziomy jej realizacji, obszary wsparcia dla ZIT oraz założenia finansowe – podział alokacji na poszczególne instrumenty terytorialne.

Przedstawiciele samorządów MOF Włocławka, poznając założenia opublikowanych dokumentów, dokonywali aktualizacji swoich propozycji projektowych pod kątem merytorycznym i finansowym. Na organizowanych spotkaniach, przedstawiciele MOF Włocławka przedstawili projekty planowane do realizacji w ramach Polityki Terytorialnej, które były modyfikowane pod kątem finansowym oraz merytorycznym. Projekty były weryfikowane przez Zespół MOF Włocławka, a ich wybór odbywał się na zasadach partnerstwa i zgodnie z określonymi zasadami i preferencjami określonymi w dokumencie Polityka Terytorialna.

III etap – wybór projektów do dofinansowania z uwzględnieniem zasad wskazanych w dokumencie Polityka Terytorialna, w szczególności oparty o zawarty w nim katalog preferencji

Zgodnie z założeniami dokumentu Polityka Terytorialna Województwa Kujawsko – Pomorskiego, w Strategii Terytorialnej powinny zostać uwzględnione projekty starostw powiatowych. Na podstawie tych założeń Gminy MOF Włocławka przeznaczyły część alokacji przyznanej na realizację projektów w ramach PT WK-P na rzecz projektów oddziałujących na cały obszar MOF, zaproponowanych przez Powiat Włocławski.

W siedzibie Lidera, tj. Miasta Włocławek odbywały się cykliczne spotkania celem uzgodnień w zakresie planowanych przez partnerstwo ZIT MOF Włocławka zadań oraz określenia możliwości ich sfinansowania ze środków programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza na lata 2021-2027 w ramach Polityki Terytorialnej. Rozpoczęły się prace nad ostatecznym kształtem projektów, w trakcie

których każdy samorząd MOF Włocławka, ponownie weryfikował swoje propozycje projektowe pod kątem alokacji i przyznanych limitów na poszczególne cele szczegółowe. Propozycje projektowe były również weryfikowane i oceniane pod kątem ustalonych preferencji i priorytetów.

Po długim procesie negocjacji i wewnętrznych ustaleń między partnerami MOF Włocławka, powstała lista projektów zawierająca spójny zestaw działań służących zrównoważonemu rozwojowi oraz długotrwałej poprawie warunków społecznych, gospodarczych, środowiskowych, klimatycznych Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka.

Sposób uczestnictwa partnerów zewnętrznych

Celem zachowania partnerskiego modelu współpracy przy wyborze projektów do realizacji w ramach PT WK-P, jednostki samorządu terytorialnego tworzące MOF Włocławka podjęły szereg kroków mających na celu włączenie jak najszerszego grona interesariuszy i partnerów w proces opracowywania Strategii zapewniając w tym procesie otwarty udział poprzez:

- na terenach Gmin MOF Włocławka powoływane były zespoły, do których zapraszano przedstawicieli społeczności lokalnej reprezentujących różne środowiska społeczne, zawodowe i gospodarcze, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji,
- organizowanie spotkań, warsztatów, na których przedstawiciele różnych grup społecznych zgłaszali uwagi, spostrzeżenia i opinie dotyczące sytuacji danej Gminy,
- celem poznania problemów i potrzeb definiowanych przez mieszkańców, a także oczekiwań społecznych w zakresie funkcjonowania danej Gminy, przeprowadzane zostały badania ankietowe. Ankiety były skierowane do mieszkańców Gmin, uczniów, przedsiębiorców, instytucji rynku pracy, branżowych podmiotów sektora publicznego, instytucje pomocy i integracji, instytucje otoczenia biznesu, organizacje pozarządowe, instytucje kultury. Respondenci oceniali poziom życia w kategoriach: przestrzeń i środowisko, warunki życia, gospodarka. Wyniki badań pozwoliły na właściwą identyfikację problemów, barier rozwojowych, potencjałów i potrzeb MOF wśród mieszkańców i podmiotów społeczno-gospodarczych,
- badania umożliwiły prawidłowe i rzeczywiste formułowanie kierunków działań, jakie należało podjąć w zakresie oceny czynników dotyczących otoczenia lokalnego oraz głównych potrzeb rozwojowych przy formułowaniu ustaleń Strategii. Udział partnerów zewnętrznych pozwolił określić słabe i mocne strony Gminy MOF Włocławka, wyznaczyć wizję rozwoju, zidentyfikować zadania i przedsięwzięcia dla realizacji kierunków działań w Strategii. Wartością dodaną w proces zaangażowania partnerów zewnętrznych było zwiększenie efektywności działań oraz zapewnienie większej przejrzystości w podejmowaniu decyzji przez przedstawicieli samorządów MOF Włocławka.

Nabór projektów - uzupełniający

Dla realizacji założeń Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, przewidziana została uzupełniająca procedura naboru projektów. Decyzje o naborze uzupełniającym będzie podejmował Zarząd Stowarzyszenia, w formie stosownej uchwały. Tryb naboru propozycji projektowych będzie odbywał się na takich samych zasadach, co wybór projektów na listę podstawową

oraz w oparciu o preferencje wyborów projektów wskazanych w dokumencie Polityka Terytorialna Województwa Kujawsko – Pomorskiego. Zgłaszane przedsięwzięcia muszą mieć charakter strategiczny dla rozwoju MOF Włocławka, wpisywać się w cele rozwojowe Strategii Terytorialnej oraz spełniać definicję projektu zintegrowanego. Zgłaszanie projektów odbywać się będzie przez przekazanie do Biura Stowarzyszenia WŁOF fiszek projektowych, celem poddania ocenie formalnej i merytorycznej. Lista projektów zostanie przekazana Zarządowi Stowarzyszenia, który podejmie decyzję o przyjęciu sporządzonej listy i następnie przekaże listę Walnemu Zebraniu Członków celem zatwierdzenia. Następnie lista zostanie przedstawiona do IZ FEdKP celem rekomendacji.

9.2. Uzasadnienie wyboru projektów poprzez wykazanie zgodności projektów z potrzebami rozwojowymi danego obszaru

Bardzo duże znaczenie w kontekście możliwych do uzyskania efektów w wyniku realizacji zaplanowanych projektów, posiada stopień wpisania się ich w potrzeby rozwojowe obszaru. Aby stworzyć dobre warunki dla rozwoju całego obszaru, należałoby ukierunkować interwencję na najbardziej istotne sfery, w których występuje potencjał do jego osiągnięcia. Poza tym bardzo ważna jest również odpowiedź na diagnozowane na danym obszarze problemy, które mogą z kolei ograniczać możliwość prowadzenia działań w kluczowych sferach (przykładem może być np. mała liczba miejsc w placówkach przedszkoli co ogranicza możliwość podniesienia dostępności do usług w sferze wychowania przedszkolnego). Zaplanowane do realizacji projekty na obszarze MOF Włocławka wpisują się w potrzeby rozwojowe w kilku sferach, które przedstawiono w tabeli.

Tabela 24. Uzasadnienie wyboru projektów do wsparcia

NAZWA SFERY	PROJEKTY	UZASADNIENIE POTRZEBY REALIZACJI PROJEKTU
Gospodarka	ZIT-WL-1 Sieć Włocławskiego Centrum Biznesu ZIT-WL-7 Stworzenie infrastruktury biznesowej we Włocławskim Inkubatorze Innowacji i Przedsiębiorczości wykorzystywanej przez podmioty gospodarcze działające w obszarze MOF Włocławka i osoby planujące uruchomić działalność gospodarczą oraz powołaniem Sieci Włocławskiego Centrum Biznesu w celu świadczenia usług o charakterze podstawowym, specjalistycznym i zaawansowanym ZIT-WL-64 Uzbrowienie terenów inwestycyjnych w MOF Włocławek - rozwój gospodarczy gminy Chocień ZIT-WL-65 Uzbrowienie terenów inwestycyjnych gminy Lubień Kujawski	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery gospodarki są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Przedsiębiorczość”
Termomodernizacja i poprawa efektywności energetycznej	ZIT-WL-11 Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku warsztatowego Referatu Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy Kowal w miejscowości Przydatki Gołaszewskie ZIT-WL-12 Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół im. Marii Grodzickiej w Lubrańcu Marysinie ZIT-WL-13 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Izbica Kujawska ZIT-WL-14 Kompleksowa termomodernizacja budynku remizy OSP w Zgłowiączce wraz z wymianą źródła ciepła ZIT-WL-15 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie miasta Włocławek – Etap I i Etap II ZIT-WL-16 Termomodernizacja obiektu użyteczności publicznej ZIT-WL-17 Wymiana źródeł ciepła w komunalnych budynkach mieszkalnych w Kowalu ZIT-WL-19 Termomodernizacja komunalnego budynku mieszkalnego	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery termomodernizacji są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Poprawa efektywności energetycznej, redukcja emisji zanieczyszczeń i adaptacja do zmian klimatu”

	<p>ZIT-WL-23 Budowa kotłowni miejskiej w Brześciu Kujawskim</p> <p>ZIT-WL-24 Wymiana źródeł ciepła w jednostkach organizacyjnych powiatu</p> <p>ZIT-WL-25 Modernizacja ciepłowni lokalnej</p> <p>ZIT-WL-26 Modernizacja lokalnego źródła ciepła z infrastrukturą towarzyszącą w Zespole Szkół Boniewo</p> <p>ZIT-WL-27 Modernizacja lokalnych ciepłowni w obiektach użyteczności publicznej z wykorzystaniem OZE</p> <p>ZIT-WL-29 Wymiana oświetlenia na energooszczędne na obszarze Miasta Włocławek</p>	
Adaptacja do zmian klimatu	ZIT-WL-30 Zielone tereny Śródmieścia miasta Włocławek	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery adaptacji do zmian klimatu są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Poprawa efektywności energetycznej, redukcja emisji zanieczyszczeń i adaptacja do zmian klimatu”
Gospodarka wodno-ściekowa	<p>ZIT-WL-31 Modernizacja stacji uzdatniania wody w m. Narty, gm. Lubień Kujawski</p> <p>ZIT-WL-32 Modernizacja systemu wodociągowego w zakresie wprowadzenia inteligentnych rozwiązań</p> <p>ZIT-WL-33 Budowa i przebudowa infrastruktury służącej do zaopatrzenia ludności w wodę pitną na terenie gminy Chocień</p> <p>ZIT-WL-34 Modernizacja systemu wodociągowego w zakresie wprowadzenia inteligentnych rozwiązań</p> <p>ZIT-WL-35 Wykonanie systemu zdalnego pomiaru i dystrybucji wody w sieci oraz radiowych pomiarów jej zużycia na danych obszarach gminy.</p> <p>ZIT-WL-36 Rozbudowa, przebudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody w Szpetalu Górnym</p> <p>ZIT-WL-37 Modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy Lubraniec</p> <p>ZIT-WL-38 Budowa i przebudowa infrastruktury służącej zaopatrzeniu ludności w wodę pitną, modernizacja sieci wodociągowej na terenie Gminy Boniewo</p> <p>ZIT-WL-21 Budowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Włocławek</p>	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery termomodernizacji są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Gospodarka wodno-ściekowa”
Transport	<p>ZIT-WL-8 Poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego w mieście Włocławek poprzez modernizację infrastruktury towarzyszącej transportowi zbiorowemu - I Etap i II Etap</p> <p>ZIT-WL-9 Budowa i przebudowa dróg rowerowych na terenie miasta Włocławek - Etap I i Etap II</p> <p>ZIT-WL-10 Tabor na potrzeby czystej komunikacji w mieście Włocławek</p>	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery transportu są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Transport”
Wychowanie przedszkolne	<p>ZIT-WL-39 Przebudowa oraz remont Przedszkola Samorządowego w Izbicy Kujawskiej wraz z budową podjazdu dla osób niepełnosprawnych</p> <p>ZIT-WL-40 Rozbudowa i modernizacja Przedszkola Publicznego nr 1 w Brześciu Kujawskim</p> <p>ZIT-WL-42 Organizacja zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym</p> <p>ZIT-WL-43 Witamy w naszej bajce - przedszkolaki z gminy Brześć Kujawski</p> <p>ZIT-WL-44 Poprawa jakości opieki przedszkolnej na terenie Miasta i Gminy Chodecz</p> <p>ZIT-WL-45 Zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych w Przedszkolu Samorządowym w Izbicy Kujawskiej</p> <p>ZIT-WL-46 Organizacja zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym</p> <p>ZIT-WL-47 Upowszechnienie i zapewnienie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej na terenie gminy Lubraniec</p>	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery wychowania przedszkolnego są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Wychowanie przedszkolne (w tym identyfikacja gmin spełniających warunki dostępowy wsparcia w zakresie infrastruktury wychowania przedszkolnego)”

	ZIT-WL-48 Utworzenie nowych miejsc i bieżące ich funkcjonowanie w placówkach przedszkolnych na terenie gminy Lubień Kujawski	
Edukacja	<p>ZIT-WL-41 Budowa budynku dydaktyczno - warsztatowego dla Zespołu Szkół w Kowalu</p> <p>ZIT-WL-49 Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów z terenu Gminy Kowal</p> <p>ZIT-WL-50 Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów</p> <p>ZIT-WL-51 Podniesienie jakości kształcenia ogólnego w gminie Lubień Kujawski</p> <p>ZIT-WL-52 Organizacja dodatkowych zajęć dla dzieci w wieku szkolnym</p> <p>ZIT-WL-53 Uczymy się z pasją!</p> <p>ZIT-WL-54 Poprawa oferty edukacyjnej w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Chodczu</p> <p>ZIT-WL-55 Organizacja zajęć dla dzieci w wieku szkolnym</p> <p>ZIT-WL-58 Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez podniesienie jakości i efektywności kształcenia ogólnego w gminie Lubraniec</p> <p>ZIT-WL-59 Dostosowanie kształcenia ogólnego do potrzeb rynku pracy - I etap i II Etap</p> <p>ZIT-WL-60 Poprawa jakości edukacji w Szkole Podstawowej w Lubaniu</p> <p>ZIT-WL-61 Dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy</p> <p>ZIT-WL-61A Podnosimy kwalifikacje zawodowe zgodnie z wymaganiami przedsiębiorstw działających na międzynarodowym rynku pracy w Zespole Szkół Elektrycznych we Włocławku</p>	<p>Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery edukacji są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziałach „Kształcenie ogólne (w tym identyfikacja gmin spełniających warunek dostępowy wsparcia w zakresie infrastruktury edukacyjnej bazy sportowej)”, „Szkoly podstawowe i jakośc kształcenia na poziomie szkoly podstawowej”, „Szkoly ponadpodstawowe maturalne”, „Szkoly ponadpodstawowe zawodowe”</p>
Zdrowie	<p>ZIT-WL-62 Remont pomieszczeń rehabilitacji w Izbicy Kujawskiej</p> <p>ZIT-WL-63 Zakup i dostawa sprzętu medycznego na potrzeby Powiatowego Centrum Zdrowia</p>	<p>Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery rewitalizacji i odnowy przestrzeni publicznej są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Opieka zdrowotna”</p>
Kultura	<p>ZIT-WL-66 Rozwój kultury na terenie Miasta i Gminy Chodecz</p> <p>ZIT-WL-67 Budowa i rozbudowa instytucji kultury na terenie gminy Lubraniec</p> <p>ZIT-WL-68 Remont na potrzeby prowadzenia edukacji kulturalnej w Miejsko-Gminnym Centrum Kultury w Izbicy Kujawskiej</p> <p>ZIT-WL-69 Centrum Życia Społecznego - Remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej w miejscowości Grabkowo oraz przebudowa sceny plenerowej w miejscowości Krzewent</p> <p>ZIT-WL-70 Upowszechnianie działalności kulturowej na terenie Gminy Baruchowo</p> <p>ZIT-WL-71 Wsparcie działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Lubaniu</p> <p>ZIT-WL-72 Remont i doposażenie instytucji kultury</p> <p>ZIT-WL-72A Wyposażenie Centrum Integracji Społecznej w miejscowości Kruszyn</p>	<p>Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery kultury są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Instytucje kultury”</p>

Turystyka	ZIT-WL-73 Rozwój turystyki na terenie Miasta i Gminy Chodecz ZIT-WL-74 Rozbudowa infrastruktury turystycznej na terenie gminy Baruchowo ZIT-WL-75 Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej wraz z zakupem wyposażenia i sprzętu na terenie Gminy Izbica Kujawska ZIT-WL-76 Rozwój infrastruktury i promocja oferty turystycznej w Gminie Lubraniec	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery kultury są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Turystyka”
Rewitalizacja i odnowa przestrzeni publicznej	ZIT-WL-77 3 Maja woonefem ZIT-WL-78 Odnowa przestrzeni publicznej poprzez modernizację obiektów użyteczności publicznej na potrzeby społeczności lokalnej ZIT-WL-79 Odnowa przestrzeni publicznych na terenie gminy Chocień ZIT-WL-80 Odnowa przestrzeni publicznej w miejscowości Węśławice ZIT-WL-81 Odnowa przestrzeni publicznej na obszarze miasta Brześć Kujawski ZIT-WL-82 Odnowa przestrzeni publicznych na terenie Miasta i Gminy Chodecz ZIT-WL-83 Odnowa przestrzeni publicznych na terenie Gminy Izbica Kujawska ZIT-WL-84 Odnowa przestrzeni publicznej w Lubieniu Kujawskim ZIT-WL-86 Odnowa przestrzeni publicznej na terenie Gminy Włocławek - I Etap i II Etap ZIT-WL-87 Rewitalizacja - odnowa przestrzeni publicznej na terenie Gminy Boniewo ZIT-WL-88 Odnowa przestrzeni publicznej w gminie Fabianki ZIT-WL-89 Zagospodarowanie terenów przestrzeni publicznej	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery rewitalizacji i odnowy przestrzeni publicznej są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Rewitalizacja i odnowa przestrzeni publicznych”
Wsparcie potencjału administracyjnego	ZIT-WL-90 Wsparcie potencjału administracyjnego Biura Stowarzyszenia WŁOF – Zintegrowane Inwestycje terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka – Etap I ZIT-WL-91 Wsparcie potencjału administracyjnego Biura Stowarzyszenia WŁOF – Zintegrowane Inwestycje terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka – Etap II	Uzasadnieniem realizacji projektów ze sfery wsparcia potencjału administracyjnego są opisy potrzeb rozwojowych w części diagnostycznej, w rozdziale „Analiza potrzeb w zakresie wsparcia administracyjnego”

9.3. Uzasadnienie wyboru projektów w oparciu o preferencje określone dla poszczególnych obszarów wsparcia

Informacje o sposobie naboru propozycji projektowych i wybór projektów na listę podstawową oraz proces naboru uwzględnione zostały w Rozdziale 9.1 Tryb i zasady naboru projektów.

Celem narzędzi Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych jest realizacja pakietów różnych tematycznie, ale wzajemnie powiązanych i komplementarnych projektów. Efektem wyboru propozycji projektowych MOF Włocławka, były nie pojedyncze projekty ale pakiety projektów wzajemnie zintegrowanych i komplementarnych. Wybrane projekty oferują kompleksowe rozwiązanie zdiagnozowanych problemów na terenie MOF Włocławka i w sposób znaczący wpłyną na realizację założonych wskaźników.

Kluczowym założeniem przy wyborze propozycji projektowych było uwzględnienie w nich preferencji ogólnych jak i szczegółowych dla każdego obszaru wsparcia, które zostały określone w dokumencie Polityka Terytorialna województwa kujawsko – pomorskiego. Spośród wszystkich zgłoszonych

propozycji, wybrane zostały te, które najlepiej realizują katalog preferencji oraz spełniają założenia wynikające z tego katalogu. Brane były pod uwagę przede wszystkim projekty, które były odpowiedzią na główne i najpilniejsze problemy w odniesieniu do rozwoju obszaru MOF Włocławka, obejmowały działania mające strategiczne znaczenie dla rozwoju społeczno – gospodarczego obszaru MOF Włocławka oraz spełniały zasadę projektu zintegrowanego. Na liście projektów podstawowych nie występują projekty konkurencyjne, a wyłącznie projekty dające efekt synergii.

Nabór propozycji projektowych przeprowadzony został przez nieformalny Zespół MOF, składający się z burmistrzów i wójtów z obszaru MOF oraz Prezydenta Miasta Włocławek i Starosty Włocławskiego. Na spotkaniach wypracowano system wyboru projektów, który w oparciu o obiektywny zestaw kryteriów, umożliwił stworzenie listy projektów podstawowych przypisanych poszczególnym celom tematycznym.

W odpowiedzi na zaproszenie Zarządu Województwa Kujawsko – Pomorskiego w I etapie procesu naboru propozycji projektowych, Miasto Włocławek oraz Gminy MOF przekazały 29 projektów o znaczeniu strategicznym.

W momencie ukazania się kolejnej uaktualnionej wersji FEKP 2021-2027 oraz projektu dokumentu Polityka Terytorialna Województwa Kujawsko – Pomorskiego, nastąpił II etap naboru propozycji projektowych. Na tym etapie, gdzie znane były bardziej szczegółowe zasady i preferencje wyboru projektów, na listę projektów podstawowych zostało zgłoszonych 85 propozycji projektowych (wrzesień 2022r.). W ramach współpracy z Instytucją Zarządzającą a Partnerami MOF Włocławka, została przeprowadzona kolejna selekcja projektów pod kątem spełnienia warunków dostępu i przyznanych limitów na poszczególne cele szczegółowe, ze szczególnym uwzględnieniem przekroczeń limitów przyznanej alokacji.

W III etapie naboru projektów, po negocjacjach i ostatecznej weryfikacji merytorycznej oraz finansowej przez Instytucję Zarządzającą zgłoszonych propozycji projektowych MOF Włocławka, wypracowana została ostateczna lista projektów podstawowych. Lista zawiera 91 projektów podstawowych (w tym 2 projekty dotyczące wsparcia potencjału administracyjnego). Lista projektów podstawowych zawiera takie działania, które w 100% spełniają wszystkie kryteria i preferencje projektu zintegrowanego.

Podejście zintegrowane przedstawiono przy pomocy wiązek projektów, które zawierają w sobie skumulowane działania przyczyniające się do podniesienia poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcia procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej.

Przy wyborze propozycji projektowych z zakresu wiązki projektów: **Wsparcie trwałego rozwoju i konkurencyjności gospodarki obszaru MOF**, brano pod uwagę projekty, które spełniały:

- preferencje dla projektów, w których zaplanowano świadczenie usług doradczych z zakresu regionalnych inteligentnych specjalizacji z wykorzystaniem infrastruktury powstałej w ramach projektu,
- preferencje dotyczące liczby przedsiębiorstw korzystających z obiektów przeznaczonych na wsparcie działalności biznesowej,
- preferencje związane z wypełnieniem wskaźnika produktu pn. „Nowe przedsiębiorstwa objęte wsparciem”
- preferencje związane z wypełnieniem wskaźnika rezultatu pn. „Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach”.

Przy wyborze propozycji projektowych z zakresu wiązki projektów: **Kształcenie zawodowe**, brano pod uwagę projekty, które spełniały:

- rozwiązania wspierające zgodności z zasadą DNSH,
- stosowanie dobrych praktyk z zakresu ochrony zieleni i drzew w celu zminimalizowania wpływu prowadzonych prac na występujące siedliska i gatunki,
- preferencje w zakresie inwestycji obejmującej w szczególności infrastrukturę związaną z kształceniem w zawodach, na które istnieje regionalne lub lokalne zapotrzebowanie,
- preferencje w zakresie realizacji działań edukacyjnych uwzględniających wsparcie integracji dzieci lub uczniów,
- preferencje w zakresie wsparcia na rzecz kształcenia zawodowego dla zawodów, na które istnieje regionalne zapotrzebowanie.

Przy wyborze propozycji projektowych z zakresu wiązki projektów: **Wspieranie zrównoważonej mobilności miejskiej**, brano pod uwagę projekty, które spełniały:

- preferencje w zakresie wykorzystania pojazdów napędzanych przy zastosowaniu technologii wodorowej oraz innych bezemisyjnych form napędu,
- preferencje w zakresie realizacji projektu w oparciu o Plan Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (miasta powyżej 100 tys. mieszkańców),
- preferencje w zakresie rozwoju i usprawnienia systemu transportu miejskiego,
- preferencje w zakresie likwidacji luk w istniejącej sieci infrastruktury rowerowej
- preferencje w zakresie realizacji projektu w oparciu o posiadany SUMP.

Przy wyborze propozycji projektowych z zakresu wiązki projektów: **Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze MOF**, brano pod uwagę projekty, które spełniały:

- rozwiązania wspierające zgodności z zasadą DNSH – wprowadzanie gatunków rodzimych w ramach prac nad zagospodarowaniem otoczenia termomodernizacyjnych obiektów,
- preferencje w zakresie wykorzystania OZE,
- preferencje w zakresie zmiany dotychczasowego źródła ogrzewania na OZE.

Przy wyborze propozycji projektowych z zakresu wiązki projektów: **Poprawa dostępu do dobrej jakości wody i zrównoważona gospodarka wodna oraz działania adaptacyjne mające na celu budowanie odporności i przystosowanie do zmian klimatu**, brano pod uwagę projekty, które spełniały:

- preferencje z zakresu działań zielono – niebieskiej infrastruktury,
- rozwiązania wspierające zgodności z zasadą DNSH – w urządzaniu terenów zielonych wykorzystanie rodzimych gatunków roślin,
- realizację stacji uzdatniania wody na obszarach wiejskich.
- ograniczania strat wody.

Przy wyborze propozycji projektowych z zakresu wiązki projektów: **Wspieranie instytucji kultury**, brano pod uwagę projekty, które spełniały:

- rozwiązania wspierające zgodności z zasadą DNSH,
- rozwiązania z zakresu zielono – niebieskiej infrastruktury,
- rozwiązania w zakresie zastosowania gatunków rodzimych w zagospodarowanie otoczenia,
- rozwiązania w zakresie stosowania dobrych praktyk z zakresu ochrony zieleni i drzew w celu zminimalizowania wpływu prowadzonych prac na występujące siedliska i gatunki.

Przy wyborze propozycji projektowych z zakresu wiązki projektów: **Rozwój turystyki**, brano pod uwagę projekty, które spełniały:

- rozwiązania wspierające zgodności z zasadą DNSH,
- rozwiązania z zakresu zielono – niebieskiej infrastruktury,
- rozwiązania w zakresie zastosowania gatunków rodzimych w zagospodarowanie otoczenia,
- rozwiązania w zakresie stosowania dobrych praktyk z zakresu ochrony zieleni i drzew w celu zminimalizowania wpływu prowadzonych prac na występujące siedliska i gatunki.

Przy wyborze propozycji projektowych z zakresu wiązki projektów: **Odnowa przestrzeni publicznych**, brano pod uwagę projekty, które spełniały:

- rozwiązania wspierające zgodności z zasadą DNSH,
- rozwiązania z zakresu zielono – niebieskiej infrastruktury,
- rozwiązania w zakresie zastosowania gatunków rodzimych w zagospodarowanie otoczenia.

Przy wyborze propozycji projektowych z zakresu wiązki projektów: **Rewitalizacja**, brano pod uwagę projekty, które spełniały:

- rozwiązania wspierające zgodności z zasadą DNSH,
- rozwiązania z zakresu zielono – niebieskiej infrastruktury,
- rozwiązania w zakresie zastosowania gatunków rodzimych w zagospodarowanie otoczenia.

Przy wyborze propozycji projektowych z zakresu wiązki projektów: **Infrastruktura wychowania przedszkolnego, wychowanie przedszkolne** brano pod uwagę projekty, które spełniały:

- wykorzystanie istniejącej infrastruktury,
- rozwiązania wspierające zgodności z zasadą DNSH,
- tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego na obszarach, na których poziom upowszechnienia wychowania przedszkolnego kształtuje się poniżej średniej wojewódzkiej,
- wsparcie na rzecz wychowania przedszkolnego na obszarach zmarginalizowanych.

Przy wyborze propozycji projektowych z zakresu wiązki projektów: **Kształcenie ogólne**, brano pod uwagę projekty, które spełniały:

- realizację działań w zakresie wyrównania szans edukacyjnych poprzez podniesienie jakości i efektywności kształcenia ogólnego,
- realizację działań w zakresie podnoszenia kompetencji kluczowych uczniów jak i kadry nauczycielskiej,
- realizację działań edukacyjnych uwzględniających wsparcie integracji uczniów,
- wsparcie na rzecz kształcenia ogólnego w placówkach z obszarów zmarginalizowanych.

Przy wyborze propozycji projektowych z zakresu wiązki projektów: **Opieka zdrowotna**, brano pod uwagę projekty, które spełniały:

- tworzenie/dostosowanie infrastruktury podmiotów leczniczych celem poprawy dostępności i jakości świadczonych usług,
- zakup sprzętu medycznego i aparatury medycznej,
- wzrost efektywności leczenia, zwiększenie dostępu do specjalistycznej opieki medycznej,
- realizację inwestycji wspierających usługi w zakresie opieki dziennej, ambulatoryjnej,

- rozwiązania wspierające zgodności z zasadą DNSH.

Zgłoszone projekty zaplanowane do realizacji w ramach Polityki Terytorialnej charakteryzującym się trzema głównymi cechami: posiadają jasno określone cele, czas realizacji oraz określone środki do wykorzystania. W sposób kompleksowy odpowiadają na zdiagnozowane wyzwania i problemy obszaru MOF Włocławka, realizują działania zintegrowane nie tylko obszarowo ale i tematycznie oraz integrują działania „twarde” i „miękkie”.

9.4. Wykaz wybranych projektów do wsparcia wraz z ich charakterystyką

Tabela 25. Lista projektów podstawowych

Lp.	Cel polityki	Cel szczegółowy	Typ wsparcia	Wiązka projektów	Beneficjent	Nazwa projektu	Zasięg terytorialny realizacji projektu	Czy projekt znajduje się na obszarze problemowym? (TAK/NIE)	Okres realizacji projektu	Całkowita wartość projektu	Źródło dofinansowania EFRR/EFS+	Koszty kwalifikowalne (euro)	Dofinansowanie UE (euro)	Wkład Własny (euro)	Wskaźniki projektu
ZIT-WL-1	CP1	1(iii)	Wsparcie infrastruktury biznesowej, w tym m.in. powstawania i rozwoju inkubatorów przedsiębiorczości, ośrodków wspierających przedsiębiorczość.	Wsparcie trwałego rozwoju i konkurencyjności gospodarki obszaru MOF	Gmina Brześć Kujawski	Sieć Włocławskiego Centrum Biznesu	ZIT	NIE	IV kw. 2024-IV kw. 2026	154 766,01	EFRR	154 766,01	32 000,00	122 766,01	<u>Wskaźnik produktu:</u> Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba wspartych małych przedsiębiorstw – 2 szt. Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw – 12 szt. Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw – 1 szt. Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe – 15 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> MŚP korzystające z usług inkubatora przedsiębiorczości po jego utworzeniu – 15 szt./rok
ZIT-WL-7	CP1	1(iii)	Wsparcie infrastruktury biznesowej, w tym m.in. powstawania i rozwoju inkubatorów przedsiębiorczości, ośrodków wspierających przedsiębiorczość.	Wsparcie trwałego rozwoju i konkurencyjności gospodarki obszaru MOF	Gmina Miasto Włocławek/ Miejskie Budownictwo Mieszkaniowe Sp. z o.o.	Stworzenie infrastruktury biznesowej we Włocławskim Inkubatorze Innowacji i Przedsiębiorczości wykorzystywanej przez podmioty gospodarcze działające w obszarze MOF Włocławka i osoby planujące uruchomić działalność gospodarczą oraz powołaniem Sieci Włocławskiego Centrum Biznesu w celu świadczenia usług o charakterze podstawowym, specjalistycznym i zaawansowanym	ZIT	TAK	II kw. 2026-IV kw. 2027	1 681 530,22	EFRR	1 681 530,22	1 249 056,21	432 474,01	<u>Wskaźnik produktu:</u> Nowe przedsiębiorstwa objęte wsparciem – 5 szt. Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże) – 40 przedsiębiorstw. Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe – 40 szt. Liczba wspartych małych przedsiębiorstw – 10 szt. Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw – 20 szt. Liczba wspartych średnich przedsiębiorstw - 5 szt. Wytworzona zdolność inkubacji przedsiębiorstw – 5 szt.
Razem CP1										1 836 296,23		1 836 296,23	1 281 056,21	555 240,02	
ZIT-WL-8	CP2	2(viii)	Projekty z zakresu rozwoju i usprawnienia systemu transportu miejskiego, w tym	Wspieranie zrównoważonej mobilności miejskiej	Gmina Miasto Włocławek	Poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego w mieście Włocławek	ZIT	TAK	IV kw. 2024 - IV kw. 2025 I Etap	5 640 210,67	EFRR	5 628 933,00	4 784 592,65	855 618,02	<u>Wskaźnik produktu:</u> Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt.

			węzły zintegrowane i infrastruktura przystankowa			poprzez modernizację infrastruktury towarzyszącej transportowi zbiorowemu - I Etap i II Etap			III kw. 2025 – IV kw. 2026 II Etap						Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii autobusowych – 1299,85 km Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 111 000 osób Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 45 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego – 13 069 998 użytkowników/rok
ZIT-WL-9	CP2	2(viii)	Infrastruktura przeznaczona dla rowerów ZIT/OPPT	Wspieranie zrównoważonej mobilności miejskiej	Gmina Miasto Włocławek	Budowa i przebudowa dróg rowerowych na terenie miasta Włocławek – Etap I i Etap II	ZIT	TAK	IV kw. 2021- IV kw. 2025 I Etap I kw. 2022- IV kw. 2026 II Etap	7 185 993,79	EFRR	6 896 750,12	5 862 237,60	1 323 756,19	<u>Wskaźnik produktu:</u> Wspierana infrastruktura rowerowa – 9,02 km Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 71 533 osób Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride” – 11 szt. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 9 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Roczna liczba użytkowników infrastruktury rowerowej – 71 533 użytkownicy/rok Szacowana emisja gazów cieplarnianych – 118,68 tony równoważnika CO ₂ /rok
ZIT-WL-10	CP2	2(viii)	Tabor na potrzeby czystej komunikacji miejskiej	Wspieranie zrównoważonej mobilności miejskiej	Gmina Miasto Włocławek	Tabor na potrzeby czystej komunikacji w mieście Włocławek	ZIT	TAK	I kw. 2024- IV kw. 2026	4 489 652,38	EFRR	3 658 516,96	3 109 739,42	1 379 912,96	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba zakupionych jednostek taboru autobusowego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej i metropolitarnej – 6 szt. Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 111 000 os. Infrastruktura paliw alternatywnych (punkty tankowania/ładowania) – 6 szt. Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego – 70 osób <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Szacowana emisja gazów cieplarnianych – 345,47 tony równoważnika CO ₂ /rok Moc wykorzystana we wspartej infrastrukturze paliw alternatywnych – 0,72 KW Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego – 567 460 użytkowników/rok

ZIT-WL-11	CP2	2(i)	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej wraz z audytem (wsparcie w ramach IF)	Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze MOF	Gmina Kowal	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku warsztatowego Referatu Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy Kowal w miejscowości Przydatki Gołaszewskie	ZIT	TAK	II kw. 2025-IV kw. 2027	249 430,12	EFRR	249 430,12	122 220,76	127 209,36	<u>Wskaźnik produktu:</u> Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 190 m² Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne) – 1 szt. Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE – 0,1 MW Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej OZE – 1 szt. Ludności objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 3900 os. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) – 10,895 MWh/rok Szacowana emisja gazów cieplarnianych - 55,03 tony równoważnika CO₂/rok Roczne zużycie energii pierwotnej w budynkach publicznych – 10,895 MWh/rok Zmniejszenie emisji pyłu PM 10 – 0,23852 Mg/rok Zmniejszenie emisji pyłu PM 2,5 – 0,184775 Mg/rok
ZIT-WL-12	CP2	2(i)	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej wraz z audytem (wsparcie w ramach IF)	Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze MOF	Powiat Włocławski	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół im. Marii Grodzickiej w Lubrańcu Marysinie	ZIT	TAK	III kw. 2023-IV kw. 2026	868 773,47	EFRR	868 773,47	425 699,00	443 074,47	<u>Wskaźnik produktu:</u> Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 1180m² Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 220 os. Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) – 11,5 MWh/rok Szacowana emisja gazów cieplarnianych – 9 tony równoważnika CO₂/rok Roczne zużycie energii pierwotnej: w budynkach publicznych – 11,5 MWh/rok
ZIT-WL-13	CP2	2(i)	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej wraz z	Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze MOF	Gmina Izbica Kujawska	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Izbica Kujawska	ZIT	TAK	IV kw. 2024-IV kw. 2026	200 439,00	EFRR	162 959,18	79 850,00	120 589,00	<u>Wskaźniki produktu:</u> Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 388m² Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 7 000 os.

			audytem (wsparcie w ramach IF)												Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Szacowana emisja gazów cieplarnianych - tony równoważnika – 41,09 CO ₂ /rok Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) – 92,76 MWh/rok Roczne zużycie energii pierwotnej w budynkach publicznych – 92,76 MWh/rok Zmniejszenie emisji pyłu PM 10 – 0,0004 Mg/rok Zmniejszenie emisji pyłu PM 2,5 – 0,0004 Mg/rok
ZIT-WL-14	CP2	2(i)	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej wraz z audytem (wsparcie w ramach IF)	Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze MOF	Gmina Lubraniec	Kompleksowa termomodernizacja budynku remizy OSP w Zgłowiączce wraz z wymianą źródła ciepła	ZIT	TAK	I kw. 2026-IV kw. 2026	532 573,49	EFRR	532 573,49	222 961,01	309 612,48	<u>Wskaźnik produktu:</u> Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 484,27 m ² Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – 1 szt. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE – 0,00103 MW Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE – 1 szt. Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne) – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 60 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Szacowana emisja gazów cieplarnianych – 5,93 tony równoważnika CO ₂ /rok Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE – 10 MWh/rok Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) – 33,899 MWh/rok Roczne zużycie energii pierwotnej w: budynkach publicznych – 33,899 MWh/rok Zmniejszenie emisji pyłu PM 10 – 0,065 Mg/rok Zmniejszenie emisji pyłu PM 2,5 – 0,035 Mg/rok
ZIT-WL-15	CP2	2(i)	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej wraz z	Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze MOF	Gmina Miasto Włocławek	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie miasta Włocławek – Etap I i Etap II	ZIT	TAK	I kw. 2026 – IV kw. 2027	5 057 515,29	EFRR	2 448 997,60	977 766,07	4 079 749,22	<u>Wskaźnik produktu:</u> Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 15377,8 m ² Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba audytów energetycznych objętych wsparciem w ramach dotacji – 2 szt.

			audytem (wsparcie w ramach IF)												Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 600 os. Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej z OZE – 4szt. Liczba nowych/zmodernizowanych punktów świetlnych – 3418 szt. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE – 2 szt. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ciepłej ze źródeł OZE – 0,39840 MW Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł OZE – 0,40 MW Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii ciepłej) – 0,50 MW Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne) – 2 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) – 974,65 MWh/rok Szacowana emisja gazów cieplarnianych – 362,44 tony równoważnika CO ₂ /rok Ilość zaoszczędzonej energii ciepłej – 1299,17 MWh/rok Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej – 32,41 MWh/rok Roczne zużycie energii pierwotnej w budynkach publicznych – 1510,11MWh/rok Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE – 74,82 MWh/rok Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej i ciepłej – 1331,58MWh/rok
ZIT-WL-16	CP2	2(i)	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej wraz z audytem (wsparcie w ramach IF)	Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze MOF	Gmina Włocławek	Termomodernizacja obiektu użyteczności publicznej	ZIT	NIE	III kw. 2024–II kw. 2026	55 358,53	EFRR	55 358,53	27 125,68	28 232,85	<u>Wskaźnik produktu:</u> Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 229,14 m ² Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego - 50 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) – 2,11 MWh/rok Szacowana emisja gazów cieplarnianych – 0,00 tony równoważnika CO ₂ /rok
ZIT-WL-17	CP2	2(i)	Kompleksowa modernizacja energetyczna komunalnych	Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów	Gmina Miasto Kowal	Wymiana źródeł ciepła w komunalnych budynkach	ZIT	NIE	I kw. 2025-IV kw. 2025	600 000,00	EFRR	600 000,00	500 466,08	99 533,92	<u>Wskaźnik produktu:</u> Lokale mieszkalne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 35 szt.

			budynków mieszkalnych	cieplarnianych na obszarze MOF		mieszkalnych w Kowalu									Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego - 1 szt. Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła – 35 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 162 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Szacowana emisja gazów cieplarnianych - 52,25 tony równoważnika CO ₂ /rok Zmniejszenie emisji pyłu PM 10 – 214,1 Mg/rok Zmniejszenie emisji pyłu PM 2,5 – 202,6 Mg/rok
ZIT-WL-19	CP2	2(i)	Kompleksowa modernizacja energetyczna komunalnych budynków mieszkalnych	Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze MOF	Gmina Lubanie	Termomodernizacja komunalnego budynku mieszkalnego	ZIT	TAK	II kw. 2025- IV kw. 2026	206 952,14	EFRR	206 952,14	162 062,21	44 889,93	<u>Wskaźnik produktu:</u> Lokale mieszkalne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 7 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 15 os. Powierzchnia użytkowa budynków mieszkalnych poddanych termomodernizacji – 402 m2 Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego - 1 szt. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – 1 szt. Liczba wybudowanych jednostek wytworzenia energii elektrycznej z OZE – 1 szt. Dodatkowa zdolność wytworzenia energii elektrycznej ze źródeł OZE – 0,0098 MW <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej i cieplnej – 57,5 MWh/rok Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) – 134,6 MWh/rok Roczne zużycie energii pierwotnej w lokalach mieszkalnych – 134,6 MWh/rok Szacowana emisja gazów cieplarnianych – 22,8 tony równoważnika CO ₂ /rok Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE – 8,9 MWh/rok Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej – 48,55 MWh/rok Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej – 8,9 MWh/rok Zmniejszenie emisji pyłu PM 10 – 0,066 Mg/rok Zmniejszenie emisji pyłu PM 2,5 – 0,063 Mg/rok
ZIT-WL-21	CP2	2(v)	Projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru	Poprawa dostępu do dobrej jakości wody i zrównoważona gospodarka wodna oraz działania adaptacyjne	Gmina Włocławek	Budowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Włocławek	ZIT	NIE	III kw. 2025- II kw. 2026	35 294,12	EFRR	35 294,12	30 000,00	5 294,12	<u>Wskaźnik produktu:</u> Długość wybudowanej sieci wodociągowej – 0,920 km

			zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringowe)	mające na celu budowanie odporności i przystosowanie do zmian klimatu												Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 28 os. Wspierane strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę – 28 os.
ZIT-WL-23	CP2	2(i)	Ciepłownie lokalne	Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze MOF	Gmina Brześć Kujawski	Budowa kotłowni miejskiej w Brześciu Kujawskim	ZIT	NIE	I kw. 2025-IV kw. 2026	1 389 842,13	EFRR	1 389 842,13	550 500,00	839 342,13	<u>Wskaźniki produktu:</u> Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 630 os. Wspierane strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Wybudowane lub zmodernizowane sieci ciepłownicze i chłodnicze – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Roczne zużycie energii pierwotnej w tym w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) – 2 972,16 MWh/rok Szacowana emisja gazów cieplarnianych – 587,511 tony równoważnika CO ₂ /rok Liczba dodatkowych użytkowników podłączonych do sieci ciepłowniczej – 630 os. Zmniejszenie emisji pyłu PM 10 – 0,0051 Mg/rok Zmniejszenie emisji pyłu PM 2,5 – 0,0051 Mg/rok	
ZIT-WL-24	CP2	2(i)	Ciepłownie lokalne	Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze MOF	Powiat Włocławski	Wymiana źródeł ciepła w jednostkach organizacyjnych powiatu	ZIT	TAK	II kw. 2024-IV kw. 2025	1 368 717,75	EFRR	1 368 717,75	1 163 211,50	205 506,25	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne) – 5 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 86 000 os. Wspierane strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Roczne zużycie energii pierwotnej w tym w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych – 155 MWh/rok Szacowana emisja gazów cieplarnianych – 64,832 tony równoważnika CO ₂ /rok Roczne zużycie energii pierwotnej w budynkach publicznych – 155MWh/rok	
ZIT-WL-25	CP2	2(i)	Ciepłownie lokalne	Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze MOF	Gmina Baruchowo	Modernizacja ciepłowni lokalnej	ZIT	TAK	IV kw.2027-II kw.2029	100 000,00	EFRR	100 000,00	50 000,00	50 000,00	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne) – 1 szt. Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej z OZE – 1 szt. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE – 1 szt.	

																Dodatkowa zdolności wytwarzania energii elektryczne ze źródeł OZE – 49 MW <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE – 10 MWh/rok Szacowana emisja gazów cieplarnianych – 30 tony równoważnika CO ₂ /rok
ZIT-WL-26	CP2	2(i)	Ciepłownie lokalne	Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze MOF	Gmina Boniewo	Modernizacja lokalnego źródła ciepła z infrastrukturą towarzyszącą w Zespole Szkół Boniewo	ZIT	TAK	III kw. 2025-IV kw. 2026	534 170,95	EFRR	534 170,95	454 045,31	80 125,64		<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne) – 1 szt. Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba zmodernizowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Ilość wytworzonej energii cieplnej ze źródeł OZE – 221,01 MWh/rok Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej – 703,52 MWh/rok Zmniejszenie emisji pyłu PM2,5 – 0,00 Zmniejszenie emisji pyłu PM10 – 0,0011786 Mg/rok Roczne zużycie energii pierwotnej w tym w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych – 25,56 MW/rok Szacowana emisja gazów cieplarnianych – 57,09 CO ₂ /rok
ZIT-WL-27	CP2	2(i)	Ciepłownie lokalne	Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze MOF	Gmina Lubanie	Modernizacja lokalnych ciepłowni w obiektach użyteczności publicznej z wykorzystaniem OZE	ZIT	TAK	II kw. 2025-IV kw. 2025	202 760,44	EFRR	197 441,19	168 455,24	34 305,20		<u>Wskaźnik produktu:</u> Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł OZE – 0,1240 MW Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła (innych niż indywidualne) – 4 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 500 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Szacowana emisja gazów cieplarnianych – 50,60 tony równoważnika CO ₂ /rok Zmniejszenie emisji pyłu PM 10 – 0,1924 Mg/rok Zmniejszenie emisji pyłu PM 2,5 – 0,1721 Mg/rok
ZIT-WL-29	CP2	2(i)	Oświetlenie uliczne	Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze MOF	Gmina Miasto Włocławek	Wymiana oświetlenia na energooszczędne na obszarze Miasta Włocławek	ZIT	TAK	II kw. 2025-IV kw. 2026	1 955 380,00	EFRR	1 955 380,00	586 614,00	1 368 766,00		<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba nowych/zmodernizowanych punktów świetlnych – 494 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 70 889 os. Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Szacowana emisja gazów cieplarnianych – 116,81 tony równoważnika CO ₂ /rok

															Roczne zużycie energii pierwotnej – 489,17 MWh/rok Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej – 98 000 KWh/rok Zmniejszenie emisji pyłu PM 10 – 0,00137037 Mg/rok Zmniejszenie emisji pyłu PM 2,5 – 0,00137037 Mg/rok
ZIT-WL-30	CP2	2(iv)	Działania adaptacyjne w miastach (nasadzenia, zazielenianie miast, gospodarowanie wodami opadowymi)	Poprawa dostępu do dobrej jakości wody i zrównoważona gospodarka wodna oraz działania adaptacyjne mające na celu budowanie odporności i przystosowanie do zmian klimatu	Gmina Miasto Włocławek	Zielone tereny Śródmieścia miasta Włocławek	ZIT	TAK	I kw. 2022- II kw. 2026	6 899 812,37	EFRR	3 503 871,92	2 027 258,88	4 872 553,49	<u>Wskaźnik produktu:</u> Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu – 0,97 ha Pojemność obiektów małej retencji – 45,6 m³ Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba miast wspartych w zakresie adaptacji do zmian klimatu – 1 szt. Liczba drzew poddanych zabiegom pielęgnacyjnym – 90 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego 96 669 os. Długość zmodernizowanej sieci kanalizacji deszczowej – 0,97 km Liczba wybudowanych, przebudowanych wyremontowanych urządzeń wodnych (w tym obiektów kompleksowych) – 240 szt. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Objętość retencjonowanej wody – 8 430 m³
ZIT-WL-31	CP2	2(v)	Projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringowe)	Poprawa dostępu do dobrej jakości wody i zrównoważona gospodarka wodna oraz działania adaptacyjne mające na celu budowanie odporności i przystosowanie do zmian klimatu	Gmina Lubień Kujawski	Modernizacja stacji uzdatniania wody w m. Narty, gm. Lubień Kujawski	ZIT	TAK	I kw. 2026- IV kw. 2026	965 431,41	EFRR	965 431,41	175 210,00	790 221,41	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba doposażonych stacji uzdatniania wody – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 600 os. Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę - 35 os.
ZIT-WL-32	CP2	2(v)	Projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i SUW, monitoring strat	Poprawa dostępu do dobrej jakości wody i zrównoważona gospodarka wodna oraz działania adaptacyjne mające na celu budowanie odporności i przystosowanie do zmian klimatu	Gmina Kowal	Modernizacja systemu wodociągowego w zakresie wprowadzenia inteligentnych rozwiązań	ZIT	TAK	II kw. 2025- IV kw. 2026	85 887,54	EFRR	85 887,54	73 004,41	12 883,13	<u>Wskaźnik produktu:</u> Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Długość wybudowanej sieci wodociągowej – 0,79 km Liczba doposażonych stacji uzdatniania wody – 3 szt. Długość zmodernizowanych sieci wodociągowych – 18 km <u>Wskaźnik rezultatu:</u>

			sieciowych - wycieków, instalacje monitoringowe)												Straty wody w zbiorowych systemach zaopatrzenia w wodę – 800 m³/rok Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę – 805 os.
ZIT-WL-33	CP2	2(v)	Projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringowe)	Poprawa dostępu do dobrej jakości wody i zrównoważona gospodarka wodna oraz działania adaptacyjne mające na celu budowanie odporności i przystosowanie do zmian klimatu	Gmina Chocień	Budowa i przebudowa infrastruktury służącej do zaopatrzenia ludności w wodę pitną na terenie gminy Chocień	ZIT	TAK	I kw. 2025-IV kw. 2025	559 877,44	EFRR	455 184,91	377 189,45	182 687,99	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba przebudowanych stacji uzdatniania wody – 1 szt. Liczba doposażonych stacji uzdatniania wody – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 2 000 os. Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę – 2 000 os.
ZIT-WL-34	CP2	2(v)	Projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringowe)	Poprawa dostępu do dobrej jakości wody i zrównoważona gospodarka wodna oraz działania adaptacyjne mające na celu budowanie odporności i przystosowanie do zmian klimatu	Miasto i Gmina Chodecz	Modernizacja systemu wodociągowego w zakresie wprowadzenia inteligentnych rozwiązań	ZIT	TAK	II kw. 2025-IV kw. 2025	125 600,57	EFRR	102 303,69	86 099,94	39 500,63	<u>Wskaźnik produktu:</u> Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 20 os. Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Straty wody w zbiorczych systemach zaopatrzenia w wodę – 150 m³/rok
ZIT-WL-35	CP2	2(v)	Projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringowe)	Poprawa dostępu do dobrej jakości wody i zrównoważona gospodarka wodna oraz działania adaptacyjne mające na celu budowanie odporności i przystosowanie do zmian klimatu	Gmina Izbica Kujawska	Wykonanie systemu zdalnego pomiaru i dystrybucji wody w sieci oraz radiowych pomiarów jej zużycia na danych obszarach gminy.	ZIT	TAK	I kw. 2025-II kw. 2026	140 854,00	EFRR	114 516,47	97 339,00	43 515,00	<u>Wskaźnik produktu:</u> Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 2 000 os. Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba doposażonych stacji uzdatniania wody – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę – 2 000 os. Straty wody w zbiornikach systemach zaopatrzenia w wodę - 17 500 m³
ZIT-WL-36	CP2	2(v)	Projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringowe)	Poprawa dostępu do dobrej jakości wody i zrównoważona gospodarka wodna oraz działania adaptacyjne mające na celu budowanie odporności i przystosowanie do zmian klimatu	Gmina Fabianki	Rozbudowa, przebudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody w Szpitalu Górnym	ZIT	NIE	II kw. 2025-IV kw. 2026	2 088 936,22	EFRR	1 726 860,00	1 114 686,13	974 250,09	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba doposażonych stacji uzdatniania wody – 1 szt. Liczba przebudowanych stacji uzdatniania wody – 1 szt. Liczba wspartych stacji uzdatniania wody – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 2000 os. Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u>

															Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę – 2 000 os.
ZIT-WL-37	CP2	2(v)	Projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringowe)	Poprawa dostępu do dobrej jakości wody i zrównoważona gospodarka wodna oraz działania adaptacyjne mające na celu budowanie odporności i przystosowanie do zmian klimatu	Gmina Lubraniec	Modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy Lubraniec	ZIT	TAK	IV kw. 2025-IV kw. 2026	114 516,72	EFRR	114 516,72	97 339,21	17 177,51	<u>Wskaźnik produktu:</u> Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej – 3 km Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Straty wody w zbiorowych systemach zaopatrzenia w wodę – 50 m³/rok Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę – 500 os.
ZIT-WL-38	CP2	2(v)	Projekty w zakresie efektywnych (inteligentnych) sieci wodociągowych (w tym systemy pomiaru zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i SUW, monitoring strat sieciowych - wycieków, instalacje monitoringowe)	Poprawa dostępu do dobrej jakości wody i zrównoważona gospodarka wodna oraz działania adaptacyjne mające na celu budowanie odporności i przystosowanie do zmian klimatu	Gmina Boniewo	Budowa i przebudowa infrastruktury służącej zaopatrzeniu ludności w wodę pitną, modernizacja sieci wodociągowej na terenie Gminy Boniewo	ZIT	TAK	III kw. 2025-IV kw. 2026	617 898,24	EFRR	332 089,39	282 275,94	335 622,30	<u>Wskaźnik produktu:</u> Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 400 os. Liczba przebudowanych stacji uzdatniania wody – 1 szt. Liczba wspartych stacji uzdatniania wody – 1szt. Długość nowych lub zmodernizowanych sieci wodociągowej w ramach zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę – 5 km <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Starty wody w zbiorowych systemach zaopatrzenia w wodę – 4 000 m³/rok Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę – 400 os.
Środki niewykorzystane CP2													368 460,39		
Razem CP2										42 271 878,78		34 290 752,80	23 976 409,88	18 663 929,29	
ZIT-WL-39	CP4	4(ii)	Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną	Wychowanie przedszkolne	Gmina Izbica Kujawska	Przebudowa oraz remont Przedszkola Samorządowego w Izbicy Kujawskiej wraz z budową podjazdu dla osób niepełnosprawnych	ZIT	TAK	I kw. 2023-IV kw. 2024	260 000,00	EFRR	260 000,00	220 000,00	40 000,00	<u>Wskaźnik produktu:</u> Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. Liczba przebudowanych lub rozbudowanych przedszkoli – 1 szt. Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki nad dziećmi – 84 os. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 7 000 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki nad dziećmi – 84 użytkowników/rok

ZIT-WL-40	CP4	4(ii)	Inwestycje w infrastrukturę przedszkolną	Wychowanie przedszkolne	Gmina Brześć Kujawski	Rozbudowa i modernizacja Przedszkola Publicznego nr 1 w Brześciu Kujawskim	ZIT	NIE	I kw. 2025-IV kw. 2027	764 705,88	EFRR	764 705,88	650 000,00	114 705,88	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba wybudowanych przedszkoli – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 225 os. Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki nad dziećmi – 225 os. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki nad dziećmi – 225 użytkowników/rok
ZIT-WL-41	CP4	4(ii)	Inwestycję w infrastrukturę kształcenia zawodowego	Kształcenie zawodowe	Powiat Włocławski	Budowa budynku dydaktyczno-warsztatowego dla Zespołu Szkół w Kowalu	ZIT	TAK	II kw. 2025-II kw. 2026	2 597 230,11	EFRR	1 859 729,84	1 086 537,03	1 510 693,08	<u>Wskaźnik produktu:</u> Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 80 os. Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach oświatowych – 80 os. Liczba wybudowanych szkół – 1 szt. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych – 80 użytkowników /rok
ZIT-WL-42	CP4	4(f)	Wychowanie przedszkolne	Wychowanie przedszkolne	Gmina Włocławek	Organizacja zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym	ZIT	NIE	III kw. 2024-III kw. 2025	105 376,32	EFS+	105 376,32	90 681,03	14 695,29	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej – 50 os. Liczba obiektów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 2 szt. Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 2 podmioty Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 8 os. Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej – 2 szt. Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych objętych wsparciem – 3 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczaniu programu – 8 os.

ZIT-WL-43	CP4	4(f)	Wychowanie przedszkolne	Wychowanie przedszkolne	Gmina Brześć Kujawski	Witamy w naszej bajce – przedszkolaki z gminy Brześć Kujawski	ZIT	NIE	I kw. 2025- II kw. 2026	273 606,11	EFS+	273 606,11	232 565,20	41 040,91	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 4 podmioty Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 7 os. Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej – 200 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 6 os.
ZIT-WL-44	CP4	4(f)	Wychowanie przedszkolne	Wychowanie przedszkolne	Miasto i Gmina Chodecz	Poprawa jakości opieki przedszkolnej na terenie Miasta i Gminy Chodecz	ZIT	TAK	III kw. 2024- I kw. 2026	165 200,00	EFS+	165 200,00	140 346,67	24 853,33	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej – 20 os. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 5 os. Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 1 podmiot Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej – 1 szt. Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem – 1 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 5 os.
ZIT-WL-45	CP4	4(f)	Wychowanie przedszkolne	Wychowanie przedszkolne	Gmina Izbica Kujawska	Zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych w Przedszkolu Samorządowym w Izbicy Kujawskiej	ZIT	TAK	III kw. 2024- II kw. 2026	256 304,07	EFS+	256 304,07	217 858,46	38 445,61	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego – 18 szt. Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej – 18 os. Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem - 1 podmiot Liczba przedstawicieli kadry szkół, placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 2 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 2 os.
ZIT-WL-46	CP4	4(f)	Wychowanie przedszkolne	Wychowanie przedszkolne	Gmina Baruchowo	Organizacja zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym	ZIT	TAK	III kw. 2025- II kw. 2028	170 000,00	EFS+	170 000,00	100 000,00	70 000,00	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej – 50 os. Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 1 szt.

															Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej – 1 szt. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 10 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 10 os.
ZIT-WL-47	CP4	4(f)	Wychowanie przedszkolne	Wychowanie przedszkolne	Gmina Lubraniec	Upowszechnienie i zapewnienie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej na terenie gminy Lubraniec	ZIT	TAK	III kw. 2025-IV kw. 2026	117 647,06	EFS+	117 647,06	100 000,00	17 647,06	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej – 60 szt. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek sytemu oświaty objętych wsparciem – 4 os. Liczba szkół i placówek oświaty objętych wsparciem – 4 podmioty Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej – 4 szt. Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem – 4 os. Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 4 os.
ZIT-WL-48	CP4	4(f)	Wychowanie przedszkolne	Wychowanie przedszkolne	Gmina Lubień Kujawski	Utworzenie nowych miejsc i bieżące ich funkcjonowanie w placówkach przedszkolnych na terenie gminy Lubień Kujawski	ZIT	TAK	I kw. 2026-III kw. 2027	176 564,96	EFS+	176 564,96	150 168,38	26 396,58	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego – 15 szt. Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej – 15 szt. Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 1 podmiot Liczba dzieci lub uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowy i edukacyjnych, którzy zostali objęci usługami asystenta – 2 os. Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych objętych wsparciem - 2 os. Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej – 1 szt. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem-5 osób

															<u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 10 os.
ZIT-WL-49	CP4	4(f)	Kształcenie ogólne	Kształcenie ogólne	Gmina Kowal	Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów z terenu Gminy Kowal	ZIT	TAK	II kw. 2026- II kw. 2029	326 409,22	EFS+	326 409,22	277 447,83	48 961,39	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem – 50 os. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 8 os. Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 2 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – 50 os. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 8 os.
ZIT-WL-50	CP4	4(f)	Kształcenie ogólne	Kształcenie ogólne	Gmina Boniewo	Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów	ZIT	TAK	II kw. 2025- II kw. 2028	457 773,15	EFS+	452 317,42	384 469,80	73 303,35	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem – 70 os. Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 1 szt. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 6 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – 60 os. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po puszczaniu programu – 6 os.
ZIT-WL-51	CP4	4(f)	Kształcenie ogólne	Kształcenie ogólne	Gmina Lubień Kujawski	Podniesienie jakości kształcenia ogólnego w gminie Lubień Kujawski	ZIT	TAK	I kw. 2026- IV kw. 2027	295 256,47	EFS+	295 256,47	250 968,00	44 288,47	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej – 1 szt. Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 1 podmiot Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem – 140 os. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 25 os. Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem – 10 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 25 os.

															Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – 140 os.
ZIT-WL-52	CP4	4(f)	Kształcenie ogólne	Kształcenie ogólne	Gmina Baruchowo	Organizacja dodatkowych zajęć dla dzieci w wieku szkolnym	ZIT	TAK	III kw. 2025- II kw. 2028	170 000,00	EFS+	170 000,00	100 160,00	69 840,00	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 1 podmiot Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem – 70 os. Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej – 1 szt. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 10 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – 50 os. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 8 os.
ZIT-WL-53	CP4	4(f)	Kształcenie ogólne	Kształcenie ogólne	Gmina Chocień	Uczymy się z pasją!	ZIT	TAK	III kw. 2023- III kw. 2025	264 658,82	EFS+	264 658,82	224 959,99	39 698,83	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem – 50 os. Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej – 3 szt. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 20 os. Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 3 podmioty Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem – 200 os. Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym – 50 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 20 os. Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – 200 os.
ZIT-WL-54	CP4	4(f)	Kształcenie ogólne	Kształcenie ogólne	Miasto i Gmina Chodecz	Poprawa oferty edukacyjnej w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Chodczu	ZIT	TAK	IV kw. 2025- II kw. 2026	157 517,51	EFS+	157 517,51	133 889,89	23 627,62	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem – 10 os. Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej – 1 szt. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 5 os.

															Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 1 podmiot Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem – 100 os. Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym – 15 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 5 os. Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – 100 os.
ZIT-WL-55	CP4	4(f)	Kształcenie ogólne	Kształcenie ogólne	Gmina Włocławek	Organizacja zajęć dla dzieci w wieku szkolnym	ZIT	NIE	I kw. 2025- I kw. 2026	90 502,68	EFS+	90 502,68	77 223,67	13 279,01	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba obiektów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 2 szt. Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 2 podmioty Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 8 os. Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym – 100 os. Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej – 2 szt. Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem – 100 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 8 os. Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – 100 os.
ZIT-WL-58	CP4	4(f)	Kształcenie ogólne	Kształcenie ogólne	Gmina Lubraniec	Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez podniesienie jakości i efektywności kształcenia ogólnego w gminie Lubraniec	ZIT	TAK	IV kw. 2025- IV kw. 2026	244 835,42	EFS+	244 835,42	208 110,11	36 725,31	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 4 podmioty Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 17 os. Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem – 45 os. Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem – 15 os. Liczba dzieci lub uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, którzy zostali objęci usługami asystenta – 2 os. Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej – 4 szt.

															Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym – 20 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 17 os. Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – 45 os.
ZIT-WL-59	CP4	4(f)	Kształcenie ogólne	Kształcenie ogólne	Gmina Miasto Włocławek	Dostosowanie kształcenia ogólnego do potrzeb rynku pracy – I Etap i II Etap	ZIT	TAK	III kw. 2024 – II kw. 2026	1 334 853,68	EFS+	1 334 853,68	1 137 665,18	197 188,50	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem – 1 562 os. Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 11 podmiotów Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem – 200 os. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 185 os. Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym – 928 os. Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej – 11 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 150 os. Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – 1092 os.
ZIT-WL-60	CP4	4(f)	Kształcenie ogólne	Kształcenie ogólne	Gmina Lubanie	Poprawa jakości edukacji w Szkole Podstawowej w Lubaniu	ZIT	TAK	IV kw. 2024- III kw. 2026	152 465,35	EFS+	152 465,35	129 595,54	22 869,81	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba dzieci/uczniów o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych, objętych wsparciem – 213 os. Liczba obiektów edukacyjnych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. Liczba ogólnodostępnych szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem w zakresie edukacji włączającej – 1 szt. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 23 os. Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 1 podmiot Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem – 213 os. Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym – 34 os. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – 10 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u>

															Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 17 os. Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – 160 os.
ZIT-WL-61	CP4	4(f)	Kształcenie zawodowe	Kształcenie zawodowe	Gmina Miasto Włocławek	Dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy	ZIT	TAK	II kw. 2024-III kw. 2027	3 103 736,20	EFS+	3 103 736,20	2 638 175,78	465 560,42	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 11 podmiotów Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich – 480 os. Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem – 1 850 os. Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym – 1 850 os. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem- 108 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 100 os. Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – 1 469 os.
ZIT-WL-61A	CP4	4(f)	Kształcenie zawodowe	Kształcenie zawodowe	Gmina Miasto Włocławek	Podnosimy kwalifikacje zawodowe zgodnie z wymaganiami przedsiębiorstw działających na międzynarodowym rynku pracy w Zespole Szkół Elektrycznych we Włocławku	ZIT	TAK	III kw. 2026 – III kw. 2027	105 099,34	EFS+	105 099,34	89 334,43	15 764,91	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem – 64 os. Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – 1 podmiot Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem- 16 os. Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich – 16 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – 54 os. Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – 16 os.
ZIT-WL-62	CP4	4(v)	Opieka zdrowotna	Opieka zdrowotna	Gmina Izbica Kujawska	Remont pomieszczeń rehabilitacji w Izbicy Kujawskiej	ZIT	TAK	I kw. 2025-IV kw. 2026	152 941,17	EFRR	152 941,17	130 000,00	22 941,17	<u>Wskaźnik produktu:</u> Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej – 800 os./rok Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 7 000 os. Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba wspartych podmiotów wykonujących działalność leczniczą – 1 szt.

															Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej – 800 użytkowników/rok
ZIT-WL-63	CP4	4(v)	Opieka zdrowotna	Opieka zdrowotna	Powiat Włocławski	Zakup i dostawa sprzętu medycznego na potrzeby Powiatowego Centrum Zdrowia	ZIT	TAK	I kw. 2025- II kw. 2025	1 834 420,08	EFRR	1 834 420,08	1 368 029,58	466 390,50	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba wspartych podmiotów wykonujących działalność leczniczą – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 80 000 os. Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba wspartych podmiotów leczniczych udzielających świadczeń w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (AOS) – 1 szt. Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej – 1 000 os./rok <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej-1000 użytkowników/rok
Razem CP4										13 577 103,60		12 834 147,60	10 138 186,57	3 438 917,03	
ZIT-WL-64	CP5	5(i)	Tereny inwestycyjne	Wsparcie trwałego rozwoju i konkurencyjności gospodarki obszaru MOF	Gmina Chocień	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w MOF Włocławek - rozwój gospodarczy gminy Chocień	ZIT	TAK	II kw. 2025- I kw. 2026	359 610,18	EFRR	292 752,94	248 840,00	110 770,18	<u>Wskaźnik produktu:</u> Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych – 70 ha Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1916 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych – 1 szt.
ZIT-WL-65	CP5	5(i)	Tereny inwestycyjne	Wsparcie trwałego rozwoju i konkurencyjności gospodarki obszaru MOF	Gmina Lubień Kujawski	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych gminy Lubień Kujawski	ZIT	TAK	III kw. 2025- II kw. 2026	563 805,53	EFRR	458 378,48	177 532,00	386 273,53	<u>Wskaźnik produktu:</u> Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 550 os. Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych – 18,73 ha Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u>

															Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych – 1 szt.
ZIT-WL-66	CP5	5(i)	Wsparcie instytucji kultury	Wsparcie instytucji kultury	Miasto i Gmina Chodecz	Rozwój kultury na terenie Miasta i Gminy Chodecz	ZIT	TAK	II kw. 2025-IV kw. 2025	58 807,74	EFRR	58 807,74	50 000,00	8 807,74	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 100 os. Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 100 os. odwiedzających/rok
ZIT-WL-67	CP5	5(i)	Wsparcie instytucji kultury	Wsparcie instytucji kultury	Gmina Lubraniec	Budowa i rozbudowa instytucji kultury na terenie gminy Lubraniec	ZIT	TAK	IV kw. 2025-IV kw. 2026	625 882,35	EFRR	625 882,35	532 000,00	93 882,35	<u>Wskaźnik produktu:</u> Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt. Liczba instytucji kultury objętych wsparciem – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 100 os. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 500 os. odwiedzających/rok
ZIT-WL-68	CP5	5(i)	Wsparcie instytucji kultury	Wsparcie instytucji kultury	Gmina Izbica Kujawska	Remont na potrzeby prowadzenia edukacji kulturalnej w Miejsko-Gminnym Centrum Kultury w Izbicy Kujawskiej	ZIT	TAK	II kw. 2024-II kw. 2026	358 131,27	EFRR	358 131,27	240 000,00	118 131,27	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt. Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 7 000 os. Liczba instytucji kultury objętych wsparciem – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 800 os. odwiedzających/rok

ZIT-WL-69	CP5	5(i)	Wsparcie instytucji kultury	Wsparcie instytucji kultury	Gmina Kowal	Centrum Życia Społecznego - Remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej w miejscowości Grabkowo oraz przebudowa sceny plenerowej w miejscowości Krzewent	ZIT	TAK	II kw. 2025-IV kw. 2027	117 647,06	EFRR	117 647,06	100 000,00	17 647,06	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 2 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 200 os. Wsperane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba instytucji kultury objętych wsparciem – 1 szt. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 2 szt. Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 200 os. odwiedzających/rok
ZIT-WL-70	CP5	5(i)	Wsparcie instytucji kultury	Wsparcie instytucji kultury	Gmina Baruchowo	Upowszechnianie działalności kulturowej na terenie Gminy Baruchowo	ZIT	TAK	II kw. 2025-II kw. 2027	200 000,00	EFRR	200 000,00	111 500,00	88 500,00	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 500 os. Wsperane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 500 os. odwiedzających/rok
ZIT-WL-71	CP5	5(i)	Wsparcie instytucji kultury	Wsparcie instytucji kultury	Gmina Lubanie	Wsparcie działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Lubaniu	ZIT	TAK	IV kw. 2025-IV kw. 2027	236 806,00	EFRR	236 806,00	201 285,00	35 521,00	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 500 os. Wsperane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba instytucji kultury objętych wsparciem – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 500 os. odwiedzających/rok
ZIT-WL-72	CP5	5(i)	Wsparcie instytucji kultury	Wsparcie instytucji kultury	Gmina Włocławek	Remont i doposażenie instytucji kultury	ZIT	NIE	I kw. 2024-IV kw. 2025	435 550,59	EFRR	435 550,59	356 665,07	78 885,52	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 9 szt. Wsperane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt.

															Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 300 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 300 os. odwiedzających/rok
ZIT-WL-72A	CP5	5(i)	Wsparcie instytucji kultury	Wsparcie instytucji kultury	Gmina Włocławek	Wypożyczenie Centrum Integracji Społecznej w miejscowości Kruszyn	ZIT	NIE	III kw. 2025- II kw. 2026	38 235,29	EFRR	38 235,29	32 500,00	5 735,29	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt. Wspierane strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 450 os. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 450 os. odwiedzających/rok
ZIT-WL-73	CP5	5(i)	Wsparcie rozwoju turystyki	Rozwój turystyki	Miasto i Gmina Chodecz	Rozwój turystyki na terenie Miasta i Gminy Chodecz	ZIT	TAK	III kw.2025- III kw.2026	60 752,63	EFRR	60 752,63	50 000,00	10 752,63	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego - 100 os. Wspierane strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Długość utworzonych szlaków turystycznych - 1 km <u>Wskaźnik rezultatu</u> Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 100 os. odwiedzających/rok
ZIT-WL-74	CP5	5(i)	Wsparcie rozwoju turystyki	Rozwój turystyki	Gmina Baruchowo	Rozbudowa infrastruktury turystycznej na terenie gminy Baruchowo	ZIT	TAK	I kw.2026- III kw.2027	100 000,00	EFRR	100 000,00	50 000,00	50 000,00	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 400 os. Wspierane strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu</u> Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 400 os. odwiedzających/rok
ZIT-WL-75	CP5	5(i)	Wsparcie rozwoju turystyki	Rozwój turystyki	Gmina Izbica Kujawska	Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej wraz z zakupem wyposażenia i sprzętu na terenie Gminy Izbica Kujawska	ZIT	TAK	IV kw.2025- III kw.2026	178 390,38	EFRR	178 390,38	151 631,83	26 758,55	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt. Wspierane strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 7 000 os.

															<u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 500 os. odwiedzających/rok
ZIT-WL-76	CP5	5(i)	Wsparcie rozwoju turystyki	Rozwój turystyki	Gmina Lubraniec	Rozwój infrastruktury i promocja oferty turystycznej w Gminie Lubraniec	ZIT	TAK	IV kw.2025-IV kw.2026	620 557,98	EFRR	620 557,98	527 474,28	93 083,70	<u>Wskaźnik produktu:</u> Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 100 os. Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem - 200 os. odwiedzających/rok
ZIT-WL-77	CP5	5(i)	Rewitalizacja	Rewitalizacja	Gmina Miasto Włocławek	3 Maja woonerfem	ZIT	TAK	II kw.2025 – II kw.2026	4 980 471,97	EFRR	3 771 818,86	2 000 695,46	2 979 776,51	<u>Wskaźnik produktu:</u> Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 100 000 os. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 1,0935 ha Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich – 10 935,8 m² Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 432 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 3 606 os. Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach – 50 szt. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.
ZIT-WL-78	CP5	5(i)	Odnowa przestrzeni publicznych	Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Lubanie	Odnowa przestrzeni publicznej poprzez modernizację obiektów użyteczności publicznej na potrzeby społeczności lokalnej	ZIT	TAK	IV kw. 2025-IV kw. 2027	186 855,29	EFRR	186 855,29	158 827,00	28 028,29	<u>Wskaźnik produktu:</u> Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 550 os. Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznych – 2 szt. Powierzchnia obszarów objętych odnową przestrzeni publicznych – 0,83 ha Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem – 220 os.

ZIT-WL-79	CP5	5(i)	Odnowa przestrzeni publicznych	Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Chocień	Odnowa przestrzeni publicznych na terenie gminy Chocień	ZIT	TAK	III kw.2024-II kw.2025	205 882,00	EFRR	205 882,00	175 000,00	30 882,00	<u>Wskaźnik produktu:</u> Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 000 os. Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznych – 3 szt. Powierzchnia obszarów objętych odnową przestrzeni publicznych – 0,58 ha Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 2 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem – 1 000 os.
ZIT-WL-80	CP5	5(i)	Odnowa przestrzeni publicznych	Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Kowal	Odnowa przestrzeni publicznej w miejscowości Więstawice	ZIT	TAK	II kw. 2025-IV kw. 2026	117 647,06	EFRR	117 647,06	100 000,00	17 647,06	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznych – 1 szt. Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju – 200 os. Powierzchnia obszarów objętych odnowa przestrzeni publicznych – 1,5 ha <u>Wskaźnik rezultatu</u> Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem – 200 os.
ZIT-WL-81	CP5	5(i)	Odnowa przestrzeni publicznych	Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Brześć Kujawski	Odnowa przestrzeni publicznej na obszarze miasta Brześć Kujawski	ZIT	NIE	II kw. 2025-IV kw. 2026	640 541,82	EFRR	202 440,94	172 074,80	468 467,02	<u>Wskaźnik produktu:</u> Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 4 426 os. Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznych – 1 szt. Powierzchnia obszarów objętych odnowa przestrzeni publicznych – 0,526 ha <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem – 4 426 os.
ZIT-WL-82	CP5	5(i)	Odnowa przestrzeni publicznych	Odnowa przestrzeni publicznych	Miasto i Gmina Chodecz	Odnowa przestrzeni publicznych na terenie Miasta i Gminy Chodecz	ZIT	TAK	I kw. 2025-II kw. 2026	190 165,31	EFRR	180 000,00	153 045,00	37 120,31	<u>Wskaźnik produktu:</u> Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 400 os. Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznych – 10 szt.

															Powierzchnią obszarów objętych odnową przestrzeni publicznych – 2,05 ha Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich – 500m² <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem – 400 os.
ZIT-WL-83	CP5	5(i)	Odnowa przestrzeni publicznych	Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Izbica Kujawska	Odnowa przestrzeni publicznych na terenie Gminy Izbica Kujawska	ZIT	TAK	III kw. 2024- I kw. 2025	284 907,89	EFRR	284 907,89	242 171,71	42 736,18	<u>Wskaźnik produktu:</u> Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 7 000 os. Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Powierzchnia obszarów objętych odnową przestrzeni publicznych – 0,5652 ha Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznych – 3 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem – 1 000 os.
ZIT-WL-84	CP5	5(i)	Odnowa przestrzeni publicznych	Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Lubień Kujawski	Odnowa przestrzeni publicznej w Lubieniu Kujawskim	ZIT	TAK	I kw. 2026- IV kw. 2026	487 238,98	EFRR	487 238,98	206 029,00	281 209,98	<u>Wskaźnik produktu:</u> Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 000 os. Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Powierzchnia obszarów objętych odnową przestrzeni publicznych – 2,65 ha Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznych – 2 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem – 450 os.
ZIT-WL-86	CP5	5(i)	Odnowa przestrzeni publicznych	Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Włocławek	Odnowa przestrzeni publicznej na terenie Gminy Włocławek - I Etap i II Etap	ZIT	NIE	I kw. 2024- III kw. 2025 I Etap I kw. 2025 – II kw. 2026 II Etap	523 530,06	EFRR	527 638,29	448 492,55	75 037,51	<u>Wskaźnik produktu:</u> Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 300 os. Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznej – 10 szt. Powierzchnia obszarów objętych odnową przestrzeni publicznej – 1,24 ha <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem – 300 os.
ZIT-WL-87	CP5	5(i)	Odnowa przestrzeni publicznych	Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Boniewo	Rewitalizacja - odnowa przestrzeni publicznej na terenie Gminy Boniewo	ZIT	TAK	IV kw. 2024- IV kw. 2026	167 435,52	EFRR	167 435,52	142 320,20	25 115,32	<u>Wskaźnik produktu:</u> Powierzchnia obszarów objętych odnową przestrzeni publicznych - 2 ha Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt.

															Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 50 os. Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznej – 2 szt. Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem – 50 os.
ZIT-WL-88	CP5	5(i)	Odnowa przestrzeni publicznych	Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Fabianki	Odnowa przestrzeni publicznej w gminie Fabianki	ZIT	NIE	I kw. 2026-IV kw. 2026	153 329,08	EFRR	90 850,59	77 223,00	76 106,08	<u>Wskaźnik produktu:</u> Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 150 os. Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznych – 1 szt. Powierzchnia obszarów objętych odnową przestrzeni publicznych - 0,1826 ha. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem – 150 os.
ZIT-WL-89	CP5	5(i)	Odnowa przestrzeni publicznych	Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Baruchowo	Zagospodarowanie terenów przestrzeni publicznej	ZIT	TAK	I kw. 2026-III kw. 2027	238 235,29	EFRR	238 235,29	202 500,00	35 735,29	<u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznych – 4 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 600 os. Wspierane strategię zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem – 800 os.
ZIT-WL-90	CP5	5(i)	Wsparcie administracyjne gmin w ramach Polityki Terytorialnej	Wsparcie administracyjne	Stowarzyszenie WłOF– Zintegrowane Inwestycje terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka	Wsparcie potencjału administracyjnego Biura Stowarzyszenia WłOF – Zintegrowane Inwestycje terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka – Etap I	ZIT	TAK	I kw. 2023-I kw. 2025	144 615,79	EFRR	144 615,79	122 923,43	21 692,36	<u>Wskaźnik produktu:</u> Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 15 szt. Średnioroczna liczba etatów finansowanych w ramach wsparcia administracyjnego – 0,20 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób objętych projektem w ramach wsparcia administracyjnego – 3 os.
ZIT-WL-91	CP5	5(i)	Wsparcie administracyjne gmin w ramach Polityki Terytorialnej	Wsparcie administracyjne	Stowarzyszenie WłOF– Zintegrowane Inwestycje terytorialne Miejskiego	Wsparcie potencjału administracyjnego Biura Stowarzyszenia WłOF –	ZIT	TAK	II kw. 2025-II kw. 2027	144 615,79	EFRR	144 615,79	122 923,43	21 692,36	<u>Wskaźnik produktu:</u> Podmioty zaangażowane w przygotowanie i realizację strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 15 szt.

					Obszaru Funkcjonalnego Włocławka	Zintegrowane Inwestycje terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka – Etap II									Średnioroczna liczba etatów finansowanych w ramach wsparcia administracyjnego – 0,20 szt. <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób objętych projektem w ramach wsparcia administracyjnego – 3 os.
Suma CP5										12 419 648,85		10 532 075,00	7 153 653,76	5 265 995,09	

9.5. Wskazanie podejścia zintegrowanego

Zgodnie z Polityką Terytorialną Województwa Kujawsko-Pomorskiego⁴⁶ istotą wdrażania instrumentu ZIT jest realizacja projektów zintegrowanych. Projekt zintegrowany to projekt, który wpisuje się w cele rozwoju obszaru funkcjonalnego objętego instrumentem i jest ukierunkowany na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych. Zintegrowane inwestycje rozumiane są również jako wiązka projektów, w wyniku realizacji których zostaną osiągnięte cele wyznaczone w strategii terytorialnej.

W *Strategii terytorialnej miejskiego obszaru funkcjonalnego Włocławka* podejście zintegrowane przedstawiono przy pomocy „wiązek projektów”. Wiązki stanowią grupy projektów należące do podobnego typu wsparcia realizowanego w ramach Polityki Terytorialnej i pomagają podkreślić zintegrowany charakter interwencji zaplanowanej w Strategii. Projekty w ramach wiązki wzajemnie się uzupełniają i pozwolą na osiągnięcie efektu synergii zaplanowanej interwencji. Wszystkie wiązki wpisują się w cele rozwojowe obszaru wyznaczone w dokumencie i ukierunkowane są na rozwiązywanie wspólnych problemów rozwojowych zidentyfikowanych w syntezie diagnozy. Pogrupowanie projektów w wiązki pozwala uwidocznic wspólny efekt realizowanych działań, który będzie miał wpływ na rozwój całego obszaru MOF Włocławka. Poprzez skumulowanie działań w wiązkach projektów, ich wspólna realizacja umożliwi kompleksową realizację celów Strategii. Wiązki projektów przyczynią się do realizacji poszczególnych celów szczegółowych Strategii, a poprzez nie realizacji celu głównego – podniesienia poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej.

Ze względu na funkcję miasta rdzeniowego o znaczeniu regionalnym jaką pełni Miasto Włocławek dla pozostałej części obszaru funkcjonalnego, projekty realizowane na jego obszarze są istotne dla rozwoju całego MOF, a zaplanowana na obszarze MOF infrastruktura będzie służyła wszystkim mieszkańcom.

Każdy projekt jest jednoznacznie powiązany z innymi projektami w Strategii i realizuje przynajmniej jeden lub kilka z następujących celów:

- wspieranie rozwoju gospodarczego
- dążenie do neutralności klimatycznej
- wpływanie na zwiększenie dostępności do usług publicznych
- realne przekładanie się na poprawę jakości życia mieszkańców
- opieranie się na inteligentnym zarządzaniu

W Strategii wyszczególniono następujące wiązki projektów:

Wsparcie trwałego rozwoju i konkurencyjności gospodarki obszaru MOF – 4 projekty realizowane na obszarze 4 gmin, polegających na wsparciu infrastruktury biznesowej oraz uzbrojeniu terenów inwestycyjnych. Wiązka projektów będzie realizowała zadania w ramach celu szczegółowego „Gospodarka i wykształcone kadry”.

Efektem wspólnym dla całej wiązki projektowej będzie wspieranie rozwoju gospodarczego na terenie MOF Włocławka, poprawa świadczenia podstawowych usług doradczych dla MŚP, poprawa jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności terenu MOF Włocławka. Wspólnym efektem będzie

⁴⁶ Załącznik do Uchwały nr 9/312/23 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 1 marca 2023 r.

wsparcie rozwoju gospodarczego na terenie MOF Włocławka oraz poprawa świadczenia podstawowych usług doradczych dla MŚP. Ponadto realizacja projektów odnosi się do wspólnego wykorzystania powstałej w wyniku realizacji inwestycji infrastruktury przez mieszkańców MOF Włocławka i do osiągnięcia wspólnego rezultatu, jakim jest wsparcie rozwoju i konkurencyjności obszaru MOF Włocławka.

Kształcenie zawodowe – 3 projekty dotyczące inwestycji w infrastrukturę kształcenia zawodowego oraz dostosowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy realizowane w gminach miejskich Włocławek i Kowal. Ze względu na fakt, że kształcenie na poziomie ponadpodstawowym zawodowym stanowi usługę o charakterze ponadlokalnym i jest skierowane do mieszkańców nie tylko gminy, w której znajduje się dana szkoła, projekty te będą obejmować swoim wpływem obszar całego MOF. Wiązka projektów będzie realizowała zadania w ramach celu szczegółowego „Gospodarka i wykształcone kadry”.

Efektem wspólnym dla całej wiązki projektowej będzie poprawa warunków nauczania oraz podniesienie efektywności i jakości kształcenia zawodowego na terenie MOF Włocławka. Ponadto realizacja projektów odnosi się do wspólnego wykorzystania przez społeczeństwo MOF Włocławka powstałej w wyniku realizacji inwestycji infrastruktury i do osiągnięcia wspólnego rezultatu, jakim jest podniesienie efektywności kształcenia zawodowego.

Wspieranie zrównoważonej mobilności miejskiej – 3 projekty obejmujące rozwój infrastruktury rowerowej, rozwój i usprawnienie systemu transportu miejskiego oraz zakup niskoemisyjnego taboru, w mieście Włocławek. Miasto Włocławek stanowi ważny punkt przesiadkowy dla mieszkańców obszaru MOF i w związku z tym projekty realizowane na jego obszarze będą miały istotny wpływ na funkcjonowanie systemu transportowego całego obszaru MOF. Wiązka projektów będzie realizowała zadania w ramach celu szczegółowego „Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna”.

W przedmiotową wiązkę projektową wpisuje się również projekt z listy rezerwowej Gminy Miasto Włocławek, mający na celu usprawnienie systemu transportu miejskiego oraz zmniejszenie obszarów komunikacyjnie wykluczonych. Projekt wpłynie na poprawę jakości życia mieszkańców.

Efektem wspólnym dla całej wiązki projektowej będzie zwiększenie spójności i liczby dróg rowerowych na terenie MOF Włocławka, zwiększenie atrakcyjności turystycznej MOF Włocławka, poprawa jakości życia mieszkańców na terenie MOF Włocławka, poprawa jakości środowiska naturalnego, ograniczenie emisji dwutlenku węgla oraz usprawnienie systemu transportu miejskiego. Ponadto realizacja projektów odnosi się do wspólnego wykorzystania przez społeczeństwo MOF Włocławka powstałej w wyniku realizacji inwestycji infrastruktury i do osiągnięcia wspólnego rezultatu, jakim jest wspieranie zrównoważonej mobilności miejskiej.

Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze MOF – wiązka 14 projektów realizowanych na obszarze MOF polegających na budowie, wymianie i modernizacji źródeł ciepła, kompleksowej modernizacji energetycznej komunalnych budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej oraz wymianę oświetlenia na energooszczędne. Wiązka projektów będzie realizowała zadania w ramach celu szczegółowego „Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna”.

W przedmiotową wiązkę projektową wpisuje się również projekt z listy rezerwowej Gminy Włocławek, mający na celu poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, co przyczyni się do zwiększenia odporności obszaru na negatywne skutki kryzysu klimatycznego oraz poprawy jakości środowiska przyrodniczego, zwłaszcza jakości powietrza.

Efektem wspólnym dla całej wiązki projektowej będzie poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez ograniczenie dwutlenku węgla, zmniejszenie zużycia energii cieplnej i elektrycznej w sektorze mieszkaniowym i sektorze publicznym, zwiększenie izolacyjności termicznej obiektów, wykorzystanie energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii oraz poprawa estetyki budynków i jakości życia mieszkańców na terenie MOF Włocławka. Ponadto realizacja projektów odnosi się do wspólnego wykorzystania powstałej w wyniku realizacji inwestycji infrastruktury przez mieszkańców MOF Włocławka i do osiągnięcia wspólnego rezultatu, jakim jest podjęcie działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej oraz redukcję emisji gazów cieplarnianych na terenie MOF Włocławka.

Poprawa dostępu do dobrej jakości wody i zrównoważona gospodarka wodna oraz działania adaptacyjne mające na celu budowanie odporności i przystosowanie do zmian klimatu – 10 projektów realizowanych w 9 gminach polegające na modernizacji systemów wodociągowych i stacji uzdatniania wody oraz wprowadzeniu rozwiązań mających na celu oszczędzanie wody, a także tworzeniu niebieskiej i zielonej infrastruktury. Wiązka projektów będzie realizowała zadania w ramach celu szczegółowego „Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna”.

W przedmiotową wiązkę projektową wpisuje się również projekt z listy rezerwowej Gminy Boniewo, mający na celu wzrost bezpieczeństwa zapotrzebowania na wodę pitną oraz poprawę jej jakości.

W przedmiotową wiązkę projektową wpisuje się również projekt z listy rezerwowej Gminy Miasto Włocławek, mający na celu podjęcie działań w zakresie łagodzenia zmian klimatu przy zastosowaniu podejścia ekosystemowego, mającego na celu ochronę oraz wzrost powierzchni zasobów przyrodniczych.

Efektem wspólnym dla całej wiązki projektowej będzie poprawa jakości środowiska naturalnego oraz poprawa jakości życia mieszkańców na terenie MOF Włocławka, wzrost bezpieczeństwa w dostarczaniu wody pitnej oraz poprawa jej jakości. Ponadto realizacja projektów odnosi się do wspólnego wykorzystania powstałej w wyniku realizacji inwestycji infrastruktury przez mieszkańców MOF Włocławka, ograniczenia strat oraz zwiększenia efektywności wykorzystania wody na terenie MOF Włocławka. Przyczyni się do osiągnięcia wspólnego rezultatu, jakim jest zrównoważona gospodarka wodna oraz adaptacja do zmian klimatu na terenie MOF Włocławka.

Wychowanie przedszkolne – obejmuje grupę 9 projektów, które będą realizowane na obszarze 7 gmin z obszaru MOF. Projekty będą dotyczyły zarówno inwestycji w infrastrukturę, jak i będą miały na celu podniesienie jakości już istniejących miejsc wychowania przedszkolnego. Wiązka projektów będzie realizowała zadania w ramach celu szczegółowego „Wysoka jakość życia społeczeństwa”.

Efektem wspólnym dla całej wiązki projektowej będzie zwiększenie szans edukacyjnych, poprawa jakości życia mieszkańców oraz wzrost rozwoju społecznego na terenie MOF Włocławka. Ponadto efektem wspólnym będzie poprawa warunków nauczania oraz podniesienie jakości kształcenia na terenie MOF Włocławka. Realizacja projektów odnosi się do wspólnego wykorzystania powstałej w wyniku realizacji inwestycji infrastruktury i do osiągnięcia wspólnego rezultatu, jakim jest stworzenie

nowych miejsc w przedszkolach oraz podniesienie jakości funkcjonujących miejsc wychowania przedszkolnego na terenie MOF Włocławka.

Kształcenie ogólne – 10 projektów zaplanowanych do realizacji w 10 gminach, mające na celu podniesienie jakości kształcenia i rozwój kompetencji kluczowych uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych ogólnokształcących. Wiązka projektów będzie realizowała zadania w ramach celu szczegółowego „Wysoka jakość życia społeczeństwa”.

Efektem wspólnym dla całej wiązki projektowej będzie podniesienie efektywności i jakości kształcenia ogólnego na terenie MOF Włocławka oraz wzrost poziomu rozwoju społecznego. Ponadto efektem wspólnym będzie również wyrównanie szans edukacyjnych mieszkańców na terenie MOF Włocławka oraz osiągnięcie wspólnego rezultatu, jakim jest stworzenie wysokiej jakości życia mieszkańców MOF Włocławka.

Opieka zdrowotna – 2 projekty (realizowane w gminie Izbica Kujawska oraz w mieście Włocławek przez Powiat Włocławski) dotyczące rozwoju i wsparcia usług z zakresu opieki zdrowotnej, co przyczyni się do zwiększenia dostępności do tego typu usług na obszarze MOF. Wiązka projektów będzie realizowała zadania w ramach celu szczegółowego „Wysoka jakość życia społeczeństwa”.

Efektem wspólnym dla całej wiązki projektowej będzie poprawa dostępności i jakości świadczeń usługi opieki zdrowotnej dla mieszkańców MOF Włocławka poprzez wzrost efektywności leczenia oraz zwiększenie dostępu do usług publicznych. Ponadto realizacja projektów odnosi się do wspólnego wykorzystania powstałej w wyniku realizacji inwestycji infrastruktury i do osiągnięcia wspólnego rezultatu, jakim jest stworzenie wysokiej jakości życia społeczeństwa na terenie MOF Włocławka.

Wsparcie instytucji kultury – 8 projektów realizowanych w 7 gminach, mających na celu upowszechnienie i poprawę dostępności do działalności kulturalnej poprzez działania infrastrukturalne oraz doposażenie instytucji kultury. Wiązka projektów będzie realizowała zadania w ramach celu szczegółowego „Wysoka jakość życia społeczeństwa”.

W przedmiotową wiązkę projektową wpisuje się również projekt z listy rezerwowej Gminy Boniewo, mający na celu wsparcie instytucji kultury poprzez zapewnienie dostępu do lokalnej infrastruktury.

Efektem wspólnym dla całej wiązki projektowej będzie wzrost rozwoju społecznego i kulturalnego mieszkańców zamieszkujących obszar MOF Włocławka, zwiększenie atrakcyjności poprzez poszerzenie dostępności do instytucji kultury oraz poprawa jakości życia mieszkańców MOF Włocławka. Ponadto realizacja projektów odnosi się do wspólnego wykorzystania powstałej w wyniku realizacji inwestycji infrastruktury przez mieszkańców MOF Włocławka i do osiągnięcia wspólnego rezultatu, jakim jest zapewnienie dostępu do lokalnej infrastruktury kultury dla społeczeństwa MOF Włocławka.

Rozwój turystyki – wiązka 4 projektów realizowanych w gminach Baruchowo, Chodecz, Izbica Kujawska oraz Lubraniec, mających na celu rozwój funkcji turystycznej w oparciu o zidentyfikowany potencjał przyrodniczy i kulturowy, obejmujących rozwój infrastruktury turystycznej. Wiązka projektów będzie realizowała zadania w ramach celu szczegółowego „Atrakcyjna i dostępna przestrzeń”.

W przedmiotową wiązkę projektową wpisuje się również projekt z listy rezerwowej Gminy Lubraniec, mający na celu rozwój infrastruktury turystycznej w oparciu o zidentyfikowany na terenie gminy potencjał turystyczny, poprzez zaplanowanie działań dotyczących tworzeniu szlaków turystycznych.

W wiązkę projektową wpisuje się również projekt z listy rezerwowej Gminy Brześć Kujawski, mający na celu rozwój infrastruktury turystycznej poprzez zaplanowanie działań dotyczących budowy infrastruktury poprawiającej dostępność obiektów i atrakcji turystycznych oraz zagospodarowanie jej bezpośredniego otoczenia.

Efektem wspólnym dla całej wiązki projektowej będzie zwiększenie walorów środowiskowych oraz atrakcyjności MOF Włocławka, poprawa jakości i funkcjonalności zagospodarowanych terenów, poprawa jakości życia mieszkańców MOF Włocławka oraz wspieranie rozwoju gospodarczego terenu MOF Włocławka. Ponadto realizacja projektów odnosi się do wspólnego wykorzystania powstałej w wyniku realizacji inwestycji infrastruktury przez społeczeństwo MOF Włocławka oraz do osiągnięcia wspólnego rezultatu, jakim jest stworzenie potencjału turystycznego oraz walorów kulturowo – przyrodniczych na obszarze MOF Włocławka.

Odnowa przestrzeni publicznych – wiązka 11 projektów realizowanych w 11 gminach, mających na celu przywrócenie lub nadanie nowych funkcji zdegradowanym obiektom i przestrzeniom oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych w celu udostępnienia ich mieszkańcom. Wiązka projektów będzie realizowała zadania w ramach celu szczegółowego „Atrakcyjna i dostępna przestrzeń”.

W przedmiotową wiązkę projektową wpisuje się również projekt z listy rezerwowej Gminy Lubanie, mający na celu podwyższenie poziomu rozwoju społecznego poprzez adaptację przestrzeni publicznej oraz stworzenie przestrzeni kulturalno – rekreacyjnej.

W wiązkę projektową wpisuje się również projekt z listy rezerwowej Gminy Boniewo, mający na celu poprawę warunków życia mieszkańców, przyczyniając się do rozwoju przestrzeni publicznej poprzez adaptację i zagospodarowanie terenów.

Efektem wspólnym dla całej wiązki projektowej będzie zwiększenie poziomu uczestnictwa mieszkańców z obszaru MOF w życie kulturalne i społeczne, poprawa jakości życia mieszkańców oraz atrakcyjności obszaru MOF Włocławka. Efektem wspólnym będzie również uporządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznej dla mieszkańców MOF Włocławka. Ponadto realizacja projektów odnosi się do wspólnego wykorzystania powstałej w wyniku realizacji inwestycji infrastruktury i do osiągnięcia wspólnego rezultatu, jakim jest stworzenie atrakcyjnej i dostępnej przestrzeni.

Rewitalizacja - jest odrębnym instrumentem terytorialnym (instrument wdrażany na podstawie programu rewitalizacji). Efektem realizacji projektu będzie przeciwdziałanie degradacji przestrzeni, poprawa jakości życia mieszkańców na terenie MOF Włocławka oraz zwiększenie atrakcyjności stworzonej w ramach projektu infrastruktury. Efektem będzie wspólne wykorzystanie stworzonej w ramach projektu infrastruktury przez mieszkańców MOF Włocławka.

Wsparcie administracyjne – 2 projekty mające na celu wsparcie pracowników wykonujących obowiązki związane z realizacją działań w ramach Polityki Terytorialnej oraz zakup wyposażenia

biurowego. Wiązka projektów będzie realizowała zadania w ramach celu szczegółowego „Wsparcie administracyjne”.

Efektem wspólnym dla całej wiązki projektowej jest powołanie przez samorządy Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka Stowarzyszenia WłOF, celem zapewnienia zrównoważonego rozwoju miast i gmin MOF Włocławka, zacieśnienia partnerskiej współpracy samorządowej, a także w celu efektywnego wykorzystania możliwości określonych w ramach perspektywy finansowej 2021-2027.

Projekty wskazane w powyższych wiązkach będą komplementarne z projektami realizowanymi m.in. w ramach RLKS (Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność). Obydwa instrumenty terytorialne, tj. ZIT i RLKS łączy oddolność z jednoczesnym dopełnieniem zasady komplementarności, terytorialność, partnerstwo i współpraca. Poziom komplementarności projektów w ZIT i RLKS może dotyczyć m.in. działań wpisujących się w zakres wsparcia i cele dedykowane w ramach EFS+, czy działań społecznych zaplanowanych do realizacji w ramach RLKS na infrastrukturze wspieranej w ramach ZIT. Dla zachowania zrównoważonego rozwoju, strategię będą miały charakter uzupełniający, a zakres wsparcia będzie skierowany na zaspokajanie potrzeb społeczno – gospodarczych. Wzajemnemu oddziaływaniu i uzupełnianiu tych instrumentów sprzyjać będzie brak ograniczeń w grupie docelowej w RLKS, gdyż grupę docelową tworzyć będą wszyscy mieszkańcy obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju oraz pokrywający się obszar oddziaływania. Zatem zasada komplementarności zostaje spełniona, gdyż zarówno działania/projekty ujęte w ramach ZIT i RLKS będą ze sobą spójne i w sposób zintegrowany będą wspierać obszary prowadzenia Polityki Terytorialnej Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Tabela 26. Powiązanie wiązek projektów z celami rozwojowymi Strategii.

NAZWA WIĄZKI PROJEKTÓW	PROJEKTY	CELE SZCZEGÓŁOWE	CEL GŁÓWNY	
Wsparcie trwałego rozwoju i konkurencyjności gospodarki obszaru MOF	ZIT-WL-1 Sieć Włocławskiego Centrum Biznesu	Gospodarka i wykształcone kadry	Podniesienie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz wsparcie procesu zielonej transformacji i gospodarki zeroemisyjnej	
	ZIT-WL-7 Stworzenie infrastruktury biznesowej we Włocławskim Inkubatorze Innowacji i Przedsiębiorczości wykorzystywanej przez podmioty gospodarcze działające w obszarze MOF Włocławka i osoby planujące uruchomić działalność gospodarczą oraz powołaniem Sieci Włocławskiego Centrum Biznesu w celu świadczenia usług o charakterze podstawowym, specjalistycznym i zaawansowanym			
	ZIT-WL-64 Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w MOF Włocławek - rozwój gospodarczy gminy Chocień			
	ZIT-WL-65 Uzbrojenie terenów inwestycyjnych gminy Lubień Kujawski			
Kształcenie zawodowe	ZIT-WL-41 Budowa budynku dydaktyczno - warsztatowego dla Zespołu Szkół w Kowalu	Zielona transformacja i gospodarka niskoemisyjna		
	ZIT-WL-61 Dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy			
	ZIT-WL-61A Podnosimy kwalifikacje zawodowe zgodnie z wymaganiami przedsiębiorstw działających na międzynarodowym rynku pracy w Zespole Szkół Elektrycznych we Włocławku			
Wspieranie zrównoważonej mobilności miejskiej	ZIT-WL-8 Poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego w mieście Włocławek poprzez modernizację infrastruktury towarzyszącej transportowi zbiorowemu- I Etap i II Etap.			
	ZIT-WL-9 Budowa i przebudowa dróg rowerowych na terenie miasta Włocławek – Etap I i Etap II			
	ZIT-WL-10 Tabor na potrzeby czystej komunikacji w mieście Włocławek			

Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze MOF	ZIT-WL-11 Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku warsztatowego Referatu Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy Kowal w miejscowości Przydatki Gołaszewskie		
	ZIT-WL-12 Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół im. Marii Grodzickiej w Lubrańcu Marysinie		
	ZIT-WL-13 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Izbica Kujawska		
	ZIT-WL-14 Kompleksowa termomodernizacja budynku remizy OSP w Zgłowiączce wraz z wymianą źródła ciepła		
	ZIT-WL-15 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie miasta Włocławek – Etap I i Etap II		
	ZIT-WL-16 Termomodernizacja obiektu użyteczności publicznej.		
	ZIT-WL-17 Wymiana źródeł ciepła w komunalnych budynkach mieszkalnych w Kowalu		
	ZIT-WL-19 Termomodernizacja komunalnego budynku mieszkalnego		
	ZIT-WL-23 Budowa kotłowni miejskiej w Brześciu Kujawskim		
	ZIT-WL-24 Wymiana źródeł ciepła w jednostkach organizacyjnych powiatu		
	ZIT-WL-25 Modernizacja ciepłowni lokalnej		
	ZIT-WL-26 Modernizacja lokalnego źródła ciepła z infrastrukturą towarzyszącą w Zespole Szkół Boniewo		
	ZIT-WL-27 Modernizacja lokalnych ciepłowni w obiektach użyteczności publicznej z wykorzystaniem OZE		
	ZIT-WL-29 Wymiana oświetlenia na energooszczędne na obszarze Miasta Włocławek		
Poprawa dostępu do dobrej jakości wody i zrównoważona gospodarka wodna oraz działania adaptacyjne mające na celu budowanie odporności i przystosowanie do zmian klimatu	ZIT-WL-30 Zielone tereny Śródmieścia miasta Włocławek		
	ZIT-WL-31 Modernizacja stacji uzdatniania wody w m. Narty, gm. Lubień Kujawski		
	ZIT-WL-32 Modernizacja systemu wodociągowego w zakresie wprowadzenia inteligentnych rozwiązań		
	ZIT-WL-33 Budowa i przebudowa infrastruktury służącej zaopatrzeniu ludności w wodę pitną na terenie gminy Chocień		
	ZIT-WL-34 "Modernizacja systemu wodociągowego w zakresie wprowadzenia inteligentnych rozwiązań"		
	ZIT-WL-35 Wykonanie systemu zdalnego pomiaru i dystrybucji wody w sieci oraz radiowych pomiarów jej zużycia na danych obszarach gminy.		
	ZIT-WL-36 Rozbudowa, przebudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody w Szpetalu Górnym		
	ZIT-WL-37 Modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy Lubraniec		
	ZIT-WL-38 Budowa i przebudowa infrastruktury służącej zaopatrzeniu ludności w wodę pitną, modernizacja sieci wodociągowej na terenie Gminy Boniewo		
	ZIT-WL-21 Budowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Włocławek		
Wychowanie przedszkolne	ZIT-WL-39 Przebudowa oraz remont Przedszkola Samorządowego w Izbicy Kujawskiej wraz z budową podjazdu dla osób niepełnosprawnych	Wysoka jakość życia społeczeństwa	
	ZIT-WL-40 Rozbudowa i modernizacja Przedszkola Publicznego nr 1 w Brześciu Kujawskim		
	ZIT-WL-42 Organizacja zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym		
	ZIT-WL-43 Witamy w naszej bajce - przedszkolaki z gminy Brześć Kujawski		
	ZIT-WL-44 "Poprawa jakości opieki przedszkolnej na terenie Miasta i Gminy Chodecz."		
	ZIT-WL-45 Zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych w Przedszkolu Samorządowym w Izbicy Kujawskiej.		
	ZIT-WL-46 Organizacja zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym		

	ZIT-WL-47 Upowszechnienie i zapewnienie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej na terenie gminy Lubraniec		
	ZIT-WL-48 Utworzenie nowych miejsc i bieżące ich funkcjonowanie w placówkach przedszkolnych na terenie gminy Lubień Kujawski		
	ZIT-WL-49 Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów z terenu Gminy Kowal		
	ZIT-WL-50 Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów		
	ZIT-WL-51 Podniesienie jakości kształcenia ogólnego w gminie Lubień Kujawski		
	ZIT-WL-52 Organizacja dodatkowych zajęć dla dzieci w wieku szkolnym		
	ZIT-WL-53 Uczymy się z pasją!		
	ZIT-WL-54 Poprawa oferty edukacyjnej w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Chodczu		
	ZIT-WL-55 Organizacja zajęć dla dzieci w wieku szkolnym		
	ZIT-WL-58 Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez podniesienie jakości i efektywności kształcenia ogólnego w gminie Lubraniec		
	ZIT-WL-59 Dostosowanie kształcenia ogólnego do potrzeb rynku pracy – I Etap i II Etap		
	ZIT-WL-60 Poprawa jakości edukacji w Szkole Podstawowej w Lubaniu		
Opieka zdrowotna	ZIT-WL-62 Remont pomieszczeń rehabilitacji w Izbicy Kujawskiej		
	ZIT-WL-63 Zakup i dostawa sprzętu medycznego na potrzeby Powiatowego Centrum Zdrowia		
	ZIT-WL-66 Rozwój kultury na terenie Miasta i Gminy Chodecz		
	ZIT-WL-67 Budowa i rozbudowa instytucji kultury na terenie gminy Lubraniec		
	ZIT-WL-68 Remont na potrzeby prowadzenia edukacji kulturalnej w Miejsko-Gminnym Centrum Kultury w Izbicy Kujawskiej		
	ZIT-WL-69 Centrum Życia Społecznego - Remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej w miejscowości Grabkowo oraz przebudowa sceny plenerowej w miejscowości Krzewent		
	ZIT-WL-70 Upowszechnianie działalności kulturowej na terenie Gminy Baruchowo		
	ZIT-WL-71 Wsparcie działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Lubaniu		
	ZIT-WL-72 Remont i doposażenie instytucji kultury		
	ZIT-WL-72A Wyposażenie Centrum Integracji Społecznej w miejscowości Kruszyn		
	ZIT-WL-73 Rozwój turystyki na terenie Miasta i Gminy Chodecz		
	ZIT-WL-74 Rozbudowa infrastruktury turystycznej na terenie gminy Baruchowo		
Rozwój turystyki	ZIT-WL-75 Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej wraz z zakupem wyposażenia i sprzętu na terenie Gminy Izbica Kujawska		
	ZIT-WL-76 Rozwój infrastruktury i promocja oferty turystycznej w Gminie Lubraniec		
	ZIT-WL-77 3 Maja woonerfem		
	ZIT-WL-78 Odnowa przestrzeni publicznej poprzez modernizację obiektów użyteczności publicznej na potrzeby społeczności lokalnej		
	ZIT-WL-79 Odnowa przestrzeni publicznych na terenie gminy Chocień		
	ZIT-WL-80 Odnowa przestrzeni publicznej w miejscowości Więśławice		
	ZIT-WL-81 Odnowa przestrzeni publicznej na obszarze miasta Brześć Kujawski		
	ZIT-WL-82 Odnowa przestrzeni publicznych na terenie Miasta i Gminy Chodecz		
Odnowa przestrzeni publicznych i rewitalizacja		Atrakcyjna i dostępna przestrzeń	

	ZIT-WL-83 Odnowa przestrzeni publicznych na terenie Gminy Izbica Kujawska		
	ZIT-WL-84 Odnowa przestrzeni publicznej w Lubieniu Kujawskim		
	ZIT-WL-86 Odnowa przestrzeni publicznej na terenie Gminy Włocławek - I Etap i II Etap		
	ZIT-WL-87 Rewitalizacja - odnowa przestrzeni publicznej na terenie Gminy Boniewo		
	ZIT-WL-88 Odnowa przestrzeni publicznej w gminie Fabianki		
	ZIT-WL-89 Zagospodarowanie terenów przestrzeni publicznej		
Wsparcie administracyjne	ZIT-WL-90 Wsparcie potencjału administracyjnego Biura Stowarzyszenia WłOF – Zintegrowane Inwestycje terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka – Etap I	Wsparcie administracyjne	
	ZIT-WL-91 Wsparcie potencjału administracyjnego Biura Stowarzyszenia WłOF – Zintegrowane Inwestycje terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka – Etap II		

9.6. Lista projektów rezerwowych

Na potrzeby sprawnego wdrażania Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka opracowano listę projektów rezerwowych. Projekt z listy rezerwowej może uzyskać dofinansowanie w przypadku uwolnienia wolnych środków w ramach powierzonej alokacji (wykreślenia projektu z listy podstawowej) lub zwiększenia alokacji dla ZIT Włocławek.

Tabela 27. Lista projektów rezerwowych

Lp.	Cel polityki	Cel szczegółowy	Typ wsparcia	Wiązka projektów	Beneficjent	Nazwa projektu	Zasięg terytorialny realizacji projektu	Czy projekt znajduje się na obszarze problemowym? (TAK/NIE)	Okres realizacji projektu	Całkowita wartość projektu	Źródło dofinansowania EFRR/ EFS+	Koszty kwalifikowalne (euro)	Dofinansowanie UE (euro)	Wkład Własny (euro)	Wskaźniki projektu
ZIT-WL-R1	CP2	2(viii)	Projekty z zakresu rozwoju i usprawnienia systemu transportu miejskiego, w tym węzły zintegrowane i infrastruktura przystankowa	Wspieranie zrównoważonej mobilności miejskiej	Gmina Miasto Włocławek	Przebudowa i rozbudowa istniejącego Centrum Przesiadkowego we Włocławku w multimodalny węzeł przesiadkowy	ZIT	TAK	I kw.2024-IV kw.2026	27 753 303,96	EFRR	27 753 303,96	6 302 221,66	21 451 082,30	<u>Wskaźniki produktu:</u> Liczba przebudowanych i rozbudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych – 1 szt. Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii autobusowych – 310,2 km Liczba doposażonych obiektów „parkuj i jedź” – 1 szt. Liczba miejsc postojowych dla osób z niepełnosprawnościami w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź” - 20 szt. Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike & Ride” – 20 szt. Liczba wspartych obiektów „parkuj i jedź” – 1 szt. Liczba wspartych zintegrowanych węzłów przesiadkowych – 1 szt. Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride” – 1 szt. Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź” – 1 szt. Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźniki rezultatu:</u> Liczba pojazdów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych, przebudowanych lub doposażonych obiektach „parkuj i jedź” – 300 szt. Roczna liczba użytkowników nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego - 4 542 141 osób Szacowana emisja gazów cieplarnianych – 0,5 tony równoważnika CO ₂ /rok
ZIT-WL-R2	CP2	2(i)	Kompleksowa modernizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej wraz z audytem	Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów cieplarnianych na obszarze MOF	Gmina Włocławek	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	ZIT	NIE	II kw. 2024-IV kw. 2025	55 358,53	EFRR	55 358,53	27 125,68	28 232,85	<u>Wskaźniki produktu:</u> Budynki publiczne o udoskonalonej charakterystyce energetycznej – 2 szt. Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 2 szt. <u>Wskaźniki rezultatu:</u> Szacowana emisja gazów cieplarnianych – 9,98 tony równoważnika CO ₂ /rok Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych) – 2,05 MWh/ rok
ZIT-WL-R3	CP2	2(iv)	Działania adaptacyjne w miastach (nasadzenia,	Poprawa efektywności energetycznej oraz redukcja emisji gazów	Gmina Miasto Włocławek	Utworzenie Parku Grzywno we Włocławku jako ogólnodostępnej	ZIT	TAK	IV kw.2022-IV kw.2023	3 521 101,32	EFRR	3 521 101,32	2 763 436,12	757 665,20	<u>Wskaźniki produktu:</u> Liczba miast wspartych w zakresie adaptacji do zmian klimatu – 1 szt.

			zazielenienie miast, gospodarowanie wodami odpadowymi)	cieplarnianych na obszarze MOF		przestrzeni rekreacyjno-wypoczynkowej									Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania do zmian klimatu – 10 ha Liczba drzew poddanych zabiegom pielęgnacyjnym – 1 000 szt. Pojemność obiektów małej retencji – 3 9238 ha Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźniki rezultatu:</u> Objętość retencjonowanej wody – 28 000 m³ Powierzchnia obszarów objętych strategiami na rzecz przystosowania się do zmian klimatu – 10 ha Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 100 000 osób
ZIT-WL-R4	CP2	2(v)	Projekty w zakresie Modernizacja stacji uzdatniania wody	Poprawa dostępu do dobrej jakości wody i zrównoważona gospodarka wodna oraz działania adaptacyjne mające na celu budowa nie odporności i przystosowanie do zmian klimatu	Gmina Boniewo	Rozbudowa stacji uzdatniania wody poprzez budowę studni głębinowej z rurociągiem przesyłowym do SUW	ZIT	TAK	IV kw. 2024-IV kw. 2026	1 101 321,58	EFRR	1 101 321,58	936 123,34	165 198,24	<u>Wskaźniki produktu:</u> Ilość wybudowanych studni głębinowych – 1 szt. Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 2 000 osób <u>Wskaźniki rezultatu:</u> Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę – 2 000 osób Straty wody w zbiorowych systemach zaopatrzenia w wodę – 15 000 m3
Razem CP2										32 431 085,39		32 431 085,39	10 028 906,80	22 402 178,59	
ZIT-WL-R5	CP5	5(i)	Odnowa przestrzeni publicznych	Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Boniewo	Rozwój infrastruktury turystycznej, sportowej i rekreacyjnej na terenie Gminy Boniewo	ZIT	TAK	IV kw. 2024-IV kw. 2026	1 101 321,58	EFRR	1 101 321,58	936 123,34	165 198,24	<u>Wskaźniki produktu:</u> Powierzchnia obszarów objętych odnową przestrzeni publicznych – 2 ha Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 50 osób Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznych – 2 szt. Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami - 2 szt. <u>Wskaźniki rezultatu:</u> Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem - 50 osób
ZIT-WL-R6	CP5	5(i)	Odnowa przestrzeni publicznych	Odnowa przestrzeni publicznych	Gmina Lubanie	Odnowa przestrzeni publicznej - utworzenie terenu sportowo-rekreacyjnego w miejscowości Probstwo Dolne	ZIT	TAK	IV kw. 2024-II kw. 2026	148 856,00	EFRR	148 856,00	126 527,00	22 329,00	<u>Wskaźniki produktu:</u> Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 330 osób Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Liczba obiektów infrastrukturalnych wspartych w ramach odnowy przestrzeni publicznych – 2 szt.

															Powierzchnia obszarów objętych odnową przestrzeni publicznych – 0,83 ha <u>Wskaźniki rezultatu:</u> Liczba osób korzystających z obszarów publicznych objętych wsparciem – 220 osób
ZIT-WL-R7	CP5	5(i)	Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury	Wsparcie instytucji kultury	Gmina Boniewo	Budowa biblioteki wraz z infrastrukturą i wyposażeniem w miejscowości Boniewo	ZIT	TAK	I kw.2024-II kw.2025	660 792,95	EFRR	660 792,95	561 674,00	99 145,95	<u>Wskaźniki produktu:</u> Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt. Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 50 osób Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami - 1 szt. <u>Wskaźniki rezultatu:</u> Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 50 osób odwiedzających/rok
ZIT-WL-R8	CP5	5(i)	Wsparcie rozwoju turystyki	Rozwój turystyki	Gmina Brześć Kujawski	Budowa basenów letnich w Brześciu Kujawskim	ZIT	TAK	I kw.2024-II kw.2025	1 740 321,58	EFRR	1 740 321,58	1 479 273,34	261 048,24	<u>Wskaźniki produktu:</u> Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt. Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 686 osób Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźniki rezultatu:</u> Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 686 osób
ZIT-WL-R9	CP5	5(i)	Wsparcie rozwoju turystyki/ Ścieżki rowerowe	Rozwój turystyki	Gmina Lubraniec	Rozwój infrastruktury i promocja oferty turystycznej w Gminie Lubraniec	ZIT	TAK	IV kw.2025-III kw.2026	481 181,51	EFRR	481 181,51	409 004,28	72 177,23	<u>Wskaźniki produktu:</u> Długość utworzonych szlaków turystycznych – 3,5 km Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 1 szt. <u>Wskaźniki rezultatu:</u> Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 500 osób odwiedzających/rok
Razem CP5										4 132 473,62		4 132 473,62	3 512 601,96	619 898,66	

10. Plan wdrożeniowy dla realizacji strategii

Za realizację ogółu ustaleń strategii terytorialnej odpowiedzialne są władze partnerstwa⁴⁷, które realizują to zadanie poprzez Zespół Zadaniowy ds. realizacji Strategii. Zespół Zadaniowy ds. realizacji Strategii zostanie powołany spośród pracowników jednostek samorządu terytorialnego będących sygnatariuszami partnerstwa, na wniosek władz partnerstwa w uzgodnieniu ze Starostą, Prezydentem, Wójtami oraz Burmistrzami jst wchodzącymi w skład partnerstwa. Władze partnerstwa w uzgodnieniu z Członkami jednostek samorządu terytorialnego wchodzącymi w skład partnerstwa, określą szczegółowe zadania Zespołu. Powyższe zadania są związane z projektem polegającym na wsparciu administracyjnym dla prowadzenia polityki terytorialnej w partnerstwie.

Rolą Zespołu będzie:

1. Bieżąca współpraca z Instytucją Zarządzającą programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 w zakresie ogółu spraw związanych z realizacją ustaleń strategii dla partnerstwa.
2. Bieżąca współpraca z beneficjentami projektów ujętych w strategii w celu optymalizacji procesu ich realizacji.
3. Bieżąca współpraca z interesariuszami procesu kształtowania rozwoju danego partnerstwa – w celu przekazywania informacji na temat postępów realizacji ustaleń strategii oraz zbierania opinii i sugestii na rzecz jego usprawnienia.
4. Monitorowanie realizacji ustaleń strategii – w tym przygotowywanie corocznego „Raportu z realizacji strategii terytorialnej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka”.
5. Prowadzenie strony www partnerstwa.
6. Inicjowanie działań w kierunku aktualizacji strategii, jeśli zajdzie taka konieczność.

Na poziomie wdrażania Strategii Terytorialnej zakłada się prowadzenie polityki informacyjnej w formie publicznego przekazu informacji przez strony internetowe wszystkich tworzących MOF Włocławka oraz na stronie Stowarzyszenia WŁOF.

⁴⁷ Organy statutowe zarządzające partnerstwem.

Tabela 28. Harmonogram wdrożeniowy dla realizacji strategii

Jednostka odpowiedzialna za realizację zadania	Zadanie	2022	2023				2024				2025				2026				2027				2028				2029			
		IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Stowarzyszenie WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka	Zawiązanie się partnerstwa																													
Stowarzyszenie WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka	Zatwierdzenie strategii wraz z listą projektów przez partnerstwo																													
Instytucja Zarządzająca FEdKP	Zaopiniowanie dokumentu przez IZ FEdKP																													
Instytucja Zarządzająca FEdKP	Podpisanie kontraktu regionalnego																													
Jednostki samorządu terytorialnego	Określenie terminów aplikowania o																													

[illegible]

Tabela 29. Kontraktacja narastająco

Kontraktacja (narastająco)				
Rok	EFRR		EFS+	
	Liczba projektów planowanych do złożenia	Wartość dofinansowania z projektów planowanych do złożenia (euro)	Liczba projektów planowanych do złożenia	Wartość dofinansowania z projektów planowanych do złożenia (euro)
2023	1	122 923,43	1	224 959,99
2024	17	13 742 293,59	9	5 022 961,41
2025	47	35 742 763,03	10	6 683 619,96
2026	1	35 865 686,46		
	Liczba projektów planowanych do złożenia ERFF, EFS+		Wartość dofinansowania z projektów planowanych do złożenia (euro) EFRR, EFS+	
	86		42 549 306,42	

Tabela 30. Złożone wnioski o płatność narastająco

Złożone wnioski o płatność (narastająco)				
Cele pośrednie				
Rok	EFRR		EFS+	
	Procent liczony od wartości środków dedykowanych	Wartość złożonych wniosków o płatność (euro)	Procent liczony od wartości środków dedykowanych	Wartość złożonych wniosków o płatność (euro)
2023				
2024	0,02%	7 436,14	1,61%	107 659,47
2025	21,08%	7 930 686,76	18,52%	1 237 816,75
2026	45,94%	16 834 230,06	85,27%	5 699 119,95
2027	78,51%	28 159 506,40	98,31%	6 570 977,35
2028	99,99%	35 860 686,46	99,85%	6 673 459,96
2029	100%	35 865 686,46	100%	6 683 619,96
Cel końcowy	35 865 686,46		6 683 619,96	

11. Plan finansowy wraz z określeniem źródeł finansowania projektów

Tabela 31. Plan finansowy

Lp. Nr fisz ki	Beneficjent	Nazwa Projektu	Koszt całkowity (EURO)	Źródła finansowani a(wkład UE, środki krajowe, środki własne, budżet państwa)	Wydatki planowane w latach						
					2023r.	2024r.	2025r.	2026r.	2027r.	2028r.	2029r.
CP1											
1.	Gmina Brześć Kujawski	Sieć Włocławskiego Centrum Biznesu	154 766,01	Wkład UE: 32 000,00 Środki własne: 122 766,01					154 766,01		
7.	Gmina Miasto Włocławek	Stworzenie infrastruktury biznesowej we Włocławskim Inkubatorze Innowacji i Przedsiębiorczości wykorzystywanej przez podmioty gospodarcze działające w obszarze MOF Włocławek i osoby planujące uruchomić działalność gospodarczą oraz powołaniem Sieci Włocławskiego Centrum Biznesu w celu świadczenia usług o charakterze	1 681 530,22	Wkład UE: 1 249 056,21 Środki własne: 432 474,01			4 280,74		1 677 249,48		

		podstawowym, specjalistycznym i zaawansowanym									
Suma CP1			1 836 296,23	Wkład UE: 1 281 056,21 Środki własne: 555 240,02			4 280,74		1 832 015,49		
CP2											
8.	Gmina Miasto Włocławek	Poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego w mieście Włocławek poprzez modernizację infrastruktury towarzyszącej trans- portowi zbiorowemu - I Etap i II Etap	5 640 210,67	Wkład UE: 4 784 592,65 Środki własne: 855 618,02	6 729,52	151 887,39	957 209,16	4 524 384,60			
9.	Gmina Miasto Włocławek	Budowa i przebudowa dróg rowerowych na terenie Miasta Włocławek - Etap I i Etap II	7 185 993,79	Wkład UE: 5 862 237,60 Środki własne: 1 323 756,19	71 746,48	2 978,86	4 667 293,02	2 443 975,43			
10.	Gmina Miasto Włocławek	Tabor na potrzeby czystej komunikacji w mieście Włocławek	4 489 652,38	Wkład UE: 3 109 739,42 Środki własne: 1 379 912,96		8 661,79	1 499 184,25	2 981 806,34			
11.	Gmina Kowal	Kompleksowa modernizacja energetyczna budynku warsztatowego Referatu Gospodarki Komunalnej Urzędu Gminy Kowal w miejscowości Przydatki Gołaszewskie	249 430,12	Wkład UE: 122 220,76 Środki własne: 127 209,36				249 430,12			
12.	Powiat Włocławski	Termomodernizacja budynku Zespołu Szkół	868 773,47	Wkład UE: 425 699,00				868 773,47			

Strategia Terytorialna MOF Włocławka

		im. Marii Grodzickiej w Lubrańcu Marysinie		Środki własne: 443 074,47							
13.	Gmina Izbica Kujawska	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Izbica Kujawska	200 439,00	Wkład UE: 79 850,00 Środki własne: 120 589,00				200 439,00			
14.	Gmina Lubraniec	Kompleksowa termomodernizacja budynku remizy OSP w Zgłowiączce wraz z wymianą źródła ciepła	532 573,49	Wkład UE: 222 961,01 Środki własne: 309 612,48				532 573,49			
15.	Gmina Miasto Włocławek	Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie miasta Włocławek – Etap I i Etap II	5 057 515,29	Wkład UE: 977 766,07 Środki własne: 4 079 749,22		69 752,51	175 694,97	2 406 033,90	2 406 033,91		
16.	Gmina Włocławek	Termomodernizacja obiektu użyteczności publicznej.	55 358,53	Wkład UE: 27 125,68 Środki własne: 28 232,85				55 358,53			
17.	Gmina Miasto Kowal	Wymiana źródeł ciepła w komunalnych budynkach mieszkalnych w Kowalu	600 000,00	Wkład UE: 500 466,08 Środki własne: 99 533,92			20 000,00	580 00,00			
19.	Gmina Lubanie	Termomodernizacja komunalnego budynku mieszkalnego	206 952,14	Wkład UE: 162 062,21 Środki własne: 44 889,93				206 952,14			
21.	Gmina Włocławek	Budowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Włocławek	35 294,12	Wkład UE: 30 000,00 Środki własne: 5 294,12			35 294,12				

Strategia Terytorialna MOF Włocławka

23.	Gmina Brześć Kujawski	Budowa kotłowni miejskiej w Brześciu Kujawskim	1 389 842,13	Wkład UE: 550 500,00 Środki własne: 839 342,13					1 389 842,13		
24.	Powiat Włocławski	Wymiana źródeł ciepła w jednostkach organizacyjnych powiatu	1 368 717,75	Wkład UE: 1 163 211,50 Środki własne: 205 506,25			1 368 717,75				
25.	Gmina Baruchowo	Modernizacja ciepłowni lokalnej	100 000,00	Wkład UE: 50 000,00 Środki własne: 50 000,00					30 000,00	60 000,00	10 000,00
26.	Gmina Boniewo	Modernizacja lokalnego źródła ciepła z infrastrukturą towarzyszącą w Zespole Szkół Boniewo	534 170,95	Wkład UE: 454 045,31 Środki własne: 80 125,64				534 170,95			
27.	Gmina Lubanie	Modernizacja lokalnych ciepłowni w obiektach użyteczności publicznej z wykorzystaniem OZE	202 760,44	Wkład UE: 168 455,24 Środki własne: 34 305,20					202 760,44		
29.	Gmina Miasto Włocławek	Wymiana oświetlenia na energooszczędne na obszarze Miasta Włocławek	1 955 380,00	Wkład UE: 586 614,00 Środki własne: 1 368 766,00			15 572,00	1 000 000,00	939 808,00		
30.	Gmina Miasto Włocławek	Zielone tereny Śródmieścia miasta Włocławek	6 899 812,37	Wkład UE: 2 027 258,88 Środki własne: 4 872 553,49	50 964,51	34 546,76	5 438 361,80	1 375 939,30			
31.	Gmina Lubień Kujawski	Modernizacja stacji uzdatniania wody w m. Narty, gm. Lubień Kujawski	965 431,41	Wkład UE: 175 210,00 Środki własne: 790 221,41					965 431,41		

Strategia Terytorialna MOF Włocławka

32.	Gmina Kowal	Modernizacja systemu wodociągowego w zakresie wprowadzenia inteligentnych rozwiązań	85 887,54	Wkład UE: 73 004,41 Środki własne: 12 883,13				85 887,54			
33.	Gmina Chocień	Budowa i przebudowa infrastruktury służącej zaopatrzeniu ludności w wodę pitną na terenie gminy Chocień	559 877,44	Wkład UE: 377 189,45 Środki własne: 182 687,99			559 877,44				
34.	Miasto i Gmina Chodecz	Modernizacja systemu wodociągowego w zakresie wprowadzenia inteligentnych rozwiązań	125 600,57	Wkład UE: 86 099,94 Środki własne: 39 500,63			125 600,57				
35.	Gmina Izbica Kujawska	Wykonanie systemu zdalnego pomiaru i dystrybucji wody w sieci oraz radiowych pomiarów jej zużycia na danych obszarach gminy	140 854,00	Wkład UE: 97 339,00 Środki własne: 43 515,00				140 854,00			
36.	Gmina Fabianki	Rozbudowa, przebudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody w Szpetalu Górnym	2 088 936,22	Wkład UE: 1 114 686,13 Środki własne: 974 250,09			920 900,00	1 168 036,22			
37.	Gmina Lubraniec	Modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy Lubraniec	114 516,72	Wkład UE: 97 339,21 Środki własne: 17 177,51				114 516,72			
38.	Gmina Boniewo	Budowa i przebudowa infrastruktury służącej zaopatrzeniu ludności w wodę pitną, modernizacja sieci wodociągowej na terenie Gminy Boniewo	617 898,24	Wkład UE: 282 275,94 Środki własne: 335 622,30			100 000,00	517 898,24			
Środki niewykorzystane CP2				Wkład UE: 368 460,39							

Suma CP2			42 271 878,78	Wkład UE: 23 976 409,8 8 Środki własne: 18 663 929,2 9	129 440,51	267 827,31	15 883 705,08	19 987 029,99	5 933 875,89	60 000,00	10 000,00
CP4											
39.	Gmina Izbica Kujawska	Przebudowa oraz remont Przedszkola Samorządowego w Izbicy Kujawskiej wraz z budową podjazdu dla osób niepełnosprawnych	260 000,00	Wkład UE: 220 000,00 Środki własne: 40 000,00			260 000,00				
40.	Gmina Brześć Kujawski	Rozbudowa i modernizacja Przedszkola Publicznego nr 1 w Brześciu Kujawskim	764 705,88	Wkład UE: 650 000,00 Środki własne: 114 705,88						764 705,88	
41.	Powiat Włocławski	Budowa budynku dydaktyczno-warsztatowego dla Zespołu Szkół w Kowalu	2 597 230,11	Wkład UE: 1 086 537,03 Środki własne: 1 510 693,08			1 298 615,06	1 298 615,05			
42.	Gmina Włocławek	Organizacja zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym	105 376,32	Wkład UE: 90 681,03 Środki własne: 14 695,29		52 539,75	52 836,57				
43.	Gmina Brześć Kujawski	Witamy w naszej bajce – przedszkolaki z gminy Brześć Kujawski	273 606,11	Wkład UE: 232 565,20 Środki własne: 41 040,91				273 606,11			
44.	Miasto i Gmina Chodecz	Poprawa jakości opieki przedszkolnej na terenie Miasta i Gminy Chodecz	165 200,00	Wkład UE: 140 346,67 Środki		11 381,27	153 818,73				

Strategia Terytorialna MOF Włocławka

				własne: 24 853,33							
45.	Gmina Izbica Kujawska	Zwiększenie liczby miejsc przedszkolnych w Przedszkolu Samorządowym w Izbicy Kujawskiej	256 304,07	Wkład UE: 217 858,46 Środki własne: 38 445,61			256 304,07				
46.	Gmina Baruchowo	Organizacja zajęć dla dzieci w wieku przedszkolnym	170 000,00	Wkład UE: 100 000,00 Środki własne: 70 000,00			20 000,00	60 000,00	70 000,00	10 000,00	10 000,00
47.	Gmina Lubraniec	Upowszechnienie i zapewnienie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej na terenie gminy Lubraniec	117 647,06	Wkład UE: 100 000,00 Środki własne: 17 647,06				117 647,06			
48.	Gmina Lubień Kujawski	Utworzenie nowych miejsc i bieżące ich funkcjonowanie w placówkach przedszkolnych na terenie gminy Lubień Kujawski	176 564,96	Wkład UE: 150 168,38 Środki własne: 26 396,58				58 627,11	117 937,85		
49.	Gmina Kowal	Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów z terenu Gminy Kowal	326 409,22	Wkład UE: 277 447,83 Środki własne: 48 961,39				108 803,07	108 803,07	108 803,08	
50.	Gmina Boniewo	Podniesienie kompetencji kluczowych uczniów	457 773,15	Wkład UE: 384 469,80 Środki własne: 73 303,35				228 886,57	228 886,58		
51.	Gmina Lubień Kujawski	Podniesienie jakości kształcenia ogólnego w gminie Lubień Kujawski	295 256,47	Wkład UE: 250 968,00 Środki własne: 44 288,47			59 051,30	236 205,17			

Strategia Terytorialna MOF Włocławka

52.	Gmina Baruchowo	Organizacja dodatkowych zajęć dla dzieci w wieku szkolnym	170 000,00	Wkład UE: 100 160,00 Środki własne: 69 840,00			20 000,00	60 000,00	70 000,00	10 000,00	10 000,00
53.	Gmina Chocień	Uczymy się z pasją!	264 658,82	Wkład UE: 224 959,99 Środki własne: 39 698,83	2 969,94	158 761,59	102 927,29				
54.	Miasto i Gmina Chodecz	Poprawa oferty edukacyjnej w Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Chodczu	157 517,51	Wkład UE: 133 889,89 Środki własne: 23 627,62		100 000,00	57 517,51				
55.	Gmina Włocławek	Organizacja zajęć dla dzieci w wieku szkolnym	90 502,68	Wkład UE: 77 223,67 Środki własne: 13 279,01			82 157,87	8 344,81			
58.	Gmina Lubraniec	Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez podniesienie jakości i efektywności kształcenia ogólnego w gminie Lubraniec	244 835,42	Wkład UE: 208 110,11 Środki własne: 36 725,31				244 835,42			
59.	Gmina Miasto Włocławek	Dostosowanie kształcenia ogólnego do potrzeb rynku pracy – I Etap i II Etap	1 334 853,68	Wkład UE: 1 137 665,18 Środki własne: 197 188,50		123 176,66	1 078 173,25	133 503,77			
60.	Gmina Lubanie	Poprawa jakości edukacji w Szkole Podstawowej w Lubaniu	152 465,35	Wkład UE: 129 595,54 Środki własne: 22 869,81			141 576,19	10 889,16			
61.	Gmina Miasto Włocławek	Dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy	3 103 736,20	Wkład UE: 2 638 175,78 Środki		282 024,33	2 500 999,55	320 712,32			

Strategia Terytorialna MOF Włocławka

				własne: 465 560,44							
61A.	Gmina Miasto Włocławek	Podnosimy kwalifikacje zawodowe zgodnie z wymaganiami przedsiębiorstw działających na międzynarodowym rynku pracy w Zespole Szkół Elektrycznych we Włocławku	105 099,34	Wkład UE: 89 334,43 Środki własne: 15 764,91				105 099,34			
62.	Gmina Izbica Kujawska	Remont pomieszczeń rehabilitacji w Izbicy Kujawskiej	152 941,17	Wkład UE: 130 000,00 Środki własne: 22 941,17				152 941,17			
63.	Powiat Włocławski	Zakup i dostawa sprzętu medycznego na potrzeby Powiatowego Centrum Zdrowia	1 834 420,08	Wkład UE: 1 368 029,58 Środki własne: 466 390,50			1 834 420,08				
Suma CP4			13 577 103,60	Wkład UE: 10 138 186,57 Środki własne: 3 438 917,03	2 969,94	727 883,60	7 918 397,47	3 418 716,13	595 627,50	893 508,96	20 000,00
CP5											
64.	Gmina Chocień	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych w MOF Włocławek - rozwój gospodarczy gminy Chocień	359 610,18	Wkład UE: 248 840,00 Środki własne: 110 770,18				359 610,18			
65.	Gmina Lubień Kujawski	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych gminy Lubień Kujawski	563 805,53	Wkład UE: 177 532,00 Środki własne: 386 273,53				563 805,53			

Strategia Terytorialna MOF Włocławka

66.	Miasto i Gmina Chodecz	Rozwój kultury na terenie Miasta i Gminy Chodecz	58 807,74	Wkład UE: 50 000,00 Środki własne: 8 807,74			58 807,74				
67.	Gmina Lubraniec	Budowa i rozbudowa instytucji kultury na terenie gminy Lubraniec	625 882,35	Wkład UE: 532 000,00 Środki własne: 93 882,35				625 882,35			
68.	Gmina Izbica Kujawska	Remont na potrzeby prowadzenia edukacji kulturalnej w Miejsko-Gminnym Centrum Kultury w Izbicy Kujawskiej	358 131,27	Wkład UE: 240 000,00 Środki własne: 118 131,27				358 131,27			
69.	Gmina Kowal	Centrum Życia Społecznego - Remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej w miejscowości Grabkowo oraz przebudowa sceny plenerowej w miejscowości Krzewent	117 647,06	Wkład UE: 100 000,00 Środki własne: 17 647,06				117 647,06			
70.	Gmina Baruchowo	Upowszechnianie działalności kulturowej na terenie Gminy Baruchowo	200 000,00	Wkład UE: 111 500,00 Środki własne: 88 500,00			20 000,00	90 000,00	90 000,00		
71.	Gmina Lubanie	Wsparcie działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Lubaniu	236 806,00	Wkład UE: 201 285,00 Środki własne: 35 521,00					236 806,00		
72.	Gmina Włocławek	Remont i doposażenie instytucji kultury.	435 550,59	Wkład UE: 356 665,07 Środki własne: 78 885,52			435 550,59				

Strategia Terytorialna MOF Włocławka

72A.	Gmina Włocławek	Wyposażenie Centrum Integracji Społecznej w miejscowości Kruszyn	38 235,29	Wkład UE: 32 500,00 Środki własne: 5 735,29				38 235,29			
73.	Miasto i Gmina Chodecz	Rozwój turystyki na terenie Miasta i Gminy Chodecz	60 752,63	Wkład UE: 50 000,00 Środki własne: 10 752,63				60 752,63			
74.	Gmina Baruchowo	Rozbudowa infrastruktury turystycznej na terenie gminy Baruchowo	100 000,00	Wkład UE: 50 000,00 Środki własne: 50 000,00			50 000,00	50 000,00			
75.	Gmina Izbica Kujawska	Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej wraz z zakupem wyposażenia i sprzętu na terenie Gminy Izbica Kujawska	178 390,38	Wkład UE: 151 631,83 Środki własne: 26 758,55				178 390,38			
76.	Gmina Lubraniec	Rozwój infrastruktury i promocja oferty turystycznej w Gminie Lubraniec	620 557,98	Wkład UE: 527 474,28 Środki własne: 93 083,70				620 557,98			
77.	Gmina Miasto Włocławek	3 Maja woonefem	4 980 471,97	Wkład UE: 2 000 695,46 Środki własne: 2 979 776,51	100 207,03	2 945,24	2 635 259,86	2 242 059,84			
78.	Gmina Lubanie	Odnowa przestrzeni publicznej poprzez modernizację obiektów użyteczności publicznej na potrzeby społeczności lokalnej	186 855,29	Wkład UE: 158 827,00 Środki własne: 28 028,29				93 427,65	93 427,64		

Strategia Terytorialna MOF Włocławka

79.	Gmina Chocień	Odnowa przestrzeni publicznych na terenie gminy Chocień	205 882,00	Wkład UE: 175 000,00 Środki własne: 30 882,00			205 882,00				
80.	Gmina Kowal	Odnowa przestrzeni publicznej w miejscowości Więstawice	117 647,06	Wkład UE: 100 000,00 Środki własne: 17 647,06			117 647,06				
81.	Gmina Brześć Kujawski	Odnowa przestrzeni publicznej na obszarze miasta Brześć Kujawski	640 541,82	Wkład UE: 172 074,80 Środki własne: 468 467,02					640 541,82		
82.	Miasto i Gmina Chodecz	Odnowa przestrzeni publicznych na terenie Miasta i Gminy Chodecz	190 165,31	Wkład UE: 153 045,00 Środki własne: 37 120,31			5 153,93	185 011,38			
83.	Gmina Izbica Kujawska	Odnowa przestrzeni publicznych na terenie Gminy Izbica Kujawska	284 907,89	Wkład UE: 242 171,71 Środki własne: 42 736,18			284 907,89				
84.	Gmina Lubień Kujawski	Odnowa przestrzeni publicznej w Lubieniu Kujawskim	487 238,98	Wkład UE: 206 029,00 Środki własne: 281 209,98				487 238,98			
86.	Gmina Włocławek	Odnowa przestrzeni publicznej na terenie Gminy Włocławek – I Etap i II Etap	523 530,06	Wkład UE: 448 492,55 Środki własne: 75 037,51			523 530,06				
87.	Gmina Boniewo	Rewitalizacja - odnowa przestrzeni publicznej na terenie Gminy Boniewo	167 435,52	Wkład UE: 142 320,20 Środki własne: 25 115,32			50 000,00	117 435,52			

Strategia Terytorialna MOF Włocławka

88.	Gmina Fabianki	Odnowa przestrzeni publicznej w gminie Fabianki	153 329,08	Wkład UE: 77 223,00 Środki własne: 76 106,08				153 329,08			
89.	Gmina Baruchowo	Zagospodarowanie terenów przestrzeni publicznej	238 235,29	Wkład UE: 202 500,00 Środki własne: 35 735,29			8 235,29	230 000,00			
90.	Stowarzyszenie WłOF - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka	Wsparcie potencjału administracyjnego Biura Stowarzyszenia WłOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka – Etap I	144 615,79	Wkład UE: 122 923,43 Środki własne: 21 692,36	58 448,88	48 205,25	37 961,66				
91.	Stowarzyszenie WłOF - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka	Wsparcie potencjału administracyjnego Biura Stowarzyszenia WłOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka – Etap II	144 615,79	Wkład UE: 122 923,43 Środki własne: 21 692,36				37 961,63	58 448,88	48 205,28	
Suma CP5			12 419 648,85	Wkład UE: 7 153 653,76 Środki własne: 5 265 995,09	158 655,91	51 150,49	4 432 936,08	6 609 476,75	1 119 224,34	48 205,28	
Suma CP1, CP2, CP4, CP5			70 104 927,46	Wkład UE (łącznie z niewykorzystanymi środkami): 42 549 306,							

		42 Środki własne: 27 924 081, 43	
Suma EFRR	62 137 121,10	Wkład UE: 35 497 226, 07 368 460,39 (niewykorzyst ane środki) Środki własne: 26 639 895, 03	
Suma EFS+	7 967 806,36	Wkład UE: 6 683 619,9 6 Środki własne: 1 284 186,4 0	

12. Warunki i procedury obowiązujące w realizacji Strategii ZIT

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w odniesieniu do Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka wdrażane będą w formule partnerstwa.

Usankcjonowaniem współpracy samorządów MOF Włocławka na potrzeby realizacji ZIT w perspektywie finansowej 2021 – 2024 było utworzenie Stowarzyszenia WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka. Partnerstwo zostało powołane zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 28 kwietnia 2022r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 art. 34 ust. 5 oraz art. 36 ust. 4 oraz na podstawie przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach.

Za realizację Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka odpowiedzialne jest Stowarzyszenie WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka. Stowarzyszenie WŁOF pełni funkcję Związku ZIT i stanowi wspólną reprezentację jednostek samorządu terytorialnego wdrażających Zintegrowane Inwestycje Terytorialne. Organami Stowarzyszenia są: Walne Zebranie Członków, Zarząd Stowarzyszenia oraz Komisja Rewizyjna.

Walne Zebranie Członków to organ stanowiący Stowarzyszenia. W jej skład wchodzi przedstawiciele wszystkich jednostek samorządu terytorialnego będących Członkami Stowarzyszenia.

Do zadań Walnego Zebrania Członków należy: zatwierdzanie Strategii Terytorialnej i jej aktualizacji, zatwierdzanie listy projektów i jej aktualizacji, przedkładanie zaktualizowanej Strategii do zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą Programem Regionalnym Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027, zatwierdzanie raz w roku raportów z realizacji ustaleń Strategii Terytorialnej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka i przekazywanie ich do Instytucji Zarządzającej Programem Regionalnym Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

Organem wykonawczym Stowarzyszenia jest jego Zarząd, reprezentujący Stowarzyszenie na zewnątrz. Składa się z 4 członków, w tym w tym Prezesa i Wiceprezesa.

Do zadań Zarządu Stowarzyszenia należy: powołanie Zespołu Zadaniowego ds. realizacji Strategii, przygotowanie Strategii Terytorialnej i jej aktualizacji, przygotowanie aktualizacji listy projektów, przygotowanie raz w roku raportów monitoringowych z realizacji ustaleń Strategii Terytorialnej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, nadzór nad realizacją Strategii.

Organy Stowarzyszenia wykonują swoje zadania za pomocą Biura Stowarzyszenia, które wspiera realizację celów Stowarzyszenia.

Do zadań Biura Stowarzyszenia należy: koordynowanie wdrażania i monitorowanie realizowanych działań Strategii Terytorialnej, bieżąca współpraca z Instytucją Zarządzającą w zakresie spraw związanych z realizacją ustaleń Strategii dla Partnerstwa, opracowanie procedur aktualizacji Strategii Terytorialnej, bieżąca współpraca z koordynatorami jednostek samorządu terytorialnego w zakresie realizacji Strategii Terytorialnej, celem przekazywania informacji na temat postępów realizacji ustaleń Strategii oraz zbierania opinii i sugestii na rzecz jego usprawnienia, przygotowanie corocznego raportu

z realizacji Strategii Terytorialnej, organizacja procesu konsultacji społecznych projektu Strategii Terytorialnej.

Sprawność realizacji Strategii warunkowana jest pełną współpracą z samorządami MOF Włocławka. Do zadań samorządów MOF Włocławka należy: bieżąca współpraca z pracownikami Biura Stowarzyszenia w zakresie realizacji Strategii, realizacja projektów ujętych w Strategii Terytorialnej, bieżący monitoring realizowanych zadań, prowadzenie sprawozdawczości w zakresie zrealizowanych działań oraz osiągniętych wskaźników, przekazywanie raz w roku do Biura Stowarzyszenia WŁOF corocznego zestawienia w zakresie realizacji zadań i osiągniętych wskaźników.

Wsparciem w realizacji Strategii Terytorialnej będzie Komitet Doradczy ds. Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, stanowiący ciało opiniodawczo – doradcze, działający na podstawie Statutu Stowarzyszenia oraz podjętych przez Zarząd Stowarzyszenia WŁOF Uchwały nr 12/2023 z dnia 20.02.2023r. oraz Uchwały nr 17/2023 23.03.2023r. Zadaniem Komitetu Doradczego jest: zapewnienie szerokiej partycypacji w procesie wdrażania Strategii, działanie w imieniu partnerów społeczno – gospodarczych właściwych tematycznie dla obszarów wsparcia w ramach Strategii, opiniowanie decyzji Zarządu Stowarzyszenia związanych z wdrażaniem Strategii oraz jej aktualizacją, wyrażanie opinii, wymiana informacji i dobrych praktyk, podejmowanie inicjatyw oraz proponowanie rozwiązań odnoszących się do realizacji Strategii Terytorialnej. Stanowisko Komitetu Doradczego ds. Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka stanowi opinię doradczą, która może być wykorzystana przez organy Stowarzyszenia do realizacji zadań, jednak nie jest dla nich wiążąca.

Zasady uzupełniania listy podstawowej i aktualizacja Strategii Terytorialnej

Aktualizacja dokumentu odbywać się będzie w tym samym trybie, co pierwsze opracowanie strategii i przyjęcie jej przez Władze Stowarzyszenia. Za aktualizację i wprowadzenie zmian w dokumencie odpowiada Biuro Stowarzyszenia WŁOF, które przedkłada dokument do zaopiniowania przez Komitet Doradczy. Następnie dokument przyjmowany jest przez Zarząd Stowarzyszenia oraz zatwierdzany przez Walne Zebranie Członków w formie uchwały. Aktualizacja dokumentu podlega opiniowaniu przez właściwą Instytucję Zarządzającą programem. Przewiduje się możliwość aktualizacji Strategii dwa razy w ciągu roku.

W przypadku aktualizacji Strategii, polegającej wyłącznie na zmianie jej pojedynczych ustaleń merytorycznych, konsultacje społeczne przeprowadzane będą w obszarze całego partnerstwa, przy czym w tych jego częściach, których dokonywane zmiany nie dotyczą, możliwe będzie zastosowanie technik nie wymagających zaangażowania znaczących sił i środków np. informacje i opinie na temat zmian pozyskiwane będą drogą elektroniczną. W przypadku aktualizacji Strategii polegającej na usunięciu projektu lub wprowadzeniu nowego projektu, konsultacje społeczne przeprowadzone zostaną uwzględniając różne techniki konsultacji w tych gminach, na terenie których projekty zostały w wyniku zmiany usunięte lub wprowadzone. W przypadku aktualizacji Strategii polegającej na wprowadzeniu zmian w projektach dotyczących różnych części partnerstw, konsultacje społeczne przeprowadzone zostaną w obszarze całego partnerstwa. Konsultacje społeczne odnosić się będą tylko i wyłącznie do zakresu zmienianego, a nie do ustaleń wcześniej podjętych, nieobjętych zmianą. Przeprowadzenia konsultacji nie wymagają zmiany o charakterze finansowym lub organizacyjnym, które nie wpływają na efekty realizacji Strategii.

W dniu 26 października 2023r. pomiędzy Województwem Kujawsko – Pomorskim, reprezentowanym przez Zarząd Województwa Kujawsko – Pomorskiego, pełniącego funkcję Instytucji Zarządzającej programem regionalnym Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021 – 2027, a Stowarzyszeniem WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, zostało podpisane Porozumienie Terytorialne. Porozumienie Terytorialne ma na celu przede wszystkim uzgodnienie zasad i zakresu wsparcia realizacji Strategii ZIT w ramach FEoKP 2021-2027, przygotowania i realizacji przedsięwzięć priorytetowych oraz wzmacniania powiązań i współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego tworzących Partnerstwo JST.

W dniu 8 lutego 2024 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął Uchwałę nr 6/278/24 w sprawie zaopiniowania przez Instytucję Zarządzającą programem Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka w zakresie możliwości finansowania strategii ZIT w ramach programu Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027.

13. Opis procesu zaangażowania partnerów zewnętrznych

W procesie planowania rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka istotne było uwzględnienie rzeczywistych potrzeb nie tylko samorządów, ale przede wszystkim społeczności lokalnej. Od października 2021r. odbywały się cyklicznie spotkania przedstawicieli samorządów MOF Włocławka, na których przystąpiono do prac w zakresie rozpoznawania potrzeb oraz identyfikacji projektów. Podczas spotkań omawiano również tryb współpracy w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka oraz potrzebę podjęcia prac, które umożliwią opracowanie Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka. Przedmiotem rozmów podejmowanych na spotkaniach były cele, działania oraz propozycje rodzajów projektów, ujętych do realizacji w formule ZIT.

W celu przyjęcia i realizacji wspólnej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka Strategii Terytorialnej, zostało powołane Stowarzyszenie WŁOF. W dniu 17 listopada 2022r. odbyło się zebranie założycielskie, z udziałem przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, których organy stanowiące podjęły uchwały w sprawie założenia Stowarzyszenia WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka. Stowarzyszenie zostało wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 29 grudnia 2022r. Zgodnie ze Statutem Stowarzyszenia WŁOF, jego celem jest współdziałanie w zakresie zrównoważonego rozwoju Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, podnoszenie jakości usług publicznych świadczonych na rzecz mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, efektywne i racjonalne wykorzystanie środków finansowych, w tym dostępnych w ramach instrumentów polityki terytorialnej województwa. Ponadto na etapie prac nad Strategią Terytorialną, w ramach kompleksowej diagnozy społeczno-gospodarczej, odbywały się rozmowy i spotkania z przedstawicielami MOF Włocławka, którzy przekazywali informacje dotyczące propozycji projektów strategicznych oraz uzupełniali dane do diagnozy.

Głównym celem Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych jest współpraca pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego na obszarze Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, która prowadzi do realizacji zintegrowanych projektów odpowiadających na problemy zdiagnozowane na terenie MOF

Włocławka. Spowodowało to partycypacyjne podejście i ustalenie z gminami wspólnych zintegrowanych projektów, które zostały określone w dokumencie Strategii. Strategia Terytorialna Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka została opracowana w pełnej zgodności z zasadą partycypacji społecznej. Zagwarantowano udział partnerów społeczno – gospodarczych składających się z przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób ze specjalnymi potrzebami, równości płci i niedyskryminacji, instytucji otoczenia biznesu prowadzących działalność na terenie gmin wchodzących w skład MOF Włocławka. Ponadto, wg zapisów ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Podejście takie pozwala na wykorzystanie potencjału wszystkich zaangażowanych stron i jednocześnie buduje poczucie wspólnej odpowiedzialności władz samorządowych oraz mieszkańców. Partnerski model współpracy będzie również realizowany na etapie wdrażania, aktualizacji oraz ewaluacji Strategii Terytorialnej. Pozwoli to na wspólną realizację przyjętych celów oraz ocenę skuteczności założeń oraz osiągniętych efektów.

Zgodnie z wymogami *Umowy Partnerstwa dla realizacji Polityki Spójności 2021-2027 w Polsce*, przeprowadzono otwarty nabór na Członków Komitetu Doradczego ds. Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka. Komitet Doradczy stanowi ciało opiniotwórcze - doradcze w sprawach związanych z opracowaniem i wdrażaniem Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka. Otwarty nabór na Członków Komitetu Doradczego ds. Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka przeprowadzony został w dniach od 28 lutego do 8 marca 2023r. Informacja o naborze została zamieszczona na stronach internetowych jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka oraz Powiatu Włocławskiego.

Jego reprezentacja uwzględnia m.in. społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz odpowiedzialne za włączenie społeczne, prawa podstawowe, prawa osób ze specjalnymi potrzebami, równości płci i niedyskryminacji.

W dniu 9 marca 2023r. Komisja Oceniająca powołana przez Dyrektora Biura Stowarzyszenia, przeprowadziła ocenę zgłoszeń i zarekomendowała kandydatów - partnerów społeczno – gospodarczych na Członków do Komitetu Doradczego. Swoją akces do udziału w Komitecie Doradczym zgłosiło 6 podmiotów, z czego 2 zostały odrzucone z powodu niespełniania kryterium merytorycznego, natomiast 4 podmioty spełniły kryterium formalne oraz merytoryczne i zostały zarekomendowane przez Komisję Oceniającą.

W rezultacie przeprowadzonego otwartego naboru na Członków Komitetu Doradczego, w dniu 23 marca 2023r. Zarząd Stowarzyszenia WŁOF - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka podjął uchwałę w sprawie powołania Komitetu Doradczego ds. Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka. Członkami Komitetu Doradczego zostały następujące podmioty:

- Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania Miasto Włocławek
- Fundacja CAIETANUS z siedzibą we Włocławku
- Stowarzyszenie promujące edukację i rozwój „Perspektywa” z siedzibą we Włocławku
- Fundacja na Rzecz Rozwoju Nauki, Kultury i Przedsiębiorczości „Władysława” z siedzibą we Włocławku

Komitet Doradczy uprawniony jest do opiniowania decyzji Zarządu Stowarzyszenia WłOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka związanych z przygotowaniem i wdrażaniem Strategii Terytorialnej, wyrażania opinii, wymiany informacji i dobrych praktyk, podejmowania inicjatyw oraz proponowania rozwiązań odnoszących się do realizacji Strategii Terytorialnej.

W Regulaminie naboru i pracy Komitetu Doradczego przewidziano możliwość rozszerzenia składu Komitetu Doradczego – powołanie dodatkowych partnerów społeczno – gospodarczych w ramach uzupełniających, zamkniętych form naboru, w tym indywidualne zaproszenia do członkostwa w Komitecie Doradczym ds. Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka.

W dniu 13 lipca 2023r. Zarząd Stowarzyszenia WłOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka przyjął uchwałę w sprawie przyjęcia projektu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka i skierowaniu jej do konsultacji społecznych. Termin konsultacji społecznych został przewidziany od dnia 24 lipca do 13 sierpnia 2023r. do godz. 15:30.

Celem przeprowadzenia konsultacji było poinformowanie mieszkańców Miasta Włocławek oraz mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka o przygotowanym projekcie Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka. Przeprowadzone konsultacje dały uczestnikom możliwość zapoznania się z projektem dokumentu, a także umożliwiły zebranie uwag, wniosków, opinii oraz zaangażowanie interesariuszy w proces podejmowania decyzji co do kierunków dalszego rozwoju.

Przyjęto następujący sposób informowania interesariuszy o konsultacjach społecznych:

- zamieszczenie na oficjalnych stronach internetowych jednostek samorządu terytorialnego MOF Włocławka informacji o odbywających się konsultacjach społecznych oraz na stronie internetowej Stowarzyszenia WłOF: <https://wlof.wloclawek.eu/>,
- zamieszczenie informacji o trwających konsultacjach na tablicach informacyjnych w urzędach Gmin MOF Włocławka,
- zamieszczenie artykułów informacyjnych o trwających konsultacjach społecznych w mediach społecznościowych Członków Stowarzyszenia oraz Stowarzyszenia WłOF,
- zamieszczenie informacji o trwających konsultacjach społecznych w prasie lokalnej,
- za pośrednictwem platformy internetowej poprzez publikację przedmiotu konsultacji - projektu dokumentu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka i uzupełnienie interaktywnego formularza konsultacji społecznych on-line: <https://forms.gle/b3qvTKDWhQZd9EacA>, który umieszczony został na stronach internetowych Członków Stowarzyszenia,
- przekazanie przedstawicielom organizacji pozarządowych w formie elektronicznej informacji o konsultacjach projektu Strategii.

Konsultacje społeczne przeprowadzone zostały w następujących formach:

- organizacja 15 spotkań konsultacyjnych o charakterze otwartym w siedzibach Gmin wchodzących w skład MOF Włocławka,
- za pośrednictwem platformy internetowej – pozyskiwanie uwag, wniosków i opinii za pomocą formularza konsultacyjnego lub na adres mailowy: biuro@wlof.wloclawek.eu,

- w ramach bezpośredniego kontaktu z zespołem projektowym Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka w siedzibie Biura Stowarzyszenia WłOF, ul. Brzeska 15 we Włocławku z możliwością zgłoszenia uwag i wniosków poprzez wypełnienie formularza konsultacyjnego w formie pisemnej oraz w formie ustnej,
- udostępnienie do wglądu wersji papierowej projektu dokumentu Strategii wraz z formularzem konsultacji społecznych w siedzibach wszystkich urzędów gmin MOF Włocławka, w siedzibie Starostwa Powiatowego oraz w Biurze Stowarzyszenia WłOF, w godzinach pracy jednostek.

W ramach konsultacji społecznych podjęto współpracę z Komitetem Doradczym ds. Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka oraz z przedstawicielami organizacji pozarządowych. Ponadto ze względu na specyfikę strategii terytorialnej, uwzględniającej projekty zgłoszone przez różne jednostki samorządu terytorialnego, w proces decyzyjny w zakresie rozstrzygnięcia uwag, wniosków i opinii dotyczących tych projektów, zostali włączeni przyszli Beneficjenci.

Na końcowym etapie prac nad Strategią Terytorialną, dokument poddano opiniowaniu przez Komitet Doradczy. W dniu 5 czerwca 2023r. odbyło się spotkanie Komitetu Doradczego, którego celem było opiniowanie projektu dokumentu Strategii Terytorialnej oraz określenie propozycji przeprowadzenia konsultacji społecznych. Komitet Doradczy nie zgłosił uwag do projektu Strategii.

Konsultacje społeczne były prowadzone zgodnie z zasadą równości, w których wszyscy chętni mogli brać udział na równych prawach, z uwzględnieniem zasady równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości kobiet i mężczyzn.

Konsultacje społeczne prowadzone były równocześnie we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego wchodzących w skład MOF Włocławka: Gmina Miasto Włocławek, Powiat Włocławski, Gmina Miasto Kowal, Gmina Baruchowo, Gmina Boniewo, Gmina Brześć Kujawski, Gmina Chocień, Miasto i Gmina Chodecz, Gmina Fabianki, Gmina Izbica Kujawska, Gmina Kowal, Gmina Lubanie, Gmina Lubień Kujawski, Gmina Lubraniec, Gmina Włocławek.

Tabela 32. Harmonogram spotkań konsultacyjnych

Data Godzina	Wydarzenie	Organizator i miejsce spotkania
24.07.2023r. godz.10:30-12:30	Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami MOF Włocławka	Gmina Baruchowo Urząd Gminy Baruchowo Baruchowo 54
24.07.2023. godz.13:30 – 15:30	Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami MOF Włocławka	Gmina Kowal Urząd Gminy Kowal ul. Piwna 33
25.07.2023r godz.10:00-12:00	Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami MOF Włocławka	Gmina Fabianki Urząd Gminy Fabianki Fabianki 4
25.07.2023r. godz.16:00-18:00	Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami MOF Włocławka	Miasto i Gmina Chodecz Urząd Miasta i Gminy Chodecz ul. Kaliska 2

26.07.2023r. godz.13:00-15:00	Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami MOF Włocławka	Gmina Izbica Kujawska Urząd Miejski w Izbicy Kujawskiej ul. Marszałka Piłsudskiego 32
27.07.2023r. godz.12:00-14:00	Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami MOF Włocławka	Gmina Chocień Urząd Gminy w Choceniu ul. Sikorskiego 12
28.07.2023r. godz.11:00-13:00	Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami MOF Włocławka	Gmina Boniewo Urząd Gminy Boniewo ul. Szkolna 28
31.07.2023r. godz.12:00-14:00	Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami MOF Włocławka	Gmina Miasto Kowal Urząd Miasta Kowal ul. Piwna 24
01.08.2023r. godz.14:00-16:00	Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami MOF Włocławka	Gmina Włocławek Urząd Gminy Włocławek ul. Królewiecka 7
04.08.2023r. godz.12:00-14:00	Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami MOF Włocławka	Gmina Lubień Kujawski Dom Seniora ul. 1 Maja 44
07.08.2023r. godz.12:00-14:00	Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami MOF Włocławka	Gmina Brześć Kujawski Urząd Miejski w Brześciu Kujawskim ul. Plac Władysława Łokietka 1
08.08.2023r. godz.13:00-15:00	Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami MOF Włocławka	Gmina Lubraniec Urząd Miejski w Lubrańcu ul. Brzeska 29
08.08.2023r. godz.17:00-19:00	Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami MOF Włocławka	Gmina Miasto Włocławek Urząd Miasta Włocławek ul. Zielony Rynek 11/13
09.08.2023r. godz.13:00-15:00	Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami MOF Włocławka	Gmina Lubanie Urząd Gminy Lubanie Lubanie 28a
10.08.2023r. godz.11:00-13:00	Spotkanie konsultacyjne z mieszkańcami MOF Włocławka	Powiat Włocławski Starostwo Powiatowe we Włocławku ul. Cyganka 28

Po zakończonym procesie konsultacji społecznych zostało przygotowane zestawienie uwag z przeprowadzonych konsultacji oraz sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji społecznych. Sprawozdanie podsumowujące przebieg, sposób uwzględnienia uwag oraz wyniki konsultacji społecznych zostało formalnie przyjęte przez Zarząd Stowarzyszenia WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka oraz zostało opublikowane na stronie internetowej Stowarzyszenia WŁOF (strona Partnera) oraz udostępnione w formie elektronicznej na stronach internetowych wszystkich jednostek samorządu terytorialnego MOF Włocławka.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko i konsultacje społeczne

Po zakończonych konsultacjach społecznych projektu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka w dniu 18 sierpnia 2023r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy zostało wystosowane pismo z prośbą o uzgodnienie, iż w przypadku projektu dokumentu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka nie jest wymagane przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu Strategii Terytorialnej.

Pismem z dnia 1 września 2023r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy stwierdził brak możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka i jednocześnie na podstawie art. 53 ust. 2 pkt 2 ustawy uoioiś uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii.

Pismem z dnia 4 września 2023r. Państwowy Inspektorat Sanitarny Bydgoszczy wezwał do uzupełnienia złożonego wniosku w zakresie wskazania konkretnie stopnia, w jakim dokument Strategii ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć. Wniosek z uzupełnieniami w powyższym zakresie został uzupełniony i przekazany w dniu 13 września 2023r. Pismem z dnia 21 września 2023r. Państwowy Inspektorat Sanitarny Bydgoszczy poinformował, iż w świetle obowiązujących przepisów dokument Strategii nie wymaga opinii organu państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W dniu 7 listopada 2023r. Zarząd Stowarzyszenia WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka przyjął uchwałę w sprawie przyjęcia i skierowania do konsultacji Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka.

Zapoznanie się z treścią Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka oraz składanie uwag i opinii było możliwe w dniach od 8 do 29 listopada 2023r. (tj. przez 21 dni).

Przyjęto następujący sposób informowania interesariuszy o konsultacjach społecznych:

- zamieszczenie na oficjalnych stronach internetowych jednostek samorządu terytorialnego MOF Włocławka informacji o odbywających się konsultacjach społecznych oraz na stronie internetowej Stowarzyszenia WŁOF: <https://wlof.wloclawek.eu/>,
- zamieszczenie informacji o trwających konsultacjach na tablicach informacyjnych w urzędach Gmin MOF Włocławka,
- zamieszczenie informacji o trwających konsultacjach w prasie lokalnej,
- przekazanie przedstawicielom organizacji pozarządowych w formie elektronicznej informacji o konsultacjach projektu Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka.

Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone w następujących formach:

- za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres: biuro@wlof.wloclawek.eu,

- w ramach bezpośredniego kontaktu z pracownikami Biura Stowarzyszenia WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, ul. Ptasia 2A we Włocławku z możliwością zgłoszenia uwag i wniosków poprzez wypełnienie formularza konsultacyjnego w formie pisemnej oraz ustnej do protokołu,
- udostępnienie do wglądu wersji papierowej projektu Prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka wraz z formularzem konsultacyjnym w siedzibie Biura Stowarzyszenia WŁOF, ul. Ptasia 2A we Włocławku.

Konsultacje społeczne były prowadzone zgodnie z zasadą równości, w których wszyscy chętni mogli brać udział na równych prawach, z uwzględnieniem zasady równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości kobiet i mężczyzn.

Konsultacje społeczne prowadzone były równocześnie we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego wchodzących w skład MOF Włocławka: Gmina Miasto Włocławek, Powiat Włocławski, Gmina Miasto Kowal, Gmina Baruchowo, Gmina Boniewo, Gmina Brześć Kujawski, Gmina Chocień, Miasto i Gmina Chodecz, Gmina Fabianki, Gmina Izbica Kujawska, Gmina Kowal, Gmina Lubanie, Gmina Lubień Kujawski, Gmina Lubraniec, Gmina Włocławek.

W ramach przygotowania konsultacji społecznych podjęto współpracę z Komitetem Doradczym ds. Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka. W dniu 6 listopada 2023r. odbyło się spotkanie Komitetu Doradczego, którego celem było opiniowanie Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka oraz określenie propozycji przeprowadzenia konsultacji społecznych. Komitet Doradczy nie zgłosił uwag do Prognozy oddziaływania na środowisko. W dniu 6 listopada 2023r. Komitet Doradczy pozytywnie zaopiniował dokument Prognozy oddziaływania na środowisko oraz zatwierdził propozycje zakresu przeprowadzenia konsultacji społecznych.

W dniu 11 grudnia 2023r. Komitet Doradczy ds. Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka pozytywnie zaopiniował dokument Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka.

Zgodnie z przepisami art. 54 ust. 1 oraz art. 57 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2022 poz. 1029 z późn. zm.) w dniu 7 listopada 2023r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy Stowarzyszenie WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka wystąpiło z wnioskiem o wydanie opinii dotyczącej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka.

Pismem z dnia 30 listopada 2023r. (WOO.410.452.2023.AT) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pozytywnie zaopiniował projekt Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko. W uzasadnieniu swojej decyzji stwierdził, że zaplanowane w projekcie Strategii działania nie będą miały w zdecydowanym zakresie wpływu na pogorszenie się stanu środowiska. Ponadto stwierdził, iż realizacja postanowień projektowanego dokumentu stwarza możliwości wprowadzenia rozwiązań prośrodowiskowych (działań minimalizujących i kompensujących).

Pismem z dnia 21 listopada 2023 (NNZ.9022.4.67.2023) Państwowy Inspektorat Sanitarny Bydgoszczy wyraził stanowisko, iż w świetle obowiązujących przepisów projekt Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka nie wymaga opinii organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej, gdyż przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt dokumentu wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Przedmiotowy projekt Strategii nie wyznacza takich ram i w związku z powyższym nie wymaga opinii.

14. Sprawozdanie z konsultacji społecznych

Na podstawie Uchwały nr 21/2023 Zarządu Stowarzyszenia WłOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka z dnia 13 lipca 2023r. w sprawie przyjęcia projektu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka i skierowaniu jej do konsultacji społecznych, w dniach od 24 lipca do 14 sierpnia 2023r. do godz.15:30 odbywały się otwarte konsultacje społeczne projektu ww. dokumentu.

Celem przeprowadzenia konsultacji było poinformowanie mieszkańców Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka o przygotowanym projekcie Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka. Przeprowadzone konsultacje dały uczestnikom możliwość zapoznania się z projektem dokumentu, a także umożliwiły zebranie uwag, wniosków i opinii.

Zaproszenie do udziału w konsultacjach wraz z projektem Strategii Terytorialnej zostało opublikowane na oficjalnych stronach internetowych jednostek samorządu terytorialnego MOF Włocławka, stronie internetowej Stowarzyszenia WłOF: <https://wlof.wloclawek.eu/> oraz w mediach społecznościowych. Informacje o konsultacjach społecznych pojawiły się również na tablicach informacyjnych w urzędach Gmin MOF Włocławka. Ponadto projekt Strategii Terytorialnej został wyłożony do wglądu w siedzibach wszystkich urzędów Gmin MOF Włocławka, w siedzibie Starostwa Powiatowego oraz w Biurze Stowarzyszenia WłOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka. Zaproszenie wraz z projektem Strategii zostało również przekazane w formie elektronicznej przedstawicielom organizacji pozarządowych oraz społeczno – gospodarczych. Informacja o trwających konsultacjach społecznych projektu Strategii pojawiła się również na oficjalnej stronie internetowej Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu <https://cop.wloclawek.pl/2023/07/konsultacje-projektu-strategii-terytorialnej-miejskiego-obszaru-funkcjonalnego-wloclawka/>, w prasie lokalnej, tj. Gazecie Pomorskiej oraz na stronach internetowych portali informacyjnych, tj. <https://tu.wloclawek.pl>, <https://q4.pl>, <https://wloclawek.wkontakciejst.pl>, <https://www.radiopik.pl>, <https://wlc24.tv>.

Konsultacje zostały przeprowadzone w określonych w ww. Uchwale formach, przy następującym sposobie przekazywania uwag:

➤ Pisemnie:

- za pośrednictwem poczty lub osobiste dostarczenie do siedziby Stowarzyszenia WłOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, ul. Brzeska 15, 87-800 Włocławek oraz do siedziby wszystkich urzędów Gmin MOF Włocławka i siedziby Starostwa Powiatowego wypełnionego formularza konsultacyjnego, w godzinach pracy jednostek (urna w holu głównym),

- podczas 15 spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami MOF w siedzibach urzędów Gmin MOF Włocławka oraz siedzibie Starostwa Powiatowego.
- Elektronicznie:
- poprzez uzupełnienie i przesłanie interaktywnego formularza konsultacji społecznych poprzez platformę konsultacyjną na stronie <https://forms.gle/b3qvTKDWhQZd9EacA> zamieszczonego na stronach internetowych Członków Stowarzyszenia oraz Stowarzyszenia WŁOF,
- za pomocą poczty elektronicznej, poprzez wypełnienie i przesłanie skanu podpisanego formularza konsultacyjnego na adres: biuro@wlof.wloclawek.eu.
- Ustnie:
- w ramach bezpośredniego kontaktu z zespołem projektowym Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka w siedzibie Biura Stowarzyszenia WŁOF, ul. Brzeska 15 we Włocławku,
- podczas 15 spotkań konsultacyjnych z mieszkańcami MOF Włocławka.

W okresie od 24 lipca do 10 sierpnia 2023r. zorganizowano w siedzibach Gmin MOF Włocławka 15 spotkań konsultacyjnych, w których wzięło udział 225 osób. Na spotkaniach nie wniesiono żadnych uwag do projektu dokumentu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka. Nie wpłynęły żadne uwagi w formie elektronicznej (interaktywny formularz) i mailowej. W formie papierowej (urny w holu w siedzibach Gmin MOF Włocławka) od 1 zgłaszającego wpłynęło 10 uwag.

Spotkania konsultacyjne dały możliwość wyjaśnienia wszystkich wątpliwych kwestii związanych z nowym instrumentem finansowania i sposobem jego programowania. Podczas wszystkich spotkań udzielono odpowiedzi na kilkadziesiąt pytań, w szczególności dotyczących:

- zasad programowania instrumentu ZIT,
- uwarunkowań finansowych instrumentu ZIT,
- dotychczasowego przebiegu prac nad programowaniem instrumentu ZIT,
- dalszego harmonogramu prac nad Strategią Terytorialną,
- szczegółowego zakresu poszczególnych przedsięwzięć,
- zasad wdrażania instrumentu ZIT, w tym wyboru projektów.

Wszystkie zgłoszone przez uczestników konsultacji postulaty poddane zostały analizie i kwalifikacji. Te spośród nich, które uznane zostały za uwagi odnoszące się do projektu Strategii Terytorialnej, zostały rozpatrzone pod kątem możliwości ich uwzględnienia. Ocena była dokonywana według zasady:

- uwaga uwzględniona - proponowany zapis znajdzie się w projekcie Strategii w brzmieniu wskazanym przez zgłaszającego albo oddającym sens uwagi (na odpowiednim do charakteru dokumentu poziomie ogólności),
- uwaga uwzględniona częściowo - ze względu na kilka różnych aspektów poruszanych w zgłaszanej uwadze część proponowanych zapisów znajdzie się w projekcie Strategii, a część nie zostanie uwzględniona. Dokonano weryfikacji zapisów, w wyniku której zmianie uległa część treści, do której odnosi się uwaga,
- uwaga nieuwzględniona - proponowana zmiana jest zbyt szczegółowa w stosunku do charakteru Strategii i przyjętej metody jej opracowania, jest niezasadna merytorycznie lub ma już swoje odzwierciedlenie w zapisach Strategii,

- uwaga o charakterze opinii - uwaga nie ma charakteru wniosku, nie wnosi propozycji zmian do Strategii.

Szczegółowe zestawienie uwag zgłoszonych w trakcie konsultacji społecznych oraz odniesienie się do nich zawiera Sprawozdanie z konsultacji społecznych stanowiące załącznik nr 1 do niniejszej Strategii, znajdujące się: <http://wlof.wloclawek.eu/strona-3372-sprawozdanie-z-przebiegu-i-wynikow.html>

Konsultacje społeczne Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka

Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone na podstawie art. 30, art. 39, art. 40 oraz art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2023 poz. 1094, z późn. zm.) oraz Uchwały nr 24/2023 Zarządu Stowarzyszenia WłOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka z dnia 7 listopada 2023r. w sprawie przyjęcia i skierowania do konsultacji społecznych Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka.

Konsultacje społeczne Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka przeprowadzone zostały w terminie od 8 do 29 listopada 2023r.

Zarząd Stowarzyszenia WłOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Fundowanego Włocławka oraz Gminy MOF Włocławka zapewniły możliwość udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych, zawiadamiając społeczeństwo poprzez zamieszczenie na oficjalnych stronach internetowych informacji o możliwości zapoznania się z Prognozą oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, w ramach udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko.

Celem konsultacji społecznych było zebranie uwag, opinii i wniosków dotyczących dokumentu Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka.

Zaproszenie do udziału w konsultacjach społecznych wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko i projektem Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka zostało opublikowane na oficjalnych stronach internetowych jednostek samorządu terytorialnego MOF Włocławka, na stronie internetowej Stowarzyszenia WłOF <https://wlof.wloclawek.eu/> oraz w mediach społecznościowych. Informacje o konsultacjach społecznych pojawiły się również na tablicach informacyjnych w urzędach Gmin MOF Włocławka. Ponadto dokument Prognozy oddziaływania na środowisko wraz z projektem Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka został wyłożony do wglądu w siedzibie Biura Stowarzyszenia WłOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, ul. Ptasia 2A, 87-800 Włocławek. Zaproszenie z powyższymi dokumentami oraz formularzem zgłaszania uwag zostało również przekazane w formie elektronicznej przedstawicielom organizacji pozarządowych oraz

społeczno – gospodarczych. Informacja o trwających konsultacjach społecznych pojawiła się również w prasie lokalnej, tj. Gazecie Pomorskiej.

Informacja o trwających konsultacjach społecznych Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej pojawiła się również na stronach internetowych portali informacyjnych, tj. <https://q4.pl>, <https://wlc.24.tv>, <https://www.wloclawek.info.pl>.

Uwagi i wnioski można było składać na formularzu konsultacyjnym w formie:

- pisemnej za pośrednictwem poczty lub osobiste dostarczenie do siedziby Stowarzyszenia WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, ul. Ptasia 2 A, 87-800 Włocławek,
- ustnej do protokołu w siedzibie Biura Stowarzyszenia WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, ul. Ptasia 2A, 87-800 Włocławek,
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres: biuro@wlof.wloclawek.eu.

Przeprowadzone działania informacyjno – promocyjne miały na celu poinformowanie oraz zainteresowanie prowadzonymi konsultacjami wszystkie grupy interesariuszy, w tym przede wszystkim wszystkich mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych.

W toku przeprowadzonego procesu konsultacji społecznych, który trwał od 8 do 29 listopada 2023r. nie wpłynęła żadna uwaga ani opinia.

Po zakończonym procesie konsultacji społecznych zostało przygotowane sprawozdanie z konsultacji społecznych, które zostało formalnie przyjęte przez Zarząd Stowarzyszenia WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka oraz zostało opublikowane na stronie internetowej Stowarzyszenia WŁOF (strona Partnera) oraz udostępnione w formie elektronicznej na stronach internetowych wszystkich jednostek samorządu terytorialnego MOF Włocławka.

Sprawozdanie z konsultacji społecznych Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka stanowi załącznik nr 2 do niniejszej Strategii, znajdujące się: <http://wlof.wloclawek.eu/strona-3378-sprawozdanie-z-przebiegu-i-wynikow.html>

Uchwałą nr 26/2023 z dnia 12 grudnia 2023r. Zarząd Stowarzyszenia WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka przyjął dokument Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko i skierował do zatwierdzenia przez Walne Zebranie Członków.

Uchwałą nr 10/2023 dnia 12 grudnia 2023r. Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka zatwierdziło dokument Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

W dniu 13 grudnia 2023r. dokument Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko został przekazany do Instytucji Zarządzającej FEKP 2021-2027 celem zaopiniowania.

14.1 Aktualizacja Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka i konsultacje społeczne

W dniu 26 czerwca 2024r. Zarząd Stowarzyszenia WłOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka podjął Uchwałę nr 8/2024 w sprawie przyjęcia projektu aktualizacji Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka i skierowaniu jej do konsultacji społecznych. Termin konsultacji społecznych został przewidziany od dnia 3 do 24 lipca 2024r. do godz.15:00.

Celem przeprowadzenia konsultacji społecznych było zapoznanie mieszkańców MOF Włocławka z projektem aktualizacji Strategii oraz poznanie opinii, zebranie uwag i propozycji zmian w zakresie projektu dokumentu. Konsultacje społeczne odnosiły się tylko i wyłącznie do zakresu zmienianego, a nie do ustaleń wcześniej podjętych, nieobjętych zmianą. Zakres zaktualizowanych treści został zawarty w wykazie zmian.

Przyjęto następujący sposób informowania interesariuszy o konsultacjach społecznych aktualizacji dokumentu:

- zamieszczenie na oficjalnych stronach internetowych jednostek samorządu terytorialnego MOF Włocławka informacji o odbywających się konsultacjach społecznych oraz na stronie internetowej Stowarzyszenia WłOF: <https://wlof.wloclawek.eu/strona-3390-konsultacje-spoeczne-projektu.html> wraz z dokumentem aktualizacji Strategii, formularzem konsultacyjnym oraz wykazem zmian,
- zamieszczenie informacji o trwających konsultacjach na tablicach informacyjnych w urzędach Gmin MOF Włocławka,
- zamieszczenie informacji o trwających konsultacjach społecznych w mediach społecznościowych Członków Stowarzyszenia WłOF,
- przekazanie drogą elektroniczną informacji o trwających konsultacjach społecznych aktualizacji Strategii wraz z dokumentem aktualizacji Strategii, formularzem konsultacyjnym oraz wykazem zmian partnerom społeczno-gospodarczym, tj. Członkom Komitetu Doradczego ds. Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka oraz podmiotom reprezentującym społeczeństwo obywatelskie, tj. przedsiębiorcy, podmioty sektora pozarządowego, instytucje publiczne, instytucje otoczenia biznesu, szkoły.

Przyjęto następujący sposób przekazywania uwag i opinii do projektu aktualizacji Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka:

Pisemnie:

- za pośrednictwem poczty lub osobiste dostarczenie do siedziby Stowarzyszenia WłOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, ul. Ptasia 2A, 87-800 Włocławek (pokój nr 15, I piętro).

Elektronicznie:

- za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres: biuro@wlof.wloclawek.eu.

Ustnie:

- w ramach bezpośredniego kontaktu z pracownikami Biura Stowarzyszenia WłOF- Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, ul. Ptasia 2A, 87-800 Włocławek (pokój nr 15, I piętro), z możliwością zgłoszenia uwag i wniosków poprzez wypełnienie formularza konsultacyjnego w formie pisemnej oraz ustnej do protokołu.

Wersja papierowa projektu aktualizacji Strategii Terytorialnej wraz z formularzem konsultacji społecznych udostępniona była do wglądu w siedzibie Biura Stowarzyszenia WłOF, w godzinach pracy jednostki.

Konsultacje społeczne prowadzone były zgodnie z zasadą równości, w których wszyscy chętni mogli brać udział na równych prawach, z uwzględnieniem zasady równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości kobiet i mężczyzn. Ponadto konsultacje społeczne prowadzone były równocześnie we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego wchodzących w skład MOF Włocławka: Gmina Miasto Włocławek, Powiat Włocławski, Gmina Miasto Kowal, Gmina Baruchowo, Gmina Boniewo, Gmina Brześć Kujawski, Gmina Chocień, Miasto i Gmina Chodecz, Gmina Fabianki, Gmina Izbica Kujawska, Gmina Kowal, Gmina Lubanie, Gmina Lubień Kujawski, Gmina Lubraniec, Gmina Włocławek.

W ramach prac nad aktualizacją Strategii Terytorialnej oraz przeprowadzeniem konsultacji społecznych podjęto współpracę z Komitetem Doradczym ds. Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka. W dniu 1 lipca 2024r. odbyło się spotkanie Komitetu Doradczego, którego celem było opiniowanie projektu aktualizacji Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka oraz propozycji przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu dokumentu. Przedstawiciele Komitetu Doradczego nie zgłosili uwag do aktualizowanego dokumentów oraz do formy przeprowadzenia konsultacji. W dniu 1 lipca 2024r. Komitet Doradczy na podstawie Uchwały nr 1/2024, podjętej jednogłośnie, pozytywnie zaopiniował projekt aktualizacji dokumentu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka oraz propozycji zakresu przeprowadzenia konsultacji społecznych.

Po zakończonych konsultacjach społecznych, w dniu 31 lipca 2024r. odbyło się kolejne spotkanie Komitetu Doradczego ds. Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, na którym podjęta została Uchwała nr 2/2024 w sprawie pozytywnego zaopiniowania projektu aktualizacji Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka.

Przeprowadzone działania informacyjno – promocyjne miały na celu poinformowanie oraz zainteresowanie prowadzonymi konsultacjami społecznymi wszystkie grupy interesariuszy, w tym przede wszystkim wszystkich mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych.

W toku przeprowadzonego procesu konsultacji społecznych, który trwał od 3 do 24 lipca do godz. 15:00, w formie elektronicznej wpłynęły 3 uwagi od 2 podmiotów. W formie papierowej wpłynęła 1 uwaga od jednego podmiotu, w formie ustnej nie wpłynęła żadna uwaga.

Po zakończonym procesie konsultacji społecznych aktualizacji Strategii Terytorialnej zostało przygotowane sprawozdanie z konsultacji społecznych, które zostało formalnie przyjęte przez Zarząd Stowarzyszenia WłOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka w dniu 5 sierpnia 2024r. Uchwałą nr 9/2024.

Sprawozdanie zostało opublikowane na stronie internetowej Stowarzyszenia WłOF oraz udostępnione w formie elektronicznej na stronach internetowych wszystkich jednostek samorządu terytorialnego MOF Włocławka. Sprawozdanie z konsultacji społecznych projektu aktualizacji Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka stanowi załącznik nr 3 do niniejszej Strategii.

W dniu 5 sierpnia 2024r. Zarząd Stowarzyszenia WŁOF podjął Uchwałę nr 10/2024 w sprawie przyjęcia aktualizacji dokumentu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka i skierował ją do zatwierdzenia przez Walne Zebranie Członków.

W dniu 5 sierpnia 2024r. Walne Zebranie Członków podjęło Uchwałę nr 7/2024 w sprawie zatwierdzenia aktualizacji dokumentu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka.

W dniu 7 sierpnia 2024r. dokument aktualizacji Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka został przekazany do Instytucji Zarządzającej FEdKP 2021-2027 celem zaopiniowania.

Uzgodnienia z organami

Zgodnie z przepisami art. 48 ust. 2 oraz art. 57 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 z późn. zm.) w dniu 6 czerwca 2024r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy Stowarzyszenie WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka wystąpiło z wnioskiem o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu aktualizacji Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka.

Pismem z dnia 14 czerwca 2024r. znak: NNZ.9022.4.39.2024 Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy wyraził stanowisko, iż przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu aktualizacji Strategii Terytorialnej nie jest konieczne, z uwagi na fakt, iż wniosek dotyczył przyjętego już dokumentu, w którym wprowadzono niewielkie modyfikacje.

Pismem z dnia 20 czerwca 2024r., znak: WOO.410.135.2024.AT Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pozytywnie zaopiniował projekt aktualizacji Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka. W uzasadnieniu swojej decyzji stwierdził, że przedłożony projekt aktualizacji stanowi niewielką modyfikację już przyjętego dokumentu i uzgodnił odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu.

14.2 II aktualizacja Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka i konsultacje społeczne

W dniu 13 marca 2025r. Zarząd Stowarzyszenia WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka podjął Uchwałę nr 4/2025 w sprawie przyjęcia projektu II aktualizacji Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka i skierowaniu jej do konsultacji społecznych. Termin konsultacji społecznych został przewidziany od dnia 17 marca do 7 kwietnia 2025r. do godz.15:00.

Celem przeprowadzenia konsultacji społecznych było zapoznanie mieszkańców MOF Włocławka z projektem II aktualizacji Strategii oraz poznanie opinii, zebranie uwag i propozycji zmian w zakresie projektu dokumentu. Konsultacje społeczne odnosiły się tylko i wyłącznie do zakresu zmienianego, a nie do ustaleń wcześniej podjętych, nieobjętych zmianą. Zakres zaktualizowanych treści został zawarty w wykazie zmian.

Przyjęto następujący tryb informowania interesariuszy o konsultacjach społecznych dotyczących II aktualizacji dokumentu:

- zamieszczenie na oficjalnych stronach internetowych jednostek samorządu terytorialnego MOF Włocławka informacji o odbywających się konsultacjach społecznych oraz na stronie internetowej Stowarzyszenia WŁOF: [https://wlof.wloclawek.eu/strona-3390-konsultacje_spoeczne_projektu.html](https://wlof.wloclawek.eu/strona-3390-konsultacje-spoeczne-projektu.html) wraz z dokumentem II aktualizacji Strategii, formularzem konsultacyjnym oraz wykazem zmian,
- zamieszczenie informacji o trwających konsultacjach na tablicach informacyjnych w urzędach Gmin MOF Włocławka,
- zamieszczenie informacji o trwających konsultacjach społecznych w mediach społecznościowych Członków Stowarzyszenia WŁOF oraz Stowarzyszenia WŁOF,
- zamieszczenie informacji o trwających konsultacjach społecznych w prasie lokalnej,
- przekazanie drogą elektroniczną informacji o trwających konsultacjach społecznych wraz z dokumentem II aktualizacji Strategii, formularzem konsultacyjnym oraz wykazem zmian partnerom społeczno-gospodarczym, tj. Członkom Komitetu Doradczego ds. Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka,
- przekazanie przedstawicielom organizacji pozarządowych w formie elektronicznej informacji o konsultacjach społecznych.

Przyjęto następujący tryb zgłaszania uwag i opinii do projektu II aktualizacji Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka:

Pisemnie:

- za pośrednictwem poczty lub osobiste dostarczenie do siedziby Stowarzyszenia WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, ul. Ptasia 2A, 87-800 Włocławek (pokój nr 15, I piętro).

Elektronicznie:

- za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres: biuro@wlof.wloclawek.eu.

Ustnie:

- w ramach bezpośredniego kontaktu z pracownikami Biura Stowarzyszenia WŁOF- Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, ul. Ptasia 2A, 87-800 Włocławek (pokój nr 15, I piętro), z możliwością zgłoszenia uwag i wniosków poprzez wypełnienie formularza konsultacyjnego w formie pisemnej oraz ustnej do protokołu.

Wersja papierowa projektu II aktualizacji Strategii Terytorialnej wraz z formularzem konsultacji społecznych udostępniona była do wglądu w siedzibie Biura Stowarzyszenia WŁOF, w godzinach pracy jednostki.

Konsultacje społeczne powadzone były zgodnie z zasadą równości, w których wszyscy chętni mogli brać udział na równych prawach, z uwzględnieniem zasady równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości kobiet i mężczyzn. Ponadto konsultacje społeczne prowadzone były równocześnie we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego wchodzących w skład MOF Włocławka: Gmina Miasto Włocławek, Powiat Włocławski, Gmina Miasto Kowal, Gmina Baruchowo, Gmina Boniewo, Gmina Brześć Kujawski, Gmina Chocień, Miasto i Gmina Chodecz, Gmina Fabianki, Gmina Izbica Kujawska, Gmina Kowal, Gmina Lubanie, Gmina Lubień Kujawski, Gmina Lubraniec, Gmina Włocławek.

W ramach prac nad II aktualizacją Strategii Terytorialnej oraz przeprowadzeniem konsultacji społecznych podjęto współpracę z Komitetem Doradczym ds. Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka. W dniu 10 marca 2025r. odbyło się spotkanie Komitetu Doradczego, którego celem było zaopiniowanie projektu II aktualizacji Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka oraz propozycji przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu dokumentu. Przedstawiciele Komitetu Doradczego nie zgłosili uwag do treści dokumentu oraz do formy przeprowadzenia konsultacji. W dniu 10 marca 2025r. Komitet Doradczy na podstawie Uchwały nr 1/2025, podjętej jednogłośnie, pozytywnie zaopiniował projekt II aktualizacji dokumentu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka oraz propozycji zakresu przeprowadzenia konsultacji społecznych.

Po zakończonych konsultacjach społecznych, w dniu 8 kwietnia 2025r. odbyło się kolejne spotkanie Komitetu Doradczego ds. Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka, na którym podjęta została Uchwała nr 3/2025 w sprawie pozytywnego zaopiniowania projektu II aktualizacji Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka.

Przeprowadzone działania informacyjno – promocyjne miały na celu poinformowanie oraz zainteresowanie prowadzonymi konsultacjami społecznymi wszystkie grupy interesariuszy, w tym przede wszystkim wszystkich mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych.

W toku przeprowadzonego procesu konsultacji społecznych, który trwał od 17 marca do 7 kwietnia do godz. 15:00 nie wniesiono żadnych uwag i wniosków.

Po zakończonym procesie konsultacji społecznych II aktualizacji Strategii Terytorialnej zostało przygotowane sprawozdanie z konsultacji społecznych, które zostało formalnie przyjęte przez Zarząd Stowarzyszenia WłOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka w dniu 8 kwietnia 2025r. Uchwałą nr 12/2025.

Sprawozdanie zostało opublikowane na stronie internetowej Stowarzyszenia WłOF oraz udostępnione w formie elektronicznej na stronach internetowych wszystkich jednostek samorządu terytorialnego MOF Włocławka. Sprawozdanie z konsultacji społecznych projektu II aktualizacji Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka stanowi załącznik nr 1 do niniejszej Strategii.

W dniu 8 kwietnia 2025r. Zarząd Stowarzyszenia WłOF podjął Uchwałę nr 13/2025 w sprawie przyjęcia II aktualizacji dokumentu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka i skierował ją do zatwierdzenia przez Walne Zebranie Członków.

W dniu 8 kwietnia 2025r. Walne Zebranie Członków podjęło Uchwałę nr 7/2025 w sprawie zatwierdzenia II aktualizacji dokumentu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka.

W dniu 9 kwietnia 2025r. dokument II aktualizacji Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka został przekazany do Instytucji Zarządzającej FEdKP 2021-2027 celem zaopiniowania.

Uzgodnienia z organami

Zgodnie z przepisami art. 48 ust. 2 oraz art. 57 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 t.j.) w dniu 30 stycznia 2025 r. Stowarzyszenie WŁOF – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka wystąpiło do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Bydgoszczy z wnioskiem o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu II aktualizacji Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka.

Pismem z dnia 7 lutego 2025 r., znak: NNZ.9022.4.14.2025, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy wyraził stanowisko, iż przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu II aktualizacji Strategii Terytorialnej nie jest konieczne, z uwagi na fakt, iż wniosek dotyczył przyjętego już dokumentu, w którym wprowadzono niewielkie modyfikacje mające charakter formalny i porządkujący, a realizacja przyjętych celów, kierunków, przedsięwzięć nie wpłynie negatywnie na środowisko i zdrowie ludzi.

Pismem z dnia 13 lutego 2025 r., znak: WOO.410.19.2025.AT, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy wyraził stanowisko odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu II aktualizacji Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka uzasadniając, iż przedłożony projekt II aktualizacji stanowi niewielką modyfikację już przyjętego dokumentu, a przedstawione działania, realizowane zgodnie z przepisami odrębnymi, nie stanowią zagrożenia dla środowiska.

15. System monitorowania strategii terytorialnej

Niezbędnym elementem oceny czy realizacja ustaleń strategii postępuje prawidłowo, jest monitorowanie tego procesu. Ustala się następujące założenia realizacji tego procesu:

1. Podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie procesu monitorowania są władze partnerstwa⁴⁸, które realizują zadanie poprzez powołanie zespołu zadaniowego dedykowanego do prowadzenia monitorowania w całym okresie realizacji ustaleń strategii. Jeśli nie zostanie to ustalone inaczej, zadanie monitorowania będzie realizowane przez Zespół Zadaniowy ds. realizacji Strategii, o którym mowa w rozdziale „Plan wdrożeniowy dla realizacji strategii”.
2. Monitorowaniu podlega realizacja każdego z projektów strategii (o których mowa w rozdziale „Lista projektów podstawowych (wraz z informacją na temat sposobu ich wyboru oraz powiązania z innymi projektami)”) oraz stan wskaźników realizacji strategii (o których mowa w rozdziale „Oczekiwane wskaźniki produktu i rezultatu realizacji strategii”).
3. Monitorowanie jest procesem ciągłym, ale wymiernym rezultatem tego procesu będzie sporządzenie raz w roku publikacji pn. „Raport z realizacji ustaleń strategii terytorialnej dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka” (zwany dalej Raportem). Raport za dany rok powinien być sporządzony nie później niż do końca miesiąca marca roku następującego po roku, za który jest sporządzany i zostać przyjęty przez władze partnerstwa nie później niż do końca miesiąca maja roku następującego po roku, za który jest sporządzany. W okresie jednego tygodnia po przyjęciu, Raport zostaje przekazany do Instytucji Zarządzającej programem

⁴⁸ Organy statutowe zarządzające partnerstwem

regionalnym Fundusze Europejskie dla Kujaw i Pomorza 2021-2027 oraz zostaje opublikowany na stronach [www: partnerstwa](http://www.partnerstwa.org.pl) (jeśli prowadzi stronę) oraz wszystkich jst będących sygnatariuszami partnerstwa.

4. Do udziału w procesie monitorowania zobowiązani są wszyscy beneficjenci projektów, których obowiązkiem jest przekazanie zespołowi zadaniowemu dedykowanemu do prowadzenia monitorowania, corocznie do końca lutego danych i informacji niezbędnych do przygotowania Raportu za rok poprzedni.
5. Raport sporządzany jest do końca realizacji ustaleń strategii. Jeśli planowane zadania zostaną zrealizowane przed zakończeniem perspektywy finansowej 2021-2027 – nie zachodzi potrzeba sporządzania raportu dla okresu po zakończeniu realizacji strategii. Jeżeli dany projekt zostanie zrealizowany przed zakończeniem obowiązywania strategii, jest wskazywany w Raporcie z odpowiednią adnotacją.
6. W przypadku zmiany ustaleń strategii dotyczącej listy projektów, do końca okresu monitorowania należy w Raporcie uwzględniać zarówno projekty dodane, jak i projekty, które zostały z niej usunięte – wraz z zamieszczeniem stosownej informacji o usunięciu projektu i podaniem roku usunięcia projektu i od którego roku realizowany jest projekt włączony do strategii.
7. Raport składa się z następujących, obligatoryjnie wymaganych, części:
 - a) Charakterystyki działań oraz efektów realizacji projektów strategii, realizowanej poprzez wypełnienie „Karty monitorowania stanu realizacji projektu strategii”, której wzór został zamieszczony poniżej.
 - b) Analizy stanu wskaźników realizacji strategii, realizowanej poprzez wypełnienie „Karty monitorowania stanu realizacji wskaźników strategii”, której wzór został zamieszczony poniżej.
 - c) Podsumowania zawierającego najważniejsze wnioski z dokonanej analizy. W szczególności należy zwrócić uwagę na: zidentyfikowane ryzyka realizacji wraz z propozycją ich zminimalizowania, zidentyfikowane możliwości usprawniania realizacji ustaleń strategii, zidentyfikowane projekty, które rekomenduje się do usunięcia ze strategii podczas jej formalnej aktualizacji.

System monitorowania Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka obejmować będzie:

Monitoring postępu finansowego dla wszystkich projektów, tj.:

- monitoring poziomu złożonych wniosków o dofinansowanie (zbiorcze zestawienie dla wszystkich projektów za dany rok) – wartości określone w Strategii i Porozumieniu Terytorialnym,
- monitoring poziomu złożonych wniosków o płatność (zbiorcze zestawienie dla wszystkich projektów za dany rok),
- monitoring przestrzegania terminów realizacji projektów określonych w Strategii Terytorialnej i Porozumieniu Terytorialnym

Monitoring postępu rzeczowego dla wszystkich projektów, tj.:

- monitoring wskaźników programowych (z podziałem na poszczególne CP) – wartości pośrednie i końcowe.

Na podstawie monitoringu Strategii Terytorialnej Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Włocławka podejmowane będą ewentualne decyzje co do aktualizacji dokumentu, czy też podejmowania działań naprawczych i korygujących. Terminy, w których będą przekazywane przez Partnerstwa sprawozdania, zostaną określone przez Instytucję Zarządzającą.

Monitoring Strategii będzie się odnosił przede wszystkim do stanu realizacji kamieni milowych założonych w dokumencie oraz zaawansowania poszczególnych projektów.

Wzór „Karty monitorowania stanu realizacji projektu strategii”

Rok, za który podawana jest informacja								
Numer projektu								
Nazwa projektu								
Beneficjent								
Imię, nazwisko i dane kontaktowe osoby przedstawiającej dane źródłowe do Raportu								
Syntetyczny opis działań prowadzonych na rzecz realizacji projektu w roku, za który sporządza się Raport ⁴⁹								
Etap realizacji projektu na koniec roku, za który sporządza się Raport ⁵⁰								
Czy dostrzega się ryzyka dla kontynuacji realizacji projektu? Jeśli tak – należy je scharakteryzować								
Czy dostrzega się możliwości usprawnienia procesu realizacji projektu? Jeśli tak – należy je scharakteryzować								
Ewentualne informacje dodatkowe istotne dla procesu realizacji strategii w zakresie danego projektu ⁵¹								
Stan realizacji wskaźników projektu								
Nazwa i miara wskaźnika	Wartość docelowa zadeklarowana w strategii	Stan wskaźnika na koniec roku:						
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029

⁴⁹ Jeżeli w danym roku raportowym w przypadku opisywanego projektu nie były prowadzone żadne działania, w tym polu należy o tym poinformować.

⁵⁰ Patrz wyjaśnienia poniżej tabeli.

⁵¹ W tym polu należy podać informację, jeśli projekt został usunięty lub wprowadzony do strategii w wyniku zmiany strategii.

Wskaźnik 1								
Wskaźnik 2								
...								

Wyjaśnienia: Oceny etapu realizacji projektu na koniec roku, za który sporządza się Raport, należy dokonać wg następujących kryteriów zaawansowania prac:

- 1) etap „zero” – prace nie zostały rozpoczęte,
- 2) etap I – prace w fazie przygotowawczej - etap obejmuje opracowanie koncepcji projektu i harmonogramu prac, powołanie partnerów społecznych,
- 3) etap II – prace realizacyjne w fazie początkowej,
- 4) etap III – prace realizacyjne w fazie zaawansowanej,

Wskazuje się następujące możliwości oceny zaawansowania:

- w przypadku projektów o charakterze wieloletnim, za *prace realizacyjne w fazie początkowej* (etap II) należy uznać prace realizowane do osiągnięcia 30% założonego czasu realizacji projektu; po przekroczeniu tej wartości stan zaawansowania ocenia się jako *prace realizacyjne w fazie zaawansowanej* (etap III); alternatywnie dopuszcza się pomiar na podstawie zaangażowania środków, to znaczy za *prace realizacyjne w fazie początkowej* (etap II) należy uznać prace realizowane do osiągnięcia 30% założonego wydatkowania środków; po przekroczeniu tej wartości stan zaawansowania ocenia się jako *prace realizacyjne w fazie zaawansowanej* (etap III); raz przyjętą metodę pomiaru należy stosować do zakończenia projektu,
- w przypadku projektów, których postęp mierzony jest poprzez sukcesywne narastanie wartości wskaźnika, zmierzające do osiągnięcia założonej wartości docelowej, za *prace realizacyjne w fazie początkowej* (etap II) należy uznać prace realizowane do osiągnięcia 30% założonej w projekcie wartości wskaźnika docelowego; po przekroczeniu tej wartości stan zaawansowania ocenia się jako *prace realizacyjne w fazie zaawansowanej* (etap III),
- w przypadku projektów, które składają się z określonej liczby zaplanowanych do realizacji działań, za *prace realizacyjne w fazie początkowej* (etap II) należy uznać prace realizowane do osiągnięcia 30% łącznej liczby określonych do wykonania działań; po przekroczeniu tej wartości stan zaawansowania ocenia się jako *prace realizacyjne w fazie zaawansowanej* (etap III),
- w przypadku projektów o charakterze inwestycyjnym, za *prace realizacyjne w fazie początkowej* (etap II) należy uznać prace projektowe oraz uzyskanie niezbędnych pozwoleń i uzgodnień, natomiast za *prace realizacyjne w fazie zaawansowanej* (etap III) uznaje się fizyczne wykonawstwo prac,
- w przypadku projektów, których ocena stopnia zaawansowania nie mieści się w podanych powyżej kryteriach, następuje ocena indywidualna.

5) etap IV – prace zostały zakończone, projekt został zrealizowany.

6, „rezygnacja z projektu” – dotyczy projektów, od których realizacji odstąpiono w danym roku, projekt nie będzie reaktywowany, przy aktualizacji dokumentu strategii, projekt zostanie usunięty z listy projektów.

Wzór „Karty monitorowania stanu realizacji wskaźników strategii”

Stan realizacji wskaźników strategii								
Nazwa i miara wskaźnika	Wartość docelowa zadeklarowana w strategii	Stan wskaźnika na koniec roku:						
		2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Wskaźniki dla projektów z zakresu CP1								

Wskaźnik 1								
Wskaźnik 2								
...								
Wskaźniki dla projektów z zakresu CP2								
Wskaźnik 1								
Wskaźnik 2								
...								
Dodatkowe informacje/wyjaśnienia dotyczące stanu realizacji wskaźników – jeśli zachodzi taka potrzeba ⁵²								
Wskaźnik x								
Wskaźnik y								
Wskaźnik z								
...								

⁵² Ta część tabeli jest wypełniana, jeśli w zakresie realizacji poszczególnych wskaźników miały miejsce szczególne uwarunkowania, wpływające na nietypowy przebieg realizacji projektów, a więc narastania wartości wskaźników (np. nastąpiła zmiana strategii polegająca na usunięciu lub dodaniu projektów, co wpływa na wartość docelową danego wskaźnika), lub są to informacje istotne dla zrozumienia procesu realizacji strategii; w tym miejscu należy także podać informacje, jeśli wszystkie projekty składające się na dany wskaźnik zostały zrealizowane i wskaźnik nie będzie już w przyszłości podlegał zmianom; w tym miejscu należy także podać informacje, jeśli projekty składające się na dany wskaźnik nie zostały zrealizowane w całości, a więc wskaźnik docelowy dla strategii także nie zostanie zrealizowany w pierwotnie planowanej skali

Spis wykresów

Wykres 1. Emisje z transportu w Unii Europejskiej.....	24
Wykres 2. Zainteresowanie poszczególnymi środkami transportu.....	25
Wykres 3. Regularnie wykorzystywane środki transportu a początkowy punkt podróży.....	26
Wykres 4. Czynniki decydujące o wyborze środka transportu.....	27
Wykres 5. Czynniki mogące wpłynąć na ograniczenie korzystania z samochodu.....	28

Spis map

Mapa 1. Zasięg przestrzenny MOF.....	5
Mapa 2. Liczba ludności w miejscowościach MOF.....	7
Mapa 3. Lesistość w gminach województwa kujawsko-pomorskiego.....	9
Mapa 4. Obszary prawnie chronione w MOF.....	9
Mapa 5. Najważniejsze elementy sieci transportowej MOF.....	14
Mapa 6. Rozmieszczenie placówek POZ w województwie kujawsko-pomorskim w 2021 r.....	40
Mapa 7. Przeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w latach 2019-2021 w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej.....	48
Mapa 8. Przeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z matematyki w latach 2019-2021 w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej.....	48
Mapa 9. Przeciętne wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego w latach 2019-2021 w stosunku do średniej wartości wojewódzkiej.....	49

Spis tabel

Tabela 1. System mobilności WŁOF w 2035r.....	22
Tabela 2. Liczba ludności i struktura ekonomicznych grup wieku w 2010 r. i 2020 r.....	31
Tabela 3. Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON na terenie MOF Włocławka w 2020 r.....	32
Tabela 4. Branże charakterystyczne dla MOF (według danych na rok 2020).....	33
Tabela 5. Bezrobocie rejestrowane na terenie MOF Włocławka w 2010 r. i 2021 r.....	36
Tabela 6. Pomoc społeczna i świadczenia na rzecz rodziny w MOF Włocławka.....	37
Tabela 7. Dzieci objęte opieką żłobkową na terenie MOF Włocławka w 2020 r.....	41
Tabela 8. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym na terenie MOF Włocławka w 2020 r.	43
Tabela 9. Liczba placówek wychowania przedszkolnego na terenie MOF Włocławka w 2022 r.....	44
Tabela 10. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w latach 2019-2021 na terenie MOF Włocławka w stosunku do średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego	47
Tabela 11. Wyniki egzaminu maturalnego w latach 2019-2021 w mieście rdzeniowym Włocławek i na obszarze powiatu włocławskiego w stosunku do średniej wartości dla województwa kujawsko-pomorskiego	50
Tabela 12. Obraz wybranych wskaźników będących wyznacznikami poziomu świadomości obywatelskiej w MOF Włocławka.....	54
Tabela 13. Zasoby mieszkaniowe i rozwój mieszkalnictwa w MOF Włocławka.....	55
Tabela 14. Drzewo ustaleń	75
Tabela 15. Wskaźniki produktu	78
Tabela 16. Wskaźniki rezultatu	80

Tabela 17. Wykazanie zgodności planowanej interwencji z celami i priorytetami określonymi w programie FEoKP 2021-2027.....	81
Tabela 18. Wykazanie zgodności planowanej interwencji z celami i priorytetami określonymi w Planie Strategicznym WPR na lata 2023-2027	95
Tabela 19. Wykazanie zgodności planowanej interwencji z celami i priorytetami określonymi w programie FEnIKS na lata 2021-2027.....	96
Tabela 20. Wykazanie zgodności planowanej interwencji z celami i priorytetami określonymi w programie Wojewódzkiego Funduszu ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.....	97
Tabela 21. Wykazanie zgodności planowanej interwencji z celami i priorytetami określonymi w programie Narodowego Funduszu ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	97
Tabela 22. Wykazanie zgodności planowanej interwencji z celami i priorytetami określonymi w programie „Dostępna przestrzeń publiczna” PFRON	98
Tabela 23. Wykazanie zgodności planowanej interwencji z celami i priorytetami określonymi w programie Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa	98
Tabela 24. Uzasadnienie wyboru projektów do wsparcia	102
Tabela 25. Lista projektów podstawowych	110
Tabela 26. Powiązanie wiązek projektów z celami rozwojowymi Strategii	143
Tabela 27. Lista projektów rezerwowych	147
Tabela 28. Harmonogram wdrożeniowy dla realizacji strategii	151
Tabela 29. Kontraktacja narastająco	153
Tabela 30. Złożone wnioski o płatność narastająco	153
Tabela 31. Plan finansowy	154
Tabela 32. Harmonogram spotkań konsultacyjnych	173